

Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı

Türk Dili Bilim Dalı

MANZUM HİKÂYELER MECMUASI
(METİN-İNCELEME-SÖZLÜK)

Yasmin HAJI EBRAHİM

Yüksek Lisans Tezi

Ankara, 2018

MANZUM HİKÂYELER MECMUASI
(METİN-İNCELEME-SÖZLÜK)

Yasmin HAJI EBRAHİM

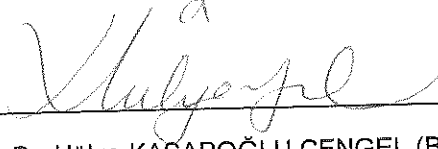
Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı
Türk Dili Bilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

Ankara, 2018

KABUL VE ONAY

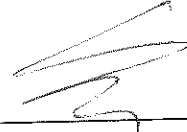
Yasmin Hacı EBRAHİM tarafından hazırlanan "Manzum Hikâyeler Mecmuası/Metin – İnceleme Sözlük" başlıklı bu çalışma, 07.06.2018 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Hülya KASAPOĞLU ÇENGEL (Başkan)

Dr. Öğr. Üyesi Fatma Binnur ERDAĞI DOĞUER (Danışman)

Prof. Dr. Emine YILMAZ

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylıyorum.

Prof. Dr. Musa Yaşar SAĞLAM

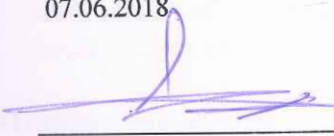
Enstitü Müdürü

BİLDİRİM

Hazırladığım tezin/raporum tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin/raporumun kağıt ve elektronik kopyalarının Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım:

- ☐ Tezimin/Raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.
- ☐ Tezim/Raporum sadece Hacettepe Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.
- ☒ Tezimin/Raporumun 2 yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

07.06.2018

Yasmin HAJI EBRAHİM

YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI

Enstitü tarafından onaylanan lisansüstü tezimin/raporumun tamamını veya herhangi bir kısmını, basılı (kâğıt) ve elektronik formatta arşivleme ve aşağıda verilen koşullarla kullanıma açma iznini Hacettepe Üniversitesine verdiğimi bildiririm. Bu izinle Üniversiteye verilen kullanım hakları dışındaki tüm fikri mülkiyet haklarım bende kalacak, tezimin tamamının ya da bir bölümünün gelecekteki çalışmalarda (makale, kitap, lisans ve patent vb.) kullanım hakları bana ait olacaktır.

Tezin kendi orijinal çalışmam olduğunu, başkalarının haklarını ihlal etmediğimi ve tezimin tek yetkili sahibi olduğumu beyan ve taahhüt ederim. Tezimde yer alan telif hakkı bulunan ve sahiplerinden yazılı izin alınarak kullanılması zorunlu metinlerin yazılı izin alınarak kullandığımı ve istenildiğinde suretlerini Üniversiteye teslim etmeyi taahhüt ederim.

o Tezimin/Raporumun tamamı dünya çapında erişime açılabilir ve bir kısmı veya tamamının fotokopisi alınabilir.

(Bu seçenekle teziniz arama motorlarında indekslenebilecek, daha sonra tezinizin erişim statüsünün değiştirilmesini talep etseniz ve kütüphane bu talebinizi yerine getirirse bile, teziniz arama motorlarının önbelleklerinde kalmaya devam edebilecektir)

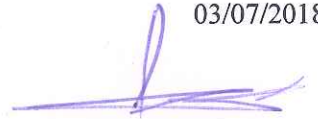
o Tezimin/Raporumun tarihine kadar erişime açılmasını ve fotokopi alınmasını (İç Kapak, Özet, İçindekiler ve Kaynakça hariç) istemiyorum.

(Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir, kaynak gösterilmek şartıyla bir kısmı veya tamamının fotokopisi alınabilir)

o Tezimin/Raporumun 01.01.2020 tarihine kadar erişime açılmasını istemiyorum ancak kaynak gösterilmek şartıyla bir kısmı veya tamamının fotokopisinin alınmasını onaylıyorum.

o Serbest Seçenek/Yazarın Seçimi

03/07/2018

Yasmin HAJI EBRAHİM

ETİK BEYAN

Bu çalışmadaki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, kullandığım verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı, yararlandığım kaynaklara bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu, tezimin kaynak gösterilen durumlar dışında özgün olduğunu, Tez Danışmanının **Dr. Öğr. Üyesi Binnur ERDAğI DOğUER** danışmanlığında tarafımdan üretildiğini ve Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Yazım Yönergesine göre yazıldığını beyan ederim.

Yasmin HAJI EBRAHİM

ÖZET

Hacı Ebrahim, Yasmin. *Manzum Hikâyeler Mecmuası/Metin-İnceleme-Sözlük*. Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2018.

Eserimiz, Manzum Hikâyeler Mecmuası adı altında Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonunda 06 Mil Yz 3211 yer numarasıyla kayıtlı bulunmaktadır. Arşiv kataloğunda yazarı belli olmayan bir mesnevi yazmasına rağmen eserin sonunda müstensihinin Molla Osman ve eser isminin “Kitab-ı Destan” olduğu kaydedilmiştir. Metinde yer alan konular klasik mesnevilerdeki konularla örtüşmektedir. Eserin yazılış sebebi ise manzum hikâyeler aracılığı ile dinleyenlere ya da okuyanlara dini bilgiler aktarmak ve insanları bu konularda bilgilendirmektir. Farklı konuları barındıran bu eser, toplam altı hikâyeden oluşmaktadır. Eser, 18. ve 19. Yüzyıl Osmanlı Türkçesinin yanı sıra Eski Anadolu Türkçesinin imla, ses ve şekil bilgisi özelliklerini barındırmaktadır. Bu çalışmamızda, eserin çeviri yazısı ile metnin imla, ses ve şekil bilgisi özellikleri üzerinde inceleme yapılmış olup eserin söz varlığı yapılan dizin çalışması ile birlikte ortaya konulmuştur. Bu eser bu alana ilgi gösteren araştırmacıların bilgisine sunmak ve eseri bilim âlemine tanıtmak için hazırlanmıştır.

Anahtar Sözcükler

Manzum, Mesnevi, Hikâye, Dizin, İnceleme

ABSTRACT

Hajı Ebrahim, Yasmin. Poetic Stories (Text – Analysis – Dictionary), Master Thesis, Ankara, 2018.

Our study is registered in the Turkish National Library Registers Collection under the name of Manzum Hikayeler Mecmuası with 06 Mil Yz 3211 registration number. Despite a the writer of mesnevi is anonymus in the archive, it was noted that the scribal was Molla Osman and the study is named "Kitab-ı Destan" at the end of the book. The topics in the text coincide with those in the classical mesnevi's. The reason for writing the study is to convey religious information to listeners or readers through poetic narratives and to inform people about these issues. This study, which contains different topics, consists of a total of six stories. The study has features of the 18th and 19th century Ottoman Turkish language as well as the spelling, sound and morphology of the Old Anatolian Turkish language. In this study, the characteristics of the spelling, sound and morphology of the text with the translation of the work have been examined and the work has been put together with the spoken literature. This study has been prepared to present the researchers that interested in this field and to introduce them to the world of science.

Key Words

Poetic , Masnavi , Story , Index , Examination

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY.....	i
BİLDİRİM.....	ii
YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI.....	iii
ETİK BEYAN.....	iv
ÖZET.....	v
ABSTRACT.....	vi
İÇİNDEKİLER.....	vii
ÖNSÖZ	x
GİRİŞ.....	1
1. BİRİNCİ BÖLÜM: İNCELEME.....	4
1.1. YAZIM ÖZELLİKLERİ	4
1.1.1. Ünlülerin Yazılışı	4
1.1.1.1. /a/ Ünlüsü.....	4
1.1.1.2. /e/ Ünlüsü.....	4
1.1.1.3. /ı/, /i/ Ünlüleri	5
1.1.1.4. /o/, /ö/, /ü/, /u/ Ünlüleri	5
1.1.2. Ünsüzlerin Yazılışı	5
1.1.2.1. /b/ ve /p/ ünsüzü.....	5
1.1.2.2. /c/ ve /ç/ Ünsüzü	6
1.1.2.3. /η/ Ünsüzü.....	6
1.1.2.4. /t/ ve /t̥/ Ünsüzü	6
1.1.2.5. /k/ ve /g/ ünsüzü.....	6
1.1.2.6. /s/ ve /ş/ ünsüzü	6
1.1.2.7. k>h ünsüzü	7
1.1.3. Şeddenin Kullanılışı	7
1.1.4. Hemzenin Kullanılışı	7
1.2. DİL BİLGİSİ.....	8

1.2.1. Ses Bilgisi Özellikleri	8
1.2.1.1. Ünlü Uyumu	8
1.2.1.1.1. Kalınlık ve İncelik Uyumu.....	8
1.2.1.1.2. Düzlük yuvarlak Uyumu.....	8
1.2.1.2. Ünlü Değişiklikleri	8
1.2.1.2.1. Ünlü Düşmesi.....	8
1.2.1.2.2. Ünlü Türemesi.....	9
1.2.1.3. Ünsüz Değişiklikleri.....	9
1.2.1.3.1. Ünsüz Düşmesi	9
1.2.1.3.2. Ünsüz Türemesi	9
1.2.1.3.3. Ünsüz İkizleşmesi	9
1.3. ŞEKİL BİLGİSİ	10
1.3.1. Sözcük Yapımı	10
1.3.1.1. İsimden İsim Yapım Ekleri	10
1.3.1.2. Fiilden İsim Yapım Ekleri	10
1.3.1.3. Fiilden fiil Yapım Ekleri	11
1.3.1.4. İsimden Fiil Yapım Ekleri	11
1.4. ADLAR	11
1.4.1. İsim Çekimi	11
1.4.1.1. Çokluk Eki.....	11
1.4.1.2. İyelik Ekleri	11
1.4.1.3. Ad Durum Ekleri	12
1.4.1.3.1. İlgi Hali Eki.....	12
1.4.1.3.2. Belirtme Hali Eki	12
1.4.1.3.3. Yönelme Hali Eki.....	13
1.4.1.3.4. Bulunma Hali Eki.....	13
1.4.1.3.5. Ayrılma Hali Eki.....	13
1.4.1.3.6. Vasıta Hali Eki.....	13
1.4.1.3.7. Yön Gösterme Eki.....	14
1.5. ZAMİRLER.....	14
1.5.1. Şahıs Zamirleri	14
1.5.2. İşaret Zamirleri	16
1.5.3. Dönüştürme Zamirleri.....	16

1.5.4. Soru Zamirleri	16
1.5.5. Belirsizlik Zamirleri	16
1.6. EDATLAR	17
1.6.1. Bağlama Edatları	17
1.6.2. Kuvvetlendirme Edatları:	18
1.6.3. Seslenme Edatları	18
1.7. FİİLLER	19
1.7.1. İsim Fiiller	19
1.7.2. Zarf Fiiller	19
1.7.3. Fiil Çekimi	19
1.7.3.1. Görülen Geçmiş Zaman	19
1.7.3.2. Öğrenilen Geçmiş Zaman	20
1.7.3.3. Geniş Zaman	20
1.7.3.4. Gelecek Zaman	22
1.7.3.5. Gerekliklik	22
1.7.3.6. İstek	22
1.7.3.7. Şart	23
1.7.3.8. Emir	24
İKİNCİ BÖLÜM: METİN	26
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: DİZİN	114
KAYNAKÇA	260
EK 1: ORJİNAL METİN	263
EK 2. ORJİNALLİK RAPORU	287
EK 3. ETİK KURUL MUAFİYET İZNİ	288

ÖNSÖZ

Osmanlı Türkçesi veya Osmanlıca, XIII-XX. yüzyıllar arası kullanılan Arapça ve Farsçanın etkisi altında kalmış Türk diline verilen addır. Alfabe olarak Arap alfabesinin Farsça ve Türkçe 'ye uyarlanmış bir biçimi kullanılır. Osmanlıca; Arap alfabesine, Fars ve Türk dilinden yeni sesler ilavesiyle oluşturulmuş, uzun tarihi boyunca kendine has özelliklerle geliştirilmiş, farklı yazı türleriyle bir sanat haline gelmiştir.

Osmanlı dönemine ait manzum, mensur, dini, edebi, felsefi, tıbbi, ahlaki vb. nitelikte birçok malzeme bulunmaktadır. Üzerinde çalıştığımız bu metin Osmanlı döneminin son dönemlerinde Molla Osman tarafından istinsah edilmiş bir dini nitelikli mesnevidir. Ankara, Milli Kütüphane 'de, Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu'nda 172 DVD No - 06 Mil Yz 3211 arşiv numarası ile kayıtlıdır. Eserin dili Osmanlı Türkçesidir. Söz başları ve metin siyah mürekkeple yazılmıştır. Eser, sırtı siyah meşin, kapakları ay yıldız baskılı siyah cilt bezi kaplı mukavva bir cilt içerisindeydir. Dış kapağı 175x120 - 125x85 mm büyüklüğündedir. Varak sayısı 47 olup satır sayısı genellikle 11'dir.

Çalışmamız, inceleme, metin, dizin olmak üzere üç ana bölümden oluşmaktadır. Metnin okuma şekli ve okuyamadığımız yerler ile ilgili açıklamaları metnin giriş kısmında izah etmeye çalıştık. İnceleme kısmında Arap harfli metnin yazım özellikleri örneklerle verilmiştir. Daha sonra, dil özellikleri esas alınıp metin üzerinde ses ve biçim incelemesi esas alınmıştır. Metin bölümü ise Osmanlı Türkçesi ile kaleme alınan orijinal metnin yazı çeviriminden (transkripsiyon) oluşmaktadır. Dizin bölümünde metindeki sözcüklerin anlamların yanı sıra kökenleri verilmiştir. Ekler, dil bilgisel bir şekilde sıralanmıştır. Çalışmanın diğer bölümlerini önsöz, giriş ve kaynakça oluşturmaktadır. Çalışmanın ek kısmına, metnin orijinal şekli eklenmiştir.

GİRİŞ

Umumi olarak 13. yüzyıl ile başlayan Klasik Türk Edebiyatı'nın sona erdiği dönem 19. yüzyıl olarak kabul görür. Bu çalışmamızın amaç ve hedefi, 19. yüzyılda yerini yavaş yavaş Yeni Edebiyata bırakmaya başlayan Klasik Türk Edebiyatı 19. yüzyıl dönemine ait bu metni Latin harflerine çevirip incelemesini yapmaktır. Bu çalışmamızla ilgili araştırmacılara örnek teşkil etmek niyetindeyiz.

Çalışmamızın önemi, Klasik Türk Edebiyatı alanında ortaya konan ve şimdiye kadar çalışılmamış bu eseri, Latin harflerine tam transkripsiyonlu olarak çevirmek ve incelemesini yaparak kültürümüze ve edebiyat tarihimize katkıda bulunmaktır.

Çalışmamızı yaparken öncelikle eserin kime ait olduğunu araştırmaya başladık. Katalog çalışmasında her ne kadar yazarı belli olmayan bir mesnevi yazıyor olsa da, eserin sonunda müstensihinin "Molla Osman" ve düşülen tarihte 1238 tarihli olduğunu tespit ettik ve yazar hakkında yapmış olduğumuz araştırmalar neticesinde bilgi bulamadık. Daha sonra birinci bölüme geçerek eseri gramer yönünden incelemeye başladık. İnceleme bölümünde eserin yazılış özellikleri, ünlü ve ünsüzlerin yazılış özellikleri, ses ve şekil bilgisi özelliklerin yanı sıra şedde ve hemze gibi özellikleri örnekleri ile birlikte göstermeye çalıştık. Eserin ikinci bölümünde metnin tam transkriptini yaptık. Okuyamadığımız veya silinmiş yerleri kendi yerinde noktalarla belirttik. Önce varsa şiirin başlığını, sonra sıra numarasını yazdık, her beyit kendi arasında kafiyeli olduğundan dolayı her beyitte (iki mısra) parantez içinde (1) numarasını verdik. Yeni konu başlıklarında sırayı bozmaksızın ayı sıradan devam ettik. Metin içerisinden i ve e ünlüleri arasında bulunan e sesi (è) ni göstermeye çalıştık. Üçüncü bölümde alfabetik sıraya riayet ederek eserin bağlamalı dizin çalışmasını yaptık. Yabancı kelimelerin yanına hangi dile ait olduklarını kısaltmalar kullanarak (Ar – Far) göstermeye çalıştık ve bütün sözcüklerin anlamlarını girdik. Çalışmamızda faydalandığımız bütün kaynakların künyelerini "Kaynakça" bölümünde verdik. Ayrıca "Ekler" bölümüne eserin Osmanlı Türkçesi metninin tamamını ilave ettik.

Çalışmamızın konusunu Ankara, Milli Kütüphane 'de, Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu'nda 172 DVD No - 06 Mil Yz 3211 arşiv numarası ile kayıtlı Mesnevi oluşturmaktadır. Eserin dili Osmanlı Türkçesidir. Söz başları ve metin siyah mürekkeple yazılmıştır. Eser, sırtı siyah meşin, kapakları ay yıldız baskılı siyah cilt bezi kaplı mukavva bir cilt içerisinde. Dış kapağı 175x120 - 125x85 mm büyüklüğündedir. Varak sayısı 47 olup satır sayısı genellikle 11'dir.

Eser, Mesnevi nazım şekli ile yazılı toplam altı hikâyeden ibarettir. Konusu genel olarak - dini mesnevi- tarzındadır. Hikâye geleneğine dayalı ve yazılı bu eserin içinde şu hikâyeler geçmektedir: Destân-ı Gügercin (güvercin destanı), Hazâ şalât-u selâm katında ola fadâiller (Peygamber (sav) faziletleri), Hikâyet-i Padişâh, Destân-ı Halîlullah ve İsmâ'il Nebiyullah, Destân-ı Yoğsul (yoksul destanı), Hikâyet-i Fâtîma.

19. yüzyıl, yenileşme ve değişme gayretleri sebebiyle Osmanlı İmparatorluğu açısından önemli bir asır olmuştur. Büsbütün bir medeniyet değişimine kalkışan Osmanlı imparatorluğu; siyasal, sosyal, ekonomik ve kültürel alanlarda pek çok değişim ve yenileşme hamlesine imza atmıştır. Atılan bu yeni adımlarla ayakta kalmaya çalışmıştır. Bu gayretlerin getirmiş olduğu yeni sonuçlar, zihniyet değişimini gerçekleştirmiş ve Türk edebiyatının asırlardır süren klasik geleneğinin de yıkılması sonucunu doğurmuştur. Batı medeniyetinin etkisi yeni bir edebî ve estetik zevk dünyasının oluşumunu beraberinde getirmiştir. 18. yüzyılda ve geçmişteki gücünü kaybeden Osmanlı İmparatorluğu gücüne yeni bir güç kazandırma düşüncesiyle Batı'nın bilgi ve birikimine yönelmeye başlamış ve bu yönde atılan adımlar ve yenileşme hareketleri, bu asırda hayatın bütün alanlarını etkilemeye başlamıştır. (Şentürk, Kartal 2015: 611-618).

19. asır Türk edebiyatçısı ve siyasetçisinin edebiyat ve olaylara bakış açısı geçmiş asırlara göre farklılık göstermiştir. Önceki yüzyılda bir medeniyeti ayakta tutma çabası içerisinde olan edebiyatçı ve siyasetçiler bu asırda tamamen yeni arayışlara içerisinde oldular. 19. yüzyıl Avrupa devletleri açısından verimli bir asır olmuş sanayileşme ile güçlendikleri ve yayılma politikası ürettikleri bir dönem olmuştur. Avrupa'ya giden Osmanlı elçilerin yazmış olduğu raporlar, seyyahların notları, tüccar havadisleri vasıtasıyla Avrupa'daki gelişmeleri takip etmeye çalışan devlet adamları, imparatorluğun aksayan yönlerini tespiti çalışarak ıslahat çalışmalarına girişmişlerdir.

Klâsik Türk edebiyatın - özellikle nesir sahasında meydana getirilmiş eserlerde – halkın dil seviyesini zorlamasından ötürü ve zihniyet değişiminin etkisiyle, sorgulanan konular arasına girer. Tanzimat ruhunun edebiyatta uyandırdığı akisler, aydınların dil konusunda bir arayışa girmesine yol açmıştır, Hatta Tanzimat ile birlikte Batı etkisinde oluşmaya başlayan yeni edebiyatın karşısında gücünü ve varlığın kaybetmeye başlayan eski edebiyat, kendi değeri içerisinde dahi varlığını sorgulamaya başlar. (Şentürk 2015: 613).

Gazetenin yaygınlaşması Osmanlı aydınlarının dilde bir yenilik arayışına girişmesini hızlandırmıştır. Tercüme Odası, Bâb-ı Âli kalemleri, Meclis-i Maarif-i Umumiye ve Encümen-i Dâniş gibi kurumlar dilde yenilik arayışının başladığı yerler olmuştur. Dilin, halkın anlayabileceği bir şekle sokulmasında en önemli unsurlardan biri gazete olmuştur.

19. yüzyılın başlarında bazı şairlerde klasik şiir konuları dışında yeni arayışlar meydana gelir. Enderunlu Vâsıf, Keçecizâde İzzet Molla, Âkif Paşa gibi isimler bu arayışın öne çıkan isimleridir. Ayrıca bu asırda Mahalli tazın devam ettiği görülür.

Ziya Paşa ve Namık Kemal’in de içinde bulunduğu ve Encümen-i Şuârâ adı verilen oluşumla “Eski şiir, kendi içinde bir taraftan o zamana kadar hemen hemen hiç duymadığı bir dil şuuru ile bir nevi güç kazanarak, diğer taraftan yeni terim, mazmun ve düşüncelerle zenginleşirken, yeni şiir akımında küçük ve büyük birtakım hamlelerle toptan bir değişme daha hızlanıyordu.” Böylece yeni şiirin ilk örnekleri küçük küçük değişikliklerle ortaya çıkmaya başlar.

Çalışmamızın konusu olan Mesnevi ise bu asırda gerilemeye başlar, Ahmet Kartal, “Doğu’nun Uzun Hikâyesi” adlı çalışmasında bu gerilemenin nedenlerini; Batı edebiyatının tesiri, Osmanlı devletinin siyasi durumunun yarattığı kargaşanın edebiyata yansması ve önceki asırlara göre güçlü şairlerin yetişmemesi, Türkçenin, bu asırda şiir oluşturma kabiliyetini kaybettiğine dayandırmaktadır (Kartal 2014: 508).

1. BİRİNCİ BÖLÜM: İNCELEME

1.1. YAZIM ÖZELLİKLERİ

Eser okunaklı bir şekilde harekeli yazılmış. Yazılış özellikleri Osmanlıca yazılış özelliklerini yansıtmaktadır.

Türkçe kelimelerin ünlüleri harekenin yanında elif (ا), vav (و) ve ye (ی) ile karşılanmıştır. Metnimizde pek çok Türkçe kelime ve ekin klişeleşmiş olarak yazıldığını görmek mümkündür. Arapça ve Farsça kelimelerin yazılışında çok fazla hata olmadığı söylenebilir. Ayrıca, Farsça kelimelerin sayısı oldukça az.

1.1.1. Ünlülerin Yazılışı

1.1.1.1. /a/ Ünlüsü

Sözcük başında /a/ ünlüsünü göstermek için eserde ağırlıklı olarak “elif” kullanılmakla beraber *medli elif* de kullanılmıştır.

Örneğin: āhirete (اخرته) (1a/2), ağladılar (اغلاديلر) (2b/7).

Sözcük içinde elif (ا) gösterildiği halde kimi zaman harf ya da hareke kullanılmadan yazılmıştır.

şaçunı (صچونی) (3a/4), şalavāt (صلوات) (12a/2), saçar (ساجر) (6a/8), yara (یره) (17a/4).

Sözcük sonunda çoğunlukla güzel (h) (ه) daha az olarak da elif (ا) ile yazılmıştır:

şonra (صكره) (22b/3), nice (نجه) (25b/3), ucuna (اوجنه) (14a/2), aña (اڭا) (16b/8), yara (یره) (17a/4), kınala (قنالا) (24b/4), tutma (طوتما) (13a/5).

1.1.1.2. /e/ Ünlüsü

Sözcük başında elif (ا) ve seyrek olarak üstünlü elif (آ) ile yazılır.

ëyleyüp (ايليوب) (22a/1), evine (أوينه) (32a/7), emanet (أمانت) (25b/5).

Sözcük içinde genellikle harf veya hareke ile gösterilmektedir, seyrek olarak elif ile ve harekeli çok az yerde üstün ile gösterilmektedir:

yüceñiñ (يوجاڭك) (7b/4), gelmeye (كلميه) (18b/5).

Sözcük sonunda genellikle /e/ ünlüsü *güzel h* ile gösterilmektedir:

vérmege (ويرمكه) (2b/2), nesne (نسنه) (9a/5), içinde (ايچنده) (5a/7).

1.1.1.3. /ı/,/i/ Ünlüleri

Sözcük başında, ön ses durumundaki bu ünlüler genellikle”elif” ile yazılmakla birlikte *elif* ye ile yazılmış örnekler de sıkça rastlamaktayız:

İşine (ایشنه) (1b/1), ikisi (ایکسی) (4a/6), içinde (ایچنده) (44b/1), ırakdan (ایراقدن) (5a/5) .

Sözcük içinde, iç seste bu ünlüler bazı kelimelerde hiç gösterilmemiş, genellikle bu ünlüleri göstermek için (ي) harfinden yararlanılmış:

kişi (کشی) (6a/1).

Sözcük sonunda, bu ünlüler için *ye* (ي) harfi kullanılmıştır:

başı (باشی) (5a/6), yaşı (ياشى) (5b/8), ikisi (ایکسی) (44b/8).

1.1.1.4. /o/,/ö/,/ü/,/u/ Ünlüleri

Arap harfleriyle kaleme alınan bu metinde de diğer Arap harfli metinlerde olduğu gibi bütün bu sesler ortak işaretleyicilerle gösterilmiştir. Bu ünlüler sözcük başında *elif* *vav* la (و), sözcük içinde genellikle *vav* *la*, bazen ötre ile, sözcük sonunda ise *vav* *la* (و) gösterilmiştir.

Sözcük başında: oğlan (اوغلان) (15a/10), öldüri (اولدوری) (24a/10), ular (ولار) (16a/5), üzre (اوزره) (33b/3).

Sözcük içinde: komadı (قومادی) (12a/12), toprak (طوبراق) (47a/5), getürdiler (کتوردیلر) (46a/3), düşümde (دوشمده) (1b/7).

Sözcük sonunda: işbu (اشبو) (7a/6), uyku (ویکو) (14b/3).

1.1.2. Ünsüzlerin Yazılışı

1.1.2.1. /b/ve /p/ ünsüzü

Bu ünsüzler söz başı, söz içi ve söz sonunda *be* (ب) ya da *pe* (پ) olarak yazılmış olup, belli bir kurala bağlı değildir. *Be* (ب) yerine *pe* (پ), *pe* (پ) yerine *be* (ب) kullanımı görülebilmektedir:

öpti (ویدی) (25b/1).

Aynı şekilde, -(u)p-(ü)p ulaç ekinin ünsüzü de çoğunlukla be (ب) ile yazılmakla birlikte, pe (پ) ile yazılan biçimleri olsa dahi, çoğunlukla (b) harfi kullanılmaktadır: koyup (قيوب) (26b/8), urup (اوروب) (2a/2), varup (واروب) (2a/6), vèrüp (ويروب) (1a/1).

1.1.2.2. /c/ ve/ç/ Ünsüzü

Bu ünsüzlerin söz başında, söz içinde ve söz sonunda cim (ج) ya da çim (چ) ile yazılışı düzensizdir, belli bir kurala bağlı değildir, metin içerisinde her iki harf de kullanabilmektedir:

çıktdı (چقدى) (4b/11), çekenî (چكىنى) (28b/9).

Sözcük içinde: açlıkdan (اچلقدن) (32b/11).

Sözcük sonunda: üç (اوچ) (6b/1).

1.1.2.3. /ŋ/ Ünsüzü

Bu ünsüz için kef (ك) ve keŋ (ڭ) kullanılmaktadır:

tanrıya (تڭرىه) (1b/9), Tanrı (تڭرى) (24a/5), öŋünde (اوڭونده) (36b/7), anı (انڭ) (8a/4), haŋkım (حاڭڭ) (4b/3).

1.1.2.4. /t/ ve /t̪/ Ünsüzü

Türkçe kelimelerde büyük bir çoğunlukla /t/ ünsüzü kullanıldığı halde bazen de /t̪/ ünsüzünün de kullanıldığı görülür:

toprak (طوبراق) (47a/5), tara (طره) (24b/3).

1.1.2.5. /k/ve /g/ ünsüzü

Bu eserde kalın sıralı kelimelerde (k ve g) seslerinin göstermek üzere kaf (ق) ve gayın (غ) harflerinin kullanıldığı belirlenmiştir.

oğlan (اوغلان) (1b/2), ağlayu (اغليو) (18a/9), katına (قاتنه) (18a/9).

1.1.2.6. /s/ ve /ş/ ünsüzü

İşlediğimiz bu metinde kalın sıradan kelimelerde s, ş (ص) ile yazılmıştır. Ancak ek ve ince kelimelerde (s) (س) ile yazılmıştır.

çekmesin (چكمسين) (26a/2), sözi (سوزى) (26b/1), şandun (صندڭ) (27a/7), saklayan (صقليان) (29a/4).

1.1.2.7. k>h ünsüzü

Metnimizde mevcut olan kelimeler:

oḥşadı (اوخشادى) (45b/3), yoḥsulluk (يخسوللوق) (33a/10), yoḥsa (يوخسه) (6b/8).

1.1.3. Şeddenin Kullanılışı

Metnimizde Arapça kelimelerin yanında, bazı Türkçe kelimelerde de şedde (ّ) kullanılmıştır. Metindeki: yoḥsulluğa (يوخسوللوغه) (31b/2), ve ellerime (الريمه) (29a/6), ḥelāllik (حلاللق) (35a/6) kelimelerinde *lam* (ل) harfi hem çift yazılmış hem de üzerine şedde konmuştur. Diğer kelimeler ise, sadece şeddeli yazılmıştır: aşşı (اصى) (11b/9), cennete (جنته) (19b/6), göremmi (كورمى) (1b/7).

1.1.4. Hemzenin Kullanılışı

Bu metinde hemzeli bazı kelimeler yazılmıştır. Ancak azda olsa sözcük sonundaki hemzelerin düştüğü görülmektedir.

cebrā ʾl (جبرائيل) (20a/3), ka ʾnāt (كائنات) (41a/3), dā ʾmā (دائما) (2b/6), baḳā (بقا) (46b/10), nidā (ندا) (10a/8).

1.2. DİL BİLGİSİ

1.2.1. Ses Bilgisi Özellikleri

1.2.1.1. Ünlü Uyumu

1.2.1.1.1. Kalınlık ve İncelik Uyumu

Bir kelimedede bulunan ünlülerin kalınlık veya incelik bakımından benzeşmesine büyük ünlü uyumu denir. Yani türkçe bir kelimedede ilk hecede kalın ünlü varsa, diğer hecelerdeki (ekler dâhil) ünlüler de kalın ünlü bulunmalıdır, ilk hecede ince varsa, diğer hecelerde ince ünlü bulunmalıdır. Ve buna büyük kalınlık incelik uyumu denir. Çalıştığımız bu metindeki kelimelerin çoğu bu kurala uymaktadır.

gördiler (گوردیلر) (46b/4), yumağa (یومغه) (45a/9), titredi (تتردی) (45b/7), ağlaştılar (اغلشدیلر) (44b/3).

1.2.1.1.2. Düzlük yuvarlak Uyumu

Bir kelimenin ilk hecesinde düz ünlü /a,e,ı,i/ ise, sonraki hecelerde de yalnız düz ünlüler bulunur /a,e,ı,i/.

almak (المق) (6b/1), sever (سور) (6b/1), yazanı (یازنی) (40b/9), derdile (دردیله) (40a/1).

İlk hecenin ünlüsü yuvarlak /o,ö,u,ü/ ise, ikinci hece ya düz geniş/a,e/ ya da dar yuvarlak /u,ü/ ünlü taşır.

düğün (دوکونه) (24b/1), ola (اوله) (24b/8), kıtlu (قتلو) (24b/8), uykudan (ویقودن) (23b/1).

Ancak metnimizde bazı kelimelerde düzlük yuvarlak uyumunun tam henüz oturmadığını, ikili yazımların olduğunu görüyoruz.

göziğe (گوزیگه) (2a/3), öri (وری) (1b/5) ötüri (وتوری) (1b/11).

1.2.1.2. Ünlü Değişiklikleri

1.2.1.2.1. Ünlü Düşmesi

Son hecesinde dar ünlü (ı, i, u, ü) bulunan kelimeler ünlüyle başlayan bir ek aldıklarında son hecedeki dar ünlü düşer. Bu olaya sesli (ünlü) düşmesi denir. Sözcükte bir ünlünün düşmesi bir hecenin eksilmesine neden olduğundan ünlü düşmesi, hece düşmesi olarak da adlandırılır.

gönül- gönli (گوڭلى) (31b/8).

1.2.1.2.2. Ünlü Türemesi

Sözcüğün aslında olmadığı halde, bir ek aldığı zaman ortaya çıkan ünlülerdir. Arapça ve farsça sözcüklerde, metnimizde bazı harekeli yerlerindeki yazılışlar ve Türkçenin yapısı göz önünde bulundurarak, iki ünsüz arasına katma ünlüden söz edilebilir:

görcüli (گورکلى) (1a/9)

1.2.1.3. Ünsüz Değişiklikleri

1.2.1.3.1. Ünsüz Düşmesi

Bazı sözcükler, çeşitli etkilerle birleşirken sözcüğün sonundaki ünsüz harf düşebilir. Bu olaya ünsüz düşmesi adı verilir.

kapusın < kapıg: (قبوسين) (28a/3).

Ulu < ulug: (ولو) (9a/6).

1.2.1.3.2. Ünsüz Türemesi

Arapçadan dilimize giren ve özgün biçimlerinde sonunda ikiz ünsüz bulunan kelimeler Türkçede tek ünsüzle kullanılır. Bu kelimeler ünlüyle başlayan ek veya yardımcı fiille kullanıldıklarında sondaki ünsüz ikizleşir: hak (hakkı) (2b/11), şer (şerri) (37a/7).

(y) türemesi: Söz başında y- türemesi, Ana Türkçede asli uzun ünlülü olan yüce (يوچه) (6b/3) sözcüğünde görülmektedir.

Bunun dışında, yardımcı (y) sesinden söz edilebilir. Türkçenin yapısı gereği, ünlüyle biten bir köke, yine ünlüyle başlayan bir ek geldiğinde araya (y) yardımcı ünsüzü girmektedir:

kağa+y+a (قضايا) (1a/5), uyku+y+a (اويقويا) (1b/3), gülme+y+esin (كولمياسين) (3a/5).

(n) türemesi: Zamir çekiminde ve iyelik ekleri ile hâl ekleri arasına giren bir ünsüzdür. bu+n+ı (بونى) (12a/11), yanı+n+da (ياننده) (6a/9).

1.2.1.3.3. Ünsüz İkizleşmesi

ikizleşme Türkçenin benimsediği olaylardan değildir. Ancak bazı ses değişiklikleri nedeniyle ikizleşme olayı ortaya çıkabilir. Bu hadise çoğunlukla ekleşme durumunda ve

eriyen g sesinin uzattığı ünlünün normal uzunluğa dönerken hece dengelenmesi amacıyla ortaya çıkan ikizleşmedir.

asıg-assı. Metnimizde görülen ikizleşme örneği Osmanlı Türkçesinin genelinde görülmektedir.

aşşı (اصى) (11b/9).

1.3. ŞEKİL BİLGİSİ

1.3.1. Sözcük Yapımı

1.3.1.1. İsimden İsim Yapım Ekleri

1.+cı: isimlerden, meslek ve uğraşı isimleri türetir.

Yalancı (يلانجى) (27a/5).

2. +daş: Ortaklık ve beraberlik bildiren isimler türetir.

yoldaşımız (يولداشيموز) (4a/9), karındaşımız (قرنداشيموز) (4a/3)

3.+ lığ/+lig/+luğ/: isimlerden isim türeten en işlek ektir.

dostluğa (دوستلوغه) (38a/4).

4.+ lık/+lik/+luk/ isimden sıfat yapım eki: isimlerden soyut isimler türeten işlek bir ektir.

analık (انالىق) (29a/7), yoğsulluk (يخسوللىق) (33a/10), sabırlık (صبرلىق) (30b/9), helâllik (حلالىق) (35a/6).

1.3.1.2. Fiilden İsim Yapım Ekleri

1.-ma: Aslında isim-fiil eki olan bu ek, kalıcı isimler de yapar.

olma (اولمه) (11a/9).

2.- mak/-mek: Aslında isim-fiil eki olan bu ek, kalıcı isimler de yapar.

olmak (اولمق) (11a/2).

3.- u/-ü: fiillerden isim türetir.

ölüm (اولوم) (47a/3).

1.3.1.3. Fiilden fiil Yapım Ekleri

1.- (u)l, -(ü)l (Edilgenlik Eki):

2.-ar, -er, -ur, -ür (ettirgenlik):

ëyler (ايلر) (8b/8), öldürür (اولدور) (2b/9), yaturdı (ياتوردى) (15b/9).

3.-dur, -dür, -tür, -tur(ettirgenlik):

ëletürüz (الهتوروز) (9b/2), toldura (طولدوره) (10a/2), öldürürler (اولدوررلر) (2b/9),

1.3.1.4. İsimden Fiil Yapım Ekleri

1.+a: isimlerden, hem geçişli hem geçişsiz fiiller türetir.

kan+a (قانه) (29b/3).

2.+la:isimlerden, hem geçişli hem geçişsiz fiiller türetir.

bağ+la+dılar (بغدیلر) (2b/7).

1.4. ADLAR

1.4.1. İsim Çekimi

1.4.1.1. Çokluk Eki

İsimlerde çokluk eki (+lar,+ler) ile yapılmıştır:

sözler (سوزلر) (14b/8), göz+ler+i (گوزلری) (33a/5), güller (گوللر) (44b/5), güzeller (گوزللر) (45b/3), yaş+lar+ın (ياشلرين) (45b/2).

1.4.1.2. İyelik Ekleri

tekil 1.şahıs +m, +ım/+im, +um/ +üm:

oğl+um (اوغلام) (15b/2), avumı (اومى) (7a/1), ben+üm (بنوم) (6b/10), yan+ım+da (يانمده) (10b/11), gözüm (كوزم) (1b/5).

tekil 2. şahıs +η:

oğluñı (اوغلانكى) (4b/7), seniñ (سنانك) (3a/11), boynuğa (بوينوگه) (7a/1), sözün (سوزونك) (8b/2), gözün (كوزانك) (8b/2).

tekil 3. Şahıs +ı/ +i,+sı/ +si:

anası (اناسى) (1b/5), kendüsini (كندوسين) (2b/1), oğlı (اوغلى) (12b/10), saçlarını (صاچلارنى) (18a/8), anıñ (انانك) (11a/11).

çokluk 1. şahıs +mız, +ımız, +umuz, +ümüz:

dede+mız (ددمز) (45a/1), dīnümüz (دينمز) (33b/2), kanlumuzdur (قانلموزدر) (19b/8).

çokluk 2. şahıs +unuz, +ünüz, +ınız, +ınız:

çokluk 3. şahıs +ları, +leri:

anları (انلرى) (5a/9), bunları (بونلرى) (10a/4), cānları (جانلرى) (10b/6), yolları (يوللرى) (13b/9), gözleri (كوزلرى) (12a/10).

1.4.1.3. Ad Durum Ekleri

1.4.1.3.1. İlgi Hali Eki

Ünlü ve ünsüzlerden sonra +nuñ, +nüñ, +niñ, +nıñ, +uñ, +üñ, +iñ, +ıñ:

anıñ (انانك) (18a/2), seniñ (سنانك) (20a/2), hātūnuñ (خاتونانك) (1a/7), oğlanuñ (اوغلانوك) (4b/4), yüzün (يوزونك) (9a/4).

1.4.1.3.2. Belirtme Hali Eki

+nı, +ni, +(y)ı, +(y)i: Ancak tekil 3. Şahıs iyelik eklerden sonra +n olarak gelebilmektedir:

oğlanı (اوغلانى) (1a/10).

iyelik eklerinden sonra kullanımı: cānın (جانن) (2b/2), kendüsini (كندوسينى) (2b/1), gözünü (كوزونى) (2b/1), oğlunu (اوغلونى) (4b/8).

tekil 3. şahıs eklerden sonra +n: yüzün (4b/3) , sözün (4b/3).

1.4.1.3.3. Yönelme Hali Eki

+ğa /+ge, +(y)a /+(y)e:

isimlerden daha ziyâde fiillere bağlayan bu ek, eski Türkçedeki –ğa /-ge ekinin devamıdır.

pëygambere (پیغمبره) (13b/7), katına (فاتنه) (36/3), içine (ایجنه) (19a/2), size (سيزه) (19a/2), yürege (يوركه) (25b/9), cennete (جننه) (19b/6).

1.4.1.3.4. Bulunma Hali Eki

+da, +de, +ta, +te:

içinde (ایچنده) (5a/7), işde (اشده) (8b/6), arasında (اراسنده) (19b/9).

1.4.1.3.5. Ayrılma Hali Eki

+den, +dan:

gözünden (کوزندن) (5a/6), içinden (ایچندن) (5a/9), gökden (کوکدن) (5b/5), kudretten (قدرتدن) (10b/2).

1.4.1.3.6. Vasıta Hali Eki

+lA, +ilA, +İlAn:

+la, ile edatının ekleşmiş halinden ayrı bir şekildir. Birle, bir+le yapısındadır. Edat olarak kullanılır. İlA, ile edatının ekleşmiş şeklidir. +(I)lA olabildiği gibi, ünlülerle biten kelimelerden sonra +(y)lA şeklinde de görülebilir.

kudretile (قدرتيله) (2a/ 10), yarıyla (یاريله) (2b/5), cānyıla (جانله) (3b/8), kanıyla (قانله) (3b/8), adıyla (ادیله) (1a/2).

1.4.1.3.7. Yön Gösterme Eki

+erü , +rA:

taşra (25b/9) (طشرة), iĉerü (ايجرو) (11a/6), iĉre (10b, 2) (ايجره)

1.5. ZAMİRLER

1.5.1. Şahıs Zamirleri

tekil 1. şahıs: ben

İlgi eki: benüm

benüm (بنوم) (3b/7).

Belirtme Hâli: beni

beni (بنى) (1a/7).

Yönelme Hâli: baña

baña (بڭا) (1a/9).

Ayrılma Hâli: benden

benden (بندن) (4a/11).

tekil 2. şahıs: Sen

İlgi Hâli: seniñ

seniñ (سنڭ) (3a/11).

Belirtme Hâli: seni

seni (سنى) (19a/3).

Yönelme Hâli: saña

saña (سڭا) (20a/4).

Ayrılma Hâli: senden

senden (سندن) (18a/9).

tekil 3. şahıs: ol

İlgi Hâli: anuñ

anuñ (انڭ) (17a/2).

Belirtme Hâli: anı

anı (انى) (1b/4).

Yönelme Hâli: aña

aña (اڭا) (2b/6).

Bulunma Hâli: anda

anda (انده) (2a/6).

Ayrılma Hâli: andan

andan (اندن) (2a/4).

çokluk 1. şahıs: biz

İlgi Hâli: bizüm

bizüm (بزوم) (9b/4).

Belirtme Hâli: bizi

bizi (بىزى) (9b/1).

Yönelme Hâli: bize

bize (بىزه) (9b/3).

çokluk 2. şahıs: Siz

İlgi Hâli: sizün

sizün (سىزۈڭ) (20a/2).

Belirtme Hâli: sizi

sizi (سىزى) (42b/1).

Yönelme Hâli: size

size (سىزه) (42b/1).

Ayrılma Hâli: sizden

sizden (سىزدن) (14b/7).

çokluk 3. şahıs: anlar

İlgi Hâli: anları

anları (انلارڭ) (43a/7).

Belirtme Hâli: anları

anları (انلرى) (45b/4).

Yönelme Hâli: anlara

anlara (انلره) (5b/7).

1.5.2. İşaret Zamirleri

tekil: ol

ol (اول) (6a/7), (7a/6), (1a/3).

Çokluk: anlar

anlar (انلر) (45b/4).

Tekil şol

şol 5b/5 (شول)

işbu 7a/6 (ایشبو)

teklik: bu

bu (بو) (32b/11), (33a/8).

çokluk: bular

bular (بولر) (4a/11), bularda (32a/5).

1.5.3. Dönüşlülük Zamirleri

Dönüşlülük zamirleri, iyelik ekleri ve öz (öz), (kendi) kelimesiyle belirtilir.

kendüzin (کندوزین) (14b/5), kendüzüme (کندوزومه) (42a/10).

kendisi (کندوسی) (39a/2), kendüsini (کندوسنی) (46a/7).

1.5.4. Soru Zamirleri

Metnimizde kullanılan soru zamirleri şunlardır:

kim (کم) (1b/5).

ķanda (قنده) (33a/10).

ķanı (قانی) (36b/8).

ķankı (قنقی), ķankısını (27b/10).

1.5.5. Belirsizlik Zamirleri

her (هر) (9a/3)

kimseye (کمیسه) (29a/3)

fūlān (فلان) (8b/9)

biri (بری) (15a/4)

kimi (کمی) (10a/9)

ba‘ḍılarından: (ba‘ḍisinden) (بعضسندن) (21a/3).

1.6. EDATLAR

Tek başlarına anlamları olmayan, başka kelimelerle öbekleşerek değişik ve yeni anlam ilgileri kuran, birlikte kullanıldıkları kelimelere cümlede anlam ve görev kazandıran kelimelere edat denir.

1.6.1. Bağlama Edatları

Bağlama edatları, cümleleri veya cümle içindeki kelimeleri ve kelime gruplarını ya mānā bakımından yahut şekil itibariyle birbirine bağlayan sözlerdir.

belki (بلکه) (29a/11)

çün (چون) (3a/9)

eger (اگر) (38b/6)

ger (کر) (18b/2)

gerçi (کرچه) (34b/10),(16a/3)

gibi (کی) (5b/3), (22b/1)

hem (هم) (1a/10), (1b/11),(34a/3),(31a/1)

içün (ایچون) (40b/1)

işbu (ایشبو) (7a/6),(8b/1)

kim (کم) (39b/11)

lakin (لكن) (22b/4)

pes (پس) (42b/2), (46a/3), (46a/4)

tā ki (تاكه) (31a/9)

tā kim (تاكم) (35a/4)

(U) rabb-u'c-celīl (ربالجليل) (23a/5)

ve (و) (46b/4)

yā (يا) (40b/9)

ya 'nī (يعني) (40b/9)

yine (ينه) (2a/1)

yohsa (يوخسه) (6b/8)

zirā (زيرا) (4a/9)

1.6.2. Kuvvetlendirme Edatları:

'aceb (عجب) (1b/1)

daḥi (داخی) (8a/6)

1.6.3. Seslenme Edatları

(Yā) yā Resūl (يارسول) (1b/11), yā ḡani (ياغنى) (7b/5), yā rab (يارب) (8b/9), yā melekler (ياملكلكر) (8b/11), yā 'āṣi (ياعاصى) (9b/9), yā ebu bekirim (ياابوبكرم) (11a/9), yā ilahi (ياالهى) (11b/5).

(Ey) ey safā (اى صفا) (14a/8), ey yar (اى يار) (14a/7), ey nebi (اى نبى) (15b/5).

1.7. FİİLLER

1.7.1. İsim Fiiller

+mak/+mek: almak (المق) (6b/1), olmak (اولمق) (11a/2), gelmek (كلمك) (16a/2), demek (ديمك) (18b/7).

1.7.2. Zarf Fiiller

-ıp, -ip, -up, -üp: çağırıp (چاغروب) (5a/3).

-arak (-erek): ağlayarak (اغلياراق) (26a/4)

-ken: otururken (طوررکن) (1b/8), yaturken (ياتورکن) (12a/8)

1.7.3. Fiil Çekimi

1.7.3.1. Görülen Geçmiş Zaman

Olumlu

(-dı,-di,-du,-dü,):

tekil 1.şahıs (-dUm): bakdum (بقدم) (2a/3), emzürdüm (امزردم) (3a/1), geldim (كلمد) (3a/10), oldum (اولدوم) (1b/11).

tekil 2. şahıs (-dUη): urduη (اوردڭ) (25b/10), vèreidüη (ويرهايدڭ) (41b/6), y èylediη (اييلديڭ) (9b/8), kesdiη (كسديڭ) (31a/1).

tekil3.şahıs(dI): kıldı (قالدى) (1b/1), geldi (كلىدى) (1b/1), düşdi (دوشدى) (11a/8).

çokluk1. şahıs (-duk,dük): olduk (اولدك) (32b/1), içdük (ايچدك) (15a/11), yedük (يدك) (15a/11).

çokluk 3. şahıs (-dı-lAr): kesdiler (كسدیلر) (3a/2), gezdürdiler (كزدرديلر) (3a/3).

Olumsuz

tekil 1. şahıs (-mA-dUm):gelmedim (كلمدم) (3a/10).

tekil 2. şahıs (-ma-dUη):turmaduη (طورمدڭ) (21a/3).

turmadı (طورمدى) (1b/4), girmedi (کیرمدى) (1b/4), uyumazdı (اويومزدى) (41a/3), gelmezdi (كلمزدى) (22b/10).

çokluk 3. şahıs (-mA-dı-lAr):

tutmadılar (طوتمدیلر) (19a/8), görmediler (کورمدیلر) (19a/6).

1.7.3.2. Öğrenilen Geçmiş Zaman

Olumlu

(-mİş):

Öğrenilen geçmiş zamanının eki (mıış, miş)'dir.

tekil 3. Şahıs :(-mİş-dUr)

eylemiştir (ایلمشدر) (15b/1).

Olumsuz

tekil 3. Şahıs:(-mA-mİş)olmamış (اولمامشدر) (5b/3).

Öğrenilen Geçmiş Zamanın Hikayesi

tekil 2. şahıs:(-mİş -ıdUη)

istemışdün (دیمشدن) (23a/6), demişdün (استهمشدن) (23a/6).

tekil 3. şahıs (-mİş IdI)

şatmışdı (یاتمشدی) (1b/2), yatmışdı (صاتمشدی) (1a/2).

1.7.3.3. Geniş Zaman

Olumlu

-r, -Ar, -Ur

tekil 1. şahıs: -ar-am, -er-em,-r-am,-r-em,-ur-am,-ür-em

korğaram-ki (قورقرامکی) (29b/1), ayrılısaram (ایرلیسر) (43a/11), ışmarlaram (اصمرلرام) (5b/7), giderem (کیدرام) (44a/3), düşerem (دوشرم) (1b/10), gösterem (کوسترم) (1b/10), yalvaruram (یالوارورم) (1b/10), bitürem (بیتورم) (26a/5), kıluram (قیلورام) (6b/8), yürürem (کزرورام) (6b/9), gezerem (کزرارام) (6b/9).

tekil 2. şahıs: -ArsIn,-UrsIn

durasın (دوررسین) (26a/7), ağılarsın (اغلرسین) (43b/9), eylesin (ایلرسین) (24a/5), gezersin (اوررسین) (31a/4), şanursın (صنورسین) (30a/2), urursın (کزررسین) (30a/1).

tekil 3.şahıs: -Ar,- Ur

şunar (صونار) (2a/9), çıka (چقا) (2a/11), yağar (یقار) (2a/11), benzer (بگز) (3a/3), geçer (کچر) (3a/7), kılur (قیلور) (6b/7), bilinür (بیلنور) (9a/9).

çokluk 1. şahıs:-ar-uz,-er-üz,-ur-uz,-ür-üz

umaruz (اومروز) (17b/8), şataruz (صتاروز) (34a/1), giderüz (کیدروز) (35a/9), dilerüz (دیلروز) (4b/9), èderüz (ایدروز) (16a/10), bilürüz (بیلروز) (47a/5), kıluruz (کیلروز) (18a/10).

çokluk 3.şahıs:-ArlAr, -UrlAr

bağarlar (بقرلر) (7a/2), alurlar (الورلر) (15a/1), çalışurlar (چالشورلر) (40b/4), öldürürler (اولدوررلر) (2b/9), vèrürler (ویرورلر) (17a/10).

Olumsuz

tekil 2. şahıs:-mez-sin

ètmezsin (اتمزیسن) (23b/3).

tekil 3.şahıs: -mAz

olmaz (اولمز) (8a/3), duymaz (دویمز) (9b/4), sevmez (سومز) (1a/3), dèmez (دیمز) (1a/5).

çokluk 1. şahıs:-maz-uz,-mez-üz

bağışlamazuz (باغشلامزوز) (19b/8), kòmazuz (قومزوز) (19b/8).

çokluk 3. şahıs:-maz-lar, -mez-ler

inanmazlar (انانمزلر) (38b/7).

Geniş Zamanın Hikâyesi

Olumlu

tekil 3. şahıs:-Ar-Dı,Ur-Dı

bağardı (بغاردی) (7a/6), ağıardı (اقردی) (41b/2), çıkardı (جقاردی) (46b/5), severdi (سوردی) (1a/3), varurdi (واروردی) (42a/5), yürürdi (یورردی) (22b/10).

Geniş Zamanın Şartı

Olumlu

tekil 3. şahıs: -Ur-sA

olursa (اولورسه) (6a/10)

1.7.3.4. Gelecek Zaman

Olumlu

: -acak,-ecek,-acağdur,-ecekdür,-ısar,-iser

tekil 3. şahıs :-IsAr,-IsAr(dUr), acacağdur

olacağdur (اولاچقذر) (42b/3), yuyısan (یویسر) (43b/2), tarayısar (طرایسر) (43b/3),
geliser (کلیسر) (8a/7), ediser (ایدیسر) (24a/1), veriser (ویریسر) (27b/2).

1.7.3.5. Gereklilik

Olumlu

-A gerek , -mağ gerek,-mek gerek

tekil 3. şahıs: - mağ gerek ,-mek gerek

çekmek gerek (چکک کرک) (25a/6), tutmak gerek (طوتمق کرک) (25a/6), azdursa gerek ((ازدورسه کرک
(28a/6), koysa gerek (قویسه کرک) (28a/6).

1.7.3.6. İstek

Olumlu

tekil 1. şahıs :-Am

edem (ایدم) (9a/2), gidem (گدم) (24a/11), ayrılām (ایریلām) (25b/3).

tekil 2. şahıs :-AsIn

çıkāsın (چقاسین) (4b/9), bulāsın (بوله سین) (12b/2).

tekil 3. şahıs :-A

gele (کله) (10a/10).

çokluk 2. şahıs:

oturasız (اوتوره سیز) (10b/11), bulasız (بوله سیز) (22a/7).

çokluk 3. şahıs :-A-lAr

tartalar (طارتالر) (10a/11), tutalar (طوتلر) (14b/5).

Olumsuz

tekil 2. şahıs: -mA –yA-sIn, -a-maz-sın

olmayasın (اولمياسين) (9a/6), bakmayasın (بقيمه سين) (26a/2), varmayasın (وارمايه سين) (28b/11), görmeyesin (كورمياسين) (28b/11), gülmeyesin (كولمياسين) (3a/5).

tekil 3. şahıs : -mAyA

kılmaya (قلميه) (4b/2), olmaya (اولميه) (4b/2).

çokluk 2. şahıs: -ma-ya-yın

olmayayın (اولمياين) (2b/10).

İsteğin Hikayesi

tekil 1. şahıs : -Ay-dı-m

öpeydim (اوپيديم) (29b/11).

tekil 3. şahıs : -AydI

ereydi (ايريدى) (13b/7).

İsteğin Olumsuz Hikayesi

tekil 3. şahıs : -a –ma-dı

alamadı (ال مدى) (34b/9), duyamadı (دويه مدى) (29b/6).

çokluk 3. şahıs : -A-mA-dI-lAr

bulamadılar (بولمديلر) (40b/3).

1.7.3.7. Şart

Olumlu

:-sA

Şartın eki -sa,-se'dir.

tekil 1. şahıs : -sA-m

varsam (وارسم) (14b/9), görsem (كورسم) (13a/1).

tekil 2. şahıs : -se-η

dêrsen (ديرسنڭ) (11a/3).

tekil 3. şahıs:-sA

olsa (اولسه) (18b/4).

çokluk 2. şahıs : -sAηUz

uyarsañuz (اويارسڭوز) (19a/59).

Olumsuz

tekil 1. şahıs : -mA-sA-m

ıutmasam (طوتمسم) (25a/5), görmesem (كورمسم) (25a/4).

1.7.3.8. Emir

Olumlu

tekil 1. Şahız:- A(y)im/ım edeyim (6a/7) (ايديم)

tekil 2. Şahıs: -gıl/-gil ya da eksiz

gizlegil (كزله كل) (6a/10), vèrgil (ويركل) (7a/1), gel (كل) (15b/8), al (ال) (15b/8).

tekil 3. şahıs : -sUn

olsun (اولسون) (3a/1), bağışlasun (باغشلسون) (3a/4), işlesün (اشلسون) (10a/9).

çokluk 2. şahıs: -Uη

varuη (واروڭ) (4b/4), oluη (اولوڭ) (8b/11).

Olumsuz

teklik 2. şahıs: -mA

olma (اولمه) (11a/9), ıutma (طوتما) (13a/5).

teklik 3. şahıs:-mA-sUn

olmasun (اولمسون) (16b/4), kılmasun (قلمسون) (8b/10).

çokluk 3. şahıs : -sUn-lAr

bulmasunlar (بولمسونلار) (21b/11), görmesünler (كورمسونلار) (16b/5)

İKİNCİ BÖLÜM: METİN

Hazā kitāb-ı Destān

1a

1. Ka'be şehrinde var idi bir hātūn
Dünyāyı vérüp āhireti almış şatun
2. Dünyāyı āhirete şatmışdı
Eyü adıyla dünyāyı tutmuşdı
3. Eyü adıyla yürürdi ol hātūn
Yavuz adı sevmez idi ol hātūn
4. Nefesi ölüyi diri kılur idi
Ne olduğın ne olacağ bilür idi
5. Namazı kaçāya kımaz idi
Kimsenin ğıybetini dēmez idi
6. Hıdır İlyās gelür idi katına
Yédiler muştāk idi şöhetine
7. Ol hātūnıñ hāli hūb olmuşdı
Anıñ bir oğlancuğı kalmışdı
8. Bir oğlan idi aya benzer yüzi
Güneş ta'ne urur idi kendüsünü
9. Şunun gibi görüklü yüzi ey başa
Görüklü yüzi benzerdi güneşe

10. Hem oğlanı Kur'āna vèrmişdi
Yèdi Kıra'at hükmini bilmişdi
11. Anasının ayağını öper idi
Düni gün anasına tapar idi

1b

1. 'Aceb kaldı carh -ı felek işine
Gör ne geldi ol oğlanın başına
2. Bir gece ol oğlan meger yatmışdı
Gaflet uykusu gözin tutmuşdı
3. Yaz günü idi gün uzundu dün kısa
Oğlan uykuya varmışdı el-kışsa
4. Namaz vakti oldu oğlan turmadı
Kulağına ezān üni girmedi
5. Anası eydür ey oğul gözüm nuri
Kim namaz vakti oldu tur öri
6. Oğlan eydür ey ana turamazam
Bu gün ben üstāzımda varmazam
7. Oğlan eydür görem-mi ana seni
Düşümde oda yakduñ sen beni
8. Dek tururken bu yüzüm oldu kara
Kara yüzli vardım ol pèygambere
9. Resül eydür git katıma gelmegil
Tanrıya kul baña ümmet olmağıl
10. Düşerem pèygamberin ayağına

Yalvaruram p yg mberler begi e

11. Hem d rem y  Res l eyit ba a
Neden  t ri    i oldum sa a

2a

1.  u um neden eyit ba a biley m
Yavuz i e yine tevbe k layum
2. Res l eyd r rev -m dur ey    i
Urup ana  g z ni   karas 
3. G r  d nd m ba dum ana y z  e
K n bula m   ol m b rek g z  e
4. Bil   ben bu d   den  urdum  ri
  kl m  d remed m andan ber 
5. Anas  eyd r  ur  ri  ok s yleme
 st z na var d   bahane  yleme
6. Etmegi al varup anda y yesin
  bu s zi  st z na d yesin
7. O lan eyd r ana etmek k yus  sa a
Ana c n m k yus  bug n ba a
8. Oruc  utam kır  g n y meyem
Her kimseye kelec  d meyem
9. Becid  utd  anas  etmek  unar
K k r o lan etmeg  g r  atar
10. Gitdi etmek  rd  ana g z ne

Ḳudretile toḳundı şağ gözine

11. Anasının şağ gözi ol dem çıkar
Vāy aṇa ata ana gönlin yıkar

2b

1. Gördi oḡlan anasının gözünü
Pāre pāre èyledi kendüsini
2. Aldı bıçaḳ kendisini urmaḡa
Anasiçün ʔatlu cānın vèrmege
3. Bıçaḡı oḡlan elinden aldılar
Ol düşe cümle ‘aceb ʔaldılar
4. Haber oldı Muḥammed Muştafāya
İki cihan güneşi ol Aḡmede
5. Dört yāriyla Muştafā bindi ata
Geldi ḥātūn ʔatına nura baṭa
6. Muştafā ol ḥātūnı bilür idi
Dā’imā ‘izzet aṇa ʔılur idi
7. Muştafā ol ḥātūnı görüp aḡladılar
Dèdi Resūl oḡlanı baḡladılar
8. Ġāziler yapışdı boynu baḡına
Düşdi oḡlan anası ayaḡına
9. Oḡlan eydür ey ana gör ḥālimi
Öldürürler işde kesüp elümi
10. Ḥelāl èyle imānsız ölmeyeyin

Yarın t̃āmu dibinde almayayın

11. Anası eydür a d̃izārın görmegil
Murādına maşūdına ermegil

3a

1. arām olsun s̃üdüm mzürdüm saa
Bundan artu ana d̃emegil sen baa
2. Olanın elin ayaın kesdiler
Bir deve boynuna anı adılar
3. Gezdürdiler ka‘beyi badan baa
Ol olan benzer idi günee
4. Res̃ul eydür di olan anasına
aunı baılasun bu miskine
5. Görmesin olanıı bilemesin
Alayasın d̃üni gün gülmeyesin
6. āt̃un eydür beni uladurmaıl
C̃ümle ‘ālemi oda yandurmaıl
7. a bilür kim bir kezin āh yleyem
Nāzum geer padiāha söyliyem
8. ünkü Allāh gözüm yaına baar
C̃ümle ‘ālemi bu dem oda yaar
9. ün iitdi Res̃ulullah üzdi anı
āt̃una d̃edi ey āiret sultānı
10. Gelmedim kim ben saa güc yleyem

11. Kaða yetdi Tanrıdan geldi baña
Yalvaruram ey ana cânım saña

4a

1. Nice kim çağırdı çāre bulmadı
Anası hergiz şefā'at kılmadı
2. Haber oldı Hasan Hüseyine
Dedi kavmin oğlanı oda yana
3. Kanı oğlan yārimüz karındaşımız
Halifemüz buñ deminde eşimüz
4. Oğlan içün nemrud odun yakdılar
Oğla(nı) bil ol oda bırakdılar
5. Hasan ile Hüseyin yalın ayak
Muştafānıñ katına geldi yayak
6. Muştafānıñ ayağına düşdiler
Ağladılar ikisi baş açdılar
7. Muştafāya dediler kim ey dede
Kendi elinle¹ atgıl bizi oda
8. Oğlan ile bile od yanalum
Anıñ ile bizde bile ölelüm
9. Zirā oğlan yārimüz yoldaşımız
Halifemüz buñ deminde eşimüz
10. Oğlan içün olsun fedā

¹ الغله Metinde yanlış yazılmış olabilir.

Muṣṭafāya Tanrıdan geldi nidā

11. Oğlanın anasına varsun bular
Senden şefā‘at benden rah̄met bulalar

4b

1. Yüz yègirmi dört bin pèygamber gele
Şefā‘atı geçmeye ‘āciz kıla
2. Tā anası aṇa ḥelāl kılmaya
Benden aṇa hiç hidāyet olmaya
3. Çün işitdi Muḥammed ḥaḳḳın sözün
İkisiniñ ol dem öpdü yüzün
4. Oğlanın anasına varın dedi
Ol ḥātūna yalvarın dedi
5. Ḥasan ile Ḥüseyn yalın ayak
Ol ḥātūn kapısına geldi ayak
6. Bismillāh dèyüp kapu açdılar
Ol ḥātūnun ayağına düşdiler
7. Ağladılar dèdiler kim yā ana bize
Revā görme oğlunı oda yana
8. Oğlun için Nemrud odun yakdılar
Oğlunı bil ol oda bıraktılar
9. Varasın oğlanını bilmeyesin
Dilerüz kim hem kapuya çıkasın
10. Ol ḥātūn hiç sözlerin dinlemedi
Bunların ḥātırını kayırmadı

11. Şundı öpdi ikisinin gözlerin
Taşraya çıkdı şımayu sözlerin

5a

1. Baqdı gördi ol kıyāmet gününü
Göge çıkdı ol kıyāmet tütünü

2. Gördi oğlu od içinde yanadur
Oda göyüندی cigeri ana tır

3. Gözin açdı çağırup eydür oğul
Ayruq ana demegil beni koğil

4. Ana degülem saña yād olmışam
Kılmaya kâfir saña ben kılmışam

5. Kankı ana oğlunu oda yaqar
Kendi ırakdan tırup anı baqar

6. Birdi tonun ol qader açdı başı
Oğul dëyü gözünden dökdi yaşı

7. Getürüp kendisini atdı oda
Od içinde oğlunu qocdı ey dede

8. Urdı yüzün oğlancuğı yüzine
Ne urdı kim düşürdi kendisine

9. Ol saḥābe ġāziler kıldı zārı
Od içinden alımaşlar anları

10. Qaldı oğlan anası odda bile
İşit imdi padişāh neler kıla

11. Ol ūultānlar ūultānı kadir paūa
Emr kıldı g kdeki u an kuūa

5b

1. Y z bin artu  kamu ūuya taldılar
A ızlarıyla kanadıyla ūu aldılar

2. Padiūāh emri ile get rdiler
Kamusı anda ol ūuy get rdiler

3. ūunun gibi sa dılar ūuyı oda
ūanki olmamıūdur hergiz h t 

4. Ne odi kaldi ve ne h d karası
Ne a a  kaldi ve ne om a p resi

5. ūol dem indi Cebra' l g kden y re
Muūtaf ya h k sel mın deg re

6. Ge di fi'l-h l Muūtaf nı  yanına
G r kl  haber v rdi anı  c nına

7. 'Am mesin a sun d di bunlara
K dretimi g sterem ben anlara

8. El urdı 'am mesin a dı baūı
 m n d di y renler d kdi yaūı

9.   n du' sıyla tam m oldu y zi
Ol h t na h k v rmez iki g zi

10. O lanı  aya ı eli heb bettar
T rd   ri Tanrıya y zin s rer

11. Ol ġāziler mu‘cizātı gördiler
 amusı tekbir alavāt vėrdiler

6a

1. Ata ana göñlin yaan kişi
 Āhiretde müşkil olur her işi

2. Vāy aa ata ana göñlin yaa
 Āhiretde cānı imānsız ıa

3. Ebedi ata ana hi görmedi
 Ata ana göñline hem ərmedi

4. Hele bunda atm olsun bu kelām
 Vėr alavāt Muřafāya ve’s-selām

5. Ger dilersiz bulasız otdan necāt
 ‘ışkıyla derdile ėdün e’ř-řalāt

6. Hikāyet-i Destān-ı Gügercin

7. İşit imdi ėdeyim bir oş aber
 Kim ne dėmiř ol Resūl-i mu‘teber

8. Resūl ikindi namazı ılmıřdı
 Du‘ā ėdüp el yüze sürmiş idi

9. şağ yanından bir gügercin geldi uar
 ondı Resūlün dizine anlar saar

10. Yā Resūl ewaye řefā‘at gizlegil
 Ol oğan gelür olursa gizlegil

6b

1. Ü gün oldu beni bir oğan oğar
 Cānım almak aşdına oldu süvār

2. Gizlerisen gizgil şimdi gelür
Üç yavrum var yâ Resûl öksüz kalur

3. Gizlemezsene destûrıyla uçayın
Yüce yüce kayalara kaçayın

4. Çün işitdi Resûl bu sözleri
Yaşıyla tıldı mübârek gözleri

5. Resûl eydür gel yanuma gir hemân
Çünkü geldin bunda işindür tamâm

6. Çün gügercin girdi Resûlün yanına
Sen bak imdi Tanrının takdîrine

7. Ol sa'at indi havadan bir toğan
Yeri göki ditredür kılur figân

8. Yâ Resûl dâr gizleme vër âvımı
Yohsa cesed kıluram çok kavimi

9. Bunca gündür kim havada yürürem
Tırmayup anı ardınca gezerem

10. Ol benüm avum-durur gizlemegil
Ben kabîre degülem yüzlemegil

11. Resûl eydür bir koyun vërem saña
Sen bağışla bu gügercini baña

7a

1. Tıb üşündürme vërgil avımı
Boynuna almağıl benüm avımı

2. Altı yavrum var açdur bakarlar yola
Pes anı terk èylemek nite ola

3. Resûl eydür âdem eti tatludur
Sözüm işit söz işitmek kıtludur

4. Kendi etimden véreyüm ben saña
Sen bağışla bu gügercini baña

5. Râdı oldu ol toğan bu kâvile
Kim Resûlün etin alup şavula

6. Hem Resûl batmış idi teşvîşlere
Ol toğan bakardı işbu işlere

7. Destûr oldu bıçağı getürdiler
Şahâbeler gaygulu oturdılar

8. Hıtab érdi bıçağa kesme etin
Degdi bıçak ol mübârek tenine

9. Kesmedi çünkü tenini ol bıçak
Nice kessin kesme dedi aña hâk

10. Ol toğan silkindi oldu Mikâ'il
Ol gügercin silkindi oldu Cebrâ'il

11. Ol arada ikisi ağlaşdılar
Hem Resûlün ayağına düşdiler

7b

1. Dédiler sensin âhir ey habîb
Hem olursın kamu dertlere tabîb

2. Olmasaydın seni yaratmazdı felek

Ne beşer yaradılurdı ne melek

3. Sensin āḥir ins ü cinniñ serveri
Ḥaḵ calabuñ sevgüli péygamberi

4. Biz seniñ yüceliğini bilmişidük
Şefā'etiñ sınayu gelmiş idük

5. Okuyanı dinleyeni yazanı
Raḥmetinle yarlığağıl yā ḡani

6. Tā ki bunda ḥatm olsun bu kelām
Vér şalavāt Muştafāya ve's-selām

7. Ger dilersiz bolasız otdan necāt

8. 'İşkıyla derdile édün

9. e'-şalāt

8a

1. Hazā şalāt-u selām katında ola fadāiller

2. Dédi kim kıluñ du'ālar ḥūbdurur
B(p)erdeler var arada maḥcūbdurdur

3. Tā şalavāt vérmeyince siz aña
Vāşıl olmaz ol du'ā ḥaḵdan yaña

4. Her kim yüz kez şalavāt getüre
Ḥaḵ anıñ yüz ḥācetini bitüre

5. Otuzı dünyāda ol işiñ
Gide ḡam qalmaya aşla teşvīşiñ

6. Bir daḡı buyurdı server dinlegil
'Āmil olğıl tut sözi anlağıl

7. Yetmiş de āhiretde geliser
Her biride derde derman olısar

8. Üç şalavāt ciddile her gün baña
Kim getürse hâk nide dinle aña

9. İşle.....ki umid sagāyır günah
‘Afv éde hâk cümlesin éde penāh

10. Her kim dā’im anar ise ol beni
Ben dañi anam anı mañşer günü

8b

1. Çok şalavāt getüre bunda baña
Yarın ol ecrīn görüp kıla taña

2. Bir dañi buyurdi server aç gözün
Ebu Hüreyre rāvisidür bu sözün

3. Dèdi server ümmetümden bir kişi
Bir şalavāt vèrse baña ol kişi

4. Hâk te‘ālā bir melek halk éyleye
Gelüp ol rāvdamda baña söyleye

5. Dèdi kim bu gün saña İbn-ü fülān
Bir şalavāt vèrdi ol şıdkılan

6. İşide şāz ola server anı
yarlıgasun hâk anı anıdı beni

7. İmdi andan rādı oldum ben hemān
Var selām élet aña benden ey cān

8. Ol ferişte tiz varur ‘arş altına
Hāli ‘arđ éyler ol hâk hağretine

9. Dêr ki yâ rab ol fûlân ibn-ü fûlân
Bir şalavât getürübdür şıdkılan

10. Hem habîbin râdıdur andan ey şâh
Raḥmet èyle kılmasun ol derviş âh

11. Hâk dêye-kim yâ melekler siz bilün
Cümleñüz işbu söze tanıķ olun

9a

1. yarlıgadam ol kulumı imdi ben
Pes şalavât vèrdigiçün anı ben

2. Halk êdem ḥarfi başına bir melek
İşid imdi ne imiş bunda dilek

3. Ol melegün üç yüz altmış başı var
Her başında üç yüz altmış yüzi var

4. Her yüzünün üç yüz altmış dili var
Yarlığanmak dileyeler ol kulu bular

5. zî şa'âdet zî sevâbdur ol kula
Bir kelâmdan bu kadar nesne ola

6. Bir daḥi dinle dêyeyin ey ulu
Vêr şalavât olmayasın kaykulu

7. Bir daḥi işid ne dêdi ol serverin
Kim şalavât ḥaķķında pèygamberin

8. Ol kıyâmet günlerinde ḥalk ey cân
Nefsi nefsi dêyüp èyleye fiğân

9. Her kişie başı başı kâyusu

Bilinür ol günde ādem eyüsi

10. Bir bölük kavmi zebāniler tuta
Gelün cehenneme dēyüben ite

11. Ayıralar bunları halkdan ey cān
Āh édüp ağlayalar kılup fiğān

9b

1. Dēyeler kim yā zebāniler bizi
Nereye életirsiz siz bizi

2. Dēyeler zebāniler ol dem tāmuya
Életürüz sizleri biz tāmuya

3. Dēyeler bir dem bize mühlet vérün
Ağlaşalım bir zamān andan sürün

4. Ādem aşılıdür bu bizüm kamumuz
Oda döymez nice olur hālimüz

5. Biz Muḥammed ümmetiyüz ey ‘aceb
Var-mıdur bize ümid kılsun ‘aceb

6. Bunlar eydür siz taleb éylersinüz
Nice siz utanmayup söylersinüz

7. Anda iken ağlasanız imdi siz
Siz bizi görmezdiñüzdi biz sizi

8. Dēyeler bunlar bizi kāfirler ile
Bile ‘azāb étmenüz anlar ile

9. Dēyeler kim zebāniler yā ‘āşī
Ol yazuklu kulların şefkat-cisi

10. Çıgırışınız bir güzin ol servere
Ol şefā‘at kânı ol pëygambere

11. Çıgırışalar cümle Muḥammed dëyüben
Āh ṭāmudan āh feryād dëyüben

10a

1. Zī şefā‘at èyle gel bize tîz
Kıl teraḥḥum yanmayavüz oda biz

2. İşide server buların bu sözün
Toldura yaş ol mübārek gözin

3. Gele éde yā zebāniler ṭurun
Kõn gidün ümmetümi baḥa vérün

4. Gérü életün terāzûye bunları
Göreyin ben daḥi neder anları

5. Dëyeler kim bize destür yokdurur
Gerçi senin şefā‘atın ḥaḳdurur

6. Yüz ḥaḳa ṭutuben Muḥammed söyleye
Ḥālını ol ḥaḍrete ‘arḍ èyleye

7. Dëye yā rab bu melekleri koma
Berde oldu ümmetümle arama

8. Ḥaḳ te‘ālā bir nidā éde aḥa
Yā zebāniler dëye vérün emān

9. Ne dilerse kõn Muḥammed işlesün
Kimi dilerse bugün bağışlasun

10. Gele bunlar terāzû kâtına

Vêr şalavât sen Resûl haðretine

11. Tartalar yazukları ağır gele
Her birisi âh édüp feryâd kıla

10b

1. Ol sa‘at gör nêyleyiser Muştafa
Nice kıılır bunlara meyli vefâ

2. El ura kudretten çıkara
Bir biti ol dem içre ey bere

3. Koya anı ol terâzu üstüne
Gör nice luţf éder imdi dostuna

4. Hayrı şerrinden bir kez ağır gele
Her birisi şâz olup anda güle

5. Elin ala bunları ol şahıbâz
Gezdüre maḥşer yérinde serfirâz

6. Êletüben cennete hoş bunları
Sevinüben şâz olısar cānları

7. Söyleye ol demde ol cānlar cānı
Ne kişiyem bildiñüz-mi hiç beni

8. Bunlar éde sencileyin görmeyik
Yüzi maḥbûb bir kişiye érmedik

9. Dêye kim benem cihanıñ serveri
Yaradılmış faḥri ḥalkıñ rehberi

10. Benem her çâresizler çâresi

Benem onulmaz yürekler yarası

11. Ol řalavāt dünyāda siz vrdiñz
Yanımda ol benim yarın oturasız

11a

1. Çok řalavāt vrdiñz yā ümmeti
ylediñz ġāyet ri‘āyet sünneti

2. Dāyī‘ tme snnetmi key şakın
Ger baņa olmak diler iseñ yakın

3. Sünnetin ttmaķ gerekdür cāmyla
Kopayın drseñ eger imanıyla

4. Bir daħi diñle řalavāt haķķına
Nyledi ol serveri işid yine

5. Cem‘ dp ařhābını bir gün ey yār
Otururdu cümle anda ne ki var

6. Bir yigit girdi iĉer ol zamān
Aņa server trı geldi hemān

7. Ebu Bekriñ üstüne yr yildi
Ařhāb iĉre bir ‘aceb seyir yledi

8. Ebu Bekir incindi ol dem bu işe
Fikre vardı düşdi ol dem teşvişe

9. Tīz tebessüm yledi ol dem Resl
Yā Ebu Bekirim şakın olma mell

10. mmetimden bu yigitden baņa çok
Kim řalavāt getürür bir daħi yok

11. Anıñ içün böyle kıldım ben aña
İşde ma'lûm èyledüm hâli saña

11b

1. Anda baña kim yakın olmak diler
Ol baña çok çok şalavât vèreler

2. Çok şalavât vèreniñ ben düşine
Girürem yardım olup her işine

3. İmdi mü' min kul isen Tanrıya
Şalavât vèr göñülden bî-riyâ

4. Anda dertlü cānıña dermān ola
Her işiñ saña fermān ola

5. Yā ilahi kıl 'ināyet ét kerem
Fezā'-i ekberde bizi kıl muhterem

6. Ey murīdi derdi-mend tut diliñi
Yalvar 'arşa karşı açup eliñi

7. Ak günahıñ çokluğın èyle hisāb
Munhārıksın katıdur yarın 'azāb

8. Her seher èyle münācāt ağlayu
Nār-ı 'ışka cigeriñi tağlayu

9. Ağlaşuñ feryād édün şimdi hemān
Biliñ aşsı èylemez şon peşimān

10. Göz yaşıdur tāmuyı söndüren
Gelür iken gèrü yoldan döndüren

11. Varmadın sen kabriñe èyle yrak
Hod bilürsin anda saña ne gerek

12a

1. Faḍlı rah̄met ʿerişe cümle mü' mine
Varalar anda imānıyla sīne

2. Olayın d̄ersen̄ eger anda emīn
Şalavāt v̄er Resūl pes hemīn

3. Fā'īlāt fā'īlāt fā'īlāt
Muşṭafānıñ rūḥuna v̄er şalavāt

4. Ger diler siz bulasız andan necāt
İşkıyla derdile ʿedün e'ş-şalāt

5. Hazā Hikāyet-i Padişāh-ı şun'a-i mu'cizāt

6. Bu arada bir hikāyet ʿedelüm
Mu'cizātından rivāyet ʿedelüm

7. Şan'ānıñ bir padişāhı var idi
Baḥt-ı devlet kim anıñla yār idi

8. Cāme-ḥābında yaturken düş olur
Gözleri bir ḥūb cümle ṭuş olur

9. D̄ediler kim budur faḥr-i cihān
Bunıñ içün oldu bu kevn-ü mekān

10. Padişāh ṭurdu ziyāret kıлмаğa
Ḥaḍret-i Aḥmed ḳomadı varmağa

12b

1. D̄edi kim bilmiş olasın yā Sa' id
Sen beni kıлмаḳ ziyāret key ba' id

2. Küfr ile sen baña ʿermeklik muḥāl
Müslümān ol kim bulasın sen vişāl

3. Pes hemān imāna geldi anda ol
‘Arḍ-ı islām éyledi aḡa Resūl

4. Dédi anda dünyāda bil yā emīn
Sen yigrimi bir gün olursın emīr

5. Anda éresin cevāri rahmete
Mübtelā olmayasın sen zaḡmete

6. Uyanuban gördi server içi nūr
Sinesi ol nur ile buldı sürūr

7. Bildi kim bu gördüğü yalan degil
Aḡa anı ‘arḍ éden şeyṭān degil

8. Bu feraḡdan ḡazinesine girdi ol
İki şanduk ḡoş teberrük düzdi ol

9. Hem daḡı bir nāḡa aldı key laṭīf
Şaydı pes dört biḡ altun ol şerīf

10. ‘Abdurraḡman adlu oḡlı var idi
Hem laḡabı ol Ebu’l Miḡcān idi

11. Da‘vet édüp anı getürdi nihān
Kışşasınuḡ cümlesin kıldı ‘ayān

13a

1. Dédi cānım ben neler étsem gerek
Gözlerimle ḡüb cemāl görsem gerek

2. Luṭṭıyla cānıyla ‘āşık olmuşam
Elinde ben ḡoş müslümān olmuşam

3. İki şanduk ḡoş teberrüklü aḡa

Hādır édüp şimdi hoş vèrem saña

4. Anıñ içün olmuşım ben bi-devā
Ola şāyed derdime benim devā

5. Yüklödüp üstüne bin gel sen hemān
Key şaķın bu işde tutmağıl gümān

6. Tapşur aña bu emānetim benim
Kurban olsun aña bu cānım benim

7. Diler-isen şāz-u handān olasın
Haḍretinde sen müslümān olasın

8. Oğluna bu resme ta'lim èyledi
Cānın andan sonra teslim èyledi

9. Ba'd-ı zamān geṭti atası tahtına
Mālik oldı milkine ve rahtına

10. Bir zamān bu resme esdi ruzigār
Yād édüp 'ahdini tutdı ol nigār

11. Yérine bir kişı bir şāh èyledi
Aḥmediñ şevķine bir āh èyledi

13b

1. Geldi bindi nāķasına ol emīn
Yola girdi hoş revān oldı hemīn

2. Gider iken yoluna ol hūb cemāl
Hātırına düşdi ğurbetde melāl

3. Döndi anda nāķasına söyledi
Nār-ı ğurbetden şikāyet èyledi

4. Ger bu cevri gördüğüm yokdur benim
Lık maḳṣūdum Muḥammeddür benim
5. Bu murāda ger beni êrgüresin
Ol Resûlün yüzünü sen göresin
6. Bu kelāmı söyler-iken uyudı
Le cerem gönlünde fikri bu idi
7. Kim éreydi ḥaḍret-i pèygambere
Cāndan imān getüreydi servere
8. Pes deveye düşdi şevḳ-i Aḥmedi
Ḥoş revān oldı ve bir dem ṭurmadı
9. Ol uzak yolları kıldı ḥaḳ yakīn
Şubuh dek şehre érdi ol hemīn
10. Çün Medīne şehrinı gördi ṭurur
Silkinüben şāhibini uyarur
11. Uyanuban gitdi gözniden çünki ḥāb
Gördi kim üstüne toğmış afitāb

14a

1. İlerüde gördi bir şehir-i laṭīf
Ana varmaḳ ‘azim kıldı ol şerīf
2. Geldi bu şehriñ ucuna ol civān
On kişie düş oldı nagihān
3. Aḳ şaḳallu cümlesi gèymiş ‘abā
Her birinün elinde ḥoş bir ‘aşā
4. Tesbih okurlar şalavāt vèrürler
Böyle bu evceh ile anlar ṭururlar

5. Çün Ebu'l Miḥcān bunları gördi hoş
Nāḳasın bunlara karşı sürdi hoş
6. Ol nigārı daḥi bunlar gördiler
Ne kişisin dēyü anlar şordılar
7. Dēdi oğlan bunlara kim ey yār
Bu ne yerdür bunda kimdür şehr-i yār
8. Dēdiler budur Medīne ey şafā
Şehrîḡ yārıdur Muḥammed Muştafā
9. Gūş édicek anıḡ adıḡ ol hemān
Şevḳ ile āḥ édüp oldı şāzumān
10. Dēdi var-mı araḡuzda dek baḡa
Tāki şaçular şaçaydum ben aḡa
11. Dēdi şan'ā mālikinüḡ oğluyam
Muştafā 'aşḳına cānı tağluyam

14b

1. Anası imān götürüp öldüḡün
Bu ḳadar nesne vaşıyyet ḳıldüḡün
2. Yola girüp yalnız gitdüḡini
Gider-iken néyleyüp nētdüḡini
3. Devesinde uyḳu tutup yatduḡun
Bir gécede gelüp anda yetdüḡün
4. Vaşf-ı ḥālin cümle taḳrîr éyledi
Ḥüsn-ü ḥulḳıyla bunlara söyledi
5. İşidicek bunlar oğlanuḡ sözün

Kaşdı kıldılar tutalar kendüzin

6. Dédiler kim bu cazu göz ötürür
Sihrile şan‘adan âdem getürür
7. Dedi Ebu’l Miḥcen bunlara қоң beni
Sizden artuқ görebilmişimdir ben anı
8. Bu ne sözlerdir ki söylersiz baḩa
Cān-u dilden ‘āşıқ olmışam aḩa
9. İnşā’ellah ben ana varsam gerek
Ḩāki pāyine yüzüm sürsem gerek
10. Böyle déyüp döndi bunlardan hemān
Gör ne fitne қurdılar bunlar hemān
11. Birbirine dédiler kim bu civān
Biri varup söyler ise nagihān

15a

1. Ger ‘Aliye dērler ise ḩālimüz
Öldürüp bizi alurlar mālımız
2. İmdi bu derde bulalum biz devā
Cümlemüz bizüm kırılmaқdan revā
3. Çünkü bu tedbīri anlar étdiler
Yetüşüp ardından anı tutdılar
4. İçlerinde biri key mel‘ün idi
Taş bağırlu key қatı mel‘ün idi
5. Şaçına yapışdı çekdi oğlanı
Nāқasından yere bırақdı anı

6. Devesile mālın aldı kalanı
Aḥmede életdi biri oğlanı
7. İçerü girdi Resûl söyledi
Yâ Muḥammed dëyü efgân ëyledi
8. Muştafâ çünki anda gördi bu işi
Dëdi feryâduñ nedür seniñ kişi
9. Dëdi yâ Aḥmed vaşıyyet étđiñüz
Konuğunuz hoşça tutuñ dëdiñüz
10. Milk-i şan‘âdan bir oğlan bu gece
Baña konuğ oldu kim işit nice
11. Yédük içdük tâ olunca vaqt-i ḥâb
Ḥâdır étđüm yatmağ-ıçün câme-ḥâb

15b

1. Bilmedüm ki oğrı imiş ben anı
Gör ne mağbûn ëylemişdür ol beni
2. Mālımı almış ḥiyānet ëylemiş
Oğlum öldürmiş ḥiyānet ëylemiş
3. Nesne vérüp şaldum âdemler aña
Tutuben getürdüm uş şimdi şaña
4. Baña dökdügi mālı kıldum kabûl
İllâ oğlum kıanda kıaldı yâ Resûl
5. Dëdi Aḥmed ne kıadardur ol şabî
Dëdi on dört yaşında ol ey nebî
6. Bu kıadar yaşında bir tıfıl ğarîb
Sen dëdigün kârı kıılmağ key ‘acîb

7. Kānı yā den şimdi oğlan kādudur
Yā Resūlullah getürdüm bundadır
8. Muştafā dēr yā Bilāl ol oğlanı
Yürü al gel görelüm kimdür anı
9. Pes hemān çıkdı getürdi ol emīn
Kāna ğark olmuş yaturdı tā zemīn
10. Hem Muḥammed ol Bilāle söyledi
Başını kaldur yüzünü sil dēdi
11. Çünkü sildi yüzün anı ol Bilāl
Nur içinden zāhir oldı hūb cemāl

16a

1. Şanasın çıkdı bulutdan bedr-i ay
Rūşen oldı şu'lesinden cümle cān
2. Dēr Muḥammed Ebu Bekire nola ḥāl
Bu tıfıldan bu fesād gelmek muḥāl
3. Gerçi kim bilinmez kimdür bu civān
Līk-i şimāsında var nur-ı imān
4. Muştafā dēr èyledüğün da'vaya
Şāhidin var-mı getür bu ma' niye
5. Getüreyin dēyü gitdi ol er
Geldi yoldaşlarına vērdi ḥaber
6. Ol munāfıklara dēdi tīz varuḥ
Ètdüğüm bühl(t)²āna şāhidlik èdün

² Metinde yanlış yazılmış. Bühtan olması lazım.

7. Oğlanı bu cazuya öldürdelüm
Siziñ ile mālı kısmet kılalum

8. Ol munāfıklar Resūle geldiler
Girdiler yalan şahādet étdiler

9. Dédiler ‘ayān bilürüz bu işi
Da‘vasında gerçek éder bu kişi

10. Şāhidüz buña şahāde éderüz
Bu şahādete şadākat éderüz

11. Dinleyüp bunların Aḥmed sözün
Pes ‘Ömerden yaña döndi yüzün

16b

1. Dīnimüzde yā ‘Ömer budur āsān
Şer‘ile alasin kışāş bunda sen

2. Tırdı yerinden ‘Ömer kıldı bir āh
Nédelüm çün böyledür emr-i ilah

3. Emr édüp ayağın bağladı
Merḥamet édüp velī çok ağladı

4. Kimseye bu resme bühtān olmasun
Bu belādan cigeri ḥun olmasun

5. Yā ilahi kullarunı kıl ırak
Görmesünler zulüm-ile derdi fufrāk

6. Çün ‘Ömer geldi nigārın yanına
Ataşı furkat bıraktı cānına

7. Kıluna déki al bu oğlanı

Var sîyâset yêrine êlet anı

8. Dêdi yâ mevlâ buyurgıl sen baŋa
Tâ cezasın göstereyim ben aŋa

9. Sirğa êtmiş elini kesin dêdi
Geldi şol dem kesdi yanına ƣodı

10. Bu Ebu'l Miħcân nihâni sôyledi
Kendü nefsinden bu sôzi sôyledi

11. Dêr kesin şu ellerim degdi puƣa
Ne revâdur Aħmediŋ elin ƣuta

17a

1. Şükr êder ol ħâline ģuşşa yêmez
Şâz olup anlar hiç nesne dêmez

2. Kesdiler ayaklarını hem anuŋ
Mü' min isen bakıla cânıŋ seniŋ

3. Ayaklarını kesin dêdi anlara
Kim varup secde ƣılurdi puƣlara

4. Êllere ħükm êylediler kim vara
Cem' olup erler içinde bir yêre

5. Dêdi yanarsam revâdur ben ģarîb
Zirâ vaşlıŋdan cüdayım yâ ħabîb

6. Ġurbet elde tâc u taħtdan ayruyam
Bu sebebden derde düşdüм şayruyam

7. Rûħlaruŋ şem'ine bende yanayım
Yâ Nebiyullah saŋa ben dêyeyim

8. Bu ʔarafdan ğurretā ‘ayn-i Resūl
Ya‘nī kim ol meyve-i ḥayru’l betūl
9. Ol sa‘ādet gülşeninūñ gülleri
Ol firāset bāġınunḡ bülbülleri
10. Cān içinde cān olurlar cānlara
Ḥūr-i rıdvān cān vērürler anlara
11. Ḥavḍ-ı Kevser şerbetindenḡ sākisi
Ol Ḥüseynle Ḥasanı kim ikisi

17b

1. Ḥocadan gelür iken anlar şems var
Gördiler kim ḥalk içinde fitne var
2. Bir kişiyē şordılar kim ey kişi
Dédiler ḥalkunḡ nedür bu cünbüşi
3. Dēdi az yaşında bir ḥüb civān
Ḳan ēdüp sirḳa ētmişdür nagihān
4. Dinledi da‘vasını anıñ Resūl
Şer‘ile ḳatlina ḥükm ētdi Resūl
5. Bu ḥalayık diler anı yaḳalar
‘Ömür divānını yaḳup yıḳalar
6. İşidüp ol iki servi nāzenin
Āh ēdüp derdile ḳıldılar enīn
7. Birbirine dēdiler gel varalum
Dedemüze varuben yalvaralum
8. Umaruz ki alup azād ēyleye
Anıñ ile bizi ḥoş şāz ēyleye

9. Çünkü geldi meydāna revān
Halk dediler bilmiş ol kim yā civān

10. Uş saña érdi Hüseyinle Hasan
Ola kim kırtulasın sağ āsān

11. Şabrı gitdi bi karar olmuşdı
İşi dā'im āhı zār olmuşdı

18a

1. Anları çün gördi ta'zīm eyledi
Cānını şükrāna şükrem eyledi
2. Gördüğü demde Hasan anıñ yüzün
‘Aklı gidüp yavı kıldı kendüzün
3. Şandı kim Hüseyin öldürürler şehir i yār
Yere düşdi āh kıldı zār u zār
4. Yüzine şu sebdiler şordı Hasan
Dér Hüseyine kıandasın ey cānı sen
5. Seni şandum göricek ol oğlanı
Şöyle benzetmiş kim saña ol ğani
6. Böyle dēyüp gitdiler yollarına
Aldılar dūlbendlerin ellerine
7. Başlarını açup oldılar revān
Yolına cānlar revān olsun revān
8. Dökdiler saçlarını yüzlerine
Misk-i ‘anber reşk eder tozlarına
9. Mescide erişdiler kim āh dēyü

Girdiler Aḥmed atına alayu

10. D diler geri edebd r bil r z
Saa senden u ik yet ıluruz

11.  n Res lullah iitdi s zlerin
Yaa ar  tdi m b rek g zlerin

18b

1. G rdiler anlar d kerler yaların
Ya aıdur yaa gel r aların

2. Ger digilsen sen dai adan atı
an d kesin y d  d p bu f ratı

3. Ey ciger k  emdin imdi nola  l
Size de oldu mı ki mekr ile al

4. D diler kim sen d medin-mi y  Res l
Kim H seyine benzer olsa bir oul

5. Ol kii orı ar mi olmaya
Yavı iler hergiz andan gelmeye

6. Mutafa d ndi anlara s yledi
imdi dai d rem ben anı d di

7. Y  dede bu s zi sen d men eden
D n p aa bunca cevr  tmen eden

8. Anı ol a s yle benzetmi aa
Y z ni g ren kii alır aa

9. İmdi senden diler z ki biz hem n
Ol ar bi urtarasın y  Em n

10. Elin ayağın yérine koyasın
Luţf édüp aña du‘ālar kılasın

11. Yine ola cümle a‘dāsı tamām
Ol civānı haşımıyla al gel hemān

19a

1. Vardı getürdi anları tîz Bilāl
Şoralar kim nedür bu hāl aḥvāl

2. Geldiler mescid içine girdiler
Muştafāya ‘izzet édüp tûrdılar

3. Gördiler kim nola seni olmuş ol
Dîn yoluna cān vèrübən olmuş ol

4. Ebu Bekir tûrdı yérinden söyledi
Bu ġarībi baña bağışlaḡ dèdi

5. Ger uyarsañuz sizler bu söze
Yarın anda dest-gîr olam size

6. Görmediler bu sırrı anlar devā
Ol nigārıḡ derdine ola devā

7. Tûrdı yérinden ‘Ömer hem kıldı çūş
Baña bağışlaḡ bu derdi sözüm uş

8. Tutmadılar sözün anıḡ ey kibār
Tûrdı geldi bukez ‘Osmān zār u zār

9. Geliḡ bağışlaḡ dèdi baña anı
Size cennet vère luţfindan ġani

10. Bunlara ‘izz-i ikrām éyledi

Baḡa vèrüh dèyü iḡdām èyledi

11. Ȑılmadılar sözüni anıḡ ḡabul
Hātırı sındı anıḡ oldı melül

19b

1. Ȑırdı andan faḡrı cümle kâ'ināt
Ol ḡabīb-i ḡaḡ Resūli mümkināt
2. Servi dibā ḡaddine ḡayrān idi
Ȑaddini güller görüp ḡandān idi
3. Ayak üstüne ḡurup vèrdi selām
Söyledi ṡırīn zebāni ḡoṡ kelām
4. Serveri ṡırīn tāc-ı ṡırīn nihād
Ol Muḡammed Muṡṡafā ḡayr u'l 'ibād
5. Dèdi kim ben sizi ḡaḡdan dileyim
Rüz-ı maḡşerde ṡefā'at èyleyim
6. Cennete girüp göresiz raḡmeti
Nār içinde çekmeyesiz zaḡmeti
7. Bu civānı tek bana vèrüh dèdi
Yarın anda ecrīni görüh dèdi
8. Biz anı baḡıṡlamazuz dèdiler
Ȑanlumuzdur ol ḡomazuz dèdiler
9. Ȑopdı aşḡāb arasında bir fiḡān
Ol fiḡānı gūṡ èder zır ü ziyān
10. Dèdiler kim bu ne dertdür yā Resūl
ḡaḡ Resūlinüh sözi olmaz ḡabul

11. Pes Hüseynle Hasan kıldı nidā
Yoluna cānlar fidādur yā dede

20a

1. Var ise bunlar munāfıklar durur
Birbirine hem muvāfıqlardurur

2. Anıñ içün şındılar seniñ sözün
Bilmediler kıadriñüz bunlar sizün

3. Bu tefekkürde iken Aḥmed hemīn
Nāzil oldu aḡa Cebrā'ıl-i Emīn

4. Yā Muḥammed ḡaḡ selām éyler saḡa
Ol selām ile kelām éyler saḡa

5. Dédi mi'rāç gécresi ṡonlarını
Ol ḡabībūm géysün anıñ varını

6. Menberin meydāna életsün dedi
Çıkup anda ḡalkḡa vā'iz étsün dedi

7. Hem 'ammāmenḡi bürigil başuḡa
Göresin pervār digārıñ işine

8. Sen du'ā kııl yā Resūli muḡterem
Müstecāb ola du'āñ çün bī elem

9. Her ne dedi ise aḡa Cebrā'ıl
Hem anı da öyle kııldı ol cemīl

10. Menbere çıkdı münācāt éyledi
El getürüp 'arḡ-ı ḡācet éyledi

11. Dédi āḡāḡ olasın sen yā ḡabīb
Milk-i şan'ādan gelürdüm ben ḡarīb

20b

1. Padişāh düşinde görmışdür seni
Oğlı ile saña gönderdi beni
2. Tā ki gelüp ḥaḍretüne ere ol
Ayağun ʔozına yüzün sür ol
3. Cān-u dilden ḥizmetüne bendedür
Ḳanı gelsün göreyin ol ḳandadur
4. Muştafā emr eyledi getürdiler
Menber öñünde anı yaturdılar
5. Ol nigār çünki böyle gördi ol
Ṭaşa çaldı başını cān vèrdi ol
6. Bu figānı görüp efgān étdiler
Gözlerinün yaşların ḳan étdiler
7. Peyk geldi ḥaḍret eydür yā Resūl
Yā ḥabībi sen ağılama sākin ol
8. Daḥi rabbiñ saña selām éyler dèdi
Ol selām-ile kelām éyler dèdi
9. Ger dilerse ol civānı dèrgürem
Cümle maḳşūdına anı èrgürem
10. Söylesün aşḥābına dīn serveri
Vèrelüm ‘ömürlerinden her biri
11. Döndi aşḥābına Aḥmed söyledi
Cebrā’īl’in sözlerin ‘arḍ eyledi

21a

1. Gūş édüp şevḳ ile anlar durdular

Kıya bildükleri kadar ʿömür vèrdiler

2. Faḥr-i ʿālem döndi eydür yā ʿAli
Menbaʿ-i luṭf-i kirāmsın yā velī
 3. Sen ne içün bu arada ṭurmaduṅ
ʿÖmrüñüñ baʿdısından vèrmediñ
 4. Dèdi ʿömrüm ne ḳadardur bilmezem
Bu ḳadar ʿömrüm anıṅ olsun dèmezem
 5. Līk-i mühlet vèr baṅa sen gideyim
Dest-i namaz èdüp vaṣiyyet èdeyim
 6. Cānımı ḳurban èdeyim ben aṅa
Bāḳi ʿömrüm anıṅ olsun ey hümām
 7. Böyle dèyüp söyler-iken nagihān
Ḥāzır oldu pes yine sultān-ı cihān
 8. Ḥaḳ selām éyler saṅa dèr yā Resūl
Ḳamu ḥācetleriñ oldu hep ḳabul
 9. Ol ʿAliniñ ḥürmetine padişāh
Vèrdi ʿömrin yine aşḫābıñ ilāh
 10. Kendi ḳudret ḥuznesinden girdigār
Aṅa altmış yıl ʿömür vèrdi ey yār
 11. Dèdi kim ḳılsun ḥabībüm bir duʿā
Ol duʿāsını anıṅ ḳıldum revā
- 21b**
1. Ol Muḥammed el getürdi ḥānumān
Dédiler āmīn zemin ü āsumān

2. Hâk te‘ālā kudretinden ol nigār
Başını yérden getürdi şems ü vār
3. Tırdı yérinden şahādet éyledi
Kendi hālinden şikāyet éyledi
4. Gördiler bu mu‘cizāti hāş-u ‘ām
Dédiler hoş eş-şalāt-u ve’s-selām
5. Menberinden indügi demde habīb
Ayağına düşdi Ebu’l Miḥcān ğarīb
6. Ol dem anda hoş Müslümān oldu ol
Ġuşşadan kurtuldu ḥandān oldu ol
7. Ey sa‘ādet menba‘i şāḥib-i cemāl
Saḥa vérmişdür kemāli zü’l celāl
8. Kādresi la’linden ereydi eger
Nār-u hicret yanmayan pervānlar
9. Cümle deryālar olaydı hoş zülāl
Rūḥların şem‘ine bulamazlar vişāl
10. Hāḍretüne gelür iken ğarīb
Gör niçesi kurdılar mekr ile al
11. Dīniḡi inkār édenler yā Resūl
Hüzni-i ğamden bulmasunlar hiç vişāl

22a

1. Bu ḥabībi bendeye raḥm éyleyüp
Kıl şefā‘at yā ḥabībi lā yezāl
2. Varup evlerini yağma kıldılar
Ol iki şandüġi alup geldiler

3. Ol munāfıklar bulup tıtdılar
Od koyup anları oda atdılar

4. Muştafāya māl teslīm étdiler
Mālını aşhāba takسیم étdiler

5. Fahri ‘ālem hızm̄etinde kaldılar
Tā‘ate şevk ile maşğul oldılar

6. Ol Muḥammedür ḥaḳdan beyyināt
Nāzil olup gösteridi mu‘cizāt

7. Ger dilersiz bulasız otdan necāt
‘Işkıyla derdile édün e’ş-şalāt

8. Hazā Destān-ı Ḥalīlullah ve İsmā‘il Nebiyullah

9. Allāh dēyüben söz édelüm
Allāh adın kamu düpdüz édelüm

10. Bir ḥikāyet söyleyelüm dinleyesin
‘Āḳil isen ma‘nāsın anlayasın

11. Bir şalavāt vérelüm pēygambere
Dīn diregi ol Muḥammed servere

22b

1. Daḥi şonra bu sözi söyleyelüm
Gün gibi anı ‘ayān éyleyelüm

2. İsmā‘il ile Ḥalīl aḥvālını
Şerḥ édem dinlersen sen anı

3. Anlara ḥaḳ ne cefālar éyledi
Şonra yine luṭf-i iḥsān éyledi

4. Ol Ḥalīl mālı gāyet çok idi

Ve lâkin oğlu kıızı hiç yok idi

5. Şöyle kim ‘ömri içinde ol Halîl
Yalvarurdu hâdrete ol Celîl
6. Bir oğul bağışla luṭfunḍan baḥa
Sevdüğüm kurbân edem ben saḥa
7. Şol-ḳadar kıldı münâcât hâdrete
Tâ ki İsmâ‘îl’e olunca ata
8. Bir oğul vèrdi aḥa ḥaḳ sevgili
Şanasın uçmağun ol bülbüli
9. İsmâ‘îl vèrdiler anıḡ adını
Şol şekerden görmediler dadını
10. Şol-ḳadar ḳatı severdi anası
Uyḳu gelmezdi gözine yanası
11. Anı fikr ederdı gezip durası
Hem anasının ciger pâresi

23a

1. Ata ana aḥa şöyle ṭapdılar
Allâh ile ‘ahdi kim unutdılar
2. Dèmiş idi bir oğul vèrgel baḥa
Sevdüğümü kurbân edem ben saḥa
3. Şol-ḳadar vèrdi aḥa mûhleti
Göḡlini vèrdi Halîl aḥa ḳatı
4. Bir gèce kim ol Halîl yatmış idi
Ġaflet uyḳusu gözün ṭutmış idi

5. Düş içinde çağırur Rabbu'l-Celil
Kanı ol 'ahdın nice oldı yā Halil
6. Çünkü benden oğul istemişdin
Sevdüğüm kurban kılam demişdin
7. Ben oğul bağışlayup lutf eyledüm
Yā Halil sen dostluğu terk eyledin
8. Kişi evlād sevmek layık-mıdur
Beni terk etmek saña layık-mıdur
9. Bir âdemde iki gönül kılmadum
İki şey'i sevmege kâ'il olmadum
10. Her kim evlādını seve yā mālını
Tamu içre bile kendi hālını
11. Yā beni sev yā anı sev yā Halil
Uyku içre söyledi aña Celil

23b

1. Tiz beñileyüp uykudan Halil bağa
Tā ki yüz koç kurban eyledi hağa
2. O gece ferağ olup yatdı Halil
İşid imdi ne dedi Rabbu'l-celil
3. Dedi ey dost bu-mıdur nezirin
Sevdüğün kurban etmezsın neçün
4. Kalkup ol gün yüz şıgır boğazladı
Hağ yoluna anı kurban eyledi
5. Ol gece kim gaflete vardı Halil
Yine bir nidā etti Rabbu'l-celil

6. Dêdi ey dost ‘ahdiñe dêrmez-misin
Sevdüğün terkini vêrmez-misin
7. Qaldı ol Halîl baqdı ‘ibrete
Nêtesin bilmedi qaldı hayrete
8. Yüz devesi var idi sevgüli
Qurban êdüp cümlesin qıldı ölü
9. Ey birâder işid imdi sen anı
Qurban êtdi Halîl üç yüz hayvânı
10. Êtdi Halîl qıldı üçyüz rızkını
Yêrine götür dême nerusı
11. Böyle dêyüp uykuya vardı Halîl
Bir nidâ êtdi yine Rabbu’l-celîl

24a

1. Dost olan dostuna böyle-mi êdiser
Dost yoluna sevdüğün terk êdiser
2. Uykusından uyanup gör êyledi
İşbu sözlere te‘accub êyledi
3. Yüz kulu var idi gâyet şîrîn
Azâd êtdi anları birin birin
4. Ayıtdı kurban êyledüm yüz kulu
İşde yêrine getürdüm kulu
5. Ol gece Tanrı dêdi dinle sözi
Yâ Halîl mashâra êylersin bizi
6. İsmâ‘îldür sevdüğün bilmez-misin

Bizim için sen anı vermez-misin

7. Ben seni sözün tutup verdim anı
Sen bana vermeyince dostluk kanı

8. Halil anda uykudan beşilledi
İsmâ'il'im dëyüben çok ağladı

9. Āh nêdeyim ger dërisem anasına
Döymeye kimse bu feryād yasına

10. Yeyregi oldur ki bu sözi şaklayım
Dügüne okudılar bizi dëyim

11. Öyle dëyüb İsmâ'ili alam gidem
‘Arafāta életüp kurban édem

24b

1. Anası bilmez anı şanur düğün
Şonra bu dert yürege olur düğün

2. İşbu tedbîrleri Halil fikr éyledi
İsmâ'ili haqqā kurban vërem dëdi

3. Halil ol dem dëdi kim yā Hāçere
İsmâ'il'in nazlı saçını tara

4. Ala gözlerini anı sürmele
Ol mübārek ellerini kınala

5. Cizmesin géydür daği ayağına
Ol anası yüregünün bağına

6. Hem daği kaftanların géydüresin
Benim ile düğüne göndüresin

7. Ka'be tarafında vardır bir düğün
Düğüne okudılar bizi bugün
8. Şöyle kim oldüğün kutlu ola
İsmā'îl benim ile bile ola
9. Yoldaş olup bu beni şāz èylesün
Hem daħi düğün temaşa èylesün
10. Anası dèdi meded İsmā'îl'im
Gönlümün içinde öten bûlbûlüm

11. İsmā'îl benim yüregim yağıdur
Hem daħi cigerimün bağıdur

25a

1. Bubaya yoldaş olup şāz edicek
Ben kiminle eglenem ol gidicek
2. İsmā'îl gözüm önünde durası
Görmeyince ana gözsiz olası
3. Ana oğulsız gidicek düğüne
Ayruluk odı düşe yüregüme
4. Ben anın ayruluğına døyemeyem
Bir dakik görmesem eglenemeyem
5. Āh nédem illā er sözini tutmalı
Tutmasam tāmı dibinde gitmeli
6. Çāre yokdur bu hasreti çekmek gerek
Er ne dèrse sözini tutmak gerek
7. Böyle dèyüp İsmā'îl'in saçını
Tarayup boynuna bend ètdi anı

8. Tırı gelüp hoş şıgadı kolların
Kııladı İsmā'ıl'ın ellerin

9. Gözlerine sürme çekdi anası
Dêdi ananın cigeri pâresi

10. Çıkarup kaftanların aldı ele
Ki vêrür bir bir anı İsmā'île

11. Cizmesini önüne kodı anası
Oğlunı kendi gözünden sakııası

25b

1. İsmā'ıl öpti ananın elini
Hasretligi bükdi anın belini

2. Oğlunı kocdı öpdı gözlerin
Yüzine sürdi ananın yüzün

3. Dêdi ben senden nice ayrılām
Ayrulukı derdine nice døyem

4. İşbu resme niçe sözler söyledi
Elin aldı Halîle ıımarladı

5. İsmā'ıl saıa emānet yā Halıl
Önüne düşüp anı olğıl delil

6. Döndi oğluna dêdi ayrılmağıl
Göz açup hem Halilden ayrılmağıl

7. Dertde kırsunı anayın biricüğüm
Cümle 'ömrüm hāşılı biricüğüm

8. Çünkü yola girdiler oğul ata

Baķın imdi evde olan fūrķata

9. Anıń ardınca taşra ıķar
Yürece şanki bir od düşmüş yaķar

10. Yā Halīl urduń yürece yarayı
Ķanda gidersenĶ koyup bi-āreyi

11. Şon sözüm var söyleyem işidesin
Beni öldürüp de anda gidesin

26a

1. Āĥiret evlerine beni göndüresin
Ķanda gidersenĶ anda gidesin

2. İsmā‘īl'im Ķerü bile baķmayasın
Hem anası ĥasretini çekmesin

3. Gitdi anlar yalnız çaldı ana
Dönüben geldi eve yana yana

4. Şeytān ol dem girdi fitne onına
Aĥlayarak geldi Hāer atına

5. ırdı Hāer aņa ey kişi sen
Ĥācetiń ne ise anı bitürem

6. Dēdi geldim ben saņa teselli ılmaĥa
İsmā‘īl'in ĥālın ĥaber vērmege

7. Ne durursın anı nazlı İsmā‘īl
Anı boĥazlamaĥa gitdi Ĥalīl

8. Hāer eydür ĥı ana oĥluna ıya-mı
Düĥüne alup gidüp öldüre-mi

9. İblīs eydür aña kim yā Hāçere
Halil anı dostuna qurban éde
10. Hāçer eydür dèdi hey gönli qara
Kim ol kim oqlunı qurban vère
11. iblīs eydür öyle buyurdi Celil
Anı qurban étmege gitdi Halil

26b

1. Hāçer oldem iblīsī āzār èyledi
İllā sözi yürege kār èyledi
2. Āh nazlı nazlı besledüğüm İsmā‘il
Āh ‘aceb nêderiki seni Halil
3. Tõkuz ay baṭn içinde seni şaḳladum
Her gèce beşigiṇi bekledüm
4. Şaḳınurdum kendü gözümnden seni
Furḳate düşürdün āḫir sen beni
5. Ey güzel saçın ṭaradugum qızı
El kınalı sürmeli ala gözi
6. Ey elde bir ṭutam gonca gülüm
Ol gönül içinde öten bülbülüm
7. Ey ananın qucağında nazlanan
Tõkuz ay baṭnı içinde gizlenen
8. Ey mübārek ayağına cizme géyen
Anayı öksüz qoyup oda yaḳan
9. Ey güzel ḳaftanların şırta géyen
Yüregüme dürlü acılar qoyan

10. Benim ile bile giden İsmâ'îl
 anda  letdi  aceb seni al l

11. Gitdi ibl s H  er aqlar z ru z r
 Dinle  eyt n dai ne fitne ılar

27a

1. Ol la  n atlandı fitne atına
  ol dem  rdi İsm  il n atına

2. D di İsm   l niye geldi n bize
   id p ibl s anı geldi s ze

3. D di kim ey g zel İsm   l anla
 Anan  lin d yeyim anı dinle

4. Anan g nderdi beni dinle s zi
 Fur  ndan k r olmu  iki g zi

5. İsm   l eyd r ey yalanc    i
 alk p evden d g ne gitse   i

6. Anası anı  i  n furat ıla
 D g ne giden   i erte gele

7. İbl s eyd r  yle  andun İsm   l
 Seni boazlayısar bug n al l

8. Nerede d g n anı  orar-mıs n
 ancaru gidersi iz bil r-misin

9. İsm   l d di kim ol iblise
 Tanrı buyuru n  ıyan telbise

10. Ben ananın y regi n n ya ıyam
 Hem ananın cigeri n n bir b  ıyam

11. Çünkü derdime duyup nice kıya
Bubaya ben néledim beni boğazlıya

27b

1. İblis eydür öyle buyurdi Celil
Seni kurban ediser bugün Halil
2. Seni düğün var deyüp aldayısar
Életüp anda hağa kurban veriser
3. İsmā'îl eydür bubaya yâ Halil
Dön gidelüm hiç düğün hâcet degil
4. Dinlemedün-mi bu kişiden sözi
Görmez olmuş dertli ananın gözi
5. Oğlunu yavı kılan anacugum
Ağlayup gözsiz kalan anacugum
6. Ey 'aceb yüzün görem-mi anacugum
.....
7. Böyle dedi ağladı yana yana
.....
8. Oğlunun furağını gördi ana
Nêtesin bilmedi kaldı hayrete
9. Ne yaman miñneti bedbaht olmışam
İki dostun arasında kalmışam
10. Bilmezem kankısını terk eylesem
İsmā'îli Hağa kurban-mı versem
11. Āh ne cevab verem anasına
Döymeye taşlar anası yasına

28a

1. İsmā'îl'i vèrmesem düş yoluna
Eve èletsem anası sevine
2. İllâ Hakkıñ emrini terk ètmeli
Yarın tãmu dibinde kalmalı
3. Çãre yokdur İsmā'îlimden geçem
Uçmağun kapusın evvel ben açam
4. Döndi dèdi ol Hâlîl evlādına
Şeytân eydürler bu kişi adına
5. Bu ki İblîs kendi kâderin bilmedi
Hem dañi âdeme secde kılmadı
6. Bu ki her kişi azdursa gerek
Kendüyi birle tãmuya kıoysa gerek
7. Sen inanma bu la'îñün sözlerin
Kanda görmiş bu ananın gözlerin
8. Bir taşıyla urdı bu iblîs mâteyi
Sürdü cennetden bu âdem atayı
9. Çünkü İsmā'îl işitdi bu sözi
Bir taş atdı iblîsin çıkdı gözi
10. Şaymayuben anasının sözini
Urdı çıkardı la'îñün gözini
11. Hâlîl eydür iblîsin çıkdı gözi
Bizim ile kalmadı ayruk sözi

28b

1. Gidelüm tezrek hâk yoluna gerek
Görmeyeni böyle-mi gerek

2. Ata oğul iblîsi kör êtdiler
Anı koyup ol aradan gitdiler
3. İsmâ‘îli aldadup gitdi ata
Êrdiler bir gün varup ‘Arafâta
4. Çünki bu ‘Arafâta êrdiler
Anda bir ẖalvet yere êrdiler
5. Döndi H̱alîl dêr kuzu
Dinle dertli atanđan bu sözi
6. Şıma atanın sözün yâ İsmâ‘îl
H̱ağ içün ne êdersen êt kabul
7. Çünki layık olmışam ben kul ẖağa
Nêderem fâni’-i var iken bağa
8. İllâ baba sen beni öldüricek
‘Arafâtda ẖağa kurban vêricek
9. Nicedeyin evde ẖasret çekenî
İsmâ‘îlim dêyü yola bakanı
10. Ne cevab vêreyim ol bi-çāreye
Oğul ‘âcısını gören anaya
11. Bir dağî meger eve varmayasın
Dertli ananın yüzün görmeyesin

29a

1. Kim nolaydı oda bāri söyleseñ
Kurban olacağımı şerẖ êylesen
2. Āh anama ben şarılup kōklaydum

Ṭoya ṭoya yüzine bakaydum

3. Āh baḥa olan kimseye ola-mı
Bu ḥasretim kıyāmete kala-mı
4. Géce kılķup beşigimi beклиyen
Ṭokuz ay göñül evinde şaklıyan
5. Bu saçımı nazlı nazlı ṭarayan
Géce gündüz fikrim kaydını yéyen
6. Ey güzel gözlerime sürme çeken
Hem daḥi ellerime kına yaķan
7. Şimdiki ḥālîmi bile mi ki anacuğum
Analık ḥaķķın ḥelāl kıla mı ki anacuğum
8. Çün Ḥalîl dinledi bu sözleri
Yaşıla ṭoldı mübārek gözleri
9. Dêdi ey cānım İsmā‘îl nêyleyelüm
Çāre nedür bu işe ne kılalum
10. İsmā‘îl eydür ḥaķķın emrin éylegil
İşbu elimi ayağım bağlağıl
11. Belki cān acısı güç çekinem
Haltalayın bir yanına ṭokunam

29b

1. Korkaramki ‘āşî olam ataya
Ḥasret oldum çünkü dertli anaya
2. Ḥalîl eydür nice bağlayam elin
Yā nice ötmez idim bülbul dilin

3. Hem boğazlamağa nice döyem
Gül yüzüni nice kıana boyayam

4. Hālbuki ben seni boğazlayam
Anañ şorar ise ne cevab vèrem

5. Gel berü hey kıuzucağım İsmā'ıl
Tañrının emridür yā bilmeğil

6. İsmā'ılı bubası bek bağladı
Döyemedi zārı zārı ağladı

7. İsmā'ıl dèr nedür ağladuğın
Bilmedim āhir beni aldaduğın

8. Aldatdın itdin düğüne bile
Böyle kıāvıl èyledin anamıyla

9. Çünkü bu işi baña èder idin
Boğazlamağa alup gider idin

10. Bu işi evde dèsen baña nola
Baķaydım anama doya toya

11. Öpeydim hāk-i pāy-ı melāl
Emzirdüğini kıılaydı helāl

30a

1. Āh el-vedā' olsun saña cānım ana
Benim için gezersin yana yana

2. Sen şanursın beni gitdi düğüne
Ben düş oldum Tañrının buyuruğına

3. Biz muṭī 'uz her ne kim hākdan gelür
Ana hāsetin beni deli kıılır

4. Āh ayrılığı kul başına v rmes n
Ana yokluğını kimse g rmes n
5. Āh n deyim ana y z n g rmed m
Hem nice olduğunu bilemed m
6. Āh ana anda  ur  bunda  asret  ald  kıy mete
 asretin t  kıy mete  ala mı(y)ki anacuğum
7. Āh  tmez ola bug n dilim bağlandı ayağım elim
  bu   lim sa a ma  l m olam  ki anacuğum
8. Babamın ba a  a dı ne boğazlayınca dostuna
 Aceb meyyitim  st ne gele mi ki anacuğum
9. B yle buyurdu zi l Cel l  olar bu g zel cem l
 Aceb  mz rd ğin  el l  de mi ki anacuğum
10. Boyun  a   a v r di ata d ny s n   hirete  ata
Bu  asretim kıy mete  ala mı ki anacuğum
11. Babam vardur d y p d ğ ne get r p bağladı
Bu dert y regine d ğ n ola mı ki anacuğum

30b

1.  urban olduğımı bile
T  yola gire yele yele
2. G zel sa ın yola yola
Gele mi ki anacuğum
3. Ne geldi dertli ba lara
Mu     z c mle   lere
4.  Aceb ba ını  a lara

Ura mı ki anacüğüm

5. Ey ata dost kılasın
Dost yoluna beni kıurban véresin
6. Sen bir oğul ile ben bir cānıyla
Zi şafā dost olalım sultānla
7. İşid imdi ol Hālilîñ işini
Kıbleye çevirdi anıñ başını
8. Hem dañı sağ eline bıçaķ alur
Şol elile yaşcugazın kıarırur
9. Yumdı gözin çaldı bıçaķ boynuna
Sen şabırlık véresin derde hāķ
10. Çaldı yetmiş kez bıçağı kesmedi
Hiç nice çalduğın ol bilmedi
11. Bu kez çaldı Hālîl bıçağı taşā
Kesdi bıçaķ ol taşā başdan başā

31a

1. Dédi kim ey bıçaķ kesdiñ taşā
Nêçün tamām kılmadıñ işbu işi
2. Dile geldi ol bıçaķ dër yā Hālîl
Kesme dédi bir kılın Rabbu'l- celîl
3. Buyruķ anıñdur buyuran oldurur
Cümle anıñ buyuruğuna kıldurur
4. Nêyledim beni urursın taşā
Yā ne şuç işledi İsmā'îl başā

5. Çün Halile geldi bıçağıdan cevāb
Hak te‘ālā Cebrā ile kıldı hıṭāb
6. Tīz élet İsmā‘īl için kurbanı
Kurtar ol bize fedā olan cānı
7. Koç getürdi kurban için Cebrā’ıl
İsmā‘īl kurtuldu şāz oldu Halīl
8. Hak seven göñüle nesne şıgmaya
Dostı dostdan hiç kimse şımaya
9. Tā ki bunda hitm olsun bu kelām
Vér şalavāt Muştafāya ve’s-selām
10. Okuyanı dinleyeni yazanı
Raḥmetinle yarlıgağıl yā ğani
11. Fā‘ilāt fā‘ilāt fā‘ilāt
Muştafānıñ rūḥuna vér şalavāt

31b

1. Ger dilersiz bulasız oddan necāt
‘İşkıyla derdile édün e’s-şalāt
2. **Hazā kitāb-ı Destān-ı Yoḥsul**
3. Her kim dünyāda ére yoḥsulluğa
Şabır kıla layık ola kulluluğa
4. Kul isen ḥakdan gelene şabr ét
Yoḥsa çık milki içinden tırma git
5. Ol yérdür kim anıñ mülki degil
Derde şabr ét ni‘mete şükür éylegil

6. Dinle imdi édeyim bir mu‘cizāt
Muşţafādan ol Resūli kāināt
7. Şehr-i Şāmda var idi kim bir cühūd
Māl-ı esbāb ıssı idi ol ھاsūd
8. İllā gönli ٲobٲolu idi girgin
Muşţafāya düşman idi ol la‘ın
9. Bir Müslümān ٲonşısı idi ol ite
Ol Yahūdi mel‘ūne ol la‘nete
10. Müslümānın eli yavlak ٲar idi
Muşţafāyı cānıyla sever idi
11. ھاٲ aھا vərmişdi kim bir ‘ayāl
Hüsni-i hulk-ı hūb idi şāhib-i cemāl

32a

1. Cān gönül döymez idi bakişına
Gel gör imdi Taḡrının bakişine
2. ھاٲ te‘ālā anlara vərdi belā
Çāre ne kim ol işe ھاٲdan gele
3. Ƒızın atası Ƒatı yohsul idi
Ol cühūdin mālı yavlaƑ bol idi
4. Çekdi dünyālıƑ bulardan elini
Gel gör niye ərdi hālını
5. Ƒalmadı bularda bir loƑma yémeye kār
Ğayret ərdir kimseye dèmeye ‘ār
6. Üç gün üç gèce yéyecek bulmadı

Açlıktan gözlere uyku gelmedi

7. Kõnşusı cühûd anıñ hâlin bilür
Türur ol it anıñ evine gelür
8. Yéyecek getürdi bulara yéyiñ dèdi
Ey Müslümân baña hâliñ dè dèdi
9. Yéyecek yéyerken söze tutar anı
Eydür ey kõnşısı severem ben seni
10. Ey kõnşısı nicedür dèrligün seniñ
Ğuşşa-mıdur yohsa feraħ-mıdur cānun
11. Şordı kim cühûd anıñ cümle hâlin
Ol Müslümân dèr aña takşırılığın

32b

1. Açlığa biz key katı olduk zebûn
Faķirlikden yüregimiz oldu hûn
2. Üç gün oldu nesnemüz yok yemege
Kimsemüz yok hâlimüzi dèmege
3. Ol cühûd eydür aña ğaygu yème
Tańrı èrgüre seni bir hoş dème
4. Saña bir söz dèyem ger tutasın
Ğuşşadan hem şāzlığa yetesin
5. Ol Müslümân dèr aña ne ètmek gerek
İşbu işe ne çāre ètmek gerek
6. Dèr ki cühûd ey dèrsen ey yār
Ger dilerseñ saña ola baħt-u yar

7. Dîniñi terk èyle bizüm dîne dön
Gel puṭa ṭap kaḫbeye èyleme yön

8. Tā ki cümle mālimum yarusını
Saṇa vèrem ger işidürseñ beni

9. Hem daḫi ol kızuñı vèrgil baṇa
Sözümü bî-dirîğ dèrem saṇa

10. Rāḫı olup sözüme vèr kızuñı
Yok dèriseñ de bilelüm sözüni

11. Yā benimle bu iki işi kılun
Yok dèrseñ şöyle açlıktan ölün

33a

1. Ol Müslümān dèdi mühlet vèr baṇa
Bir göreyin ḫātūnum ne dèr baṇa

2. Ol Müslümān evine érdi ey şāh
Söyledi ne kim dèdiyse ol pisāh

3. Ne kim ol melḫūn dèdi ise söyledi
ḫAvratına küllü maḫlūm èyledi

4. İşidüp ḫavrat sözi āh èyledi
Düşdi uşşı gitdi yā Allāh dèdi

5. Yine ḫaqlın dèrüben ṭurdı örü
Gözleri ḫan yaş ṭolup girdi içeri

6. Dèdi zinhār erine ey maḫremüm
Ey benim dil-dārı yārim hem demüm

7. Key şaḫın kim seni iblīs laḫīn
Aldamasun mālıyla terk étme dīn

8. Ol cihanı bu cihana şatmağıl
Dünyā içün dīnünü terk étmegil
9. Biz bu yoğsulluğa rādı olmışuz
Bu deme şükür kanā‘at kılmışuz
10. Yoğsulluk günü gibi gün kanda var
Yā Muḥammed dīni gibi dīn kanda var

11. Sen Muḥammed dīnini elden koma
Şakla imānını ‘ahdini şıma

33b

1. Ol la‘īnün sözine uyma yine
Cān fedā olsun Muḥammed dīnine
2. Kō bizi sen açlığıyla ölelüm
Dīnümüz yoluna kurban olalum
3. Ol Muḥammed dīni üzre kim öle
Yarın anıñ menşūbı a‘la ola
4. Ol Müslümān ‘avratına dēr sözün
Eyü söz illā nole ḥālī kızuñ
5. Bizcileyin açlığa ol döye-mi
İşbu yolda bizüm-ile ola-mı
6. Ol nigār ol dem bu sözi dinledi
Cān-u dilden derd-ile bir inledi
7. Gördi ḥadden geçti bunların sözi
Babasına söyledi kendi kıızı
8. Ahālī islām dīnin elden koya-mı

Ölmek için kimse dīne kıya-mı

9. Ben-miyim size mūāfıķ olmayan
Yā Muħmmmed dīni üzre ölmeyen
10. Tuķ baba zinhār sözümi sen benim
Siziņ için ķurban olsun bu cānım
11. Size bir söz dēyeyim zinhār tutuņ
Erte beni bazara éltuņ şatuņ

34a

1. Bu ķaravaşdur şataruz dēyesin
Behāmı ni‘mete vérüp yēyesin
2. Bir kişiyē véreceksiz ĥod beni
Ķaravaşdur dēyü şat şakla dīni
3. Çün işiddi atası işbu sözi
Eydür aņa ey cānım cānanesi
4. Gönlümün eglencesi gönli nigār
Hiç dōye-mi seni şatmağa ciger
5. Kişi bāğrın kese élete şata-mı
Daħi vara ol uyuya yata-mı
6. Ol kız eydür şimdi biz ne kılalum
Nice bu açlığa biz yakılalum
7. Üç kişiyüz bu açlığa ķalavüz
Ölsek ķaşdıyla kāfir oluruz
8. Gider imān ķalur şöyle bigümān
Tā ebed ķalur tāmuda cāvidān

9. Dīn yoluna şat beni şakla dīni
 omişam yolunda başıyla cānı

10. Hātūn eydür erine sevgūli yār
 unki bōyle kıldı bizi girdigār

11. Şatar isen kızumı şarluya şat
 Al ġarībūn bey‘ini yābāna at

34b

1. Şarluya şat kim tura görem yüzün
 Vatiha ben işidem tatlu sözün

2. Ol gün ol işi odılar yarına
 Kim kızın èlete diş bazarına

3. Tā aravaşlar gibi kızın şata
 Aldı vardı bazara gör kim nite

4. Kıızı èletüp vèrdi dellāl eline
 Yā ilāhi kimsenin ‘ayāline (..)

5. Dünyāda hergiz bu hālet gelmesün
 Hiç kimse ne şöyle miskin olmasun

6. Ol kızını şatmaġa vèrdi yigit
 Dèdi ey dellāl benim sözüm işid

7. Şarludan ġayri kışıye şatmaġıl
 Key şaın ġarīblice bey‘ ètmegil

8. Aldı dellāl elini kıldı mezād
 Şarludan hiç kimse kılmadı murād

9. Şehirlüden kimse ġarīş olmadı
 Ol kıızı şarludan kimse almadı

10. Gerçi tedbîr étdiler kim serseri
İllâ Tanrı taqđiridür néyledi

11. Müşteri oldu kıza kim bir ğarîb
Ol dağı bir gözli idi key ‘acîb

35a

1. Ol kadar müşteri oldu ol ğarîb
Aldı kızı atasından yalvarıp

2. Vêrđi kızı ol ğarîbiñ eline
Aldı kızı uğradı ol yoluna

3. Kız atası kız bahâsı altunı
Aldı maħrûm oldu kızından cānı

4. Hoca aldı kızı tâ kim gide
Şatun aldı diler eve élete

5. Döndi aña eydür ey māh-ı musın
Hoca baña bir sa‘at destûr véresin

6. Ne helâllik dileyim varup aña
Ol kişidür kim beni şatdı saña

7. Anıñ içün kim ben anıñ evine
Küccücükden gelmişdim yanına

8. Ol kişiniñ üzerimde haqqı çok
Luţfıñuzden destûr ola dême yok

9. Kıza vêrđi destûrı eglenme tîz
Gêrü gel kim tîz giderüz yola biz

10. Geldi atasını kız esenledi

Anama benden selām éyle dēdi

11. Benim için sen hemişe şāz ol
Renci olma ğuṣṣadan azād ol

35b

1. Ben şatıldım Muṣṭafānıñ ‘ışķına
Biñ cānım olsa vèrem dīn ‘aşķına
2. Sen benim sevgümi göñlünñden çıkar
Ķıl Muḥammed dīnine sen ihtiyār
3. Ol baña eyilük éden cānım atam
Mehribanım sevgili cānım atam
4. Faķırılıkñden yüregi bişmiş atam
Fürķatimünñ odına düşmüş atam
5. Gözleri yaşına ğark olmuş atam
Ķuzucaĝını yavı kılmış anam
6. Ḥasretimden yüregin yaķan atam
Cevre yana yollara baķan atam
7. Beni şatdırmaĝa gönderen atam
Derdime baĝrını yanduran atam
8. Yavı kılop beni bulmayan atam
Ķanda gitdüĝimi bilmeyen atam
9. Fürķatumünñ aĝusın (..) atam
Düşde görmegile hoş geķen atam
10. Beni ĝarīblige şatduran atam
Kendü ardımdan baķa kıalan atam

11. Başduğum yérleri gözleyen atam
Gitdügüm yolları özleyen atam

36a

1. Ger şorarsa daħi senden hālîmi
Déyesin hoşdur déyü ahvālîmi
2. Bir yigit şarludan degil aldı şatun
Diler anı kendi adına hātūn
3. Zinhār ey baba şorarsa ol saña
Nice ʔonlar géydi dérîse saña
4. Ebrişime géydürdi cümle ʔonunı
Tā ki ğuşşa ile geçmeye ğünü
5. Zinhār anıñ yüzine çağırmağıl
Ķaķıyup söğüp anı sen urmağıl
6. Ataların sevdiği oğlanıdur
Ķız ‘ayāller anaların cānıdur
7. Anasından ayrulup çok kuzular
Anaları meyle anı üzüler
8. Ayruluk düşdi bukez çün araya
Nice ki merhem ola bu yaraya
9. Bir daħi anıñ yüzün görem-mi ben
Yā ğarīb-likde ölüp ķalam-mı ben
10. Ğurbet elde atam anam gözliye
Görmege dört yanayı bu eller gözliye
11. Meger yel getüre ķokusın baña
İmdi bu yā el-vidā‘ olsun saña

36b

1. Ten nice kim atlu cāndan ayrulur
Var kıyās ét gör ki hāl nice olur
2. Öyle dēdi atasına ol nigār
Nice zamān aqladılar zār-u zār
3. Atasın esenleyüp ırdı örü
Hocasunun atına geldi gērü
4. Hocasıyla çünkü kız girdi yola
aldı anda atası şaal yola
5. urı gevde baa aldı gitdi cān
Yay gibi addi anı oldu kemān
6. Gözi yaşlu dudağı hem tebserü
‘Avratının atına geldi gērü
7. odı ‘avratı önünde altını
Çünkü ‘avrat bakuben gördi anı
8. ıtdı belin zārı ılup inledi
Ey dirīga anı munisüm dedi
9. anda bulam ey gözüm nurı seni
Kendi elimle böyle ét dim ben beni
10. Fürate ve ğurbete düşen uzı
Hasretile cigeri bişen uzı
11. Būyi zülfi burnuma oan uzı
Beni hasret oduna yaan uzı

37a

1. Şehir içinde seni şöyle yedeler

Ƙaravaşdur dèyü hüküm édeler

2. Ana degil saña düşman olmuşam
Hasretiñden şöyle bî-can olmuşam
 3. Odlar olsun baña bu altun gümüş
Ana mı var ‘ayālin şatmış yemiş
 4. Öyle dèrken ‘aklı gitdi nédem saña
Ol eri miskin nazar éyler aña
 5. ‘Avratını öyle gördi kıldı āh
Dèdi vāh benim eşim oldu tebāh
 6. Ƙızım elden gitdi ‘avratım bile
Ey dirîgā işümi vèrdim sele
 7. Dèdi kim ey şāni‘-i şems-i ƙamer
Ƙulların fi‘lin bilen hem hayr u şer
 8. Dèdi ƙādirsin ilāhi bu işe
Bir dem érgür bu miskini ƙalmışa
 9. Sensin baña ol ƙızumı şatduran
Ƙızumı sensin ƙaravaş étdüren
 10. Dilerim bu düşmüşü ƙaldurasın
Bu işi Muħammede bildüresin
 11. Ƙız anası haðrete tutdı yüzün
İşid imdi ƙız ile hoca sözün
- 37b**
1. Aldı ol ƙızı götürdi hocası
Şatun aldı hālin édem niçesi

2. Kudret-ile çün hoca érdi eve
Kapuyı açar idi ive ive
3. Ol yigidün konuşacağı var idi
Ol yigidi key katı sever idi
4. Yigidiñ katına geldi görüşüp
Anıñ ile nice nice soruşup
5. Ol gece varduğı yerde ol yigit
Yatura anda bu sözi sen key işid
6. Ol gece kızuñ katına varmadı
Ol hüriniñ şohbetine érmedi
7. Yigid anda yaştuğa kim baş urar
Uykuya vardı-mı ‘acāyīb düş görür
8. Gördi düşde ol Resûlullah gelür
İki cihan güneşi ol mäh gelür
9. Katına geldi anıñ Muştafā
Müctebā ve murtaḍā ve ya şafā
10. Ol Ebu Bekir ‘Ömer ‘Osmān ‘Ali
Muştafā ile bile yārenleri
11. Çün erişdi ol yigidün katına
Muştafā baḳdı anıñ şüretine

38a

1. Ol yigit bunları bildi hep tamām
Şefkat-ile Muştafā vèrdi selām
2. İki cihan fahrini gördi yigit
zī kıyāmet érdi kim aña yigit

3. Muştafā eydür ki bildün-mi beni
Yigit eydür niye bilmeyem seni
4. Sensin āhîr ol Muḥammed bî-gümân
Dostluğa yaradıldın hem dü-cihân
5. Dédi péygamber ki şol sa'at aña
Yâ yigit bir hâcete geldim saña
6. Yok dème ol hâcetümi sen baña
Hem hûri kuşûru vère hâk saña
7. Ol qaravaş ki aldın idi dün
Baña bağışla yahûd vérgil şatun
8. Cennet içre bulasın hûri kuşûr
Ol kıızı azât édüp terkini ur
9. Ümmetimdür ol degildür qaravaş
Dîn yoluna kodı ol cānıyla baş
10. Cānına kıydı dînine kıymadı
Dostı koyup düşmanına uymadı
11. Dost için cāna kıyanlar şāz olur
Kul ise dost 'aşkına azād olur

38b

1. Saña dilek étmege geldim anı
Dîn yolunda hem qaravaş olanı
2. Dilerimki anı baña véresin
Tâ ki sende maşşûdına éresin
3. Ol yigit eydür belî kıldım kabul

Cān dirîğ olmaya senden yā Resûl

4. Çünki sen dilek éde geldin baña
Bir qaravaş nola vèrmeyem saña
5. Yigit eydür ey nebiler serveri
Ben da‘îfin saña var bir dilegi
6. Yā Resûlullah eger halka yarın
Dér isem gördüm nebiler serverin
7. Ben bilürem halk inanmazlar baña
Nola bir nişān vèresin sen baña
8. Ol yigidün bir gözi hem kör idi
Nice yıllar şöyle körce yürür idi
9. Mübārek elin degürdi Muştafa
Oldı rûşen gözleri vèrdi şafā
10. Nagihān açıldı şol körce gözi
Turdı ol dem toprağa sürdi yüzi
11. Ey dér imdi yā Resûlullah kıızı
Kıldım azāt varsun evine kendüsi

39a

1. Daği söylerken Resûlullah ‘ayān
Uykudan uyandı geldi ol zamān
2. Çün uyandı uykusundan kendisi
Bağdı gördi görmüş ol körce gözi
3. Şāz oluben şöyle sevindi cānı
Mu‘cizātı iki cihan sultānı

4. Erte oldı ol yigit  urdu  ori
 ve  ve ol kıza geldi ger 
5. Geldi g rdi yine ol anı  y zin
Dinle imdi yigid  n a a s zin
6. D n  ı kından cigeri keb b olan y r
G z m g rmesine sebep olan y r
7. Ata  le anayı z r  den y r
 atıluben  ar blige giden y r
8. Gel p  on ı beni alup giden y r
Mu ammed Mu ta a dilek  den y r
9. Benim g rmez g z mi g rd ren y r
Beni fa ri cihana  r g ren y r
10. Ne ki isin seni  i  n Mu ta a
Geldi ba a ol Res li p r  afa
11. D  de g rd m ben cem lini anı 
Ne ki isin ned r a v lin seni 

39b

1. Bu ge e geldi ba a fa ri beni
G z m a up dilek  yledi seni
2. H ri-misin y  fer  te ey nig r
Ne ki isin d y ba a  o rı  aber
3.  lahi ey y zi ba ı  rem g li
Yine sen   l  ylegil bu m  skili
4. Ol kı  a a d di kendi   lini
Atasıyla ol c h d a v lini

5. Cühūd anı faķīr iken topladıġın
Gel dīninden dön dēyü söyledüġin
6. Atası miskin anı işitdüġün
Yere düşüp ‘aķlı başdan gitdüġün
7. ‘Ăciz olup āhir ol bi-ĉāreler
Dertlerine bulmayup hiĉ ĉāreler
8. Dēdim ey ata beni tutuġ
Elüm alup bazara ēltüġ şatuġ
9. Elüm alup bazara ĉün vardılar
Ķaravaşdur beni şatdılar
10. Ćün işitdi yigit ol kızın sözün
Aġlamakdan devşürmedi kendüzün
11. Dēdi ey nigār helāl ēyle baġa
Kim Ķaravaş dēdim idi ben saġa

40a

1. Ķız Ķarındaşım olasın ey nigār
Şimdi ataġ anaġ derdile yanar
2. Şol yüz altun şükrān olsun saġa
İmdi var yine evinüzden baġa
3. Ŧurdı kız ol altunı aldı ele
Ŧāpu Ķaldı yigide girdi yola
4. Şād hürrem sevinüp şöyle gitdi
Tütününe yēl yetişmez öyle gitdi
5. Ćünkü geldi gördi anası anı

Taṇrıya şükür étdi sevindi cānı

6. Dédi kızım nice kırtulduṇ ‘aceb
Bu eve geldüğüne nedir sebep

7. Hālını kız anasına söyledi
Yigidün düş gördüğün şerh éyledi

8. Düşde gördi seyyidi ol hoş nihād
Beni azād éyleyü ben kıldı şād

9. Atası da geldi gördi kızını
Şükr édüben yere sürdi yüzini

10. Ol çünkü nigārı evde gördiler
Üç daḥi murādına érdiler

11. Cān vèrüp ‘aşkına dīn alğıl şatun
Ger yigitsin ger kocasın ger hātūn

40b

1. Key şaḫın dünyā içün hiç tütma kīn
Dünyā seven kişide olmaya dīn

2. Çünkü anlar üç gece aç yatdılar
‘Aciz olup nice kanlar yutdılar

3. Üç gün üç gece yeyecek bulamadılar
Hak yolunda hiç melül olmadılar

4. Şimdiki hālde bu halk dünyā içün
Dīni kıoyup çalışurlar māl içün

5. Evvel zamān ādem i bu dünyāya dünyā dēmez
Hem harām olanı bir loḫma yēmez

6. Faḥri ‘ālem arpa unuyla kül yédi
Āḥiri bir azğun ümmet gelür dèdi
7. Yā ilahi Muşṭafā ḥürmetine
Sen degür ḥādırları murādına
8. Dünyāya geldin hiç işin bitmedi
Sen unuttun ölüm seni unutmadı
9. Okuyanı dinleyeni yazanı
Raḥmetinle yarlıgağıl yā ḡani
10. Ger dilersiz bulasız
11. otdan necāt
12. ‘İşkıyla derdile édün e’ş-şalāt

41a

1. **Hikāyet-i Fāṭıma**
2. Dinle imdi fāṭıma aḥvālını
Kim Resūlden sonra noldı ḥālını
3. Gece gündüz ağlamağa başladı
Ka’inātı tağlamağa başladı
4. Yemez içmez uyumazdı bir zamān
Şöyle kim ḥayretde kalmışdı hemān
5. Dér idi yā ḥasrete ve furḳate
Nédeyim ben ey baba yā veylete
6. Kandasın ey şems-i tābān kandasın
Rūḥu gül zülfü reyḥān kandasın

7. Fürkatün odına yandım kıandasın
Ey kamu dertlere derman kıandasın
8. Söyler iken bir yerde kimse görse ol
Anlara eydürdi kim kıanı Resül
9. Böyle-mi olur kıanı hürmet kıanı cehd
Kıanı dostluk kıanı şöhet kıanı ‘ahd
10. Ol degil-midi bize dā’im ‘atūf
Ol degil-midi bize dā’im ra’ūf

41b

1. Ey yürek yüzi güneş māh için
Kara kara kıan akar ol şāh için
2. Böyle dēyüp dā’im aklar ol nigār
Gözlerinden yaş akardı Nıl vār
3. Bir gün aşhāb bir yere cem‘ oldılar
Yā ‘Ali dinle sözümüz dēdiler
4. Zī kerem éyle degil ol gül‘izār
Géce gündüz aklasun zār-u zār
5. Ağlamak ile ele girseyd-i Resül
Yā hod cān vèrmegile ol pür-uşul
6. Ağlayuben vere idük cānımız
Tek ele girseyidi cānımız
7. Lık-i bu hüküm-ü hudādur nēdelüm
Buğa rādı olalum şabr ēdelüm
8. Geldi dēdi bu sözi ol dem ‘Ali
Fātıma ağladı dēdi yā velī

9. Yérin altında yite şāhı Resūl
Nice ağlamayam olmayam melūl

10. Āh édūben ol daḥi düşdi yère
Yoğdı kim ‘aqlı kendüyi dère

11. Niçe vaḳitden şonra ol ḥayru’l betūl
Ḳalkdı yérinden olup ġāyet melūl

42a

1. Fāṭıma dèdi ki dinle yā ‘Ali
Ḳabrine varğıl Resūlün yā velī

2. Anda baḥa bir gömelte yapuvér
İçine anıḡ kül tepsı vèr

3. Adın anıḡ beytū’l aḥzān ḳoyalum
Varup anda ḳatlu yaş aḳıdalum

4. Sözini ḳıldı ḳabul ol dem ‘Ali
Varup anda bir ev yapıdı ol velī

5. Her şabāḥ varurdı anda ol nigār
Nevḥa édüp ağlar idi zār-ı zār

6. Tā aḥa dek kim dèyüp ṭurdı Resūl
Altı aydan şonra ol ḥayru’l-betūl

7. Emr-i ḥaḳdan sen baḥa gelsen ḡerek
Hem benimle tā ebed olsan ḡerek

8. Çünki va‘de yetdi bir gün ol nigār
Ḳabrine vardı Resūlün ḳıldı zār

9. İştıyākım ḡeçdi ḥadden dèdi ol

Yakdı cānım nār-ı hecristi yā Resūl

10. Ey dirîga ben nice şabr édeyim
Kendüzüme yā nice cebr édeyim

11. Fürkatiñ baħrine ben düşmüşem
Hasretünün nārına tutuşmışam

42b

1. Zaħmeti miħnetlerim çokdur benim
Daħi hergiz taħatım yokdur benim

2. Pes cerāhat oldu yürek yaşla
Gözlerimün nuri gitdi yaşla

3. Uş benefeşe gibi kadīm oldu hām
İşbu derdime ne olacağdur em

4. Tenim inceldi katı oldum hilāl
Gitdi şāzı cānıma érdi melāl

5. Fürkat ağusın tolu tolu kadeħ
Nüş kıldum nice olam ben feraħ

6. Çün ħabibiñ menzili oldu türāb
Bu cihān olsun ħarāb andan ħarāb

7. Katı efgān éyleyüben dökdi yaş
Eriyüp şu ola yazdı anda taş

8. Ditredi kabri Resūlün Girdigār
Düşdi kabri üstüne ol dem nigār

9. Kabr içinde Muştafā ve müctebā
Dédi kim ey nur-ı ‘ayn merħabā

10. Kātı muştākım ciger köşem saña
Va‘de yetdi gelisersin sen baña

11. Şād oluben tırdı yérinden hemān
Vardı ol dem içre evine hemān

43a

1. Başladı kendüzünü kavşurmağa
Hem eviñ için tışın devşürmege

2. Gördüler anı Hüseyn ile Hasan
Dédiler ey ana nolduñ bu gün sen

3. Böyle ta‘cıl maşlaḥat nedür size
Luṭfıñuzdan bir ḥaber vèriñ bize

4. Bu sözi çünki bulardan dinledi
Derdile bir āh édüben inledi

5. Geliñ dèdi ey oğullar nur-ı ‘ayn
Yanına geldi Hasan hem Hüseyn

6. Birin aldı bir dizine ol ana
Birin aldı bir dizine hem yine

7. Öpti gözlerine sürdi yüzünü
Yüzine sürdi anlarıñ yüzünü

8. Yüzlerine bağa bağa ağladı
Yüregi taşdan degilse ağladı

9. Dèdi ey cānım oğullar nèdeyim
Kankı derdimi size şerḥ édeyim

10. Va‘de yetdi biliñüz bu dem hemān
Dedenüz gel dèdi ūş oldum revān

11. Uş ecel érdi baña ve Һasrete
Sizden ayrılısaram vā fūrķate

43b

1. Ey ‘aceb kime işmarlayam sizi
Size müşfik meħribān ola ķuzı
2. Toz olıcaķ başıñuz kim yuyısar
Ağlayacaķ yaşıñuz kim siliser
3. Şaçıñuzı kim ıarayısar siziñ
Gözüñüz kim sürmeliser siziñ
4. ‘Ömrümün şon günidür bugün benim
Size ķurban olsun Uş cānım benim
5. Yuyayım bugün sizüñ başıñuzı
ıarayayım şol güzel şaçıñuzı
6. Āh édüp ıurdı yerinden ağlayu
Fūrķat oduna yüregın ıağlayu
7. Yaşların yudu ıaradı şačların
Dökdi anda ķanlı gözler yaşların
8. ıaşradan ol dem girüp geldi ‘Ali
Ol nigārı gördi ağlar ol veli
9. Dédi yā Fātıma noldı saña
Néçün ağlarsın Һaber vérgil baña
10. Baña néçün söylemezsın ey Һalāl
Eyitgil baña nedür işbu melal
11. Dér ‘Aliye Fātıma dinle beni

Bāki tutsun ḥaḳ dünyāda seni

44a

1. Va‘de étmişdi babam ol dem baḥa
Geldi ol va‘de bugün nêdem saḥa
2. Çün babam gel dèdi uş oldum revān
Allāha ı̇şmarladım seni hemān
3. Sen āsān ḳal ben güneldim giderem
Saḥa Ḥasanla Ḥüseyini ı̇şmarlaram
4. Bu iki körpe ḳuzularım ey cān
Ḥoşça dutḡıl dilegüm budur hemān
5. Gözlerinün yaşların aḳıtmaḡıl
Boynun egüp yollara baḳıtmaḡıl
6. İ̇şbu sözleri ı̇şitdi çün ‘Ali
Āh édüp aḡladı anda ol velī
7. Geçdi ol dem aḥşam oldı ol nigār
Dèdi kim ey ḥālīḳi pervār ı digār
8. Saḥa şıḡındım ilahi ḥālīmi
Vérmege āsān idi vèr cānımı
9. Böyle dèdi ve hemān āh éyledi
Rūḥunı Allāha teslīm éyledi
10. Aḥşamıyla yatsu arasında vefāt
Éyledi ol bint-ü sırr-ı kâ’ināt
11. Ḳoḳdı ol dem misk ‘anberle gülāb
Titredi üstüne anıḡ afitāb

44b

1. Zāhir oldı ol eviñ içinde nūr
Toldı eviñ içi ervāhile hūr
2. Hem Hadice rūh-ı Havvā rūhıyla
Rūh-ı Meryem Asiyā rūhı bile
3. Şahra Hāçer rūhı zāhir oldılar
Ol nigārıñ üstüne ağlaşdılar
4. Hādır oldı Enbiyā ervāh hem
zī mübārek sa'at hem kütlu kadem
5. Yüzi güller gibi ol yatmışdı
İçi tışı hem nura batmışdı
6. Üstüne vardı 'Ali eyledi yas
Kıanlu yaş dökdi taş taş
7. Dedi ey cānım oğullar geliñüz
Anañuz gitmiş cihāndan biliñüz
8. Geldi yanına Hüseyin hem Hasan
Gördiler gitmiş cihāndan ol hüsn
9. Ol ikisi şarmaşup ağlaşdılar
Hasretile kıanlu yaşlar saçdılar
10. Dedi bu ne işdürür gāyet 'acib
Bir 'acebdir kıalmayasıyuz ğarib
11. Kıalbimüze düşdi fūrkat kıokusu
Geldi bize hem yetim-lik kıokusu

45a

1. Dedemiz gitdi ve biz kıaldık yetim

Sende gitdin bize kim olsun em̄n

2. Noldı nergis gözlerin yumduñ ana
Fürkat oduna bizi yakdın ana

3. H̄asret-ile yaralanmış anamuz
Fürkat oduna pārenlenmiş anamuz

4. Bağrı başlu gözi yaşlu anamuz
Şems yüzlü m̄ah kaçlu anamuz

5. Gözi yaşına ğark olmuş anamuz
Başı c̄anı şāha v̄ermiş anamuz

6. Noldı böyle katı düşmüşsin bugün
Urduñ ana bağrımıza sen düğün

7. Gözyaşıyla yer yüzün ısladılar
Analarının yasın yaşladılar

8. Er ve h̄ātūn ol gece cam^c oldılar
H̄asret oduna yanup şem^c oldılar

9. H̄alvet êtdiler anı ol dem revān
Yumağa maşğul oldılar hemān

10. Misk-i ‘anberle buhurlar êtdiler
Ağlaşup üstüne şaflar dutdılar

11. Yudılar anı ve şardılar kefen
Yanına geldi H̄üseyyin ile H̄asan

45b

1. Ol ikisi şarmaşup ağlaşdılar
Analarının üstüne düşdiler

2. Öptdiler yüzlerin efğan étdiler
Ağladılar yaşların kan étdiler
3. Ol güzeller şāhı açdı gözlerin
Her birin oğşadı öpdü yüzlerin
4. Gögsine başdı ve kocdı bunları
Yakdı hasret odı ile anları
5. Bir kıyāmet kopdı ol gece ey yār
Bir kıyāmet oldu anda aşikār
6. Ey niceler anda mecnūn oldılar
Ey niceler anda maḥzūn oldılar
7. Titredi ‘arşile kürsi hem felek
Anıñ içün ağladı cümle melek
8. Geldi ḥaḳdan bir nidā kim ‘Ali
Ḳaldur üstünden bunları yā velī
9. Anları ḳaldurdı üstünden revān
Oldılar namazına maşğul hemān
10. Dèdi ol demde Ebu Bekire ‘Ali
Siz ḳılıvérün namazın yā velī
11. Ḳıldılar namazın anıñ ol gece
Ḳudretin görgil ḥaḳḳıñ dınle nice

46a

1. Életdiler anı Resūlün yanına
Kim ulaşdura anı cānına
2. Dilediler ‘ādet üzere anı
Ḳabrine ḳoyalar görüklü cānı

3. Pes cenāze ile anı getürdiler
Tā Resūlün kabrine yaturdılar
4. Pes selām vèrdi ‘Ali ol yā şafā
Dèdi geldi Fāţıma yā müctebā
5. Ol yamalu eski géyen Fāţımañdur bu gelen
Ol yalıncıklığa döyen Fāţımañdur bu gelen
6. El degirmenin çeküp arpa unuyla beslenen
Cevr-i fakîrlığile büyüyen Fāţımañdur bu gelen
7. Boynunu eye koyup kendüsini alçak tutan
Ol yüce kadrüñi bilen Fāţımañdur bu gelen
8. H̱asretin derdine benzin teğayyür eden
Hicret oduna cân koyan Fāţımañdur bu gelen
9. Vuşlatuñā cānı gönülden teşevvük èyleyen
Ġurbet eyyemine döyen Fāţımañdur bu gelen
10. Her kaçan ğamdan ğubār érse münevver kalbine
Maḥv édüben anı yuyan Fāţımañdur bu gelen
11. Şol cemālin şem‘ine pervān olan her zamān
Hizmetin de yüz sürüyen Fāţımañdur bu gelen

46b

1. Gitdügün de buña va‘de èylemişdin yā Resūl
Ol güne şabr édüp döyen Fāţımañdur bu gelen
2. Mevtini ‘ilime’l yakîn bilüp yarağın èyleyen
Ol yetimleri dökeḱoyan Fāţımañdur bu gelen
3. İntizārlar çeküp arzu kıluridün bunı sen

Muştuluk imdi tır uyan Fāţımañdur bu gelen

4. Gördiler faḥri cihan ol yā (pā)şafā
Murtaḍā ve Müctebā ve Muştafā
5. Ol mübārek ellerin ol dem hemān
Ḳabr içinden çıkardı ol zamān
6. Ḳocdı dedi ey gözüm nūrı saña
Key ḳatı müştāḳ idim kızım saña
7. Aldı ‘Aliniñ elinden Muştafā
Ḳaldı ḥayretde ‘Ali l murtaḍā
8. Çünki Resūl aldı ol dem yanına
Ḳıldılar medḥ-i senālar cānına
9. Gördiler ol ḥālī anda cārī‘ün
Dédiler inne ileyhi rāci‘ün
10. Cān-ı cismi ḳodı ol ḥayrun-nisā
İndi menzil milkine dārü’l baḳā
11. Çünki gitdi ehli beyti Muştafā
Gördiler anlar kerbelāda çok cefā

47a

1. Dünyāya gelen kişi ḳalmaz gider
Baḳā var iken fenā cismi nēder
2. Dünyāya gelen kişi ‘āḳibet ölse gerek
Bunda ne étse āḥiretde bulsa gerek
3. Dünyāya geldin hiç işin bitmedi
Sen unuttuñ ölüm seni unutmadı

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: DİZİN

A

‘abā Ar. giyisi, kürk

‘. 14a/3

‘abdurrahman Ar. özel isim

‘. 12b/10

‘acāyīb Ar. çok tuhaf şey, anlaşılmaz

‘. 37b/7

‘aceb Ar. acaba, hayret, gariplik, şaşılacak şey

‘a. 1b/1, 2b/3, 9b/5, 11a/7, 26b/2, 26b/10, 27b/6, 30a/8, 40a/6, 43b/1, 30b/4

‘a.+ dir 44b/10

acı acı

a.+ lar 26b/9

a.+ sı 29a/11

a.+ sını 28b/10

‘acīb Ar. tuhaf

‘a. 15b/7, 34b/11, 44b/10

‘āciz Ar. eli ermez, beceriksiz, kabiliyetsiz, zayıf, güçsüz

‘a. 4b/1, 39b/7, 40b/2

aç - açmak

a. 8b/2, 40b/2

a.- am 28a/3

a.- ar 37b/2

a.- dı 5a/3, 5a/6, 5b/8, 45b/3

a.- dılar 4a/6, 4b/6

a.- sun 5b/7

a.- up 11b/6, 18a/7, 25b/7, 39b/1

aç aç

a.+ dur 7a/2

açıl - açılmak

a.- dı 38b/10

açlığ acıkma durumu, bir şeye karşı duyulan aşırı istek

- a.+ a 32b/1, 33b/5, 34a/6, 34a/7
a.+ ıyla 33b/2
- açlık** açlık, aç olma
a.+ dan 32b/12
- ad** bir kişiyi, bir hayvanı, bir bitkiyi, bir yeri, bir duygu ve düşünceyi vb. anımsamamıza, onları ötekilerden ayırmamıza yarayan sözcük
a.+ 1 1a/4
a.+ ın 22a/9, 42a/3
a.+ ına 28a/4, 36a/2
a.+ ını 22b/9
a.+ ıyla 1a/3, 1a/4
a.+ ın 14a/9
- a‘dā** Ar. üyeler
a.+ sı 18b/11
- ādem** Ar. insanoğlu
a. 7a/3, 28a/8, 9a/10, 9b/4, 14b/6
a.+ da 23a/9
a.+ e 28a/5
a.+ 1 40b/5
a.+ lar 15b/4
- ‘ādet** Ar. adetler, görenekler, usuller, tabiatlar, alışkanlıklar
‘. 46a/2
- adlu** adlı, isimli
a. 12b/10
- afitāb** Far. Güneş ışığı, güzel yüz, güzel kadın
e. 13b/11, 44a/11
- ‘afv** Ar. suçunu bağışlama, özür dileme, birini vazifesinden uzaklaştırma
‘a. 8a/9
- āgāh** Far. haberi olan, haberli, haberdar
ā. 20a/11
- ağaç** ağaç
a. 5b/4
- ağır** tartıda çok çeken, taşınması güç olan, hızlı ve çabuk olmayan(yavaş)
a. 10a/11, 10b/4
- ağız** ağız
a.+ larıyla 5b/1
- ağla -** ağlamak, göz yaşı dökmek
a.- dı 16b/3, 24a/8, 27b/8, 29b/6, 41b/9, 43a/8, 44a/6, 45b/7

a.- dılar 2b/7, 4a/6, 4b/7, 36b/2, 45b/2

a.- duğun 29b/7

a.- ma 20b/7

a.- mağa 41a/3

a.- maķ 41b/6

a.- maķdan 39b/10

a.- mayam 41b/10

a.- r 26b/11, 41b/2, 42a/5, 43b/8

a.- rsın 43b/9

a.- saņuz 9b/7

a.- sun 41b/5

a.- şdılar 44b/3, 44b/9, 45b/1

a.- şup 45a/10

a.- yacaķ 43b/2

a.- yalar 9a/12

a.- yaraķ 26a/4

a.- yasın 3a/5

a.- yu 11b/8, 18a/9, 41b/7, 43b/6

a.- yup 27b/5

ağlaş - birlikte ağlamak, sızlanmak

a.- alım 9b/3

a.- dılar 7a/12

a.- uņ 11b/9

ağu henüz konuşma çağına gelmemiş bebeklerin neşelendikleri zaman çıkardıkları ses

a.+ sın 35b/9, 42b/5

āh feryat etme, feryat, inleme

ā. 8b/10, 9a/12, 9b/11, 10a/11, 13a/11, 14a/9, 16b/2, 17b/6, 18a/3, 18a/9, 24a/9, 25a/5, 26b/2, 27b/12, 29a/2, 29a/3, 30a/1, 30a/4, 30a/5, 30a/6, 30a/7, 33a/4, 37a/5, 41b/11, 43a/4, 43b/6, 44a/6, 44a/9, 47a/7

ā.+ ı 17b/11

ahāl Ar. aynı yerde oturuyor olmaktan başka ortak niteliği olmayan insan topluluğu

a.+ i 33b/8

‘ahd Ar. Söz verme, and, yemin, devir, zaman, gün

‘a. 41a/9

‘a.+ i 23a/1

‘a.+ ini 13a/10

‘a.+ iņ 23a/5

‘a.+ iņe 23b/7

‘a.+ in 33a/11

āhir Ar. sonuncu, sonraki, son, halk inancına göre insanlığın son günleri

ā. 7b/1, 26b/4, 29b/7

a.+ i 40b/6

a. 7b/3, 38a/4, 39b/7

āhiret Ar. öbür dünya, oteki dünya

ā. 3a/9, 26a/1

ā.+ de 6a/1, 6a/2, 8a/7, 47a/2, 47a/6

ā.+ e 1a/3

ā.+ eşat-a 30a/11

ā.+ i 1a/2

aḥmed Ar. özel isim

a. 15a/9, 15b/6, 16a/11, 18a/9, 20a/3, 20b/11

ḥadret-i A. 12a/10

a.+ e 2b/4, 15a/6

a.+ i 13b/8

a.+ in 13a/11, 16b/11

aḥşam gündüzden sona erdiği, gecenin başladığı saatler

a. 44a/7

a.+ ıyla 44a/10

aḥvāl Ar. haller, durumlar, olaylar

a. 19a/1

a.+ imi 36a/1

a.+ in 39a/11

a.+ ini 22b/2, 39b/4, 41a/2

ak ak, beyaz

a. 11b/7, 14a/3

ak - akmak

a.- ar 41b/1

a.- ardı 41b/2

akıd - akıtmak

a.- alum 42a/3

a.- ur 18b/1

‘akıl Ar. düşünme, kavrama, anlama yetisi, ayırt etme gücü

‘.+ i 41b/11

‘.+ i 18a/2, 37a/4, 39b/6

‘.+ ımı 2a/4

‘.+ ın 33a/5

akıt - akıtmak

a.- mağıl 44a/5

‘ākibet Ar. son, sonuç

‘a. 47a/2, 47a/4, 47a/5

‘ākıl Ar. aklını iyi kullanabilen akıllı

‘a. 22a/10

al - almak

a. 2a/6, 15b/9, 16b/7, 18b/3, 18b/11, 21b/10, 34a/11, 34b/2

a.- a 10b/5

a.- am 24a/11

a.- asın 16b/1

a.- dı 2b/2, 12b/9, 15a/6, 25a/10, 25b/4, 34b/3, 34b/8, 35a/1, 35a/2, 35a/3, 35a/4, 36a/2, 37b/1, 40a/3, 43a/6, 46b/7, 46b/8

a.- dılar 2b/3, 3b/2, 5b/1, 18a/6

a.- dın 38a/7

a.- ğıl 40a/11

a.- ımazlar 5a/9

a.- madı 34b/9

a.- mağıl 7a/1

a.- maķ 6b/1

a.- mış 1a/2, 15b/3

a.- up 7a/6, 17b/8, 22a/2, 26a/8, 29b/9, 39a/8, 39b/8, 39b/9

a.- ur 30b/8

a.- urlar 15a/1

alçak yükselere göre aşığıda kalan, hafif ses

a. 46a/7

alda - kandırmak, birine verilen sözü tutmamak

a.- duğın 29b/7

a.- masun 33a/7

a.- yısar 27b/2

aldad - yalan söylemek, aldatmak

a.- up 28b/3

aldat- aldatmak, yalan söylemek

a.- dın 29b/8

a‘la Ar. yüksek

a. 33b/3

‘ālem Ar. dünya, cihan

‘ā. 22a/5, 40b/6

faḥr-i ʿā. 21a/2

ʿā.+ i 3a/6, 3a/8

ʿali Ar. özel isim

ʿa. 3b/4, 3b/5, 21a/2, 37b/10, 41b/3, 41b/8, 42a/1, 42a/4, 43b/8, 44a/6, 44b/6, 45b/8, 45b/10, 46a/4, 46b/7

ʿa.+ niḥ 21a/9, 46b/7

ʿa.+ ye 15a/1, 43b/11

allāh Ar. tanrı

a. 3a/8, 22a/9, 23a/1, 33a/4

a.+ a 44a/2, 44a/9

alt bir şeyin yere bakan yanı, üst yanın karşısı, aşağı

a.+ ina 8b/8

a.+ inda 41b/10

altı sayı

a. 7a/2, 42a/6

altmış sayı

a. 21a/10

altun madenden yapılmış, üstün nitelikte olan, çok değerli, parlak, ısıltılı

a. 12b/9, 37a/3, 40a/2, 42b/3

a.+ i 35a/3, 36b/7, 40a/3

ʿām Ar. genel, herkese ait

ḥāṣ-u ʿ. 21b/4

ʿammāme Ar. baş sargısı

ʿ.+ sin 5b/7, 5b/8

ʿ.+ ḥi 20a/7

ʿāmil Ar. emeli olan, isteyen

ʿ. 8a/6

āmīn Ar. öyle olsun, ya rab duamızı kabul eyle

ā. 5b/8, 12a/2, 21b/1

aḥ - anmak

a. 11b/7

a. -ar 8b/10

a.- dı 8b/6

aḥa üçüncü şahıs zamiri ona

a. 13a/6, 2a/11

aḥla - anlamak

a. 27a/3

a.- dı 33b/6

a.- ğıl 8a/6

a.- nam 25a/1

a.- yasin 22a/10

ana

anne

a. 1b/6, 1b/7, 2a/3, 2a/7, 2a/10, 2a/11, 2b/9, 3a/1, 3b/6, 3b/10, 3b/11, 4b/7, 5a/2, 5a/4, 5a/5, 6a/1, 6a/2, 6a/3, 25a/2, 25a/3, 26a/3, 26a/8, 27b/9, 30a/1, 30a/3, 30a/4, 30a/5, 30a/6, 34b/2, 37a/2, 43a/2, 43a/6, 45a/2, 45a/6

a.+ cuğum 27b/5, 27b/6, 29a/7, 30a/6, 30a/7, 30a/8, 30a/10, 30a/11, 30a/12, 30b/2, 30b/4

a.+ ları 36a/7

a.+ larının 45a/7, 45b/1

a.+ ların 36a/6

a.+ lık 29a/7

a.+ ma 29a/2, 29b/10, 35a/10

a.+ mı 37a/3

a.+ mıyla 29b/8

a.+ muz 45a/3, 45a/4, 45a/5

a.+ nın 25a/9, 25b/1, 25b/2, 26b/7, 27a/10, 27b/4, 28a/7, 28b/11

a.+ nun 27a/10

a.+ s 2b/2

a.+ sı 1b/5, 2a/5, 2a/9, 2b/8, 2b/11, 4a/1, 4b/2, 5a/10, 14b/1, 22b/10, 24b/1, 24b/5, 24b/10, 25a/9, 25a/11, 26a/2, 27a/6, 27b/12, 28a/1, 37a/11, 40a/5

a.+ sına 1a/12, 3a/4, 4a/11, 4b/4, 24a/9, 27b/12, 40a/7

a.+ sından 36a/7

a.+ sının 2b/1

a.+ sının 2a/11, 22b/11, 28a/10

a.+ sının 1a/12

a.+ ya 28b/10, 29b/1

a.+ yı 26b/8, 39a/7

a.+ yın 25b/8

a.+ ı 2a/2, 27a/3, 27a/4, 29b/4, 40a/1

a.+ ı 44b/7

anay

uygun bulma, onaylama

a. 35b/9

anber

Ar. kehribar kokusu

a. 18a/8

misk-i a.+ le 45a/10

- ‘a.+ le 44a/11
- ‘ār** Ar. utanma, utanç
‘ā. 32a/5
- ara** iki yeri, iki nesneyi, iki şeyi birbirinden ayıran uzaklık, açıklık, boşluk
a.+ da 7a/12, 8a/2, 12a/6, 21a/3
a.+ dan 28b/2
a.+ ma 10a/7
a.+ sında 19b/10, 27b/10, 44a/10
a.+ ya 36a/8
a.+ ıuzda 14a/10
- ‘arafāt** Ar. haccın icablarından olmak üzere kurban bayramının arefe-sinde usulüne göre vakfeye durulan ve Mekke civarında bulunan mukaddes dağı.
‘a.+ a 24a/11, 28b/3, 28b/4
‘a.+ da 28b/8
- ard** arka
a.+ ımdan 35b/10
a.+ ınca 6b/9, 25b/10
a.+ ından 15a/3
- ‘arḍ** Ar. şeref, bir şeyi yaymak
‘a. 8b/8, 10a/6, 12b/7, 20b/11
‘a.-ı ḥācāt 20a/10
‘a.-ı islām 12b/3
- arpa** buğday
a. 40b/6, 46a/6
- ‘arṣ** Ar. İslam inancına göre göklerin en yükseği, dokuzuncu gök, tanrının katı
‘a. 8b/8, 45b/7
‘a.+ e 11b/6
- artuḵ** bir şeyden artan, kalan bölüm
a. 3a/1, 5b/1, 14b/7
- arzu** Far. istemek, dilemek
a. 46b/3
- aş -** asmak
a.- dılar 3a/2
- ‘aṣā** Ar. sopa
‘a. 14a/3
- āsān** Far. kolay, sühulet, yesir
a. 16b/1, 17b/10, 44a/8
- aṣḥāb** Ar. Hz. Muhammed'i görmüş ve onun sohbetinde bulunmuş Müslümanlar

- a. 11a/7, 19b/10, 41b/3
a.+ a 22a/4
a.+ ina 20b/10, 20b/11
a.+ mı 11a/5
a.+ ın 21a/9
- aşılı** Ar. asılı olma durumu
a.+ dur 9b/4
- ‘āṣi** Ar. yasa ve kurallara karşı gelen
‘ā. 1b/11, 2a/2, 9b/9, 29b/1
- aşla** kesinlikle, kesin olarak
a. 8a/5
- aşşı** assı fayda, yarar
a. 11b/9
- asumān** Far. gök, gökyüzü
a. 21b/1
- asiyā** Ar. özel isim
A. 44b/2
- ‘āṣık** Ar. aşık
‘ā. 13a/2, 14b/8
- āṣikār** Far. açık, meydana
ā. 45b/5
- ‘aşk** Ar. aşk
‘a.+ ina 14a/11, 35b/1, 38a/11, 40a/11
- at -** atmak
a.- ar 2a/9
a.- dı 5a/7, 28a/9
a.- dılar 22a/3
a.- ğıl 4a/7
a. 34a/11
- at** binek hayvanı, at
a.+ a 2b/5
a.+ ina 27a/1
- ata** kan bağılıbulunduğu ve zaman olarak kendinden önce yaşamış olan yakınlık
a. 2a/11, 6a/1, 6a/2, 6a/3, 22b/7, 25b/9, 28b/3, 28b/2, 30a/11, 30b/5, 39a/7,
39b/8
a.+ lar 3a/11
a.+ ların 36a/6
a.+ m 36a/10, 35b/3, 35b/4, 35b/5, 35b/6, 35b/7, 35b/8, 35b/9, 35b/10, 35b/11

a.+ na23a/1
a.+ nın 28b/6
a.+ sı 13a/9, 32a/3, 34a/3, 35a/3, 36b/4, 39b/6, 40a/9
a.+ sın 36b/3
a. +sına 36b/2
a. +sını 35a/10,
a. +sıyla39b/4
a.+ sından 35a/1
aa.+ ya 29b/1
a.+ yı 28a/8
a.+ ı 40a/1
a.+ ından 28b/5

ataş

ateş

a.+ ı 16b/6

aılan - isimlenmek

a.- dı 27a/1

‘atūf

Ar. çok acıyan, merhametli olan

‘a. 41a/10

av

avlamak; karada ve havada yabani hayvanları, denizde balıkları tutma veya vurma işi

a.+ umı 6b/10

a.+ umı 7a/1

‘avrat

Ar. kadın

‘a. 33a/4, 36b/7

‘a.+ ı 6b/8, 36b/7

‘a.+ ım 37a/6

‘a.+ ına 33a/3, 33b/4

‘a.+ ını 37a/5

‘a.+ ınun 36b/6

ay

ay, gök cismi

a. 26b/3, 26b/7, 29a/4

bedr-i a. 16a/1

a.+ a 1a/9

a.+ dan 42a/6

ayağ

ayak

a.+ ım 29a/10, 30a/7

a.+ ın 3a/2, 16b/3, 18b/10

a.+ ına 21b/5, 24b/5, 26b/8

- a.+ uñ 20b/2
- ayak** ayak
 a. 4a/5, 4b/5, 19b/3
 a.+ ı 5b/10
 a.+ ına 1b/10, 2b/8, 4a/6, 4b/6, 7a/12
 a.+ larım 17a/3
 a.+ larını 17a/2
 a.+ nı 1a/12
 a.+ um 3b/8
- ‘ayān** Ar. görünür
 ‘a. 12b/11, 16a/9, 22b/1, 39a/1
- ‘ayāl** Ar. kadın, zevce, eş
 ‘a.31b/11
 ‘a.+ in 37a/3
 ‘a.+ ine 34b/4
 ‘a.+ ler 36a/6
- ayır -** ayırmak
 a.- alar 9a/12
- ayıt-** Ayıklamak, temizlemek
 a.- dı 24/4
- ‘ayn** Ar. göz
 ‘.-i Resūl 17a/8
 nur-ı ‘. 42b/9, 43a/5
- ayrıl -** ayrılmak
 a.- am 25b/3
 a.- ısam 43a/11
 a.- mağıl 25b/7
- ayru** ayrı
 a. +yam 17a/6
- ayruk** başka, diğer, artık, bundan sonra
 a. 5a/3, 28a/11
- ayrul -** ayrılmak
 a.- up 36a/7
 a.- ur 36b/1
- ayruliğ** ayrı kalmak
 a.+ ı 30a/4
 a.+ ına 25a/4
- ayruluk** ayrı kalmak

- a. 25a/3, 25b/3, 36a/8
- az** az
- a. 17b/3
- ‘azāb** Ar. azab, işkence, çile
- ‘a. 9b/8, 11b/7
- azād** Far. azat etmek, başıboş bırakmak
- a. 17b/8, 24a/3, 35a/11, 38a/11, 40a/8
- āzār** Far. azar, incitmek, paylamak
- a. 26b/1
- azāt** Far. azat etmek
- a. 38a/8, 38b/11
- azdur** - bozmak, değiştirmek
- a.- sa 28a/6
- azğun** azmış olan, öfkelenmiş
- a. 40b/6
- ‘azim** Ar. engelleri yenmede istekli olan
- ‘a. 14a/1

B

- ba‘īd** Ar. uzak
- b. 12b/1
- baba** baba
- b. 28b/8, 33b/10, 36a/3, 41a/5
- b.+ m 30a/11, 44a/1, 44a/2
- b.+ mın 30a/8
- b.+ sına 33b/7
- ba‘d** Ar. bazı
- b.-ı zamān 13a/9
- ba‘dī** Ar. bazıları
- b.+ sından 21a/3
- bāğ** Far. bağ, bahçe
- b.+ ı 39b/3, 45a/4
- b.+ ına 24b/5
- b.+ ıdur 24b/11
- b.+ ın 34a/5
- b.+ ına 2b/8
- b.+ ınun 17a/9

b.+ ımıza 45a/6

b.+ ıyam 27a/9

bağr Far. ciğer

b.+ mı 35b/7

b. +lu-15a/4

bağışla – bağışlamak

b.- mazuz 19b/9

b.- sun 3a/4, 10a/9

b.- yup 23a/7

b. 6b/11, 7a/4, 22b/6, 38a/7

b.- ı 19a/4, 19a/7, 19a/9

bağla - bağlamak

b.- dı 16b/3, 29b/6, 30a/12

b.- dılar 2b/7

b.- gıl 29a/10

b.- yam 29b/2

bağlan – bağlanmak

b.- dı 30a/7

bahā Far. güzellik, zarafet

b.+ sı 35a/3

bahane Far. noksan, kusur, bahane

b. 2a/5

baħr Ar. deniz

b.+ ine 42a/11

baħt Far. kader, alın yazısı, kısmet

b.12a/7, 32b/7

baķ - bakmak

b. 6b/6, 32a/1

b.- a 23b/1, 35b/10, 36b/5, 43a/8

b.- alar 3a/11

b.- an 35b/6

b.- anı 28b/9

b.- ar 3a/8, 5a/5

b.- ardı 7a/7

b.- arlar 7a/2

b.- aydım 29b/10

b.- aydım 29a/2

b.- dı 5a/1, 23b/8, 37b/11, 39a/2

- b.- dum 2a/3
b. – ıla 17a/2
b.- itmağıl 44a/5
b.- ın 25b/9
b.- mayasın 26a/2
- baḳā** Ar. hayatta kalma
b. 28b/7, 47a/1
- baḳış** bakışmak
b.+ ına 32a/1
- bāḳi** Ar. ölümsüz, kalıcı, sürekli
b. 21a/6, 43b/11
- baḳla-** yüksek sesle bağırarak
b.- dı 24a/8
- bāri -** Far. en azından, hiç olmazsa
b. 29a/1
- baş -** basmak
b.- dı 45b/4
b.- duğum 35b/11
- baş** baş
b. 4a/6, 37b/7, 38a/9
b.+ a 1a/10, 30b/11, 31a/4
b.+ dan 30b/11, 39b/6
b.+ ı 5a/6, 5b/8, 9a/3, 9a/10, 45a/5
b.+ ına 1b/1, 9a/2, 30a/4
b.+ ında 9a/3
b.+ ını 15b/11, 20b/5, 21b/2, 30b/7
b.+ ıyla 34a/9
b.+ ınuzı 43b/5
b.+ laramuṭī 30b/3
b.+ larını 18a/7
b.lu 45a&4
+b.+ uma 3b/10
b.+ uḡa 20a/7
- başdan başa** başdanbaşa
b. 3a/3
- başla -** başlamak
b.- dı 3b/6, 41a/3, 43a/1
- bat** batmak

b.- a 2b/5

b.- mış 7a/7

b.- mışdı 44b/5

baṭn Ar. karın, yada bir yerin dibi

b. 26b/3

b.+ ı 26b/7

bazar Far. pazar

b.+ a 39b/8, 39b/9, 34b/3, 33b/11

b.+ ına 34b/2

baṇa birinci şahıs zamiri ben

b.+ 1b/9, 1b/11, 2a/1, 2a/7, 3a/1, 3b/11, 6b/11, 8b/1, 8b/3, 10a/3, 11a/2, 11a/10, 11b/1, 12b/2, 14a/10, 14b/8, 15a/10, 15b/5, 16b/8, 19a/4, 19a/7, 19a/9, 19a/10, 21a/5, 22b/6, 23a/2, 24a/7, 7a/4, 29a/3, 29b/9, 29b/10, 30a/8, 32a/8, 33a/1, 35a/5, 35b/3, 36a/11, 37a/3, 38a/6, 38a/7, 38b/2, 38b/4, 38b/7, 39a/10, 39b/1, 39b/2, 40a/2, 42a/2, 42a/7, 42b/10, 43a/11, 43b/9, 43b/10, 44a/1, 32b/10, 37a/9, 39b/11, 8b/4

becid Ar. Çabuk, acele, derhal. sık sık, devamlı olarak, çok, ziyade, gerek, lâzım.

b. 2a/9

bedbaḥt Far. Bahtsız, talihsiz, bahtı kara.

b. 27b/9

bedr Ar. ay

b.-i ay 16a/1

beg Far. beğ

b.+ ine 1b/10

behām Ar. güzellik

b.+ ı 34a/1

bekle - beklemek

b.- düm 26b/3

b.- yen 29a/4

bel bel

b.+ in 36b/8

b.+ ini 25b/1

belā Ar. bela

b. 32a/2

b.+ dan 16b/4

belī Ar. Evet, hay hay, peki

b. + 38b/3

belki belki

b. 29a/11

ben birinci şahıs zamiri ben

b. 1b/6, 2a/4, 3a/10, 3b/9, 5a/4, 5b/7, 6b/10, 7a/4, 8a/10, 8b/7, 9a/1, 9b/11, 10a/4, 11a/11, 11b/2, 12b/6, 13a/1, 13a/2, 13a/4, 13b/11, 14a/10, 14b/7, 14b/9, 15b/1, 16b/8, 17a/5, 17a/7, 18b/6, 19b/6, 20a/11, 21a/6, 22b/6, 23a/2, 23a/7, 24a/7, 25a/1, 25a/4, 25b/3, 26a/6, 27a/10, 27a/11, 28a/3, 28b/7, 28b/9, 29a/2, 29b/4, 30a/2, 30b/6, 32a/9, 33b/9, 34b/1, 35a/7, 35b/1, 36a/9, 36b/7, 36b/9, 38b/5, 38b/7, 39a/9, 39a/11, 39b/11, 40a/8, 41a/5, 41b/7, 42a/10, 42a/11, 42b/5, 42b/7, 44a/3, 47a/13

b.+ den 4a/11, 4b/2, 8b/7, 23a/6, 35a/10

b.+ em 10b/9, 10b/10

b.+ i 1b/7, 3a/6, 5a/3, 6b/1, 8b/6, 10b/7, 12b/1, 13b/5, 14b/7, 15b/1, 20b/1, 23a/8, 23a/11, 24b/9, 25b/12, 26a/1, 26b/4, 27a/4, 27a/11, 28b/8, 29b/7, 30a/2, 30a/3, 30b/5, 31a/4, 32b/9, 33b/11, 34a/2, 34a/9, 35a/6, 35b/7, 35b/8, 35b/10, 36b/9, 36b/11, 38a/3, 39a/8, 39b/1, 39b/8, 39b/9, 40a/8, 43b/11

b.+ im 3b/9, 10b/11, 13a/4, 13a/6, 13b/4, 24b/6, 24b/8, 24b/11, 26b/10, 30a/1, 33a/6, 33b/10, 34b/6, 35a/11, 35b/2, 37a/5, 39a/9, 42b/1, 43b/4

b.+ imle 32b/12, 42a/7

b.+ üm 3b/7, 3b/10, 6b/10, 7a/1

bend Far. bağ, maddenin bir bendi

b. 25a/7

b.+ ye 22a/1

benefeşe Far. menekşe denilen güzel kokulu, küçük çiçek.

b. 42b/3

beni birinci şahıs zamiri ben

b. 8a/10

berde Far. perde

b. 10a/7

b.+ ler 8a/2

beñil- ?

b. -eyüp 23b/1

b. - ledi 24a/8

berü beri

b. 2a/4, 29b/5

besle - beslemek

b.- düğüm 26b/2

b.- en 46a/6

beşer Ar. insanoğlu

- b. 7b/2
- beşig** beşik
b.+ imi 29a/4
b.+ inî 26b/3
- bettar** Ar. keskin
b. 5b/10
- bey^c** Ar. satmak
b. 34b/7
b.+ ini 34a/11
- beytü'lḥazān** Ar. keder evi, hüznü ev
b. 42a/3
- beyyināt** Ar. kanıt
b. 22a/6
- benz** – benzemek
b.- r 1a/9, 3a/3, 18b/4
b.- rdi 1a/10
b.- in 46a/8
- benzet** – benzetmek
b.- miş 18a/5, 18b/8
- bıçağ** bıçak
b.+ ı 2b/3, 30b/10, 30b/11
- bıçak** bıçak
b. 2b/2, 7a/9, 7a/10, 30b/8, 30b/11, 31a/1, 31a/2
b.+ a 7a/9
b.+ ı 7a/8
b.+ ıdan 31a/5
- bırak** - bırakmak
b.- dı 15a/5, 16b/6
b.- dılar 3b/9, 4a/4, 4b/8
- bīcan** Far. cansız
b. 37a/2
- biçāre** Far. zavallı, çaresiz
b.+ ler 39b/7
b.+ ye 28b/10
b.+ yi 25b/10
- bīdevā** Ar. devasız, dermanı olmayan
b. 13a/4
- bīelem** Ar. acı, ağrı

b. 20a/8

bīgümān Far. şeksiz, şüphesiz

b. 34a/8, 38a/4

biḳarār Ar. kararsız

b. 17b/11

bil - bilmek

b. 3b/9, 4a/4, 4b/8, 12b/4

b.- di 12b/7, 38a/1

b.- diñüz 10b/7

b.- dün 38a/3

b.- e 29a/7

b.- elüm 32b/11

b.- emedüm 30a/5

b.- emesin 3a/5

b.- en 37a/7, 46a/7

b.- eyüm 2a/1

b.- inmez 16a/3

b.- inür 9a/10

b.- in 11b/9

b.- inüz 43a/10, 44b/7

b.- medi 23b/8, 27b/9, 28a/5, 30b/10

b.- mediler 20a/2

b.- medim 29b/7

b.- medüm 15b/1

b.- meğil 29b/5

b.- meyem 38a/3

b.- meyen 35b/8

b.- meyesin 4b/9

b.- mez 24a/6, 24b/1

b.- mezem 21a/4, 27b/11

b.- miş 12b/1, 17b/9

b.- mişdi 1a/11

b.- imişdük 7b/4

b.- mişimdir 14b/7

b.- üp 46b/2

b.- ür 1a/5, 2b/6, 3a/7, 27a/8

b.- ürem 38b/7

b.- ürtur-ur 32a/7

b.- ürüz 16a/9, 18a/10, 47a/5

b.- ün 2a/4, 8b/11

b.+ inüz 3b/1

bilāl Ar. özel isim

b. 15b/9, 15b/12, 19a/1

b.+ e 15b/11

bildür – bildirmek

b.- esin 37a/10

bile hatta

b. 4a/8, 5a/10, 9b/8, 23a/10, 24b/8, 26a/2, 26b/10, 29b/8, 30b/1,
37a/6, 37b/10, 44b/2

bin - binmek

b. 13a/5

b.- di 2b/5, 13b/1

bint Ar. kız evladı

b.-ü sırr-ı kâ 44a/10

bir sayı

b. 1a/2, 1a/8, 1a/9, 1b/2, 3a/2, 3a/7, 3b/6, 6a/7, 6a/9, 6b/1, 6b/7, 6b/11, 8a/6,
8b/2, 8b/3, 8b/4, 8b/5, 8b/9, 9a/2, 9a/5, 9a/6, 9a/7, 9a/11, 9b/3, 9b/10, 10a/8,
10b/2, 10b/4, 10b/8, 11a/4, 11a/5, 11a/6, 11a/7, 11a/10, 12a/6, 12a/7, 12a/8,
12b/4, 12b/9, 13a/10, 13a/11, 14a/1, 14a/3, 14b/3, 15a/10, 15b/7, 16b/2, 17a/4,
17b/2, 17b/3, 18b/4, 19b/10, 21a/11, 22a/10, 22a/11, 22b/6, 22b/8, 23a/2, 23a/4,
23a/9, 23b/6, 23b/12, 24b/7, 25a/4, 25a/10, 25b/10, 26b/6, 27a/10, 28a/8,
28a/9, 28b/3, 28b/4, 28b/11, 29a/11, 30b/6, 31a/2, 31b/6, 31b/7, 31b/9, 31b/11,
32a/5, 32b/4, 32b/5, 33a/1, 33b/6, 33b/11, 34a/2, 34b/11, 35a/5, 36a/2, 36a/9,
37a/8, 38a/5, 38b/4, 38b/5, 38b/7, 38b/8, 40b/5, 40b/6, 41a/4, 41a/8, 41b/3,
42a/2, 42a/4, 42a/8, 43a/3, 43a/4, 43a/6, 44b/10, 45b/5, 45b/8, 47a/14

bir - vermek

b.- di 5a/6

birāder Far. birader

b. 23b/9

birbiri birbiri

b.+ ne 14b/11, 17b/7, 20a/1

birdem Far. hoşça geçirilen zaman, gönül hoşluğu, keyif

b. 9b/3, 13b/8, 37a/8

birer her birine bir

b. 3b/3

biri bir tanesi, bir teki

b. 14b/11, 15a/4, 15a/6, 20b/10

b.+ de 8a/7

b.+ n 43a/6, 45b/3

b.+ nün 14a/3

b.+ si 3b/3, 10a/11, 10b/4

biricüg bir eşi, bir benzeri daha bulunmayan

b.+ üm 25b/8

birin birin karşılıklı olarak biri ötekini, ötekide onu

b. 24a/3

biriyā Far. yalansız, riyasız

b. 11b/3

birle ile, vasıtasıyla, birlikte

b. 28a/6

bismillāh Ar. “esirgeyen ve kuruyan Allahın adıyla” anlamında, bir işe başlanırken söylenen söz

b. 4b/6

biş – pişmek

b.- en 36b/10

b.- miş 35b/4

bit bütün kuşuklarını açıklamak, daha önce söylemekten çekindiği her şeyi söylemek (yaranın kapanması)

b.+ i 10b/2

bit - bitmek

b.- medi 47a/3

b.- medisen 40b/8

bitür - meydana getirmek, bitirmek

b.- e 8a/3

b.- em 26a/5

biyar Far. yara

b.+ a 24a/10

biz birinci çokluk şahıs zamiri

b. 7b/4, 9b/2, 9b/5, 9b/7, 10a/1, 15a/2, 18b/9, 19b/9, 30a/3, 32b/1, 33a/9, 34a/6, 35a/9, 45a/1

b. cileyin 33b/5

b.+ de 4a/8

b.+ e 4b/7, 9b/3, 9b/5, 10a/1, 10a/5, 27a/2, 31a/6, 41a/10, 43a/3,

44b/11, 45a/1

b.+ i 4a/7, 9b/1, 9b/7, 9b/8, 11b/5, 15a/1, 17b/8, 24a/5, 24a/10,

24b/7, 33b/2, 34a/10, 45a/2

b.+ im 24a/6, 28a/11

b.+ üm 9b/4, 15a/2, 32b/8, 33b/5

bin sayı

b. 35b/1

boğazla – boğazlamak, kesmek

b.- dı 23b/4

b.- mağa 26a/7, 29b/3, 29b/9

b.- ya 27a/11

b.- yam 29b/4

b.- yınca 30a/8

b.- yısar 27a/7

bol - olmak, bulunmak

b. 32a/3

b.- asız 7b/7

bolak çok bol

b. 32a/3

boya - boyamak

b.- yam 29b/3

boyn boyun

b.+ una 25a/7, 30b/9

boyun boyun

b. 2b/8, 30a/11

b.+ na 3a/2

b.+ un 44a/5

b.+ undan 3b/2

b.+ unı 46a/7

b.+ uña 7a/1

bölük parça, kısım

b. 9a/11

böyle böyle, bu şekilde

b. 11a/11, 14a/4, 14b/10, 18a/6, 20b/5, 21a/7, 23b/12, 24a/1, 25a/7,

27b/8, 28b/1, 29b/8, 30a/10, 34a/10, 36b/9, 41a/9, 41b/2, 43a/3, 44a/9, 45a/6

b.+ dür 16b/2

bu bu

b. 1b/6, 1b/8, 2a/4, 3a/4, 6a/4, 6b/4, 6b/11, 7a/4, 7a/6, 7b/6, 8b/2, 8b/5, 9a/5,

9b/4, 10a/2, 10a/7, 11a/8, 11a/10, 12a/6, 12b/7, 12b/8, 13a/5, 13a/6, 13a/8

13a/10, 13b/5, 13b/6, 14a/2, 14a/4, 14b/1, 14b/6, 14b/11, 15a/2, 15a/3, 15a/8,

15a/10, 15b/7, 16a/2, 16a/3, 16a/4, 16a/7, 16a/9, 16a/10, 16b/4, 16b/7, 16b/10, 17a/6, 17a/8, 17b/2, 17b/5, 18b/2, 18b/7, 19a/1, 19a/4, 19a/5, 19a/6, 19a/8, 19b/8, 19b/10, 20a/3, 20b/6, 21a/3, 21a/4, 21b/4, 22a/1, 22b/1, 23b/3, 24a/9, 24a/10, 24b/1, 24b/9, 25a/1, 25a/6, 27b/4, 28a/4, 28a/5, 28a/6, 28a/7, 28a/8, 28a/9, 28b/4, 28b/5, 29a/3, 29a/5, 29a/8, 29a/9, 29b/9, 29b/10, 30a/10, 30a/11, 30a/12, 30b/11, 31a/9, 32b/12, 33a/8, 33a/9, 33b/6, 33b/10, 34a/1, 34a/6, 34a/7, 34b/5, 36a/8, 36a/10, 36a/11, 37a/3, 37a/8, 37a/10, 37b/5, 39b/1, 39b/3, 40a/6, 40b/4, 40b/5, 41b/8, 41b/9, 43a/2, 43a/4, 43a/10, 44a/4, 44b/10, 46a/5, 46a/6, 46a/7, 46a/8, 46a/9, 46a/10, 46a/11, 46b/1, 46b/2, 46b/3, 14b/8

b.+ dur 12a/9, 14a/8, 16b/1, 19a/7, 44a/4

b.+ lar 9a/4

b.+ lara 32a/8

b.+ larda 32a/5

b.+ lardan 43a/4

b.+ ların 10a/2

b.+ ın 16a/10, 46b/1

b.+ na 14a/7, 14b/8, 44b/10

b.+ nca 6b/9, 18b/7

b.+ nda 6a/4, 6b/5, 7b/6, 8b/1, 9a/2, 14a/7, 16b/1, 47a/2

b.+ ndadur 15b/8

b.+ nda hasret 30a/6

b.+ nda hitm 31a/9

b.+ ndan 3a/1

b.+ nı 46b/3, 47a/13

b.+ nın 12a/9

b.+ nlar 9b/6, 9b/8, 10a/10, 10b/8, 14a/6, 14b/5, 14b/10, 20a/1, 20a/2

b.+ nlara 5b/7, 10b/1, 14a/5, 14a/7, 14b/4, 14b/7, 19a/10

b.+ nlardan 14b/10

b.+ nları 9a/12, 10a/4, 10b/5, 10b/6, 14a/5, 38a/1, 45b/4, 45b/8

b.+ nların 4b/10, 16a/11, 33b/7

buba baba

b.+ sı 29b/6

b.+ ya 27a/11, 27b/3, 25a/1

bu dem Far. zaman, vakit

b. 3a/8, 42a/10

buğ Sıkıntı, darlık:

b.+ 4a/3

bugün bugün

b. 2a/7, 10a/9, 24b/7, 27a/7, 27b/1, 30a/7, 43b/4, 43b/5, 44a/1, 45a/6

buḥur Ar. tütsü

b.+ lar 45a/10

bul - bulmak

b.- alar 4a/11

b.- alum 15a/2

b.- am 36b/9

b.- madı 32a/6

b.- amadılar 40b/3

b.- amazlar 21b/9

b.- ar 4a/11

b.- asın 12b/2, 38a/8

b.- asız 6a/5, 12a/4, 22a/7, 31b/1, 40b/10, 47a/9

b.- dı 12b/6

b.- madı 4a/1

b.- masunlar 21b/11

b.- mayan 35b/8

b.- mayup 39b/7

b.- sa 47a/2

b.- up 22a/3

b.- ursın 11b/11

bulaş - bulaşmak

b.- mış 2a/3

bulut bulut

b.+ dan 16a/1

burn burun

b.+ uma 36b/11

buyruk buyruk, emir

b. 31a/3

buyur - buyurmak

b.- an 31a/3

b.- dı 8a/6, 8b/2, 26a/10, 27b/1, 30a/10

b.- ğıl 16b/8

buyuruğ huzur, makam

b.+ ın 27a/9

b.+ ına 30a/2

b.+ una 31a/3

bühtān Ar. birisini suçlu gösterme, bühtan etmek, iftira

b. 16b/4

b. a 16a/6

bük - bükme

b.- di 25b/1

bülbül Ar. bülbül

b. 29b/2

b.+ i 22b/8

b.+ leri 17a/9

b.+ üm 24b/10, 26b/6

büri - bürümek

b.- gil 20a/7

büy Far. koku

b. i 36b/11

büyü - büyüme

b.- yen 46a/6

C

cāme-ḥab Far. yatak

c. 15a/11, 12a/8

cān Far. can, ruh, hayat

c. 8b/7, 9a/8, 9a/12, 16a/1, 17a/10, 19a/3, 20b/5, 29a/11, 32a/1, 33b/1, 34a/3, 35b/9, 36b/5, 38b/3, 40a/11, 41b/6, 44a/4, 46a/8

c.-i cismi 46b/10

c.-i göñülden 46a/9

c.-u dilden 14b/8, 20b/3, 33b/6

c.+ a 38a/11

c.+ dan 13b/7, 36b/1

c.+ ı 6a/2, 10b/7, 14a/11, 18a/4, 31a/6, 34a/9, 35a/3, 39a/3, 40a/5, 45a/5, 46a/2

c.+ ıdur 36a/6

c.+ ım 2a/7, 3b/11, 6b/1, 13a/1, 13a/6, 29a/9, 30a/1, 33b/10, 34a/3, 35b/1,

35b/3,

42a/9, 43a/9, 43b/4, 44b/7

c.+ ıma 42b/4

c.+ ımı 21a/6

c.+ ımuz 41b/7

c.+ ın 2b/2, 13a/8

c.+ ına 5b/6, 16b/6, 38a/10, 46a/1, 46b/8

c.+ ını 18a/1
 c.+ ıyla 11a/3, 13a/2, 30b/6, 31b/10, 38a/9
 c.+ ın 17a/2
 c.+ ına 11b/4
 c. la 3b/8
 c.+ lar 10b/7, 18a/7, 19b/12
 c.+ lara 17a/10
 c.+ ları 10b/6
 c.+ un 32a/10

cānan Far. sevgili, güzel, canlar, ruhlar
 c.+ ı muz 41b/7

carḥ Ar. feleğin çarkı, baht, talih
 c.-ı felek 1b/1

cārī‘ūn Ar. onlar kibirli
 c. 46b/9

cāvidān Far. daimi kalacak olan, ebedi
 c. 34a/8

cazu cadı
 c.+ 14b/6
 c.+ ya 16a/7

cebr Ar. cebren, kahren, zorla, sıkıntı ile
 c. 42a/10

Cebrā’īl Ar. Allah tarafından peygamberlere vahiy getirmekle görevlendirilen, dört büyük meleklerden biridir
 C. 5b/5, 7a/10, 20a/3, 20a/9, 20b/11, 31a/5, 31a/7

cefā Far. zulüm, büyük sıkıntı, eziyet
 c. 46b/11
 c.+ lar 22b/3

cehd Ar. çaba
 c. 41a/9

cehennem Ar. cehennem
 c.+ e 9a/11

Celīl Ar. ulu, büyük, yüce, tanrının sıfatlarından biri
 C. 22b/5, 23a/11, 26a/10, 27b/1

cem‘ Ar. bütün, toplanmak
 c. 11a/5, 17a/4, 41b/3, 45a/8

cemāl Ar. güzellik
 c. 13a/1, 13b/2, 15b/12, 30a/9

- şāhib-i c. 21b/7, 31b/11
 c.+ ini 39a/11
 c.+ in 46a/11
- cemīl** Ar. güzel, hoş
 c. 20a/9
- cenāze** Ar. cenaze
 c. 46a/3
- cennet** Ar. cennet
 c. 19a/9, 38a/8
 c.+ den 28a/8
 c.+ e 19b/7, 47a/6
 c.+ te 10b/6
- cerāḥat** Ar. yara
 c. 42b/2
- cerem** Ar. suç
 c. 13b/6
- cesed** Ar. cesed, gövde
 c. 6b/8
- cevab** Ar. cevap
 c. 27b/12, 28b/10, 29b/4, 31a/5
- cevāri** Ar. Câriyeler, halayıklar
 c.+ 12b/5
- cevr** Ar. zulüm, haksızlık, eziyet
 c. 18b/7
 c.-i fakīrlig 46a/6
 c.+ e 35b/6
 c.+ i 13b/4
- ceza** Ar. ceza
 c.+ sın 16b/8
- cidd** Ar. azimlik, bir şeyi gerçekten çalışıp işleme
 c. 8a/7
- ciger** ciğer
 c. 18b/3, 22b/11, 34a/4, 42b/10
 c.+ i 5a/2, 16b/4, 25a/9, 36b/10, 39a/6
 c.+ imün 24b/11
 c.+ inün 27a/10, 11b/8
- cihān** Far. dünya, evren, alem
 c. 2b/4, 21a/7, 37b/8, 38a/2, 39a/3, 42b/6, 46b/4

faḥr-i c. 12a/9
 c.+ a 33a/8, 39a/9, 38a/4
 c.+ dan 44b/7, 44b/8
 c.+ 1 33a/8
 c.+ ın 10b/9

cin Ar. cin
 c.+ ni 7b/3

cism Ar. gövde, beden, vücut
 c.+ i 47a/1
 cān-ı c.+ i 46b/10

civān Far. genç ve yakışıklı
 c. 14a/2, 14b/11, 16a/3, 17b/3, 17b/9
 c.+ 1 18b/11, 19b/8, 20b/9

cizme cizme (ayakkabı)
 c. 26b/8
 c.+ sin 24b/5
 c.+ sini 25a/11

cüda Far. uzak kalmış olan, ayrı düşmüş
 c.+ yım 17a/5

cühūd Ar. çabalar
 c. 32a/7, 32a/11, 32b/4, 32b/7, 39b/4, 39b/5, 31b/6
 c.+ ın 32a/3

cümle Ar. hepsi, bütün
 c. 2b/3, 3a/6, 3a/8, 9b/11, 11a/5, 12a/1, 12a/8, 14b/4, 16a/1, 18b/11, 19b/1,
 20b/9, 21b/9, 25b/8, 30b/3, 32a/11, 32b/9, 36a/4, 45b/7
 c.+ müz 15a/2
 c.+ si 14a/3
 c.+ sin 8a/9, 12b/11, 23b/9
 c.+ nüz 8b/11

çağır bağırarak, çağırmak, seslenmek
 ç.- dı 4a/1
 ç.- ır 3b/6
 ç.- mağıl 36a/5
 ç.- up 5a/3
 ç.- ur 23a/5

çal - çalmak
 ç.- dı 20b/5, 30b/9, 30b/10, 30b/11
 ç.- duğunu 30b/10

- çalab** Tanrı, Allah
 ç.+un 7b/3
 c.+ uñ 7b/3
- çalış** çalışmak
 ç.- urlar 40b/4
- çāre** Far. çare, bir şeyi önleme
 ç. 4a/1, 25a/6, 28a/3, 29a/9, 32a/2, 32b/5, 39b/7
 ç.+ ler 39b/7
 ç.+ si 10b/10
- çāresiz** çözüm yolu olmayan
 ç.+ ler 10b/10
- çek-** çekmek
 ç.- di 15a/5, 25a/9, 32a/4
 ç.- en 28b/9, 29a/6
 ç. inem 29a/11
 ç.- mek 25a/6
 ç.- mesin 26a/2
 ç.- meyesiz 19b/7
 ç.- üp 46a/6, 46b/3
- çevir** çevirmek
 ç.- di 30b/7
- çığırış** çığırmaq
 ç.- alar 9b/11
 ç.+ ıñuz 9b/10
- çık -** çıkmak
 ç. 31b/4
 ç.- a 6a/2
 ç.- ar 2a/11, 35b/2
 ç.- ar 25b/10
 ç.- asın 4b/9
 ç.- dı 4b/11, 5a/1, 15b/10, 16a/1, 20a/10, 28a/9, 28a/11
 ç.- up 20a/6
- çıkar-** çıkarmak
 ç.- a 10b/2
 ç.- ası 2a/2
 ç.- dı 28a/10, 46b/5
 ç.- up 25a/10
- çile** Far. sıkıntı, zahmet, güçlük

- ç.- yin 33b/5
- çok** çok
 ç. 2a/5, 6b/8, 8b/1, 11a/1, 11a/10, 11b/1, 11b/2, 16b/3, 22b/4, 24a/8,
 35a/8, 36a/7, 46b/11, 47a/4
 ç.+ dur 42b/1
- çokluğ** çoğunluk
 ç.+ in 11b/7
- çüş** Far. neşe, çoşmak
 ç. 19a/7
- çün** Far. zira, çünkü, madem ki
 ç. 3a/9, 4b/3, 5b/9, 6b/4, 6b/6, 13b/10, 14a/5, 16b/2, 16b/6, 18a/1, 18a/11,
 20a/8, 29a/8, 31a/5, 34a/3, 36a/8, 37b/2, 37b/11, 39a/2, 39b/9, 39b/10, 44a/2,
 44a/6
- çünkü** Far. çünkü, şundan dolayı
 ç. 3a/8, 3a/11, 6b/5, 7a/10, 13b/11, 15a/3, 15a/8, 15b/12, 17b/9, 20b/5, 23a/6,
 25b/9, 27a/11, 28a/9, 28b/4, 28b/7, 29b/1, 29b/9, 34a/10, 36b/4, 36b/7, 38b/4,
 40a/5, 40a/10, 40b/2, 42a/8, 42b/6, 43a/4, 46b/8, 46b/11, 47a/5
- çürü** - çürümek
 ç.- yüp 47a/5

D

- da** bağlaç
 d. 40a/9
- dā'im** Ar. sürekli, devam eden
 d. 8a/9, 41a/9, 41b/2, 17b/11
- dad-** tatmak
 d.+ ını 22b/9
- daḥi** Far. da, de, bile
 d. 8a/6, 8a/10, 8b/2, 9a/6, 9a/7, 10a/4, 11a/4, 11a/10, 12b/9, 14a/6, 18b/2,
 18b/6, 20b/8, 22b/1, 24b/5, 24b/6, 24b/9, 24b/11, 26b/11, 28a/5, 28b/11, 29a/6,
 30b/8, 32b/10, 34a/5, 34b/11, 36a/1, 36a/9, 39a/1, 40a/10, 41b/11, 42b/1
- da'if** Ar. zayıf, güçsüz
 d.+ in 38b/5
- dāimā** Ar. sürekli, devamlı
 d. 2b/6
- dakik** Ar. dakika, pek ince, nazik, ufak
 d. 25a/4

dārū'lbakā Ar. sonsuzluk, ebedilik yurdu

d. 46b/10

da'va Ar. dava

d.+ sında 16a/9

d.+ sını 17b/4

d.+ ya 16a/4

da'vet Ar. davet etmek, birini .ağırmak

d. 12b/11

ḍāyī' Ar. kaybolmak

ḍ. 11a/2

de bağlaç

d. 17a/7, 25b/12, 32b/11

dē - demek, söylemek

d.- di 2b/7, 3a/9, 3b/4, 4a/2, 4b/4, 5b/7, 5b/8, 7a/10, 8a/2, 8b/3, 8b/5, 9a/7, 12b/1, 12b/4, 13a/1, 14a/7, 14a/10, 14a/11, 14b/7, 15a/8, 15a/9, 15b/6, 15b/11, 16a/6, 16b/8, 16b/9, 17a/3, 17a/5, 17b/3, 18b/6, 19a/4, 19a/9, 19b/6, 19b/8, 20a/5, 20a/6, 20a/9, 20a/11, 20b/8, 21a/4, 21a/11, 23b/2, 23b/3, 23b/7, 24a/5, 24b/2, 24b/3, 24b/10, 25a/9, 25b/3, 25b/7, 26a/6, 26a/9, 27a/2, 27a/3, 27a/9, 27b/8, 28a/4, 29a/9, 31a/1, 31a/2, 32a/8, 33a/1, 33a/3, 33a/4, 33a/6, 34b/6, 35a/10, 36b/2, 36b/8, 37a/5, 37a/7, 37a/8, 38a/5, 39b/4, 39b/11, 40b/6, 41b/9, 42a/1, 42a/9, 43a/5, 43a/9, 43a/10, 43b/9, 44a/2, 44a/7, 44a/9, 44b/7, 44b/10, 45b/10, 46a/4, 46b/6

d.- didugün 15b/7

d.- diler 4a/7, 4b/7, 7b/1, 12a/9, 14a/8, 14b/6, 14b/11, 16a/9, 17b/2, 17b/7, 17b/9, 18a/10, 18b/4, 19b/9, 19b/11, 21b/1, 21b/4, 41b/3, 43a/2, 46b/9

d.- dim 39b/8, 39b/11

d.- diyse 33a/2

d.- diñüz 15a/9

d.- me 23b/11, 32b/4, 35a/8, 38a/6

d.- medin 18b/4

d.- mege 32b/2

d.- megil 3a/1, 5a/3

d.- meñ 18b/7

d.- meye 32a/5

d.- meyem 2a/8

d.- mez 1a/6, 17a/1, 40b/5

d.- mezem 21a/4

- d.- miş 6a/7, 23a/2
d.- mişdiñ 23a/6
d.-n 3a/4
d.- r 6b/8, 8b/9, 15b/9, 16a/2, 16a/4, 18a/4, 16b/11, 19a/7, 21a/8,
24a/9, 28b/5, 29b/7, 32a/11, 32b/6, 32b/7, 32b/11, 33a/1, 33b/4, 36a/3,
38b/6, 38b/11, 41a/5, 43b/11, 31a/2
d.- rem 18b/6, 32b/10, 1b/11
d.- rse 25a/6
d.- rseñ 11a/3, 12a/2, 32b/7, 32b/12
d.- señ 29b/10
d.- y 32a/8, 39b/2
d.- ye 10a/7, 10a/8, 10b/9, 34a/2
d.- yeler 9b/1, 9b/2, 9b/3, 9b/8, 9b/9, 10a/5
d.- yem 8b/11, 32b/4
d.- yesin 2a/6, 34a/1, 36a/1
d.- yeyim 17a/7, 27a/3, 33b/11
d.- yeyin 9a/6
d.- yim 24a/10, 32b/5
d.- yü 5a/6, 9b/11, 14a/6, 15a/7, 16a/5, 18a/9, 19a/10, 24a/11, 28b/9,
36a/1, 37a/1, 39b/5
d.- yüben 9a/11, 9b/11, 22a/9, 24a/8
d.- yüp 4b/6, 9a/8, 14b/10, 18a/6, 21a/7, 23b/12, 25a/7, 27b/2, 30a/12,
41b/2, 42a/6
d. 16b/7
d. - rler 15a/1

dede

- dede
d. 4a/7, 5a/7, 18b/7, 19b/12
d.+ miz 45a/1
d.+ müze 17b/7
d.+ nüüz 43a/10

deg -

- deymek, ellemek
d.- di 7a/8, 16b/11
d.- ürdi 38b/9

degil

- değil
d. 12b/7, 27b/3, 31b/5, 36a/2, 37a/2, 41a/10, 41b/5
d.+ dür 38a/9
d.+ se 43a/8

degirmen buğdayı öğüten araç ya da aygıt

- d.+ in 46a/6
- degül** değil
d.+ em 5a/4, 6b/10
- degil** değil
d.+sen 18b/2
- degür-** ulaşmak
d.- e 5b/5, 40b/7
- dek** Ar. edat zaman ve mekan için kullanılır(hile, oyun)
d. 1b/8, 13b/9, 14a/10, 42a/6
- deli** deli
d. 30a/3
- delil** Ar. delil, isbat
d. 25b/5
- dellāl** Ar. rehber
d. 34b/4, 34b/6, 34b/8
- dem** Far. zaman, kan
d. +5b/5, 16b/9, 27a/1, 33a/9
d.+ de 18a/2, 21b/5
d.+ minde 4a/9
d+ üm 33a/6
- dér -** durdurmak, direnmek
d.-e 41b/11
d.- emedüm 2a/4
d.- mez 23b/7
d.- üben 33a/5
- derd** dert
d. 7b/8, 12a/4, 17b/6, 22a/7, 33b/6, 40a/1, 40b/12, 43a/4, 47a/10
d.+ e 8a/7, 15a/2, 17a/6, 30b/9
d.+ i 16b/5
d.+ ile 31b/1
d.+ ime 13a/4, 27a/11, 35b/7, 42b/3
d.+ imi 43a/9
d.+ ine 19a/6, 25b/3, 46a/8
d.+ iyle 6a/5
- derdimend** Far. tasalı, kaygılı, dertli
d. 11b/6
- dérken** derken, söylerken
d. 37a/4

dêrgü

d. rem 20b/9

dêrlig yürek sağlamlığı, yiğitlik, cesaretlik

d.+ ün 32a/10

dermān Far. derman, ilaç, çare

d. 8a/7, 11b/4, 41a/7

dert Far. dert, keder

d. 24b/1, 30a/12

d.+ de 25b/8

d.+ dür 19b/11

d.+ lere 7b/1, 41a/7

d.+ lerine 39b/7

dertli kaygılı, dertli

d. 27b/4, 28b/5, 28b/11, 29b/1, 30b/3

dertlü derli, kaygılı

d. 11b/4

derviş Ar. derviş, yoksul

d. 8b/10

deryā Far. deniz, derya

d.+lar 21b/9,

dest Far. fayda, menfaat, el

d.-i namaz 21a/5

destān Far. destan, hikaye

kitāb-ı d. 1a/1

kitāb-ı d.-ı yohsul her 31b/2

d.+ 1 6a/6, 22a/8

dest-gīr Far. elinden tutan, yardımcı

d. 19a/5

destūr Ar. izin, müsaade

d. 7a/8, 10a/5, 35a/5, 35a/8

d.+ 1 35a/9

d.+ ıñla 6b/3

devā Ar. ilaç, deva

d. 13a/4, 15a/2, 19a/6

deve deve

d. 3a/2, 3b/2

d.+ si 23b/9

d.+ sile 15a/6

d. sinde 14b/3

d.+ ye 13b/8

devlet Ar. vatan, yurt

d. 12a/7

devşür- Düzeltip katlamak, toplamak

d.- medi 39b/10

d. – mege 43a/1

dīb bir şeyin dibi, yanı

d.+ inde 2b/10, 25a/5, 28a/2

dībā Far. renkli dokuma motiflerle süslü lüks bir çeşit ipek kumaş

d. 19b/2

digār ؟

d. 44a/7

d.+ ın 20a/7

dil dil

cān-u d.+ den 14b/8, 20b/3, 33b/6

d.+ i 9a/4

d.+ im 30a/7

d.+ in 29b/2

d.+ in 11b/6

dil-dār Far. birinin gönlünü almış, sevgili, sahip olan

d.+ ı 33a/6

dile - dilemek

d. – diler 46a/2

d.- r 11a/2, 13a/7, 17b/5, 35a/4, 36a/2, 11a/1

d.- rim 37a/10, 38b/2

d.- rse 10a/9, 20b/9

d.- rse 32b/7

d.- rsiz 6a/5, 7b/7, 12a/4, 22a/7, 31b/1, 40b/10, 47a/9

d.- rüz 4b/9, 18b/9

d.- yeler 9a/4

d.- yim 19b/6, 35a/6

dileg dilemek

d.+ i 38b/5

d.- gildi 31a/2

d.+ üm 44a/4

dilek dilek

d. 9a/2, 38b/1, 38b/4, 39a/8, 39b/1

- dīn** Ar. Allaha bağlanma ve inanma
 d. 19a/3, 20b/10, 22a/11, 33a/7, 33a/10, 34a/9, 35b/1, 38a/9, 38b/1, 39a/6, 40a/11, 40b/1
 d.+ e 32b/8, 33b/8
 d.+ i 33a/10, 33b/3, 33b/9, 34a/2, 34a/9, 40b/4
 d.+ imüzde 16b/1
 d.+ in 33b/8
 d.+ ine 33b/1, 35b/2, 38a/10
 d.+ ini 33a/11
 d.+ in den 39b/5
 d.+ in i 21b/11, 32b/8
 d.+ ümüz 33b/2
 d.+ ün i 33a/8
- direg** destekleyerek dikmek, dik tutmak
 d. i 22a/11
- diri** diri
 d. 1a/4
- dirīg** Far. esirgeme, eyvah, mani olma, önleme
 d. 32b/10, 38b/3
- dirīga** Far. yazık, eyvahlar olsun
 d. a42a/10
 d. a 36b/8, 37a/6
- deş** Far. boşalma
 d. 34b/2
- ditre** - titremek
 d.- di 42b/8
- ditret** - titretmek
 d.- ür 6b/7
- divān** Ar. büyük meclis
 d.+ ını 17b/5
- diz** diz, oturulduğunda uyluğun üst yanı.
 d.+ ine 6a/9, 43a/6
- dīzār** Far. yüz, çehre
 d.+ ın 2b/11
- dinle** - dinlemek
 d. 8a/8, 9a/6, 11a/4, 24a/5, 26b/11, 27a/3, 27a/4, 28b/5, 31b/6, 39a/5, 41a/2, 41b/3, 42a/1, 43b/11, 45b/11
 d.- di 17b/4, 29a/8, 33b/6, 43a/4

- d.- gil 8a/6
- d.- medi 4b/10
- d.- medüg 27b/4
- d.- rseñ 22b/2
- d.- yeni 7b/5, 31a/10, 40b/9
- d.- yesin 22a/10
- d.- yüp 16a/11

- dost** Far. dost, yakın arkadaş
- d. 23b/3, 23b/7, 24a/1, 30b/5, 30b/6, 38a/11
 - d.+ dan 31a/8
 - d.+ ı 31a/8, 38a/10
 - d.+ una 10b/3, 24a/1, 26a/8, 30a/8
 - d.+ uñ 27b/10

- dostluğ** Far. dostluk
- d.+ a 38a/4
 - d.+ ı 23a/7

- dostluk** Far. dostluk
- d. 24a/7, 41a/9

- doy** - doymak
- d.- a 29b/10
 - d.- amıyam 25a/4

- dök** - dökmek
- d.- di 5b/8
 - d.- di 5a/6, 42b/7, 43b/7, 44b/6
 - d.- diler 18a/8
 - d.- dügi 15b/5
 - d.- e 46b/2
 - d.- erler 18b/1
 - d.- esin 18b/2

- dön** - dönmek
- d. 27b/3, 39b/5
 - d.- di 13b/3, 14b/10, 16a/11, 20b/11, 21a/2, 25b/7, 28a/4, 28b/5, 35a/5, 18b/6
 - d.- düm 2a/3
 - d.- gel- 32b/8
 - d.- üben 26a/3
 - d.- üp 18b/7

- döndür** - döndürmek
- d.- en 11b/10

dört sayı
d. 2b/5, 3b/5, 36a/10

dörtbin sayı
d. 12b/9

döy- Tahammül etmek, dayanmak
d. – 29b/3
d. – e 33b/5, 34a/4
d. – emedi 29b/6
d. – en 46a/5, 46a/9
d. – me 25b/3
d. – mez 9b/4, 32a/1
d. – meye 24a/9, 27b/11
d. – meyem 25a/4
d.- yen 46b/1

du‘ā Ar. Allaha yalvarma, niyaz, birini çağırma
d. 6a/8, 8a/3, 20a/8, 21a/11, 47a/14
d.+ lar 8a/2, 18b/10
d.+ sını 21a/11
d.+ sıyla 5b/9
d.+ ı 20a/8

dudağ dudak
d.+ ı 36b/6

dur - durmak
d. 14a/7
d.- arsin 26a/7
d.- ası 22b/11, 25a/2
d. – dılar 21a/1
d.- ur 20a/1

dut - tutmak
d.- dılar 45a/10
d.- ğıl 44a/4

duy - duymak
d.- up 27a/11

dü Far. iki
d. 38a/4

düğün düğün
d. 24b/1, 24b/7, 24b/8, 24b/9, 27a/8, 27b/2, 27b/3, 30a/12, 45a/6
d.+ e 24b/6, 24b/7, 25a/3, 26a/8, 27a/5, 27a/6, 29b/8, 30a/2, 30a/12, 24a/10

dülbend Far. Tülbent sözünün eski metinlerde rastlanan asıl şekli

d.+ lerin 18a/6

dün gece

d. 3a/5

d.+ i 1a/11

d. 1b/3, 38a/7

dünyā Ar. dünya, evren

d. 33a/8, 40b/1, 40b/4, 40b/5

d.+ da 8a/5, 10b/11, 12b/4, 31b/3, 34b/5, 43b/11

d.+ sın 30a/11

d.+ ya 40b/8, 47a/1, 47a/2, 47a/3

d.+ yı 1a/2, 1a/3

dünyālık para, mal, zenginlik

d. 32a/4

dünyāya dünyaya, aleme

d. 40b/5

düpdüz düpdüz, düzdoğru

d. 22a/9

dürlü türlü, çeşitli

d. 26b/9

düş rüya

d. 2a/5, 12a/8, 14a/2, 23a/5, 28a/1, 30a/2, 37b/7, 40a/7

d.+ de 35b/9, 37b/8, 39a/11, 40a/8

d.+ den 2a/4

d.+ e 2b/3

d. 20b/1

d.+ ine 11b/2

d.+ ümde 1b/7

düş - düşmek

d.- di 2b/8, 11a/8, 13b/2, 13b/8, 18a/3, 21b/5, 33a/4, 36a/8, 41b/11,
42b/8, 44b/11

d.+ mişi 37a/10

d.- diler 4a/6, 4b/6, 7a/12, 45b/1

d.- düm 17a/6

d.- e 25a/3

d.- en 36b/10

d.- erem 1b/10

d.- müş 25b/10, 35b/4

- d.- müşem 42a/11
- d.- müşsin 45a/6
- d.- üp 25b/5, 39b/6
- d.- ürdün 26b/4

düşman Far. düşmanlık, küsolmak

- d. 31b/8, 37a/2
- d.+ ına 38a/10

düşür - düşürmek

- d.- di 5a/8

düz - dizmek, sıralamak

- d.- di 12b/8

E

e'şşalât Ar. peygambere salavat getirmek

- e. 6a/5, 7b/9, 12a/4, 22a/7, 40b/12, 47a/10, 31b/1

ebed Ar. sonu olmayan gelecek zaman

- e. 34a/8, 42a/7

ebedi Ar. ebede mensup, zevalsiz, sonu olmayan

- e. 6a/3

ebrîş bükülmüş ipek

- e. ime36a/4

ebu Hurayra Ar. özel isim

- e. 8b/2

ebu'l Miḥcān Ar. özel isim

- e. 12b/10, 14a/5, 14b/7, 16b/10, 21b/5

ebu Bekir Ar. özel isim

- e. 11a/8, 19a/4, 37b/10
- e.+ e 45b/10

- e.+ e 16a/2

- e.+ im11a/9

- e.+ in 11a/7

ecel Ar. ömrün sonu, hayatın sonu

- e. 43a/11

ecîr Ar. ücretle çalışan, ücretle tutulan

- e.+ in 8b/1
- e.+ ini 19b/8

- éd-** etmek
 è. 10a/8
 è.- elüm 41b/8
 è.- em 37a/4, 44a/1
 è.- er 10a/4, 26b/2, 47a/1
 è.- erem 28b/7
 è.- eyim 30a/5, 41a/5, 43a/9
 è.- e 8a/9, 10a/3, 10b/8, 26a/8, 38b/4
 è.- eler 37a/1
 è.- elüm 12a/6, 22a/9, 41b/8, 47a/6
 è.- em 9a/2, 22b/2, 22b/6, 23a/2, 24a/11, 37b/1, 16b/2
 è.- emiki 30a/10
 è.- en 12b/7, 35b/3, 39a/7, 39a/8, 46a/8
 è.- enler 21b/11
 è.- er 10b/3, 16a/9, 17a/1, 18a/8, 19b/10, 29b/9
 è.- erdi 22b/11
 è.- ersen 28b/6
 è.- erüz 16a/10
 è.- eyim 6a/7, 21a/5, 21a/6, 31b/6, 42a/10, 43a/9
 è.- ıcek 14a/9, 25a/1
 è.- iser 24a/1, 27b/1
 è.- üben 40a/9, 41b/11, 43a/4, 46a/10
 è.- üp 6a/8, 9a/12, 10a/11, 12b/11, 13a/3, 13a/10, 14a/9, 16b/3, 17b/3, 17b/6, 18b/2, 18b/10, 19a/2, 21a/1, 21a/5, 23b/9, 38a/8, 42a/5, 43b/6, 44a/6, 46b/1, 11a/5
 è.- üñ 6a/5, 7b/8, 11b/9, 12a/4, 16a/6, 22a/7, 31b/1, 40b/12, 47a/10
- edeb** Ar. edeb
 e. dür 18a/10
- efğan** Far. ızdırap ile haykırma, bağırıp çağırma, inlama
 e. 45b/2, 15a/7, 20b/6, 42b/7
- eg -** eğilmek
 e.- üp 44a/5
- eger** eğer
 e. 11a/3, 12a/2, 21b/8, 38b/6
- eglen -** beklemek, oynamak
 e.- em 25a/1
 e.- emiyem 25a/4
 e.- me 35a/9

eglenci eğlence

e.+ si 34a/4

ehlibeyt Ar. hane halkı, aile

e.+ i 46b/11

ekber Ar. kibirden, en büyük

e.+ de 11b/5

el el

e. 5b/8, 6a/8, 10b/2, 20a/10, 21b/1, 25a/10, 26b/5, 46a/6

e.+ de 26b/6

e.+ den 33a/11, 33b/8, 37a/6

e.+ e 41b/6, 41b/7, 40a/3

e.+ i 5b/10, 31b/10

e.+ ile 30b/8

e.+ im 30a/7

e.+ imi 29a/10

e.+ imle 36b/9

e.+ in 3a/2, 10b/5, 16b/11, 18b/10, 25b/4, 38b/9

e.+ inde 13a/2, 14a/3

e.+ inden 2b/3, 46b/7

e.+ ine 30b/8, 34b/4, 35a/2

e.+ ini 16b/9, 25b/1, 32a/4, 34b/8

e.+ iñ 29b/2

e.+ iñi 11b/6

e.+ iñle 4a/7

e.+ lere 17a/4

e.+ lerim 16b/11

e.+ lerime 29a/6

e.+ lerin 25a/8, 46b/5

e.+ lerine 18a/6

e.+ lerini 24b/4

e.+ üm 3b/8, 39b/8, 39b/9

e.+ ümi 2b/9, 3b/7

ël memleket

è.+ de 17a/6, 36a/10

è.+ ler 36a/10

ala Ar. ela renki gözler

e. 24b/4, 26b/5

èlet - eletmek, götürmek

è. 8b/7, 16b/7, 31a/6

è.- di 15a/6, 26b/10

è.- diler 46a/1

è.- e 35a/4, 34a/5

è.- irsiz 9b/1

è.- sem 28a/1

e.-ün.-33b/11, 39b/8

è.- sün 20a/6

è.- üben 10b/6

è.- üp 24a/11, 34b/4, 27b/2

è.- ürüz 9b/2

è.- ün 10a/4

el-kıssa Ar. hulasa, sözün kıyası

e. 1b/3

elmurtaḍā Ar. aliyyülmurtaza Hz alinin lakabı(irtiza edilmiş)

e. 46b/7

el-vidāʿ Ar. el- firak, el-veda

e. 30a/1, 36a/11

emān Ar. iman

e. 10a/8

emānet Ar. emanetler

e. 25b/5

e.+ im 13a/6

emīn Ar. emniyet sahibi, korkusuz, güvenli

e. 12b/4, 13b/1, 15b/10, 18b/9, 45a/1

ʿıl-i e. 20a/3

emīr Ar. emir mertebe, bir şehrin başı

e. 12b/4

emr Ar. emr etmek

e. 5a/11, 16b/3, 20b/4

e.-i ḥaḳdan 42a/7

e.-i ilah 16b/2

e.+ i 5b/2

e.+ idür 29b/5

e.+ in 29a/10

e.+ ini 28a/2

émzür - emzirmek

è.- düğini 29b/11

è.- düm 3a/1

è.- dügin 30a/9

enbiyā Ar. müstakil şeriat sahibi olmayan peygamberler

e. 44b/4

enīn Ar. inlemek

e. 17b/6

er erkek

e. 25a/5, 25a/6, 32b/3, 37a/8, 39a/9, 16a/5, 45a/8

e.+ dir 32a/5

e. eydi 21b/8

e.+ i 37a/4

e. ine 33a/6, 34a/10

e.+ ler 17a/4

ēr - ulaşmak

è.- di 2a/10, 7a/9, 13b/9, 17b/10, 27a/1, 32a/4, 33a/2, 37b/2, 38a/2, 42b/4, 43a/11, 13b/7

è.- diler 28b/3, 28b/4, 40a/10

è.- e 20b/2, 31b/3

è.- em 39b/3

è.- esin 12b/5, 38b/2

è.- eydi 13b/7

è.- medi 6a/3, 37b/6

è.- medik 10b/8

è.- megil 2b/11

è.- meklik 12b/2

è.- se 46a/10

êriş - ulaşmak, erişmek

è.-di 37b/11

è.- diler 18a/9

è.- e 12a/1

eri - erimek

e.- yüp 42b/7

êrgü ?

è. r37a/8

è. e 32b/3

è. rem 20b/9

è. resin 13b/5

erte sabah, erken

e. 27a/6, 33b/11, 39a/4

ervāḥ Ar. ruh

e. 44b/1, 44b/4

es - esmek

e.- di 13a/10

e.- en 44a/3

esbāb Ar. sebepler, nedenler

cühūdmāl-ı e. 31b/7

esenle - esenlemek

e.- di 35a/10

e.- yüp 36b/3

eski eski

e. 46a/5

eşşalātuve'sselām Ar. peygambere selam vermek

e. 21b/4

eş eş, aynı

e.+ im 37a/5

e. +imüz 4a/3, 4a/9

et et

e.+ i 7a/3

e.+ imden 7a/4

e.+ in 7a/6, 7a/9

èt - etmek

è. 11b/5, 31b/4, 36b/1

è.- di 3b/11, 17b/4, 18a/11, 23b/6, 23b/10, 23b/11, 23b/12, 24a/3, 25a/7, 40a/5

è.- diler 15a/3, 16a/8, 20b/6, 22a/4, 28b/2, 34b/10, 45a/9, 45a/10, 45b/2, 28b/6, 32a/7

è.- dim 36b/9

è.- diñüz 15a/9

è.- dügüm 16a/6

è.- düm 15a/11

è.- düren 37a/9

è.- me 11a/2, 33a/7

è.- mege 26a/10, 38b/1

è.- megil 33a/8, 34b/7

è.- meṇ 18b/7

è.- -23a/8, 32b/6

è.- meli 28a/2

è.- mezsın 23b/3

è.- meñüz 9b/8

è.- mişdi 44a/1

è.- mişdür 17b/3

è.- ni‘met.e 31b/5

è.- se 47a/2

è.- sem 13a/1

etmeg ekmek

e.+ i 2a/9

etmek ekmek

e. 2a/7, 2a/9, 2a/10

e.+ i 2a/6

ev ev, han

e. 42a/4

e.+ de25b/8, 28b/9, 29b/10, 40a/10

e.+ den 27a/5

e.+ e 26a/3, 28a/1, 28b/11, 35a/4, 37b/2, 40a/6

e.+ inde 29a/4

e.+ ine 32a/7, 33a/2, 35a/7, 38b/11, 42b/11

e.+ inüzden 40a/2

e.+ in 43a/1, 44b/1

e.+ lerine 26a/1

e.+ lerini 22a/2

evceh Ar. Bütün ev halkı ile berâber

e. 14a/4

evlād Ar. çocuklar

e. 23a/8

e.+ ina 28a/4

e.+ ını 23a/10

evvel Ar. önce, birinci, ilk, başlangınç

e. 28a/3, 40b/5, 47a/12

ey nida için, ve nidaya cevap vermek için kullanılır

e. 1a/10, 1b/5, 1b/6, 2a/2, 2b/9, 3a/9, 3b/11, 4a/7, 5a/7, 7b/1, 8b/7, 8b/10, 9a/6, 9a/8, 9a/12, 9b/5, 10b/2, 11b/6, 14a/7, 14a/8, 15b/6, 17b/2, 18a/4, 18b/3, 19a/8, 21a/6, 21a/10, 21b/7, 23b/3, 23b/7, 23b/10, 26a/5, 26b/5, 26b/6, 26b/7, 26b/8, 26b/9, 27a/3, 27a/5, 27b/6, 29a/6, 29a/9, 30b/5, 31a/1, 32a/8, 32a/9, 32a/10, 32b/7, 33a/2, 33a/6, 34a/3, 34b/6, 35a/5, 36a/3, 36b/8, 36b/9, 37a/6,

37a/7, 38b/5, 38b/11, 39b/2, 39b/3, 39b/8, 39b/11, 40a/1, 41a/5, 41a/6, 41a/7, 41b/1, 42a/10, 42b/9, 43a/2, 43a/5, 43a/9, 43b/1, 43b/10, 44a/4, 44a/7, 44b/7, 45b/5, 45b/6, 46b/6

eyil - eyilmek

e.- di 11a/7

e.- e 46a/7

eyit - söylemek

e. 2a/1

e.- ür 1b/5, 1b/6, 1b/7, 1b/9, 2a/2, 2a/5, 2a/7, 2b/9, 2b/11, 3a/4, 3a/6, 3b/1, 3b/5, 3b/6, 5a/3, 6b/11, 7a/3, 9b/6, 21a/2, 26a/8, 26a/9, 26a/10, 27a/5, 27a/7, 27b/1, 27b/3, 28a/4, 28a/11, 29a/10, 29b/2, 32b/4, 34a/3, 34a/6, 34a/10, 35a/5, 38a/3, 38b/3, 38b/5

e.- ürdi 41a/8

e. 1b/11

e.- gıl 43b/10

e.- ür 6b/5, 20b/7

èyle - söylemek, yapmak, etmek

è. - 41b/4, 10a/1

è.- düğün 16a/4

è.- düm 11a/11, 23a/7, 24a/4

è.- gıl 31b/5

è.- me 2a/5, 32b/8

è.- mek 7a/2

è.- mez 11b/9

è.- miş 15b/3

è.- mişdin 46b/1

è.- mişdür 15b/1

è.- r 8b/8, 20a/4, 20b/8, 21a/8, 37a/4

è.- rsin 24a/5

è.- rsinüz 9b/6

è.- sem 27b/11

è.- seņ 29a/1

è.- sün 24b/9

è.- yelüm 29a/9, 22b/1

è.- yem 3a/7, 3a/10

è.- yim 19b/6

è.- yü 40a/8, 42b/7

è.- yüp 22a/1

è. 2b/10, 6a/10, 8b/10, 11b/7, 11b/11, 32b/8, 35a/10, 39b/3, 39b/11
 è.- di 2b/1, 11a/7, 11a/9, 12b/3, 13a/8, 13a/11, 13b/3, 14b/4, 15a/7, 18a/1,
 19a/10, 20a/10, 20b/4, 20b/11, 21b/3, 22b/3, 23b/1, 23b/4, 27104a/2, 24b/2
 26b/1, 33a/3, 33a/4, 39b/1, 40a/7, 44a/9, 44a/10, 44b/6
 è.- diler 17a/4
 è.- diñ 23a/7, 29b/8
 è.- diñüz 11a/1
 è.- gıl 29a/10
 è.- ye 8b/4, 9a/8, 10a/6, 17b/8
 è.- yen 46a/9, 46b/2
 è.- le 11b/8

eyü iyi
 e. 1a/3, 1a/4, 33b/4
 e. lük 35b/3
 e.+ si 9a/10

eyyem Ar. günler
 e.+ ine 46a/9

ezān Ar. ezan
 e. 1b/4

F

fadāil Ar. farz ve vacib olmayan nafile ibadetler
 f.+ ler 8a/1

faḍl Ar. iyiliği, fazlı
 f.+ ı 12a/1

faḥr Ar. onurlu, şerefli
 f.-i ʿālem 21a/2
 f.-i cihan 12a/9
 f.+ i 19b/1
 f.+ ini 38a/2

faḥri Ar. onursal
 f. 10b/9, 22a/5, 39a/9, 39b/1, 40b/6, 46b/4

fāʿilāt Ar. vezin
 f. 12a/3, 31a/11, 47a/8

fāʿiletün Ar. vezin
 f. 47a/8

faḳīr Ar. fakir, yoksul

- f. 39b/5
- faķırlıĝ** Ar. yoksulluk
cevr-i f. 46a/6
- faķırlık** Ar. yoksulluk
f.+ den 32b/1, 35b/4
- fānii** Ar. fani, boş olan
f. 28b/7
- fātıma** Ar. özel isim
f. 41a/1, 41a/2, 41b/9, 42a/1, 43b/9, 43b/11, 46a/4
f.+ ıdur 46a/5, 46a/6, 46a/7, 46a/8, 46a/9, 46a/10, 46a/11, 46b/1, 46b/2, 46b/3
- fedā** Ar. bir amaç yolunda bir değır ya da varlıktan vaz gećme
f. 4a/10, 31a/6, 33b/1
f.+ dur 19b/11
- felek** Ar. g k y z 
f. 7b/2, 45b/7
carh-ı f. 1b/1
- fenā** Ar. yok olma, yokluk, gećici olmak
f. 47a/1
- ferah** Ar. sevinć
f. 23b/2, 42b/5
f. mıdur 32a/10
f.+ dan 12b/8
- ferişte** Far. melek
f. 8b/8, 39b/2
- fermān** Far. emir, buyruk
f. 11b/4
- feryād** Far. yardım istemek ićin  ıkarılan y ksek ses
f. 9b/11, 10a/11, 11b/9, 24a/9
f.+ uı 15a/8
- fesād** Ar. bozukluk, bozulma
f. 16a/2
- fezāʿ** Ar. korkma, baĝırıp  aĝırma,  ümitsizlik
f. 11b/5
- fi'lhāl** Ar. o anda, hemen, şimdi
f. 5b/6
- fiĝān** Far. ıztırapla baĝırma, haykırma, feryad
f. 9a/8, 9a/12, 19b/10, 6b/7

- f.+ ı 19b/10, 20b/6
- fıkr** Ar. fikir, düşünce
f. 22b/11, 24b/2
f.+e 11a/8
f.+ i 13b/6
f.+ im 29a/5
- fi'l** Ar. fiil, iş, etki
f.+ in 37a/7
- furāk** Ar. ayrılık
f. +16b/6
f. +ını 27b/8,
f.+ ından 27a/4, 26b/4
- firāset** Ar. anlayışlılık, cabuk seziş, hemen anlama
f. 17a/9
- fitne** Ar. azdırma, bela
f. 14b/10, 17b/1, 26a/4, 26b/11, 27a/1
- fürkat** Ar. ayrılık
f. 27a/6, 42b/5, 43b/6, 44b/11, 45a/2, 45a/3, 16b/6
f.+ e 36b/10, 43a/11, 25b/8
f.+ in 41a/6
f.+ imün 35b/4
f.+ in 42a/11
f.+ ümün 35b/9
f.+ i 18b/2
- fülān** Ar. filan, birisinden bahsederken denilen sözcük
f. 8b/5, 8b/9

G, Ğ

- ğaflet** Ar. boş bulunma, dalgınlık
ğ. 1b/2, 23a/4
ğ.+ e 23b/6
- ğam** Ar. dert, çile
ğ. 8a/5
ğ.+ dan 46a/10
hüzni-i ğ.+ den 21b/11
- ğani** Ar. zengin, varlıklı
ğ. 7b/5, 18a/5, 19a/9, 31a/10, 40b/9

ġarīb Ar. yabancı, zavallı

ğ. 15b/7, 17a/5, 20a/11, 21b/5, 21b/10, 34b/11, 35a/1, 44b/10

ğ.+ i 18b/9, 19a/4

ğ.+ in 35a/2

ğ.+ ün 34a/11

ġarībliğ yabancılık

ğ.+ e 35b/10, 39a/7, 34b/7

ġarīblik yabancılık

ğ.+ de 36a/9

ġarķ Ar. boğulma

ğ. 15b/10, 18a/11, 35b/5, 45a/5

ġāyet Ar. son derece, nihayet, uç,

ğ. 11a/1, 22b/4, 24a/3, 41b/12, 44b/10

ġayġu endişe etmek

ğ. 32b/4

ġayġulu endişeli

ğ. 7a/8

ġayri Ar. başka, diğer

ğ. 34b/7

ġāzi Ar. savaşçı

ğ.+ ler 2b/8, 5a/9, 5b/11

ġeçe gece

g. 1b/2, 15a/10, 23a/4, 23b/2, 23b/6, 24a/5, 26b/3, 29a/4, 29a/5, 32a/6, 37b/5, 37b/6, 39b/1, 40b/2, 40b/3, 41a/3, 41b/5, 45a/8, 45b/5, 45b/11

g.+ de 14b/3

g.+ si 20a/5

ġeç - geçmek

g.- di 5b/6, 42a/9, 44a/7

g.- em 28a/3

g.- en 35b/9

g.- er 3a/7

g.- meye 4b/1, 36a/4

g.- ti 13a/9, 33b/7

ġel - gelmek

g. 3b/7, 6b/5, 10a/1, 13a/5, 15b/9, 17b/7, 18b/11, 23a/2, 29b/5, 32a/1, 32a/4, 32b/10, 35a/9, 39b/5, 43a/10, 44a/2, 45b/11, 47a/6

g.- di 1b/1, 2b/5, 3b/10, 3b/11, 4a/5, 4a/10, 4b/5, 6a/9, 11a/6, 30b/3 12b/3, 13b/1, 14a/2, 16a/5, 16b/6, 16b/9, 17b/9, 19a/8, 20b/7, 26a/3, 26a/4, 27a/2, 31a/5, 35a/10, 36b/3, 36b/6, 37b/4, 37b/9, 39a/1, 39a/4, 39a/5, 39a/10, 39b/1, 40a/5, 40a/9, 41b/9, 43a/5, 43b/8, 44a/1, 44b/8, 44b/11, 45b/8, 46a/4

g.- diler 16a/8, 19a/2, 22a/2

g.- dim 26a/6, 38a/5, 38b/1

g.- diñ 6b/5, 27a/2, 38b/4, 40b/8, 47a/3

g.- düğüne 40a/6

g.- düm 3a/10

g.- e 4b/1, 10a/3, 10a/10, 10a/11, 10b/4, 27a/6, 32a/2

g.- emiki 30a/8, 30b/2

g.- en 46a/5, 46a/6, 46a/7, 46a/8, 46a/9, 46a/10, 46a/11, 46b/1, 46b/2, 46b/3, 47a/1, 47a/2

g.- ene 31b/4

g.- iser 8a/7

g.- isersin 42b/10

g.- in 19a/9, 43a/5

g.- inüz 44b/7

g.- medi 32a/6

g.- medim 3a/10

g.- megil 1b/9

g.- mek 16a/2

g.- mesün 34b/5

g.- meye 18b/5

g.- mezdi 22b/10

g.- miş 7b/4

g.- mişdim 35a/7

g.- señ 42a/7

g.- sün 20b/3

g.- üp 8b/4, 14b/3, 20b/2, 25a/8, 39a/8

g.- ür 1a/7, 6a/10, 6b/2, 11b/10, 17b/1, 18b/1, 21b/10, 30a/3, 32a/7, 37b/8, 40b/6

g.- ürdüm 20a/11

g.- ün 9a/11

ger Far. eğer kelimesinin kısaltılmışıdır, nazımda kullanılır

g. 6a/5, 7b/7, 11a/2, 12a/4, 13b/4, 13b/5, 15a/1, 18b/2, 19a/5, 20b/9, 22a/7, 24a/9, 31b/1, 32b/5, 32b/7, 32b/9, 36a/1, 40a/11, 40b/10, 47a/9

gerçi Far. aslına bakılırsa, aslında

g. 10a/5, 16a/3, 18a/10, 34b/10

gerçek gerçek, doğru

g. 16a/9

gerek- lazım, gerekmek, ihtiyaç olmak

g. 11b/11, 13a/1, 14b/9, 25a/6, 28a/6, 28b/1, 32b/6, 42a/7, 47a/2

g.+ dır 11a/3

g.- se 3b/1

gerü geri, arka, tekrar

g. 2a/3, 2a/9, 10a/4, 11b/10, 26a/2, 35a/9, 36b/3, 36b/6, 39a/4

getür - getirmek

g. 16a/4

g.- di 12b/11, 15b/10, 19a/1, 21b/1, 21b/2, 31a/7, 32a/8

g.- diler 3b/2, 3b/3, 3b/4, 5b/2, 7a/8, 20b/4, 46a/3

g.- düm 15b/4, 15b/8, 24a/4

g.- e 8a/4, 8b/1, 36a/11

g.- eydi 13b/7

g.- eyin 16a/5

g.- se 8a/8

g.- übdür 8b/9

g.- üp 5a/7, 20a/10, 30a/12

g.- ür 11a/10, 14b/6

gevde Far. ahmak

g. 36b/5

gez - gezmek

g.- erem 6b/9

g.- ersin 30a/1

g.- ip 22b/11

gezdür - gezdirmek

g.- diler 3a/3

g.- e 10b/5

ğıybet Ar. arkasından söyleme, kaybolma

ğ.+ ini 1a/6

gibi gibi

g. 1a/10, 5b/3, 22b/1, 33a/10, 34b/3, 36b/5, 42b/3, 44b/5

gid - gitmek

g.- e 8a/5, 35a/4

g.- elüm 27b/3, 28b/1, 47a/6

g.- em 24a/11

g.- en 26b/10, 27a/6, 39a/7, 39a/8
 g.- er 13b/2, 14b/2, 29b/9, 34a/8, 47a/1
 g.- erem 44a/3
 g.- ersen 26a/1
 g.- ersin 25b/11
 g.- ersiniz 27a/8
 g.- erüz 35a/9
 g.- esin 25b/12, 26a/1
 g.- eyim 21a/5
 g.- ıcek 25a/1, 25a/3
 g.- üp 18a/2, 26a/8
 g.- üñ 10a/3 g.- di 16a/5, 17b/11
 g.- düğimi 35b/8
 g.- meli 25a/5

gir -

girmek
 g. 6b/5, 41b/6, 41b/7
 g.- di 6b/6, 11a/6, 12b/8, 13b/1, 15a/7, 26a/4, 33a/5, 36b/4, 40a/3, 42b/8
 g.- diler 16a/8, 18a/9, 19a/2, 25b/9
 g.- e 30b/1
 g.- medi 1b/4
 g.- seydi 41b/5, 41b/6
 g.- üp 14b/2, 19b/7, 43b/8
 g.- ürem 11b/2

girgin herkesle çabucak ahbap olan, sokulgan

g. 31b/8

git -

gitmek
 g. 31b/4
 g.- di 2a/10, 13b/11, 26a/3, 26a/7, 26a/10, 26b/11, 28b/3, 30a/2, 33a/4, 36b/5, 37a/4, 37a/6, 40a/4, 42b/2, 42b/4, 45a/1, 46b/11
 g.- diler 18a/6, 28b/2
 g.- diñ 45a/1
 g.- dü 39b/6
 g.- düğünde 46b/1
 g.- düğini 14b/2
 g.- düğüm 35b/11
 g.- er 3b/8
 g.- kat.ıma 1b/9
 g.- miş 44b/7, 44b/8

g.- se 27a/5

gëy - giymek

g.- di 36a/3

g.- en 26b/8, 26b/9, 46a/5

g.- miş 14a/3

g.- sün 20a/5

gëydür - giydirmek

g. 24b/5

g.- di 36a/4

g.- esin 24b/6

giz - gizlemek

g.- gil 6b/2

girdigār Far. tanrı, yaratan

g. 34a/10, 42b/8, 21a/10

gizle - gizlemek

g.- gil 6a/10

g.- me 6b/8

g.- megil 6b/10

g.- mezseñ 6b/3

g.- r 6b/2

gizlen - gizlenmek

g.- en 26b/7

gonca Far. kırmızı konca, çiçek

ğ. 26b/6

gögüs göğüs

g.+ ine 45b/4

gök gökyüzü, yeşil mavi

g.+ de 46b/1

g.+ deki 5a/11

g.+ den 5b/5

g.+ e 5a/1

g.+ i 6b/7

gömelte ?

g. 42a/2

gönder - göndermek

g.- di 20b/1, 27a/4

g.- en 35b/7

göndür - göndermek

- g.- esin 24b/6, 26a/1
- gör -** görmek
- d. 40b/7, 46b/9, 46b/1, g. 1b/1, 2b/9, 3b/7, 3b/10, 10b/1, 10b/3, 14b/10, 15b/1, 21b/10, 32a/1, 32a/4, 34b/3, 36b/1
- g.- di 2b/1, 5a/1, 5a/2, 12b/6, 13b/10, 13b/11, 14a/1, 14a/5, 15a/8, 18a/1, 20b/5, 27b/9, 33b/7, 36b/7, 37a/5, 37b/8, 38a/2, 39a/2, 39a/5, 40a/5, 40a/8, 40a/9, 43b/8
- g.- diler 5b/11, 14a/6, 17b/1, 18b/1, 19a/3, 21b/4, 40a/10, 44b/8, 46b/4,
- g.- dügi 18a/2
- g.- dügi 12b/7
- g.- dügüm 13b/4
- g.- dügün 40a/7
- g.- düm 38b/6, 39a/11
- g.- düren 39a/9
- g.- e 32b/4
- g.-ebilmişimdir 14b/7
- g.- elüm 15b/9
- g.- em 1b/7, 27b/6, 34b/1, 36a/9
- g.- en 18b/8, 28b/10, 39a/9
- g.- esin 13b/5, 19b/7, 20a/7
- g.- resiz 19b/6
- g.- eyin 10a/4, 20b/3, 33a/1
- g.- èyle-di 24a/2
- g.- gil 45b/11
- g.- ıcek 18a/5
- g.- me 4b/7
- g.- medi 6a/3
- g.- medik 10b/8
- g.- mediler 19a/6, 22b/9
- g.- medüm 30a/5
- g.- mege 36a/10
- g.- megil 2b/11
- g.- megile 35b/9
- g.- mesem 25a/4
- g.- mesin 3a/5
- g.- mesine 39a/6
- g.- mesün 30a/4
- g.- mesünler 16b/5

g.- meyenı 28b/1
 g.- meyesin 28b/11
 g.- meyincede 25a/2
 g.- meyiñ 10b/8
 g.- mez 27b/4, 39a/9
 g.- mezdiñüzdi 9b/7
 g.- miş 28a/7
 g.- mişdür 20b/1
 g.- müş 39a/2
 g.- se 41a/8
 g.- sem 13a/1
 g.- üp 2b/7, 8b/1, 19b/2, 20b/6
 g.- ür 37b/7
 g.- üñ 19b/8

gördü - görmek

g.- ler 43a/2

görüklü güzel, mühteşem

g. 1a/9

görüklü güzel, çok görmüş olan

g. 46a/2, 5b/6

görüş - görüşmek, bakış açısından

g.- üp 37b/4

göster - göstermek

g.- em 5b/7

g.- eyim 16b/8

g.- idi 22a/6

götür - götürmek

g.- di 37b/1

g.- üp 14b/1

g. 23b/11

göyün - yanmak

g.- di 5a/2

göz göz

g. 25b/7, 14b/6

g.+ i 2a/11, 5b/9, 26b/5, 27a/4, 27b/4, 28a/9, 28a/11, 36b/6, 38b/8,
 38b/10, 39a/2, 45a/4, 45a/5

g.+ in 1b/2, 5a/3, 10a/2, 23a/4

g.+ inbıçak 30b/9

g.+ ine 2a/10, 22b/10
 g.+ ini 28a/10
 g.+ iñe 2a/3
 g.+ ler 43b/7
 g.+ lere 32a/6
 g.+ leri 6b/4, 12a/8, 29a/8, 33a/5, 35b/5, 38b/9
 g.+ lerime 29a/6
 g.+ lerimin 42b/2
 g.+ lerimle 13a/1
 g.+ lerin 4b/11, 18a/11, 25b/2, 28a/7, 45b/3
 g.+ lerinden 41b/2
 g.+ lerine 25a/9, 43a/7
 g.+ lerini 24b/4
 g.+ lerinin 44a/5
 g.+ lerinün 20b/6
 g.+ leriñ 45a/2
 g. +li34b/11
 g.+ niden 13b/11
 g.+ siz 27b/5, 25a/2
 g.+ üm 1b/5, 3a/8, 25a/2, 36b/9, 39a/6, 39b/1, 46b/6
 g.+ ümden 26b/4
 g.+ ümi 39a/9
 g.+ ünden 5a/6, 25a/11
 g.+ üni 2a/2, 2b/1
 g.+ ün 8b/2
 g.+ ünüz 43b/3

gözle - gözlemek

g.- yem 36a/10
 g.- yen 35b/11

gözyaşı gözyaşı

g.+ dur 11b/10
 g.+ yla 45a/7

gönl gönül

g.+ i 26a/9, 31b/8, 34a/4
 g.+ in 2a/11, 6a/1, 6a/2
 g.+ ine 6a/3
 g.+ ini 23a/3
 g.+ ümün 24b/10, 34a/4

- g.+ ünde 13b/6
g.+ ünnden 35b/2
- gönül** gönül, kalp
g. 23a/9, 26b/6, 29a/4, 31a/8, 32a/1
g.+ den 11b/3
g. e 31a/8
cān-ı g.+ den 46a/9
- ğubār** Ar. toz
ğ. 46a/10
- ğurbet** Ar. insanın doğup büyüdüğü, aile ocağının bulunduğu yerden uzak yer, yabancı yer
ğ. 17a/6, 36a/10, 46a/9
ğ.+ de 13b/2
nār-ı ğ.+ den 13b/3
ğ.+ e 36b/10
- ğurretā** Ar. göz nuru
ğ. 17a/8
- ğuşsa** Ar. acı, üzüntü
ğ.+ dan 35a/11
ğ.+ dan 21b/6, 32b/5
ğ. 17a/1, 36a/4
ğ.+ mıdur 32a/10
- gūş** Far. işitmek, dinlemek, kulak vermek
g. 14a/9, 19b/10, 21a/1
- güç** güç, kuvvet
g. 3a/10, 29a/11
- gügercin** güvercin
g. 6a/6, 6a/9, 6b/6, 7a/11
g.+ i 6b/11, 7a/4
- gül** gül, çiçek
g. 29b/3
g.+ i 39b/3
g.+ ler 19b/2, 44b/5
g.+ leri 17a/9
g.+ üm 26b/6
ruh-i g. 41a/6
- gül -** gülmek
g.- e 10b/4

- g.- meyesin 3a/5
- gölāb** gül suyu
g. 44a/11
- gül'izār** Far. gül yanaklı
g. 41b/4
- gülşen** Far. gül bahçesi, güllük
g.+ inün 17a/9
- gümān** Far. sanmak, şüphe, tahmin, zan
g. 13a/5
- gümüş** gümüş
g. 37a/3
- gün** gün, güneş
g. 1a/12, 1b/3, 1b/6, 2a/8, 6b/1, 8a/8, 8b/5, 11a/5, 12b/4, 14b/1, 22b/1, 23b/4, 28b/3, 32a/6, 32b/2, 33a/10, 34b/2, 39b/6, 40b/3, 41b/3, 42a/8, 43a/2
g.+ de 9a/10
g.+ dür 6b/9
g.+ e 46b/1
g.+ i 1b/3, 8a/10, 33a/10, 36a/4
g.+ idür 43b/4
g.+ lerinde 9a/8
g.+ üni 5a/1
- günah** Far. dince suç sayılan, günah
g.+ ın 11b/7
g. 8a/9
- gündüz** gündüz
g. 29a/5, 41a/3, 41b/5
- günel** -güneş gibi aydınlık ve ışık saçan
g.- dim 44a/3
- güneş** güneş
g.+ e 1a/10, 3a/3, 1a/9, 41b/1
g.+ i 2b/4, 37b/8
- güz** güz, sonbahar
g.+ in 9b/10
- güzel** güzel
g. 26b/5, 26b/9, 27a/3, 29a/6, 30a/10, 30b/2, 43b/5
g.+ ler 45b/3
g. i idi 34b/11

H, Ĥ, Ħ

- ḥāb** Far. uyku, ruya
 ḥ. 13b/11, 1a/7, 15a/11
 ḥ.+ durur 8a/2
- ḥaber** Ar. haber, bilgi
 ḥ. 2b/4, 4a/2, 5b/6, 6a/7, 16a/5, 26a/6, 39b/2, 43a/3, 43b/9
- ḥabīb** Ar. sevgili
 ḥ. 7b/1, 17a/5, 20a/11, 21b/5
 ḥ.+ i 19b/1, 20b/7, 22a/1
 ḥ.+ in 8b/10, 42b/6
 ḥ.+ um 20a/5
 ḥ.+ üm 21a/11
- ḥāçer** Ar. özel isim
 H. 26a/4, 26a/5, 26a/8, 26a/9, 26b/1, 26b/11, 44b/3
 H.+ e 24b/3, 26a/8
- ḥācet** Ar. ihtiyaç
 ḥ. 27b/3
 ḥ.+ e 38a/5
 ḥ.+ ini 8a/4
 ḥ. 20a/10
 ḥ.+ in 26a/5
 ḥ.+ lerin 21a/8
 ḥ.+ ümi 38a/6
- ḥadd** Ar. had, derece, sınır
 ḥ.+ en 33b/7, 42a/9
- ḥāḍır** Ar. hazır, belli bir işte kullanılabilecek durumunda olan
 ḥ. 13a/3, 44b/4, 15a/11, 21a/7
 ḥ.+ ları 40b/7
- ḥadice** Ar. özel isim
 ḥ. 44b/2
- ḥaḍret** Ar. Türkçede peygamber adlarından önce kullanılması gelenekselleşmiş
 Arapça hazretten türemiş
 ḥ. 20b/7
 ḥ.-i Aḥmed 12a/10
 ḥ.+ e 10a/6, 22b/5, 22b/7, 37a/11
 ḥ.+ i 13b/7

h.+ inde 13a/7

h.+ ine 8b/8, 10a/10

h.+ üne 20b/2, 21b/10

hak Ar. tanrı, allah

h. 2b/11, 3a/7, 3a/10, 5b/5, 5b/9, 7a/10, 7b/3, 8a/4, 8a/8, 8a/9, 8b/4, 8b/6, 8b/8, 8b/11, 10a/8, 13b/9, 18b/8, 19b/1, 20a/4, 22b/3, 22b/8, 28b/1, 30b/9, 38a/6, 40b/3, 43b/11

h. a 28b/7

h. 19b/11, 21a/8, 21b/2, 23b/4, 28b/6, 31a/8, 31b/11, 32a/2

h.+ a 10a/6, 23b/1, 27b/2, 27b/11, 28b/8, 24b/2, 28b/7, 30a/11

h.+ dan 8a/3, 19b/6, 22a/6, 31b/4, 32a/2, 45b/8

emr-i h.+ dan 42a/7

h.+ dan 30a/3

h.+ durur 10a/5

haki renk

h.- pây-ı melâl 29b/11, 14b/9

hak Ar. hak, adalet

h.+ ı 35a/8

h.+ in 29a/7

h.+ ina 11a/4

h.+ in 4b/3, 28a/2, 45b/11

h. in da 9a/7

hal Ar. hal, durum

h. 16a/2, 18b/3, 19a/1, 36b/1, 39b/3

h.+ ine 17a/1

h.+ de 40b/4

h.+ i 1a/8, 33b/4, 46b/9, 8b/8, 11a/11

h.+ im 30a/7

h.+ imi 2b/9, 3b/7, 29a/7, 36a/1, 44a/8

h.+ imüz 9b/4, 15a/1

h.+ in 26a/6, 27a/3, 32a/7, 32a/11, 37b/1

vaşf-ı h.+ in 14b/4

h.+ inden 21b/3

h.+ ini 10a/6, 23a/10, 32a/4, 39b/4, 40a/7, 41a/2

h. buki 29b/4

halal Ar. helal

h. 43b/10

halayık Ar. yarıldanlar

- h. 17b/5
- hālet** Ar. hal, keyfiyet
h. 34b/5
- hālife** Ar. padişah
h.- müz 4a/3
h.+ müz 4a/9
- hālik** Ar. yaratan, yoktan vareden
h.+ i 44a/7
- hālil** Ar. özel isim
h. 22b/2, 22b/5, 23a/3, 23a/4, 23a/5, 23a/7, 23a/11, 23b/1, 23b/2, 23b/6, 23b/8, 23b/10, 23b/11, 23b/12, 24a/5, 24a/8, 24b/2, 24b/3, 25b/5, 25b/11, 26a/7, 26a/8, 26a/10, 26b/2, 26b/10, 27a/7, 27b/1, 27b/3, 28a/4, 28a/11, 28b/5, 29a/8, 29b/2, 30b/11, 31a/2, 31a/7
h.+ den 25b/7
h.+ e 25b/4, 31a/5
h.+ in 22b/4, 30b/7
- hālilullah** Ar. özel isim
H. 22a/8
- hālīn** Ar. durum, hal
h. 32a/8
- halk** Ar. Bir milleti meydana getiren insan topluluğu
h. 8b/4, 9a/2, 9a/8, 17b/1, 17b/9, 38b/7, 40b/4
h.+ a 20a/6, 38b/6
h.+ dan 9a/12
h.+ in 10b/9
h.+ un 17b/2
- haltala** – Ar. köpeklerin boynuna takılan halka
h.- yın 29a/11
- halvet** Ar. yalnız, تنها kalma
h. 28b/4, 45a/9
- hām** Far. püşmemiş, olmamış, çiğ
h. 42b/3
- handān** Far. neşeli, gülen
h. 13a/7, 19b/2, 21b/6
- hānum** Ar. hanım
h.+ ān 21b/1
- harāb** Ar. harap, yıkık
h. 42b/6

ḥarām Ar. haram, günah
ḥ. 3a/1, 3b/1, 40b/5

ḥarāmi Ar. hırsız
ḥ.+ i 18b/5

ḥarf Ar. harf, söz
ḥ.+ i 9a/2

ḥarīṣ Ar. hırslı, tamahkar, bir şeye çok düşkün
ḥ. 34b/9

ḥāṣ Ar. özel
ḥ.-u ʿām 21b/4

ḥasan Ar. özel isim
H. 4a/5, 4b/5, 17b/10, 18a/2, 18a/4, 19b/12, 43a/2, 43a/5, 44b/8, 45a/11
H.+ la 44a/3

ḥüseyin Ar. özel isim
ḥ.+ e 4a/2

ḥāṣıl Ar. türeyen, biten
ḥ.+ ı 25b/8

ḥaṣm Ar. küs, düşman
ḥ.+ ıyla 18b/11

ḥasret Ar. hasret
ḥ. 28b/9, 29b/1, 36b/10, 36b/11, 44b/9, 45a/3, 45a/8, 45b/4, 47a/7
ḥ.+ e 41a/5, 43a/11
ḥ.+ i 25a/6
ḥ.+ im 29a/3, 30a/11
ḥ.+ imden 35b/6
ḥ.+ ini 26a/2
ḥ.+ in 30a/3, 30a/6, 46a/8
ḥ.+ in den 37a/2
ḥ.+ ünün 42a/11

ḥasretlig Ar. hasretlik
ḥ.+ i 25b/1

ḥasūd Ar. çekemeyen
ḥ. 31b/7

ḥaṭā Ar. yanlış
ḥ. 5b/3

ḥāṭır Ar. zihin, fikir
ḥ.+ ı 19a/11

- ḥ.+ ina 13b/2
 ḥ.+ ını 4b/10
 ḥ.+ ınā 3a/11
ḥatm Ar. bitirme, sonuç
 ḥ. 6a/4, 7b/6
ḥātūn Ar. hatun
 ḥ. 1a/2, 1a/4, 2b/5, 3a/6, 3b/1, 4b/5, 4b/10, 36a/2, 40a/11, 45a/8
 ḥ.+ 34a/10
 ḥ.+ a 3a/9, 4b/4, 5b/9
 ḥ.+ ı 2b/6, 2b/7
 ḥ.+ ın 1a/8
 ḥ.+ um 33a/1
 ḥ.+ un 4b/6
hava Ar. hava
 h.+ da 6b/9
 h.+ dan 6b/7
ḥavḍ Ar. kevser havuzu
 ḥ.-ı Kevser 17a/11
ḥavvā Ar. özel isim
 ruḥ-ı Ḥ. 44b/2
ḥayr Ar. hayırlı, faydalı
 ḥ. 37a/7
 ḥ.+ ı 10b/4
ḥayrān Ar. şaşırma
 ḥ. 19b/2
ḥayret Ar. şaşma, şaşırma
 ḥ.+ de 46b/7, 41a/3
 h.+ e 23b/7, 27b/8
ḥayru'lbetül Ar. özel isim
 ḥ. 41b/12, 42a/6
 ḥ. meyve-i 17a/8
ḥayru'l'ibād Ar. iyi insanlar
 ḥ. 19b/5
ḥayrūn Ar. iyi, hayırlı
 ḥ.-nisā indi 46b/10
ḥayvān Ar. hayvan
 ḥ.+ ı 23b/10
hazā Ar. bu

h. 1a/1, 8a/1, 12a/5, 22a/8

e'ş-şalât h. 31b/2

hazin Ar. hüzü'n

h.+ esine 12b/8

hecr Ar. göç etmek

nār-ı h.+ in 42a/9

helāl Ar. helal

h. 2b/10, 4b/2, 29a/7, 29b/11, 30a/10, 39b/11

helāllik helallik

h. 35a/6

hele hele

h. 6a/4

hem hem

h. 1a/11, 1b/11, 4b/9, 6a/3, 7a/7, 7a/12, 7b/1, 8b/10, 12b/9, 12b/10, 15b/11, 17a/2, 19a/7, 20a/1, 20a/7, 20a/9, 22b/11, 24b/6, 24b/9, 24b/11, 25b/7, 26a/2, 27a/10, 28a/5, 29a/6, 29b/3, 30a/5, 30b/8, 32b/5, 32b/10, 33a/6, 36b/6, 37a/7, 38a/4, 38a/6, 38b/1, 38b/8, 40b/5, 42a/7, 43a/1, 43a/5, 43a/6, 44b/2, 44b/4, 44b/5, 44b/8, 44b/11, 45b/7

hemān Far. hemen, derhal

h. 6b/5, 8b/7, 11a/6, 11b/9, 12b/3, 13a/5, 14a/9, 14b/10, 15b/10, 18b/11, 41a/4, 42b/11, 43a/10, 44a/2, 44a/4, 44a/9, 45a/9, 45b/9, 46b/5

hemīn Far. Yerine göre, ancak, hemen, her zaman

h. 18b/9, 20a/3

h. 12a/2, 13b/1, 13b/9

hemīşe Far. her vakit, her zaman

h. 35a/11

hep her zaman, sürekli

h. 5b/10, 21a/8, 38a/1

her Far. hep, bütün

h. 2a/8, 3b/3, 6a/1, 8a/4, 8a/7, 8a/8, 8a/10, 9a/3, 9a/4, 9a/10, 10a/11, 10b/4, 10b/10, 11b/2, 11b/4, 11b/8, 14a/3, 20a/9, 20b/10, 23a/10, 26b/3, 28a/6, 30a/3, 42a/5, 45b/3, 46a/10, 46a/11, 47a/4, 31b/3

hergiz Far. Asla, kat'iyen, hiçbir vakit, hiçbir şekilde

h. 4a/1, 5b/3, 18b/5, 34b/5, 42b/1

hey birine seslenmek

h. 26a/9, 29b/5

heza ?

h.+ dan 47a/7

hıdır Ar. peygamber ismi hızı a.s

h. 1a/7

hicret Ar. göç etme

h. 46a/8

nār-u h. 21b/8

hiç Far. hiç

h. 4b/2, 4b/10, 6a/3, 10b/7, 17a/1, 21b/11, 22b/4, 26a/8, 27b/3, 31a/8, 34a/4, 34b/5, 34b/8, 39b/7, 40b/1, 40b/3, 40b/8, 47a/3

hidāyt Ar. hak yoluna, doğru yolu kılavuzlama

h. 4b/2

hikāyet Ar. anlatma

h. 6a/6, 12a/6, 22a/10

h.+ i 12a/5, 41a/1

hilāl Ar. El tezgâhlarında dokunan ve özellikle gömlek yapmakta kullanılan, çözgüsü ham ipek, atkısı pamuktan, buruşuk görünümlü bez

h. 42b/4

hisāb Ar. hesap

h. 11b/7

hiṭāb Ar. bir veya bir çok kimselere ağızdan veya yazıyla söyleme

h. 7a/9

hiyānet Ar. ihanet

h. 15b/3

hizmet Ar. hizmet

h.+ inde 22a/5

h.+ inde 46a/11

h.+ üne 20b/3

hoca Far. hoca

h. 37a/11

h.+ dan 17b/1

h.+ sı 37b/1

h.+ sıyla 36b/4

h.+ sunuñ 36b/3

h. 37b/2

h. 35a/4, 35a/5

hoş Far. iyi, güzel, hoş

h. 6a/7, 10b/6, 12b/8, 13a/2, 13a/3, 13b/1, 13b/8, 14a/3, 14a/5, 17b/8, 19b/3, 21b/4, 21b/6, 21b/9, 25a/8, 32b/4, 35b/9, 40a/8

h.+ dur 36a/1

- hoşça** Far. iyi bir şekilde
 h. 44a/4, 15a/9
- hüb** Far. güzel, hoş, iyi
 h. 1a/7, 8a/2, 12a/7, 13a/1, 13b/2, 15b/11, 17b/3
 hüsn-i hulkı h. 31b/10
- hod** Far. Kendi, bizzat
 h. 5b/4, 11b/11, 34a/2, 41b/5
- hudā** Far. tanrı, halik
 hük-m-i h.+ dur 41b/8
- hulk** Ar. Doğuştan olan huy, yaratılış, tabiat
 hüsn-ü h.+ ıyla 14b/4
- hu(ü)mām** Ar. bir işe iyi sarılıp o işi başarmak için çaba gösteren, himmetli
 h. 21a/6
- hūn** Far. kan, öldürme
 h. 32b/1
 h. 16b/4
- hūr** Ar. cennet kızları, ahu gözlüler, gözlerinin akı karasından çok olanlar
 h. 44b/1
 h.-i rıdvān 17a/10
 h. i38a/6, 38a/8, 39b/2
 h.+ niñ 37b/6
- huzne** Ar. devlet parasının saklandığı yer
 h.+ sinden 21a/10
- hük-m** Ar. hüküm
 h. 17a/4, 17b/4, 37a/1
 h.-i hudādur 41b/7
 h.+ ini 1a/10
- hüreyre** Ar. özel isim
 h. 8b/2
- hürmet** Ar. hürmet, saygı
 h. 41a/9
 h.+ ine 21a/9, 40b/7
- hurrem** Far. şen, svinç, güzel yüzlü
 h. 40a/4
- hüseyn** Ar. özel isim
 h.+ e 18a/4, 18b/4
 h.+ i 44a/3
 h.+ le 17b/10, 19b/12

h.+ leḤasan.ı 17a/11

h. 4a/5, 4b/5, 18a/3, 43a/2, 43a/5, 44b/8, 45a/11

ḥüsn Ar. güzel terbiye, görgü

h.-ü ḥulkıyla 14b/4

h. 47a/7, 44b/8

ḥüsn_iḥulk - Ar. ahlak güzelliği

h.-ı ḥüb 31b/11

ḥüzn Ar. gam, keder, sıkıntı

h.-i ḡamden 21b/11

I

ırak uzak

ı. 16b/5

ı.+ dan 5a/5

ıssı sâhibi

ı. 31b/7

ısla - ıslamak

ı.- dılar 45a/7

ısmarla - ısmarlamak

ı.- dı 25b/4

ı.- dım 44a/2

ı.- ram 44a/3

ı.- yam 43b/1

ıııyan Ar. isyan etmek

ıı. 47a/7

ıı.+ ımuuz 47a/6

ııık Ar. aşk, sevgi

ıı.+ ıyıla 40b/12

nār-ı ıı.+ a 11b/8

ıı.+ ına 35b/1

ıı.+ ından 39a/6

ıı.+ ıyıla 47a/10

ıı.+ ıyla 6a/5, 7b/8, 12a/4, 22a/7

İ

i - imek eylemi

i.- di 1a/2, 1a/4, 1a/5, 1a/6, 1a/7, 1a/9, 1a/12, 1b/3, 2b/6, 3a/3, 6a/8, 7a/7, 12a/7, 12b/10, 13b/6, 15a/4, 19b/2, 22b/4, 23a/2, 23a/4, 23b/9, 24a/3, 31b/7, 31b/8, 31b/9, 31b/10, 31b/11, 32a/1, 32a/3, 34b/11, 37b/2, 37b/3, 38a/7, 38b/8, 39b/11, 40b/6, 41a/5, 42a/5, 44a/8

i.- dim 46b/6, 29b/2

i.- diñ 29b/9

i.- dük 7b/4

i.- dñ 46b/3

i.- ken 9b/7, 11b/10, 13b/2, 13b/6, 14b/2, 17b/1, 20a/3, 21a/7, 21b/10, 28b/7, 39b/5, 41a/8, 47a/1

i.- miş 9a/2, 15b/1

i.- ser 27b/2

i.- señ 11a/2, 11b/3, 13a/7, 17a/2, 22a/10

iblis Ar. iblis

i. 26b/11, 26a/8, 26a/10, 27a/2, 27a/7, 27b/1, 28a/5, 28a/8, 33a/7

i.+ e 27a/9

i.+ i 26b/1, 28b/2

i.+ in 28a/9, 28a/11

ibnü Ar. oğlu

İ. 8b/5, 8b/9

ibret Ar. kötü bir hadiseden alınan ders

İ.+ e 23b/8

iç insanın ya da herhangi bir şeyin içi

i.+ ere 23a/10

i.+ i 12b/6, 44b/1, 44b/5

i.+ in 43a/1

i.+ inde 5a/2, 5a/7, 17a/4, 17a/10, 17b/1, 19b/7, 22b/5, 23a/5, 24b/10, 26b/3, 26b/6, 26b/7, 37a/1, 42b/9, 44b/1

i.+ inden 5a/9, 15b/12, 31b/4, 46b/5

i.+ ine 19a/2, 42a/2

i.+ lerinde 15a/4

iç - içmek

i.- dük 15a/11

i.- mez 41a/4

içerü içeri, içeriye

i. 11a/6, 15a/7, 33a/5, 10b/2, 42b/11

içre içinde, arasında

i. 11a/7, 23a/11, 38a/8

içün için

i. 2b/2, 3b/9, 4a/4, 4a/10, 4b/8, 9a/1, 11a/11, 12a/9, 13a/4, 15a/11, 20a/2, 21a/3, 23b/3, 24a/6, 27a/6, 28b/6, 30a/1, 31a/1, 31a/6, 31a/7, 33a/8, 33b/8, 33b/10, 35a/7, 35a/11, 38a/11, 39a/10, 40b/1, 40b/4, 41b/1, 43b/9, 43b/10, 45b/7, 47a/13, 47a/14

ihsân Ar. iyilik etme, bağışlama

luṭf-i i. 22b/3

iẖtiyār Ar. seçme

i. 35b/2

ismāʿīl Ar. özel isim

i.+ im 28b/9

ikdām Ar. gayret ve sebatla çalışma, devamlı çalışma

i. 19a/10

iki sayı

i. 2b/4, 5b/9, 12b/8, 13a/3, 17b/6, 22a/2, 23a/9, 27a/4, 27b/10, 32b/12, 37b/8, 38a/2, 39a/3, 44a/4

i.+ si 4a/6, 7a/12, 17a/11, 44b/9, 45b/1

i.+ siniṅ 4b/3, 4b/11

ikindi ikinci

i. 6a/8

ikrām Ar. hurmet, saygı gösterme

ʿizz-i i. 19a/10

ilah Ar. Allah

i. 21a/9

emr-i i. 16b/2

ilahi Ar. Allahım

i. 11b/5, 16b/5, 34b/4, 37a/8, 39b/3, 40b/7, 44a/8

ile birlikte, ile, vasıtasıyla

i. 2a/10, 4a/5, 4a/8, 4b/5, 5b/2, 7b/8, 8a/8, 9b/8, 12a/4, 12b/2, 12b/6, 14a/4, 14a/9, 14b/6, 16a/7, 16b/1, 16b/5, 17b/4, 17b/6, 17b/8, 18b/3, 20a/4, 20b/1, 20b/8, 21a/1, 21b/10, 22a/5, 22a/7, 22b/2, 23a/1, 24b/6, 24b/8, 26b/10, 28a/11, 30b/6, 33b/5, 33b/6, 36a/4, 36b/10, 37a/11, 37b/2, 37b/4, 37b/10, 38a/1, 39a/7, 40a/1, 40b/12, 41b/5, 43a/2, 43a/4, 44b/1, 44b/9, 45a/3, 45a/11, 45b/4, 45b/7, 46a/3, 46a/6, 47a/7, 47a/10

ilerü ileri, önce

i. 3b/7

i.+ de 14a/1

‘ilime’lyakīn Ar. her şeyi bilmek, vakıf olmak

‘i. 46b/2

illā Ar. -dan/-den başka, yalnızca, mutlaka, illa

i. 26b/1, 28a/2, 28b/8, 31b/7, 34b/10, 15b/5, 25a/5, 33b/4

ilyās Ar. özel isim

İ. 1a/7

imān Ar. iman

i. 13b/7, 14b/1, 34a/8

i.+ a 12b/3

i.+ ıñı 33a/11

i.+ ıyla 11a/3, 12a/1

nur-ı i. 16a/3

imānsız imanı olmayan kişi

i. 2b/10, 6a/2

imdi şimdi

i. 5a/10, 6a/7, 6b/6, 8b/7, 9a/1, 9a/2, 9b/7, 10b/3, 11b/3, 15a/2, 18b/3, 18b/9, 23b/2, 23b/10, 25b/9, 30b/7, 31b/6, 32a/1, 36a/11, 37a/11, 38b/11, 39a/5, 40a/2, 41a/2, 46b/3, 47a/6

in - inmek

i.- di 5b/5, 6b/7

i.- dügi 21b/5

ḥayrūn-nisā i.- di 46b/10

inan - inanmak

i.- ma 28a/7

i.- mazlar 38b/7

‘ināyet Ar. dikkat, özenme

‘. 11b/5

incel - incelmek

i.- di 42b/4

incin- incinmek

i.- di 11a/8

inkār Ar. inkar

i. 21b/11

ins Ar. insan, beşer

i. 7b/3

inşāllah Ar. inşallah

i. 14b/9

intizār Ar. bekleme

- i.+ lar 46b/3
- ise** ise koşul eki
i. +8a/10
i.+ η 6b/2, 31b/4, 32b/11, 34a/11
i.+ η 6b/2, 31b/4, 32b/11, 34a/11
i.+ m 24a/9, 38b/6
- islām** Ar. islam
i. 33b/8
ʿarḍ-ı i. 12b/3
- ismāʿīl** Ar. özel isim
i. 22b/2, 22b/9, 24b/8, 24b/11, 25a/2, 25b/1, 26b/10, 27a/2, 27a/3, 27a/5, 27a/7, 27a/9, 27b/3, 28a/9, 28b/6, 29a/9, 29a/10, 29b/5, 31a/6, 31a/7, 25b/5, 26a/7, 26b/2, 29b/7, 31a/4
i.+ dūr 24a/6
i.+ e 22b/7, 25a/10
i.+ i 29b/6, 24a/11, 24b/2, 27b/11, 28a/1, 28b/3
i.+ im 24a/8, 24b/10, 26a/2
i.+ imden 28a/3
i.+ in 24b/3, 25a/7, 25a/8, 26a/6, 27a/1
- ismāʿīl Nebiyullah** Ar. Allahın peygamberi ismail
i. 22a/8
- iste -** istemek
i.- mişdiñ 23a/6
- iş** iş
i.+ de 2b/9, 11a/11, 13a/5, 24a/4
i.+ dūrür 44b/10
i.+ e 2a/1, 11a/8, 29a/9, 32a/2, 32b/6, 37a/8
i.+ i 6a/1, 15a/8, 16a/9, 17b/11, 29b/9, 29b/10, 31a/1, 32b/12, 34b/2, 37a/10, 47a/4
i.+ ine 1b/1, 11b/2, 20a/7, 32a/1
i.+ ini Kible.ye 30b/7
i.+ in 8a/5, 11b/4, 40b/8, 47a/3
i.+ inḍür 6b/5
i.+ ler 18b/5
i.+ lere 7a/7, 30b/3
i.+ ümi 37a/6
- işbu** bileşik, sıfat bu

i. 2a/6, 7a/7, 8b/11, 24a/2, 24b/2, 25b/4, 29a/10, 30a/7, 31a/1, 32b/6, 33b/5, 34a/3, 42b/3, 43b/10, 44a/6

işid - işitmek

i. 9a/7, 11a/4, 23b/2, 23b/10, 30b/7, 34b/6, 37a/11, 37b/5, 9a/2

i.- di 34a/3

i.- e 10a/2, 8b/6

i.- em 34b/1

i.- esin 25b/12

i.- ıcek 14b/5

i.- üp 17b/6, 27a/2, 33a/4

i.- ürseñ 32b/9

işit - işitmek

i. 5a/10, 6a/7, 7a/3, 15a/10

i.- di 3a/9, 4b/3, 6b/4, 18a/11, 28a/9, 39b/10, 44a/6

i.- dü 39b/6

i.- mek 7a/3

işle- işlemek

i. 8a/9

i.- di 31a/4

i.- sün 10a/9

işte işte

i. 3b/7

iştıyāk Ar. özlem

i.+ ım 42a/9

it - köpek

i. - 32a/7

i.- diñ 29b/8

i.- e 9a/11, 31b/9

iv - Acele etmek, koşmak, çabuk davranmak, şıtap etmek

i.- e 37b/2, 39a/4

‘izz Ar. değer, kıymet

‘i.-i ikrām 19a/10

‘izzet Ar. değer, kıymet

‘i. 2b/6, 19a/2

inle - inlemek

i.- di 36b/8, 43a/4

kaʿbe Ar. kaʿbe, mekke

k.+ ye 32b/8

k.+ yi 3a/3

K. 1a/2, 24b/7

ḳabīr Ar. mezar

ḳ.+ e 6b/10

ḳ.+ ine 3a/11

ḳabr Ar. mezar

ḳ. 42b/9, 46b/5

ḳ.+ i 42b/8

ḳ.+ ine 42a/8, 46a/2, 46a/3

ḳ.+ iṇe 11b/11, 42a/1

ḳabul Ar. kabul, iyi karşılama

ḳ. 15b/5, 19a/11, 19b/11, 21a/8, 28b/6, 38b/3, 42a/4

ḳaç - kaçmak

ḳ.- an 46a/10

ḳ.- ayın 6b/3

ḳaḏā Ar. namazı kazaya bırakıp bırakmamak

ḳ.+ ya 1a/6

ḳ. 3b/11

ḳadar kadar, az, biraz

ḳ. 9a/5, 14b/1, 15b/7, 21a/1, 21a/4, 22b/7, 22b/10, 23a/3, 35a/1

ḳ.+ dur 15b/6, 21a/4

ḳadd Ar. yüksek, boy

ḳ.+ i 36b/5

ḳ.+ ine 19b/2

ḳ.+ ini 19b/2

ḳadeḥ Ar. bardak, cam

ḳ. 42b/5

ḳadem Ar. ayak

ḳ. 44b/4

ḳader Ar. kader

ḳ. 5a/6

ḳ.+ in 28a/5

ḳadīm Ar. eski

ḳ. 42b/3

ḳādir Ar. kadir, gücü yeten, muktadir olan

ķ.+ sin 37a/8

ķadirpaŗa özel isim

ķ. 5a/11

ķadr Ar. nitelik, derece, değer

ķ.+esi 21b/8

ķ.+ inüz 20a/2

ķ.+ üni 46a/7

ķāfir Ar. kafir, Müslüman olmayan

k. 5a/4, 34a/7

k.+ leri 9b/8

ķaftan Far. genellikle ipekli kumaŗtan yapılan, uzun ve iŗlemeli üst giyisi

ķ.+ ların 24b/6, 25a/10, 26b/9

ķā'il Ar. söyleyen

ķ. 23a/9

ķā'ināt Ar. yaratıklar, canlılar

k. 19b/1, 44a/10, 31b/6

k. ı 41a/3

ķakı - sinirlenmek, öfkelenmek

ķ.- yup 36a/5

ķakır - sinirlenmek

ķ. 2a/9

ķal - kalmak

ķ.- a 4b/1, 29a/3

ķ.- am 36a/9

ķ.- amı.yki 30a/6

ķ.- amıki 30a/11

ķ.- an 27b/5, 35b/10

ķ.- anı 15a/6

ķ.- avüz 34a/7

ķ.- dı 1b/1, 5a/10, 5b/4, 15b/5, 23b/8, 26a/3, 27b/9, 30a/6, 36b/4, 36b/5, 40a/3, 46b/7

ķ.- dık 45a/1

ķ.- dılar 2b/3, 22a/5

ķ.- dur 45b/8

ķ.- madı 28a/11, 32a/5

ķ.- malı 28a/2

ķ.- maya 8a/5

ķ.- mayasıyuz 44b/10

ķ.- mayayın 2b/10
 ķ.- maz 47a/1
 ķ.- mışa 37a/8
 ķ.- mışam 27b/10
 ķ.- mışdı 41a/4
 ķ.- ur 6b/2, 18b/8, 34a/8
 ķ. 44a/3

ķalb Ar. kalp
 ķ.+ imüze 44b/11
 ķ.+ iñe 46a/10

ķaldur -kaldırmak

ķ. 15b/11
 ķ.- asın 37a/10
 ķ.- dı 45b/9

ķalk - kalkmak
 ķ.- dı 41b/12
 ķ.- up 23b/4, 27a/5, 29a/4

ķamer Ar. ay
 şems-i ķ. 37a/7

ķamu hep, herkes,bütün
 ķ. 5b/1, 7b/1, 21a/8, 22a/9, 41a/7
 ķ.+ muz 9b/4
 ķ.+ sı 5b/2, 5b/11

ķan kan
 ķ. 2a/3, 3b/8, 17b/3, 18b/2, 20b/6, 33a/5, 41b/1, 45b/2
 ķ.+ a 15b/10, 29b/3
 ķ.+ ı 23a/5, 24a/7
 ķ.+ la 3b/8
 ķ.+ lar 6a/9, 40b/2

ķanad kanat
 ķ.+ ıyla 5b/1

ķanā'et Ar. mahkûmiyet
 ķ. 33a/9

ķancaru ?
 ķ. 27a/8

ķanda nerede
 ķ. 15b/5, 25b/11, 26a/1, 26b/10, 28a/7, 33a/10, 35b/8, 36b/9
 ķ.+ dur 15b/8, 20b/3

ķ.+ sını 18a/4, 41a/6, 41a/7

ķanı nerede, hani

ķ. 4a/3, 15b/8, 20b/3, 26a/7, 36b/8, 41a/8, 41a/9

ķanır- kanırmak

ķ.- ur 30b/8

ķāni Ar. kanaat eden, inanmış, kısmetine râzı olmak

k. 9b/10

ķankı hangi

ķ. 5a/5, 43a/9

ķ.+ sını 27b/11

ķanlı kanlı

ķ. 43b/7, 44b/6, 44b/9

ķ.+ muzdur 19b/9

ķapu kapı

ķ. 4b/6

ķ.+ sını 28a/3

ķ.+ sına 4b/5

ķ.+ ya 4b/9

ķ.+ yı 37b/2

ķār Far. Alış verişten elde edilen maddî kazanç, para kazancı.

k. 26b/1, 32a/5

k. ı 15b/7

ķara kara, siyah

ķ. 1b/8, 26a/9, 41b/1

ķ.+ sı 5b/4

ķaravaş carıye, halayık

ķ. 37a/9, 38a/7, 38a/9, 38b/1, 38b/4, 39b/11

ķ.+ dur 34a/1

ķ.+ dur 34a/2, 37a/1, 39b/9

ķ.+ lar 34b/3

ķarındaş kardeş

ķ.+ ım 40a/1

ķ.- imuz 4a/3

ķarşu karşı

ķ. 11b/6, 14a/5

ķaşd Ar. niyet, kurma, bile bile yapma

ķ.+ ı 14b/5, 30a/8

ķ.+ ıyla 34a/7

- k.+ ina 6b/1
- kaşlu** kaş
 k. 45a/4
- kat** kat, tabaka
 k.+ ina 1a/7, 2b/5, 4a/5, 10a/10, 18a/9, 26a/4, 27a/1, 36b/3, 36b/6, 37b/4,
 37b/6, 37b/9, 37b/11
 k.+ ında 6b/10, 8a/1
- katı** pek çok, sert, katı
 k. 15a/4, 18b/2, 22b/10, 23a/3, 32a/3, 32b/1, 37b/3, 42b/4, 42b/7, 42b/10,
 45a/6, 46b/6
 k.+ dur 11b/7
- katl** Ar. öldürme, idam
 k.+ ina 17b/4
- kāvil** Ar. söz, anlaşma
 k. 229b/8
 k.+ e 7a/5
- kavşur-** kavuşmak
 k.- mağa 43a/1
- kav(u)m** Ar. kavim
 k.+ i 6b/8
 k.+ i 9a/11
 k.+ in 4a/2
- kaya** büyük sert taş
 k.+ lara 6b/3
- kayd** Ar. ehemmiyet verme
 k.+ ını 29a/5
- kayır** - kayırmak
 k.- madı 4b/10
- kaykulu** kaygılı, endişeli
 k. 9a/6
- kāyu** endişe etmek
 k.+ sı 9a/9, 2a/7
- kıırdı** ؟
 c. 3b/3
- kebāb** Ar. kebab
 k. 39a/6
- kefen** Ar. kefen
 k. 45a/11

kelām Ar. söz

k. 6a/4, 7b/6, 19b/3, 20a/4, 20b/8, 31a/9

k.+ dan 9a/5

k.+ ı 13b/6

keleci ؟

k. 2a/8

kemāl Ar. olgunluk, yetkinlik

k.-i zi'lcelāl 21b/7

keman Far. yay

k. 36b/5

kendi kendi

k. 4a/7, 5a/5, 7a/4, 21a/10, 21b/3, 23a/10, 25a/11, 28a/5, 33b/7, 36a/2, 36b/9, 39b/4

k.+ si 39a/2

k.+ sine 5a/8

k.+ sini 2b/2, 5a/7

kendü kendi

k. 16b/10, 26b/4, 35b/10

k.+ si 38b/11

k.+ sini 2b/1, 46a/7

k.+ süni 1a/9

k.+ yi 28a/6, 41b/11

k.+ zin 14b/5, 18a/2, 39b/10

kendüzü kendüsi

k.+ me 42a/10

k.+ ni 43a/1

kerem Ar. çömertlik

k. 11b/5, 41b/5

kerbelā susuz bırakmak

k. 46b/11

kes - kesmek

k.- di 16b/9, 30b/11

k.- diler 3a/2, 17a/2

k.- diñ 31a/1

k.- e 34a/5

k.- eñ 16b/9

k.- ilmiş 3b/8

k.- in 16b/9, 16b711, 17a/3

k.- me 7a/9, 7a/10, 31a/2

k.- medi 7a/10

k.- medihiç 30b/10

k.- sin 7a/10

k.- üp 2b/9, 3b/7

Kevser Ar. cennette bir havuz adı

havd-ı K. 17a/11

kevn Ar. Olma, vukū bulma, ortaya çıkma, hudus etme

k. ü 12a/9

key Far. ne zaman, ne vakit

k. 12b/1, 12b/9, 15a/4, 18a/2, 22a/11, 32b/1, 37b/3, 37b/5,
46b/6, 13a/5, 15b/6, 11a/2, 24a/10, 33a/7, 34b/7, 34b/11, 40b/1

kez bir defa, bir kere

k. 3a/7, 3b/6, 8a/4, 10b/4, 19a/8, 30b/10, 30b/11, 36a/8

kıl - kılmak

ķ. 10a/1, 11b/5, 16b/5, 20a/8, 22a/1, 35b/2

ķ.- a 5a/10, 8b/1, 10a/11, 27a/6, 29a/7, 31b/3

ķ.- alum 16a/7, 29a/9, 34a/6

ķ.- am 23a/6

ķ.- an 27b/5

ķ.- ar 26b/11

ķ.- asın 18b/10, 30b/5

ķ.- aydı 29b/11

ķ.- ayum 2a/1

ķ.- dı 5a/9, 5a/11, 12b/11, 13b/9, 14a/1, 16b/2, 18a/2, 18a/3, 19a/7,
19b/12, 20a/9, 22b/7, 23b/9, 23b/11, 31a/5, 34a/10, 34b/8, 37a/5, 40a/8,
42a/4, 42a/8

ķ.- dılar 14b/5, 17b/6, 22a/2, 45b/11, 46b/8

ķ.- dım 11a/11, 38b/3, 38b/11

ķ.- dugün 14b/1

ķ.- dum 15b/5, 21a/11, 42b/5

ķ.- ın 31a/2

ķ.- ıvırın 45b/10

ķ.- ıñuz 3b/1

ķ.- madı 4a/1, 28a/5, 34b/8

ķ.- madılar 19a/11

ķ.- madın 31a/1

ķ.- madum 23a/9

kı.- mağa 12a/10, 26a/6
 kı.- mak 12b/1, 15b/7, 47a/14
 kı.- masun 8b/10
 kı.- maya 4b/2, 5a/4
 kı.- mış 35b/5
 kı.- mışam 5a/4
 kı.- mışdı 6a/8
 kı.- mışuz 33a/9
 kı.- sun 9b/5, 21a/11
 kı.- up 9a/12, 35b/8, 36b/8
 kı.- ur 1a/5, 2b/6, 6b/7, 10b/1, 30a/3, 46b/3
 kı.- uram 6b/8
 kı.- urdı 17a/3
 kı.- uruz 18a/10
 kı.- uñ 8a/2, 32b/12

kına kına

kı. 29a/6

kınala – kına yakmak, kınalamak

kı. 24b/4

kı.- dı 25a/8

kınalı kınalı

kı. 26b/5

Ḳırāʾat Ar. okumak işi, okuma

Ḳ. 1a/10

kırıl - kırılmak

kı.- makdan 15a/2

kırk sayı

kı. 2a/8

kısa kısa

k. 1b/3

kışāş Ar. Kıssalar, hikâyeler, rivâyetler

kı. 16b/1

kısmet Ar. kısmet, pay etme, bölme

kı. 16a/7

kışsa Ar. hikaye, rivayet

kı.+ sınıñ 12b/11

kıy - kıymak

kı.- a 26a/8, 27a/11, 33b/8

ķ.- abildükleri 21a/1

ķ.- anlar 38a/11

ķ.- dı 38a/10

ķ.- madı 38a/10

ķıyāmet Ar. kıyamet, dünyanın sonu

ķ. 5a/1, 9a/8, 38a/2, 45b/5

k.+ e 30a/10

ķ.+ e 29a/3, 30a/6

ķıyās Ar. karşılaştırma, oran

ķ. 36b/1

ķız kız

ķ. 34a/6, 35a/3, 35a/10, 36a/6, 36b/4, 37a/11, 39b/4, 40a/1, 40a/3, 40a/7

ķ.+ a 34b/11, 35a/9, 39a/4

k.+ ı 22b/4

ķ.+ ı 33b/7, 34b/4, 34b/9, 35a/1, 35a/2, 35a/4, 37b/1, 38a/8, 38b/11

ķ.+ ım 37a/6, 40a/6, 46b/6

ķ.+ ın 34b/2, 34b/3

k.+ ından 35a/3

ķ.+ ını 34b/6, 40a/9

ķ.+ ın 32a/3, 39b/10

ķ.+ umı 34a/11, 37a/9

ķ.+ uñ 33b/4, 37b/6

ķ.+ uñı 32b/10, 32b/11

ki ki bağlaç

k. 7b/6, 8a/9, 8b/9, 14a/10, 14b/8, 15b/1, 16b/7, 17b/8, 18b/3, 18b/9, 20b/2, 21b/5, 22b/7, 23b/1, 25a/10, 26b/2, 28a/5, 28a/6, 29a/7, 29b/1, 31a/9, 32b/7, 32b/9, 36a/4, 36a/8, 36b/1, 38a/3, 38a/5, 38a/7, 38b/2, 42a/1

ķibār Ar. terbiyeli, görgülü, ince, nazik

k. 19a/8

ķim ki bağlaç

k. 1b/5, 3a/7, 3a/10, 3b/6, 4a/1, 4a/7, 4b/7, 4b/9, 5a/8, 6a/7, 6b/9, 7a/6, 8a/2, 8a/4, 8a/8, 8a/10, 8b/5, 8b/11, 9a/7, 9b/1, 9b/9, 10a/5, 10b/9, 11a/10, 12a/7, 12a/9, 12b/1, 12b/2, 12b/7, 13b/7, 13b/11, 14a/7, 14b/6, 14b/11, 15a/10, 16a/3, 17a/3, 17a/4, 17a/8, 17a/11, 17b/1, 17b/2, 17b/9, 17b/10, 18a/3, 18a/5, 18a/9, 18b/4, 19a/1, 19a/3, 19b/6, 19b/11, 21a/11, 22b/5, 23a/1, 23a/4, 23a/10, 23b/6, 24b/3, 24b/8, 26a/8, 26a/9, 27a/3, 27a/9, 29a/1, 30a/3, 31a/1, 31b/3, 31b/5, 31b/7, 32a/2, 32a/11, 33a/2, 33a/3, 33a/7, 33b/3, 34b/1, 34b/2, 34b/3, 34b/10,

34b/11, 35a/4, 35a/6, 35a/7, 35a/9, 36b/1, 37a/7, 37b/7, 38a/2, 39b/11, 41a/2, 41a/4, 41a/8, 41b/11, 42a/6, 42b/9, 43b/2, 43b/3, 44a/7, 45a/1, 45b/8, 46a/1, 11b/1

k.+ dūr 14a/7, 15b/9, 16a/3

k.+ e 43b/1

k.+ i 10a/9

k.+ inle 25a/1

kimse kimse, herhangi biri

k. 24a/9, 30a/4, 31a/8, 33b/8, 34b/5, 34b/8, 34b/9, 41a/8

k.+ müz 32b/2

k.+ niñ 1a/6, 34b/4

k.+ ye 2a/8, 16b/4, 29a/3, 32a/5

kin Far. nefret, kin

k. 40b/1

kirām Ar. şerefliiler, ulular, çömertler

menbe^c-i luṭf-i k.+ sīn 21a/2

kişi kişi

k. 6a/1, 8b/3, 13a/11, 15a/8, 16a/9, 17b/2, 18b/5, 18b/8, 23a/8,

26a/5, 27a/5, 27a/6, 28a/4, 28a/6, 34a/5, 47a/1, 47a/2, 47a/4

k.+ de 40b/1

k.+ den 27b/4

k.+ dūr 35a/6

k.+ niñ 35a/8

k.+ sīn 14a/6, 39a/10, 39a/11, 39b/2

k.+ ye 9a/10, 10b/8, 14a/2, 17b/2, 34a/2, 34b/7

k.+ yem 10b/7

k.+ yüz 34a/7

kitāb Ar. kitap

k.-ı destān-ıyoḥsul her 31b/2

k.-ı destan 1a/1

ko - koymak, bırakmak, katmak

ķ. 33b/2

ķ.- dı 16b/9, 25a/11, 36b/7, 38a/9, 46b/10

ķ.- dılar 34b/2

ķ.- ğıl 5a/3

ķ.- ma 33a/11, 10a/7

ķ.- madı 12a/10

ķ.- maz 1a/6

ķ.- mazuz 19b/9
 ķ.- mışam 34a/9
 ķ.- η 10a/3, 10a/9, 14b/7
 ķ.- rsun 25b/8
 ķ.- ya 33b/8

ķoca yaşlı, ihtiyar
 ķ.+ sın 40a/11

ķoç koç
 ķ. 23b/1, 31a/7

ķoğar ؟
 ķ. 6b/1

ķok - kokmak
 ķ.- an 36b/11
 ķ.- dı 44a/11

ķokla - koklamak
 ķ.- ydum 29a/2

ķoku koku
 ķ.+ sı 44b/11
 ķ.+ sın 36a/11

ķol kol
 ķ.+ ların 25a/8

ķon - konmak
 ķ.- dı 6a/9

ķonuk misafir
 ķ. 15a/10
 ķ.+ unuz 14b/9

ķop - kopmak, ölmek
 ķ.- ayın 11a/3
 ķ.- dı 19b/10, 45b/5

ķork - korkmak
 ķ.- aram 29b/1

ķoy - koymak
 ķ.- a 10b/3
 ķ.- alar 46a/2
 ķ.- alum 42a/3
 ķ.- an 26b/9, 46a/8, 46b/2
 ķ.- asın 18b/10
 ķ.- sa 28a/6

ķ.- up 25b/11, 26b/8, 28b/2, 38a/10, 40b/4, 46a/7

ķoyun koyun

ķ. 6b/11

ķonŗı komŗu

ķ. 31b/9, 32a/9, 32a/10, 39a/8

ķonŗu komŗu

ķ.+ sı 32a/7

ķonŗŗ -konuŗmak

ķ.- acaŗı 37b/3

ķŗ Far. ķŗ, gŗrmeyen

k. 27a/4, 28b/2, 38b/8

k.+ ce 38b/8, 38b/10, 39a/2

ķŗpe daha yeni filizleŗmiŗ, daha bŗyŗmemiŗ

k. 44a/4

ķŗŗe ķŗŗe

k.+ m 42b/10

k.+ mdiŗ 18b/3

ķoc - kucaklamak

ķ.- dı 5a/7, 45b/4, 46b/6, 25b/2

ķocaŗ kucak

ķ.+ ında 26b/7

ķudret Ar. kuvvet, takat, gŗŗ, Allah yapısı

ķ. 2a/10, 21a/10, 37b/2

ķ.+ den 10b/2

ķ.+ imi 5b/7

ķ.+ in 45b/11

ķ.+ inden 21b/2

ķul kul, insan

ķ. 1b/9, 11b/3, 28b/7, 30a/4, 31b/4, 38a/11

ķ.+ a 9a/5

ķ.+ ı 9a/4, 24a/3, 24a/4

ķ.+ larıŗ 9b/9, 37a/7

ķ.+ laruŗı 16b/5

ķ.+ umı 9a/1

ķ.+ una 16b/7

ķulak kulak

ķ.+ ına 1b/4

ķuldur -kuldurmak

ķ.- ur 31a/3

ķulluĝ kulluk, yardımcılık

ķ.+ a 31b/3

ķur - kurmak

ķ.- dılar 14b/10, 21b/10

ķurān Ar. kuran elkerim

ķ.+ a 1a/11

ķurban Ar. kurban

ķ. 13a/6, 21a/6, 22b/6, 23a/2, 23a/6, 23b/1, 23b/3, 23b/4, 23b/9, 23b/10, 24a/4, 24a/11, 24b/2, 26a/8, 26a/9, 26a/10, 27b/1, 27b/2, 27b/11, 28b/8, 29a/1, 30b/1, 30b/5, 31a/7, 33b/2, 33b/10, 43b/4

ķ.+ ı 31a/6

ķurı kuru

ķ. 30a/6, 36b/5

ķurtar - kurtarmak

ķ. 31a/6

ķ.- asın 18b/9

ķurtul - kurtulmak

ķ.- asın 17b/10

ķ.- dı 21b/6, 31a/7

ķ.- duŋ 40a/6

ķuşūr Ar. eksiklik, ayıp

ķ. 38a/8

ķ. ı 38a/6

ķuş kuş

ķ.+ a 5a/11

ķutlu kutlu, mübarek

ķ. 24b/8, 44b/4

ķ.+ dur 7a/3

ķutuĝ ?

ķ.+ uŋuz 15a/9

ķuzı kuzu

ķ. 26b/5, 28b/5, 36b/10, 36b/11, 43b/1

ķuzu kuzu

ķ.+ lar 36a/7

ķ.+ larım 44a/4

ķuzucaĝ kuzucuk

ķ.+ ım 29b/5

ķ.+ mı 35b/5

küccücük küçük

ķ.+ den 35a/7

küfr Ar. küfr, Allaha ve dine ait şeylere inanmama

ķ. 12b/2

kül kül

ķ. 40b/6, 42a/2

küllü Ar. bütün, hepsi

ķ. 33a/3

kürsi Ar. oturalacak yüksekçe yer, taht

ķ. 45b/7

L

lā Ar. hayır

l. 22a/1

lağab Ar. lakap

l.+ ı 12b/10

laʿīn Ar. kovulmuş, nefret kazanmış

l. 27a/1, 31b/8, 33a/7

l.+ ün 28a/7, 33b/1, 28a/10

lākin Ar. lakin, fakat

l. 22b/4

laʿnet Ar. Allahın mağfiretinden mahrumluk

l.+ e 31b/9

laṭīf Ar. yumuşak, hoş, güzel

l. 12b/9, 14a/1

layık Ar. yakışan, uyan, layık

l. 23a/8, 28b/7

lā-yezāl Ar. bitimsiz

y. 22a/1

layık ol -layık olmak

l.- a 31b/2

līk Far. lakin

l.+ i 41b/8, 13b/4

l.-i mühlet 21a/5

l.-i şimāsında 16a/3

loķma Ar. lokma

- l. 32a/5, 40b/5
- luṭf** Ar. hoşluk, güzellik, iyi muamele, iyilik
- l. 18b/10, 23a/7, 10b/3
- l.+ ından 19a/9
- l.+ ıyla 13a/2
- l.-i iḥsān 22b/3
- menbe^c-i l.-i kirāmsın 21a/2
- l.+ inüzden 35a/8, 43a/3
- l.+ uından 22b/6

M

- maḡbūn** alış verişte aldanmış olan, şaşkın
- m. 15b/1
- māh** Far. ay
- m. 37b/8, 41b/1, 45a/4, 47a/12
- m.+ ı 35a/5
- maḡbūb** Ar. sevgili, muhabbet olunmuş
- m. 10b/8
- maḡcūb** Ar. utanan, örtülü perdeli
- m.+ durdur 8a/2
- maḡrem** Ar. nikah düşmiyen, haram
- m.+ üm 33a/6
- maḡrūm** Ar. nasipsiz, bahtsız
- m. 35a/3
- maḡşer** Ar. mahşer, çok kalabalık
- m. 8a/10, 10b/5
- rūz-ı m.+ de 19b/6
- maḡv** Ar. yok etme, ortadan kaldırma, silme
- m. 46a/10
- maḡzūn** Ar. hüznünlü, tasalı, kaygılı
- m. 45b/6
- maḡşūd** Ar. kasdolunan, istenilen şey
- m.+ ına 20b/9
- m.+ ına 2b/11, 38b/2
- līk-i m.+ um 13b/4
- māl** Ar. mal, varlık, servet
- m. 40b/4

m.+ ı 15b/5, 16a/7, 22a/4, 22b/4, 32a/3

m.+ ımı 15b/3

m.+ imuz 15a/1

m.+ imuñ 32b/9

m.+ ın 15a/6

m.+ ını 22a/4, 23a/10

m.+ ıyla 33a/7

mālik Ar. bir şeye sahip olan

m. 13a/9

m.+ inün 14a/11

ma'lūm Ar. bilinen, belli olan

m. 11a/11, 30a/7, 33a/3

ma'nā Ar. mana, içyüz

m.+ sın 22a/10

ma'ni Ar. anlam

m.+ye 16a/4

mashāra Ar. maskara

m. 24a/5

maşlahat Ar. iş, emir, husus, madde, keyfiyet

m. 43a/3

maşgul Ar. meşgul

m. 45a/9, 45b/9, 22a/5

mate ؟

m.+ yi 28a/8

mecnūn Ar. mecnun, deli

m. 45b/6

meded Ar. yardım, imdat

m. 24b/10

medh Ar. övmeye sebep olan şeyi

m.-i senālar 46b/8

medīne Ar. hicazda Hz muhammedin türbesi bulunduğu şehir

m. 14a/8, 13b/10

meger Far. meğer, oysa ki, halbuki

m. 1b/2, 28b/11, 36a/11

mehribān özel isim

m. 43b/1

m. ım 35b/3

mekān Ar. mekan, yer

- m. 12a/9
- mekr** Ar. hile, aldatma, dubara
m. 18b/3, 21b/10
- melāl** Ar. bıkmak, usanma, sıkılma
m. 13b/2, 42b/4, 43b/10
ḥāk-i pāy-ı m. 29b/11
- meleg** Ar. melek
m.+ ün 9a/3
- melek** Ar. melek
m. 7b/2, 8b/4, 9a/2, 45b/7
m.+ ler 8b/11
m.+ leri 10a/7
- melūl** Ar. bezmiş, bıkmış, usanmış
m. 11a/9, 19a/11, 40b/3, 41b/10, 41b/12
- mel‘ūn** Ar. lanetlenmiş, herkesin nefret ettiği kimse
m.+ e 31b/9
m. 15a/4, 33a/3
- menba‘** Ar. kaynak, pınar
m.-i luṭf-i kirāmsın 21a/2
m. i 21b/7
- menber** Ar. yüksek olan yer
m. 20b/4
m.+ e 20a/10
m.+ in 20a/6
m.+ inden 21b/5
- menşūb** Ar. nasbolunmuş, konmuş
m.+ ı 33b/3
- menzil** Ar. ev, mertebe
m. 46b/10
m.+ i 42b/6
- merḥabā** Ar. merhaba
m. 42b/9
- merḥamet** Ar. merhamet, şavakat
m. 16b/3
- merḥem**
m. 36a/8
- meryem** Ar. özel isim
ruḥ-ı M. 44b/2

mescid Ar. mescid, cami

m. 19a/2

m.+ e 18a/9

mevlā Ar. efendi, sahip, malik

m. 16b/8

mevt Ar. ölüm

m.+ ini 46b/2

meydān Ar. meydan, alan, düz yer

m.+ a 17b/9, 20a/6

m.+ ına 3b/2

meyl Ar. eğilme, sevmek

m.+ i 10b/1

meyle – meyletmek, eğilmek

m.- r 36a/7

meyve meyve

m.-i ḥabru'lbetül 17a/8

meyyit Ar. ölü

m.+ im 30a/8

mezād Ar. arttırma ile yapılan satış

m. 34b/8

mı soru işareti

m. 14a/10, 16a/4, 18b/3, 26a/8, 29a/3, 29a/7, 33b/5, 33b/8, 34a/4, 34a/5, 36a/9, 37b/7

m.+ dur 2a/2, 9b/5, 23a/8, 23b/3

m.+ sın 27a/8

mi soru işareti

m. 1b/7, 10b/7, 18b/4, 24a/1, 26a/8, 27b/4, 27b/6, 27b/11, 28b/1, 29a/7, 35a/8, 36a/9, 38a/3, 41a/9

m.+ di 41a/10

m.+ sin 23b/7, 24a/6, 27a/8, 39b/2

m.+ yim 33b/9

miḥnet Ar. zahmet, eziyet, gam

m.+ i 27b/10

m.+ lerim 42b/1

mikā'īl Ar. dört büyük melekten kulların rızıklarını taksim etmekle görevli olan melek

m. 7a/11

milḳ Ar. ev ve dükkan gibi taşınmaz ve gelir getiren mal

m. 15a/10
 m.+ i 15a/10, 20a/11, 31b/4, 31b/5
 m.+ ine 13a/9, 46b/10
 m.-i San'ādan 20a/11

mi'rāç Ar. göğs çıkma
 m. 20a/5

misk Ar. mis
 m. 18a/8, 44a/11
 m.-i 'anberle 45a/10

miskin Ar. zavallı
 m. 34b/5, 37a/4, 39b/6
 m.+ e 3a/4
 m.+ i 3b/9, 37a/8

mu soru işareti
 m.+ sın 35a/5

mūāfiq Ar. kabul etmek
 m. 33b/9

mu'cizāt Ar. mucizeler
 m. 22a/6, 31b/6
 m.+ ı 5b/11, 39a/3
 m.+ ından 12a/6
 m.+ i 21b/4
 şun'a-i m. 12a/5

muḥāl Ar. mümkün olmayan
 m. 12b/2, 16a/2

muḥammed Ar. özel isim
 m. 2b/4, 4b/3, 9b/5, 9b/11, 10a/6, 10a/9, 15a/7, 15b/11, 16a/2, 20a/4, 21b/1,
 22a/11, 33a/10, 33a/11, 33b/1, 33b/3, 33b/9, 35b/2, 38a/4, 14a/8, 19b/5, 39a/8
 m.+ dür 13b/4, 22a/6
 m.+ e 37a/10

muḥterem Ar. saygı değer
 m. 11b/5, 20a/8

munḥarık
 m.+ sın 11b/7

munis Ar. cana yakın olmak
 m. üm36b/8

murād Ar. arzu, istek, dilek
 m. 34b/8

m.+ a 13b/5

m.+ ına 40a/10, 40b/7

m.+ ına 2b/11

murīd Ar. istemek

m.+ i 11b/6

murtaḍā Ar. Hz alinin lakabı

m. 37b/9, 46b/4

muṣṭafā Ar. özel isim

m. 14a/11, 15a/8, 15b/9, 16a/4, 18b/6, 37b/9, 37b/10, 37b/11, 38a/1, 38a/3, 38b/9, 39a/10, 40b/7, 42b/9, 14a/8, 46b/4, 46b/7, 46b/11, 19b/5, 39a/8, 2b/5, 2b/6, 2b/7, 10b/1, 20b/4

m.+ dan 31b/6

m.+ nın 4a/5, 4a/6, 5b/6, 12a/3, 31a/11, 35b/1, 47a/8

m.+ ya 2b/4, 4a/7, 4a/10, 5b/5, 6a/4, 7b/6, 19a/2, 22a/4, 31a/9, 31b/8

m.+ yı 31b/10

muṣṭāk Ar. özlem

m. 1a/7

m.+ ım 42b/10

muṣṭulūk müjdelik

m. 46b/3

muṭteber Ar. itibar gören, hatrı sayılan, sözü geçer

m. 6a/7

muṭīʿ Ar. boyun eğen, uyan kimse

m. uz 30a/3

muṣāfık Ar. kabul, uygun

m.+ lar 20a/1

mü soru işareti

m. 17a/2

mübārek Ar. mübarek

m. 2a/3, 6b/4, 7a/9, 10a/2, 18a/11, 24b/4, 26b/8, 29a/8, 38b/9, 44b/4, 46b/5

mübtelā Ar. dertli, hasta, başı sıkıntılı

m. 12b/5

müctebā Ar. seçilmiş, Hz peygamberin isimlerinden

m. 37b/9, 46b/4, 46a/4

m.dedi 42b/9

mühlet Ar. zaman verme

m. 9b/3, 33a/1

m.+ i 23a/3

lik-i m. 21a/5

mü'min Ar. mümin insan, İslam, iman etmiş

m. 11b/3, 17a/2

m.+ e 12a/1

mümkinât Ar. mümkün olan

m. 19b/1

münâcât Ar. tanrıya yakarma

m. 22b/7, 11b/8, 20a/10

münâfık Ar. munafık, iki yüzlü

m.+ lar 3a/11, 16a/8, 20a/1

m.+ lara 16a/6

m.+ ları 22a/3

münevvir Ar. tenvir edilmiş, nurlandırılmış

m. 46a/10

müslümân Ar. Müslüman, islam

m. 21b/6, 31b/9, 32a/8, 32a/11, 32b/6, 33a/1, 33a/2, 33b/4, 12b/2, 13a/2, 13a/7

m.+ ın 31b/10

müstecâb Ar. duanın kabul olunması

m. 20a/8

müşfik Ar. sevecen

m. 43b/1

müşkil Ar. problem

m. 6a/1

m.+ i 39b/3

müştāk Ar. özlem

m. 46b/6

müşteri Ar. müşteri

m. 34b/11, 35a/1

N

nagihān özel isim

n. 14a/2, 14b/11, 17b/3, 21a/7, 38b/10

nāka Ar. dişi deve

n. 12b/9

n.+ sın 14a/5

n.+ sina 13b/1, 13b/3

n.+ sından 15a/5

namaz Far. namaz

n. 1b/4, 1b/5

n.+ ı 1a/6, 6a/8

n.+ m 45b/10, 45b/11

n.+ ma 45b/9

dest-i n. 21a/5

nār Ar. ateş

n. 19b/7

n.-ı ıışka 11b/8

n.-ı ğurbetden 13b/3

n.-ı hecrin 42a/9

n.-u hicret 21b/8

n.+ ma 42a/11

nāz Far. şımarıklık

n.+ um 3a/7

nazar Ar. nazar

n. 37a/4

nāzen Far. nazlanmak

n. in 17b/6

nāzil Ar. yukarıdan aşağı inen

n. 20a/3, 22a/6

nazlan -nazlanmak

n.- an 26b/7

nazlı nazlı, şımarık

n. 24b/3, 26b/2, 29a/5, 26a/7

ne soru işareti

n. 1a/5, 1b/1, 3b/1, 3b/10, 5a/8, 5b/4, 6a/7, 7b/2, 9a/2, 9a/7, 10a/4, 10a/9, 10b/7, 11b/11, 14a/6, 14b/10, 15b/1, 15b/6, 16a/6, 16b/11, 18b/3, 19a/3, 19b/10, 20a/9, 21a/3, 21a/4, 22b/3, 23b/2, 25a/6, 26a/5, 26a/7, 26b/11, 27b/10, 27b/12, 28b/6, 28b/10, 29a/1, 29a/9, 29b/4, 29b/10, 30a/3, 30a/8, 30b/3, 31a/4, 32a/2, 32b/6, 33a/1, 33a/2, 33a/3, 34a/6, 34b/5, 35a/6, 38b/4, 38b/7, 39a/10, 39a/11, 39b/2, 41a/2, 42b/3, 43a/2, 43b/9, 44b/10, 45a/2, 45a/6, 47a/2, 47a/4, 47a/5

n.+ dir 40a/6, 14b/8

n.+ dür 15a/8, 17b/2, 19a/1, 29a/9, 29b/7, 39a/11, 43a/3, 43b/10

n.+ ler 5a/10, 13a/1

nēçün neden

n. 23b/3, 31a/1, 43b/9, 43b/10

nebī Ar. peygamber

n. 15b/6

n.+ ler 38b/5, 38b/6

nebiyullah Ar. Allahın peygamberi

N. 17a/7

necāt Ar. kurtuluş

n. 6a/5, 7b/7, 12a/4, 22a/7, 40b/11, 47a/9

necāt ʿışk Ar. kurtuluş aşkıyla

n.+ ıyla 31b/1

néd- ne yapmak

n. 25a/5, 24a/9, 16b/2

n. em 37a/4, 44a/1

n. er 47a/1

n. erem 28b/7

n.eriki 26b/2,

n. yim 41a/4, 43a/9

n. yüm 30a/5

n. lüm 41b/7

neden neden

n. 2a/1, 18b/7

n. lü 47a/4

nefes Ar. nefes, soluk

n.+ i 1a/5

nefs Ar. ruh, can, kendi, asıl

n.+ i 9a/8

n.+ inden 16b/10

neftezen ?

n.+ ler 3b/5

nèle - ne yapmak, ne etmek

n.- dim 27a/11, 31a/4

nemrud ?

n. 4a/4, 3b/9, 4b/8

nerede nerede

n. 27a/8

nereye nereye

n. 9b/1

nergis Far. nergis

n. 45a/2

neru ?

n.+ sı 23b/10

nesne nesne, şey

n.+ müz 32b/2

n. 9a/5, 14b/1, 15b/4, 17a/1, 31a/8

nét - ne etmek, ne yapmak

n.- düğini 14b/2

nête - ne yapasın

n.- sin 27b/9, 23b/8

nevfet ?

n. 3b/5

nevha Ar. Ölünün arkasından sesle ağlama, mâtemle feryat etme

n. 42a/5

néyle - ne eylemek, ne yapmak

n.- di 11a/4, 34b/10

n.- yiser 10b/1

n.- yüp 14b/2

nezîr Ar. birini doğru yola sokmak için gözdağı vererek korkutma

n.+ in 23b/3

niye niye, neden

n.+ 27a/2, 32a/4, 38a/3

nice çok, pek

n. 4a/1, 7a/9, 9b/4, 9b/6, 10b/1, 10b/3, 15a/10, 23a/5, 25b/3, 27a/11, 29b/2, 29b/3, 30a/5, 30b/19, 34a/6, 36a/3, 36a/8, 36b/1, 36b/2, 37b/4, 38b/8, 40a/6, 40b/2, 41b/10, 42a/10, 42b/5, 45b/11

n.+ dür 32a/10

niçe ne kadar

n. 41b/11, 25b/4

n.+ de 28b/9

n.+ ler 45b/6

n.+ si 21b/10, 37b/1

nidā Ar. çağırma, seslenme

n. 4a/10, 10a/8, 19b/12, 23b/6, 23b/12, 45b/8

nide ne yapsın, nasıl krş. nite

n. 8a/8

nigār resim, sevgi, nakış

n. 20b/5, 21b/2, 34a/4, 36b/2, 39b/2, 39b/11, 40a/1, 13a/10, 33b/6, 41b/2, 42a/5, 42a/8, 42b/8, 43b/8, 44a/7

n.+ ı 14a/6, 40a/10

- n.+ ın 16b/6, 19a/6, 44b/3
- nihād** Far. tabiat, huy, yaradılış
n. 19b/5, 40a/8
- nihān** Far. gizli, saklı
n. 12b/11
n.+ ı 16b/10
- nīl** Ar. mısırdan geçen, akdenize dökülen meşhur deniz
n. 41b/2
- niʿmet** Ar. nimet
n.+ e 34a/1
- nişān** Far. belirti, alamet, işaret
n. 38b/7
- nite** nasıl
n. 7a/2, 34b/3
- nola** ne ola
n. 16a/2, 33b/4
- nūr** Ar. nur, ışık, aydınlık
n. 12b/6, 15b/12, 44b/1
n.+ a 2b/5, 44b/5
n.+ ı 1b/5, 36b/9, 42b/2, 46b/6
n.-ı ʿayn 42b/9, 43a/5
n.-ı imān 16a/3

O

- o** üçüncü şahıs zamiri o
o. 23b/2
o.+ nın 47a/4
- od** ateş
o. 4a/8, 5a/2, 5a/7, 5a/9, 22a/3, 25b/10
o.+ a 1b/7, 3a/6, 3a/8, 3b/9, 4a/2, 4a/4, 4a/7, 4b/7, 4b/8,
5a/2, 5a/5, 5a/7, 5b/3, 9b/4, 10a/1, 22a/3, 26b/8, 29a/1
o.+ da 5a/10
o.+ dan 31b/1
o.+ ı 5b/4, 25a/3, 45b/4
o.+ ına 35b/4, 41a/7
o.+ lar 37a/3

o.+ un 3b/6, 3b/9, 4a/4, 4b/8
 o.+ una 36b/11, 43b/6, 45a/2, 45a/3, 45a/8, 46a/8

odun odun

o. 3b/3
 o.+ a 3b/5
 o.+ lar 3b/4

oğl oğul

o.+ ı 20b/1, 22b/4
 o.+ una 25b/7, 26a/8
 o.+ unı 25a/11, 25b/2, 26a/9, 27b/5

oğlan oğlan, erkek çocuk

o. 1a/9, 1b/2, 1b/3, 1b/4, 1b/6, 1b/7, 2a/7, 2a/9, 2b/1, 2b/3, 2b/8, 2b/9, 3a/3, 3a/4, 3b/6, 4a/3, 4a/4, 4a/8, 4a/9, 4a/10, 5a/10, 14a/7, 15a/10, 15b/8
 o.+ cuğı 5a/8
 o.+ cuğundan 3b/8
 o.+ ı 1a/11, 2b/7, 3b/2, 3b/4, 4a/2, 4a/4, 15a/5, 15a/6, 15b/9, 16a/7, 16b/7, 18a/5
 o.+ ın 3a/2
 o.+ ın 1b/1, 4a/11, 5b/10
 o.+ ını 3a/5, 4b/9
 o.+ ıydur 36a/6
 o.+ uñ 4b/4, 14b/5

oğlancuk çocukluk dönemi

o.+ ı 1a/8

oğrı hırsız, gizli yapılan iş

o. 15b/1, 18b/5

oğul oğul

o. 1b/5, 5a/3, 5a/6, 18b/4, 22b/6, 22b/8, 23a/2, 23a/6, 23a/7, 25b/9, 28b/2, 28b/10, 30b/6
 o.+ ı 5a/2, 12b/10
 o.+ lar 43a/5, 43a/9, 44b/7
 o.+ nın 27b/9
 o.+ um 15b/3, 15b/5
 o.+ una 13a/8
 o.+ unı 5a/5, 5a/7
 o.+ uñ 4b/8
 o.+ uñı 4b/8, 4b/7
 o.+ yam 14a/11

oğulsız oğulsuz, oğlu olmayan

o. 25a/3

oğşa - okşamak

o.- dı 45b/3

oku - okumak

o.- dılar 24a/10, 24b/7

o.- rlar 14a/4

o.- yanı 40b/9, 31a/10, 7b/5

o.- yanlar 47a/14

ol o zamiri

o. 1a/4, 1a/8, 1b/1, 1b/2, 1b/8, 2a/3, 2b/3, 2b/4, 2b/6, 2b/7, 3a/3, 3b/4, 3b/9, 4a/4, 4b/3, 4b/4, 4b/5, 4b/6, 4b/8, 4b/10, 5a/1, 5a/6, 5a/9, 5a/11, 5b/2, 5b/9, 5b/11, 6a/7, 6a/10, 6b/7, 6b/10, 7a/6, 7a/7, 7a/9, 7a/10, 7a/11, 7a/12, 8a/3, 8a/5, 8a/10, 8b/1, 8b/3, 8b/4, 8b/5, 8b/8, 8b/9, 8b/10, 9a/1, 9a/3, 9a/4, 9a/5, 9a/7, 9a/8, 9a/10, 9b/9, 9b/10, 10a/2, 10a/6, 10b/1, 10b/3, 10b/5, 10b/7, 10b/11, 11a/4, 11a/6, 11b/1, 12b/2, 12b/3, 12b/6, 12b/8, 12b/9, 12b/10, 13a/10, 13b/1, 13b/2, 13b/5, 13b/9, 14a/1, 14a/2, 14a/6, 14a/9, 15b/1, 15b/6, 15b/9, 15b/10, 15b/11, 15b/12, 16a/6, 16a/8, 17a/1, 17a/8, 17a/9, 17a/11, 17b/6, 17b/9, 18a/5, 18b/5, 18b/8, 18b/9, 18b/11, 19a/3, 19a/6, 19b/1, 19b/5, 19b/9, 19b/10, 20a/4, 20a/5, 20a/9, 20b/2, 20b/3, 20b/5, 20b/8, 20b/9, 21a/9, 21a/11, 21b/1, 21b/2, 21b/6, 22a/2, 22a/3, 22a/6, 22a/11, 22b/4, 22b/5, 22b/8, 23a/4, 23a/5, 23b/4, 23b/6, 23b/8, 24a/5, 24b/4, 24b/5, 24b/8, 25a/1, 26a/9, 26b/6, 27a/1, 27a/9, 28a/4, 28b/2, 28b/10, 30b/7, 30b/10, 30b/11, 31a/2, 31a/6, 31b/5, 31b/6, 31b/7, 31b/8, 31b/9, 32a/2, 32a/3, 32a/7, 32a/11, 32b/4, 32b/6, 32b/10, 33a/1, 33a/2, 33a/3, 33a/8, 33b/1, 33b/3, 33b/4, 33b/5, 33b/6, 34a/5, 34a/6, 34b/2, 34b/6, 34b/9, 34b/11, 35a/1, 35a/2, 35a/6, 35a/8, 35a/11, 35b/3, 36a/3, 36b/2, 37a/4, 37a/9, 37b/1, 37b/3, 37b/5, 37b/6, 37b/8, 37b/10, 37b/11, 38a/1, 38a/4, 38a/6, 38a/7, 38a/8, 38a/9, 38b/3, 38b/8, 39a/1, 39a/2, 39a/4, 39a/5, 39a/10, 39b/4, 39b/7, 39b/10, 40a/3, 40a/8, 40a/10, 41a/8, 41a/10, 41b/1, 41b/2, 41b/5, 41b/6, 41b/11, 41b/12, 42a/4, 42a/5, 42a/6, 42a/8, 42a/9, 43a/6, 43b/8, 44a/1, 44a/6, 44a/7, 44a/10, 44b/1, 44b/3, 44b/5, 44b/8, 44b/9, 45a/8, 45b/1, 45b/3, 45b/5, 45b/11, 46a/4, 46a/5, 46a/7, 46b/1, 46b/2, 46b/4, 46b/5, 46b/9, 46b/10

o.+ na 5a/3, 14b/9, 45a/2

o.+ nda 2a/6, 5b/2, 9b/7, 10b/4, 11a/5, 11b/1, 11b/4, 11b/11, 12a/1, 12a/2, 12b/3, 12b/4, 12b/5, 13b/3, 14b/3, 15a/8, 19a/5, 19b/8, 20a/6, 21b/6, 24a/8, 25b/12, 26a/1, 27b/2, 28b/4, 30a/6, 36b/4, 37b/5, 37b/7, 42a/2, 42a/3, 42a/4, 42a/5, 42b/7, 43b/7, 44a/6, 45b/5, 45b/6, 46b/9

o.+ ndan 2a/4, 8b/7, 8b/10, 9b/3, 12a/4, 13a/8, 18b/5, 19b/1, 42b/6
o.+ nı 3a/2, 3a/9, 7a/2, 8a/10, 8b/6, 9a/1, 10b/3, 12b/7, 12b/11,
14b/7, 15a/3, 15a/5, 15b/1, 15b/9, 16b/7, 17b/5, 18b/6, 18b/8, 19a/9,
19b/9, 20b/4, 20b/9, 22b/1, 22b/2, 22b/11, 23a/11, 23b/4, 23b/10, 24a/6, 24a/7,
24b/1, 25a/7, 25a/10, 26a/5, 26a/7, 26a/8, 26a/10, 27a/2, 27a/3, 27a/8, 28b/2,
36a/2, 36a/5, 36a/7, 36b/7, 38b/1, 38b/2, 39b/5, 39b/6, 40a/5, 43a/2, 45a/9,
45a/11, 46a/1, 46a/2, 46a/3, 46a/10
o.+ nıda 20a/9
o.+ nın 1a/8, 4a/8, 5b/6, 6b/9, 8a/4, 11a/11, 13a/4, 14a/9, 15b/12,
17b/4, 17b/8, 18a/2, 19a/8, 19a/11, 20a/2, 20a/5, 21a/4, 21a/6, 21a/11,
22b/9, 24b/4, 25a/4, 25b/1, 25b/10, 27a/6, 30b/7, 31a/3, 31b/5, 32a/7,
32a/11, 33b/3, 35a/7, 36a/5, 36a/9, 36b/5, 37b/4, 37b/9, 37b/11, 39a/5, 39a/11,
42a/2, 42a/3, 44a/11, 45b/7, 45b/11
o.+ nındur 31a/3
o.+ nınla 12a/7
o.+ nlar 9b/8, 14a/4, 14a/6, 15a/3, 17a/1, 17b/1, 18b/1, 19a/6, 21a/1,
26a/3, 40b/2, 46b/11
o.+ nlara 5b/7, 17a/3, 17a/10, 18b/6, 22b/3, 32a/2
o.+ nları 5a/9, 10a/4, 18a/1, 19a/1, 22a/3, 24a/3, 45b/4, 45b/9
o.+ nların 43a/7
o.+ nun 17a/2
o.+ ına 2a/11, 2b/6, 3b/1, 4b/2, 5a/5, 6a/2, 7a/10, 8a/3, 8a/8, 8a/10, 8b/7, 10a/8,
11a/6, 11a/11, 12b/3, 12b/7, 13a/3, 13a/6, 14a/10, 14b/8, 15b/4, 16b/8, 18b/7,
18b/8, 18b/10, 20a/3, 20a/9, 20a/11, 21a/6, 21a/10, 22b/8, 23a/1, 23a/3, 23a/11,
25b/5, 26a/5, 26a/8, 31b/11, 32a/11, 32b/4, 32b/6, 34a/3, 35a/5, 35a/6, 37a/4,
38a/2, 38a/5, 39a/5, 39b/4, 42a/6

ol-

olmak

o. 20b/7, 35a/11

o.- a 7a/2, 8a/1, 8b/6, 9a/5, 11b/4, 13a/4, 17b/10, 18b/3, 18b/11, 19a/3, 19a/6,
20a/8, 24b/8, 29b/10, 30a/7, 32b/7, 33b/3, 33b/5, 35a/8, 36a/8, 38b/4, 38b/7,
42b/7, 43b/1

o.- acağ 1a/5

o.- acağımı 29a/1

o.- acağdır 42b/3

o.- alım 30b/6

o.- alum 33b/2, 41b/8

o.- am 19a/5, 29b/1, 42b/5

o.- amı 29a/3

- o.- amıki 30a/7, 30a/12
o.- an 24a/1, 25b/9, 29a/3, 31a/6, 39a/6, 46a/11
o.- anı 38b/1, 40b/5
o.- ası 25a/2
o.- asın 12b/1, 13a/7, 20a/11, 40a/1
o.- aydı 21b/9, 29a/1
o.- dı 1b/4, 1b/5, 1b/8, 2b/4, 4a/2, 5b/9, 6b/1, 7a/6, 7a/8, 7a/11, 10a/7, 12a/9, 13a/9, 13b/1, 13b/8, 14a/2, 14a/9, 15a/10, 15b/12, 16a/1, 18b/3, 19a/11, 20a/3, 21a/7, 21a/8, 21b/6, 23a/5, 31a/7, 32b/1, 32b/2, 34b/11, 35a/1, 35a/3, 36 37a/5, 38b/9, 39a/4, 41a/2, 42b/2, 42b/3, 42b/6, 43b/9, 44a/7, 44b/1, 44b/4, 45a/2, 45a/6, 45b/5
o.- ayın 12a/2
o.- dılar 18a/7, 22a/5, 44b/3, 45a/8, 45a/9, 45b/6, 45b/9, 47a/7
o.- duğın 1a/5
o.- duğımı 30b/1
o.- duğunu 30a/5
o.- duk 32b/1
o.- dum 1b/11, 8b/7, 29b/1, 30a/2, 42b/4, 43a/10, 44a/2
o.- duñ 43a/2
o.- durur 31a/3
o.- ğıl 8a/6, 25b/5
o.- ıcağ 43b/2
o.- ısar 8a/7, 10b/6
o.- ma 11a/9, 35a/11
o.- madı 34b/9
o.- madılar 40b/3
o.- madum 23a/9
o.- mağıl 1b/9
o.- mağ 11a/2, 11b/1, 47a/13
o.- mamışdur 5b/3
o.- masayduñ 7b/2
o.- masun 16b/4, 34b/5
o.- maya 4b/2, 18b/5, 38b/3, 40b/1
o.- mayam 41b/10
o.- mayan 33b/9
o.- mayasın 12b/5
o.- maz 8a/3, 19b/11
o.- mış 19a/3, 27a/4

- o.- mışam 5a/4, 14b/8, 27b/10, 28b/7
- o.- mışdı 17b/11
- o.- mışuz 33a/9
- o.- muş 15b/10, 27b/4, 35b/5, 45a/5
- o.- muşam 13a/2, 37a/2
- o.- muşdı 1a/8
- o.- muşım 13a/4
- o.- sa 18b/4, 35b/1
- o.- sañ 42a/7
- o.- sun 3a/1, 3b/1, 4a/10, 6a/4, 7b/6, 13a/6, 18a/7, 21a/6, 30a/1, 31a/9, 33b/1, 33b/10, 36a/11, 37a/3, 42b/6, 43b/4, 45a/1
- o.- suñ 21a/4
- o.- uben 39a/3, 42b/11
- o.- un 40a/2
- o.- unca 15a/11, 22b/7
- o.- up 10b/4, 11b/2, 17a/1, 17a/4, 22a/6, 23b/2, 24b/9, 25a/1, 32b/11, 39b/7, 40b/2, 41b/12
- o.- ur 6a/1, 9b/4, 12a/8, 24b/1, 36b/1, 38a/11, 41a/9
- o.- urlar 17a/10
- o.- ursa 6a/10
- o.- ursın 7b/1, 12b/4
- o.- uruz 34a/7, 47a/5

ol dem Far. o zaman, o anda

- o. 2a/11, 4b/3, 9b/2, 10b/2, 11a/8, 11a/9, 21b/6, 24b/3, 26a/4, 26b/1, 33b/6, 38b/10, 41b/9, 42a/4, 41"112b/8, 42b/11, 43b/8, 44a/1, 44a/7, 44a/11, 45a/9, 46b/5, 46b/8
- o.+ de 10b/7, 45b/10

omça kesilen ağacın toprak üzerinde kalmış kökü

- o. 5b/4

on sayı

- o. 14a/2

onul- iyleşmek, şifa bulmak

- o.- maz 10b/10

ondört sayı

- o. 15b/6

oruc Far. oruç

- o. 2a/8

‘osmān Ar. özel isim

- o. 19a/8, 37b/10
- ot** ot, bitki
o.+ dan 6a/5, 7b/7, 22a/7, 40b/11, 47a/9
- otur** - oturmak
o.- asız 10b/11
o.- dılar 7a/8
o.- urdı 11a/5
- otuz** sayı
o. 1 8a/5

Ö

- öksüz** öksüz, yetim
ö. 6b/2, 26b/8
- öl** - ölmek
ö.- elüm 4a/8, 33b/2
ö.- mek 33b/8
o.- mekdür 47a/4
ö. - se 47a/2
ö. -sek 34a/7
ö.- meyen 33b/9
ö. - meyeyin 2b/10
ö.- ü 23b/8
ö.- ün 32b/12
ö. - ürüz 47a/5
ö.- üp 36a/9
- öldür** - öldürmek
ö.- delüm 16a/7
ö.- düğün 14b/1
ö.- e 24a/10, 26a/8
ö.- ıcek 28b/8
ö.- miş 15b/3
ö.- üp 15a/1, 25b/12
ö.- ürler 2b/9, 3b/7, 18a/3
- ölü** ölü
ö.+ yi 1a/5
- ölüm** ölüm
ö. 40b/8, 47a/3

‘ömer özel isim

‘ö. 16b/1, 16b/2, 16b/6, 19a/7, 37b/10

‘ö.+ den 16a/11

‘ömr Ar. ömür, hayat

‘ö. 17b/5, 21a/1, 21a/10

‘ö.+ i 22b/5

‘ö.+ im 25b/8

ö.+ imün 3b/10

‘ö.+ imüz 47a/7

‘ö.+ in 21a/9

‘ö.+ üm 21a/4, 21a/6

‘ö.+ ümün 43b/4

‘ö.+ ünün 21a/3

‘ö.+ lerinden 20b/10

öp - öpmek

ö.- di 4b/3, 4b/11, 45b/3

ö. – diler 45b/2

ö.- er 1a/12

ö.- eydim 29b/11

ö.- ti 25b/1, 25b/2, 43a/7

öri ?

ö. 1b/5, 2a/4, 2a/5, 5b/10, 39a/4

örü

ö. 33a/5, 36b/3

öt - ötmek

ö.- en 24b/10, 26b/6

ö.- mez 29b/2, 30a/7

öttüri ilgeç(edat) öttürü

ö. 1b/11

ö- ür 14b/6

öyle öyle

ö. 20a/9, 24a/11, 26a/10, 27a/7, 27b/1, 36b/2, 37a/4, 37a/5, 40a/4

özle - özlemek

ö.- yen 35b/11

ön ön, önce

ö.+ den 47a/6

ö.+ ünde 20b/4, 25a/2, 36b/7

ö.+ üne 25a/11, 25b/5

P

padişāh Far. padişah, hükümdar

p. 5a/10, 5b/2, 12a/10, 20b/1, 21a/9

p.+ a 3a/7

p.+ ı 12a/5, 12a/7

paķu ?

p. 36b/7

pāre Far. parça

p.+si 5b/4, 22b/11, 25a/9

p. +lenmiş 45a/3

pāre pāre Far. parça parça

p. 2b/1

pāy Far. ayak, kadem

hāk-i p.-ı melāl 29b/11

p.+ ine 14b/9

penāh Far. Sığınak yapmak

p. 8a/9

pervān Far. haberci, küçük kelebek

p. 46a/11

p.+ lar 21b/8

pervār Far. beslenmiş

p. 20a/7, 44a/7

pes Far. arka ve ön,(zarf)öyle ise

p. 7a/2, 9a/1, 12a/2, 12b/3, 12b/9, 13b/8, 15b/10, 16a/11, 19b/12, 21a/7,

42b/2, 46a/3, 46a/4

peşīmān Far. pışman

p. 11b/9

pēygamber Far. peygamber

p. 4b/1, 38a/5

p.+ e 1b/8, 9b/10, 13b/7, 22a/11

p.+ i 7b/3

p.+ in 1b/10, 9a/7

p.+ ler 1b/10

peyk Far. haber ve mektup getirip götür

p. 20b/7

pisāh ?

- p. 33a/2
puṭ Far. tahtadan, topraktan, taştan yapılmış yontu
 p.+ a 16b/11, 32b/8
 p.+ lara 17a/3
pür Far. dolu
 p. 39a/10, 41b/5

R

- ra'ūf** Ar. Allahın isimlerinde
 r. 41a/9
rab Ar. Allah, tanrı
 r. 8b/9, 10a/7
rabb Ar. Allah, tanrı
 r.+ in 20b/8
rabbu'l-celīl Ar. Allahın celili
 r. 23a/5, 23b/2, 23b/6, 23b/12, 31a/2
rāḍī Ar. boyun eğmek, kabul etmek
 r.+ dur 8b/10
 r. 32b/11, 33a/9, 41b/8, 7a/6, 8b/7
raḥm Ar. koruma, esirgeme, acıma
 r. 22a/1
raḥmet Ar. rahmet, şevkat
 r. 4a/11, 8b/10, 12a/1
 r.+ e 12b/5
 r.+ i 19b/7
 r.+ inle 7b/5
 r.+ inle 31a/10, 40b/9
raḥt Far. döşeme ve ev takımı
 r.+ ina 13a/9
rāvda Ar. çimeni bol olan yer, bahçe
 r.+ mda 8b/4
rāvi Ar. söyliyeni, hikaye edenler
 r.+ sidür 8b/2
rehber Far. yol gösterici
 r.+ i 10b/9
renc ağrı, sızı, zahmet, eziyet
 r.+ i 35a/11
resm Ar. yazma, çizme, alamet

r.+ e 13a/8, 13a/10, 16b/4, 25b/4

resūl Ar. resūl

r. 1b/9, 1b/11, 2a/2, 2b/7, 3a/4, 6a/7, 6a/8, 6a/10, 6b/2, 6b/4, 6b/5, 6b/8, 6b/11, 7a/3, 7a/7, 10a/10, 11a/9, 12a/2, 12b/3, 15a/7, 15b/5, 17b/4, 18b/4, 19b/11, 20b/7, 21a/8, 21b/11, 38b/3, 41a/8, 41b/10, 42a/6, 42a/9, 46b/1, 46b/8

r.+ den 41a/2

r.+ e 16a/8

r.+ ı 19b/1

r.+ i 20a/8, 31b/6, 39a/10

r.+ inün 19b/11

r.+ ün 6a/9, 6b/6, 7a/6, 7a/12, 13b/5, 42a/1, 42a/8, 42b/8, 46a/1, 46a/3

‘ayn-i r. 17a/8

seyyid-i r. 41b/6

resūlūllah Ar. Allahın resūlu

r. 3a/9, 18a/11, 37b/8, 38b/6, 38b/11, 39a/1, 15b/7

reşk Far. kıskanma, hased günü

r. 18a/8

revā Far. yakışır, uygun, yerinde

r. 4b/7, 15a/2, 21a/11, 2a/2

r.+ dur 16b/11, 17a/5

revān Far. su gibi akıp giden

r. 13b/1, 13b/8, 17b/9, 18a/7, 43a/10, 44a/2, 45a/9, 45b/9

reyhān Ar. fesleğen

zūlf-i r. 41a/6

rıdvān Ar. rıdvan

hur-i r. 17a/10

rızk Ar. rızk, nimet

r.+ ını 23b/11

ri‘āyet Ar. himaye

r. 11a/1

rivāyet Ar. söz veya hadisenin hikayesi

r. 12a/6

rūh Ar. can, ruh, his, duygu

r.+ ı 44b/2, 44b/3

r.-ı Havvā 44b/2

r.-ı meryem 44b/2

r.+ ıyla 44b/2

r.-u gül 41a/6
 r.+ laruḡ 17a/7, 21b/9
 r.+ una 12a/3, 31a/11, 47a/8
 r.+ unı 44a/9

rūṣen Far. aydınlık, açık
 r. 38b/9, 16a/1

rūz Far. Gün, gündüz
 r.-ı maḥşerde 19b/6

rūzigār Far. zaman, dönem; rüzgar
 r. 13a/10

S, Ş

saʿīd Ar. özel isim
 s. 12b/1

saʿat Ar. saat
 s. 44b/4, 38a/5
 s. 6b/7, 10b/1, 35a/5

saʿādet Ar. mutluluk
 s. 17a/9, 21b/7, 9a/5

şabāḥ Ar. sabah
 ş. 42a/5

şabırlık Ar. sabr etmek
 ş. 30b/9

şabī Ar. oğlan, erkek
 ş. 15b/5

şabr Ar. sabır
 ş. 31b/5, 41b/8, 42a/10, 46b/1, 31b/4
 ş.+ ı 17b/11

saç - saçmak
 s.- ar 6a/9
 s.- dılar 5b/3
 saç, baş kılı
şaç saç
 s.+ ın 26b/5, 30b/2
 ş.+ ımı 29a/5
 ş.+ ına 15a/5
 ş.+ ını 24b/3, 25a/7

ş.+ ıñuzı 43b/3, 43b/5

ş.+ ların 43b/7

ş.+ larını 18a/8

s. +u lar 14a/10

ş.+ umı 3a/4

şaç - saçmak

ş.- aydum 14a/10

ş.- dılar 44b/9

şad Far. yüz(sayı)

ş. 47a/7

şadākat Ar. sadakat

ş. 16a/10

şafā Ar. saflık, gönül şenliği

ş. 14a/8, 30b/6, 38b/9, 46a/4, 46b/4, 39a/10

şaf Ar. Yan yana düzgün bir şekilde sıralanan kimselerin meydana getirdiği dizi, sıra

s.+ lar 45a/10

şağ sağ

ş. 2a/10, 2a/11, 6a/9, 17b/10, 30b/8

sagāyır Ar. küçük günahlar

s. 8a/9

şaḥābe Ar. sahip çıkanlar, tutanlar

s.+ 5a/9

ş.+ ler 7a/8

şāḥib Ar. sahip olan

ş.-i cemāl 21b/7, 31b/11

ş.+ ini 13b/10

şahra Ar. özel isim

ş. 44b/3

şakal sakal

ş. 36b/4

şakallu sakallı

ş. 14a/3

şakın- sakınmak

ş. 11a/2, 13a/5, 33a/7, 34b/7, 40b/1, 11a/9

ş. ası 25a/11

ş.- urdum 26b/4

sāki Ar. içki dağıtan

s.+ si 17a/11

sākin Ar. sakin, dingin

s. 20b/7

şakla - saklamak

ş. 33a/11, 34a/2, 34a/9

ş.- dum 26b/3

ş.-lıyan 29a/4

ş.- yım 24a/10

şal - salmak

ş.- dum 15b/4

şalāt Ar. salat, namaz

ş. 8a/1

şalavāt Ar. namazlar ve salavatlar

ş. 5b/11, 6a/4, 7b/6, 8a/3, 8a/4, 8a/8, 8b/1, 8b/3, 8b/5, 8b/9, 9a/1, 9a/6, 9a/7, 10a/10, 10b/11, 11a/1, 11a/4, 11a/10, 11b/1, 11b/2, 11b/3, 12a/2, 12a/3, 14a/4, 22a/11, 31a/9, 31a/11, 47a/8

şan - sanmak

ş.- asın 16a/1, 22b/8

ş.- dı 18a/3

ş.- dılar 20a/2

ş.- dum 18a/5

ş.- duñ 27a/7

ş.- ursın 30a/2

şan'a Ar. isim

s. 14a/11

S.+ dan 15a/10

Milk-i S.+ dan 20a/11

ş.+ nın 12a/7

sanā ikinci şahıs zamiri

S.+ dan 14b/6

şanduğ Ar. sandık

ş.+ ı 22a/2

şanduk Ar. sandık

ş. 12b/8, 13a/3

şāni' Ar. yapan, işleyen

ş. 37a/7

şanki sanki

ş. 25b/10, 5b/3

şanur sanar, zaneder

- ş. 24b/1
- şar** - sarmak
 ş.- dılar 45a/11
 ş.- maşup 44b/9, 45b/1
- şarıl** - sarılmak
 ş.- up 29a/2
- şat** - satmak
 ş. 34a/2, 34a/9, 34a/11, 34b/1
 ş.- a 34a/5, 34b/3
 ş.- ar 34a/11
 ş.- aruz 34a/1
 ş.- dı 35a/6
 ş.- dılar 39b/9
 ş.- dırmağa 35b/7
 ş.- mağa 34a/4, 34b/6
 ş.- mağıl 33a/8, 34b/7
 ş.- mış 37a/3
 ş.- mışdı 1a/3
 ş.- un 38a/7, 40a/11
 ş.- uñ 33b/11, 39b/8
- şatdur** - sattırmak
 ş.- an 35b/10, 37a/9
- şatıl** - satılmak
 ş.- dım 35b/1
 ş.- uben 39a/7
- şatun** satın
 ş. 1a/2, 35a/4, 36a/2, 37b/1
- şavul** - savulmak, gitmek
 ş.- a 7a/5
- şay** - saymak
 ş.- dı 12b/9
 ş.- mayuben 28a/10
- şabru** Ar. sabırlı
 ş.+ yam 17a/6
- şañ** ikinci tekiş şahıs zamiri
 s.+ a 1b/11, 2a/7, 3a/1, 3a/10, 3b/11, 5a/4, 6b/11, 7a/4, 8b/5, 11a/11, 11b/4,
 11b/11, 13a/3, 15b/4, 17a/7, 17b/10, 18a/5, 18a/10, 20a/4, 20b/1, 20b/8, 21a/8,
 21b/7, 22b/6, 23a/2, 23a/8, 25b/5, 26a/6, 30a/1, 30a/7, 32b/5, 32b/7, 32b/9,

32b/10, 35a/6, 36a/3, 36a/11, 37a/2, 37a/4, 38a/5, 38a/6, 38b/1, 38b/4, 38b/5, 39b/11, 40a/2, 42b/10, 43b/9, 44a/1, 44a/3, 44a/8, 46b/6

şayru hasta

Ş+yam 17a/6

seb- serpmek

s.- diler 18a/4

sebeb Ar. sebep, neden

s. 39a/6, 40a/6

s.+ den 17a/6

secde Ar. namazda alını, el ayarlarını, dizleri ve ayak parmaklarını yere dayamaktan ibaret ibadet vaziyeti

s. 17a/3, 28a/5

seher Ar. sabah erkenden

s. 11b/8

sel sel

s.+ e 37a/6

selām Ar. selam

s. 8a/1, 8b/7, 19b/3, 20a/4, 20b/8, 21a/8, 35a/10, 38a/1, 46a/4

s.+ ın 5b/5

sen ikinci şahıs

s. 1b/7, 3a/1, 6b/6, 6b/11, 7a/4, 10a/10, 11b/11, 12b/1, 12b/2, 12b/4, 12b/5, 13a/5, 13a/7, 13b/5, 15b/7, 16b/1, 16b/8, 18a/4, 18b/2, 18b/4, 18b/7, 20a/8, 20a/11, 20b/7, 21a/3, 21a/5, 22b/2, 23a/7, 23b/10, 24a/6, 24a/7, 26a/5, 26b/4, 28a/7, 28b/8, 30a/2, 30b/6, 30b/9, 33a/11, 33b/2, 33b/10, 35a/11, 35b/2, 36a/5, 37b/5, 38a/6, 38b/4, 38b/7, 39b/3, 40b/7, 42a/7, 42b/10, 43a/2, 44a/3, 45a/6, 46b/3, 47a/3

s.+ de 38b/2, 45a/1

s.+ den 4a/11, 18a/10, 18b/9, 25b/3, 36a/1, 38b/3

s.+ i 1b/7, 7b/2, 18a/5, 19a/3, 20b/1, 26b/2, 26b/3, 26b/4, 26b/10, 27a/7, 27b/1, 27b/2, 29b/4, 32a/9, 32b/4, 33a/7, 34a/4, 36b/9, 37a/1, 38a/3, 39b/1, 40b/8, 43b/11, 44a/2, 47a/3 s.+ in 3a/11, 7b/4, 10a/5, 15a/8, 17a/2, 20a/2, 24a/7 32a/10, 39a/10, 39a/11

s.+ sin 7b/1, 7b/3, 37a/9, 38a/4

senā Ar. övme

medḥ-i s.+ lar 46b/8

sencile- ʔ

s.- yin 10b/8

sürfirāz Far. başını kaldıran, yükseklere uzanan

s. 10b/5

sepi Ham derinin, kürklerin terbiye edilip kullanılır duruma gelmesi için yapılan işlerin bütünü

s.+ 42a/2

serseri Far. Belli bir işi olmayan, yersiz yurtsuz, başıboş, âvâre (kimse)

s. 34b/10

server Far. başkan, reis, ulu, baş

s. 8a/6, 8b/2, 8b/3, 8b/6, 10a/2, 12b/6, 11a/6, 12b/6

s.+ e 9b/10, 13b/7, 22a/11

s.+ i 7b/3, 10b/9, 11a/4, 19b/5, 20b/10, 38b/5

s.+ in 38b/6

s.+ in 9a/7

servi Far. Bir kürk çeşidi

s. 17b/6, 19b/2

sev - sevmek

s. 23a/11

s.- diği 36a/6

s.- düğüm 22b/6, 23a/6

s.- düğümü 23a/2

s.- düğün 24a/1

s.- düğün 23b/3, 23b/7, 24a/6

s.- e 23a/10

s.- en 31a/8, 40b/1

s.- er 31b/10, 37b/3

s.- erdi 22b/10

s.- erem 32a/9

s.- mege 23a/9

s.- mek 23a/8

s.- mez 1a/4

sevāb Ar. sevab, hayır işleme

s.+ dur 9a/5

sevgili sevgili

s. 22b/8, 35b/3

sevgü sevgi

s. +li 7b/3, 23b/9, 34a/10

s.+ mi 35b/2

sevin - sevinmek

s.- di 39a/3, 40a/5

s.- e 28a/1

s.- üben 10b/6

s.- üp 40a/4

seyir Ar. bakmak

s. 11a/7

seyyid Ar. efendi, ağa, bey

s.+ i 40a/8, 41b/7

şı - kırmak, etkisini kesmek

s. - ma 28b/6, 33a/11

ş.- maya 31a/8

ş.- mayu 4b/11

ş. yan 27a/9

şidk Ar. doğruluk, gerçeklik

ş.+ılan 8b/5, 8b/9

şığ - sığımak

ş.- maya 31a/8

şığa - sıvamak, sıvazlamak, okşamak

ş.- dı 25a/8

şıgın - sığınmak

ş.- dım 44a/8

şığır sığır

ş. 23b/4

sın - kırmak, etkisi azalmak

s.- dı 19a/11

s.- dılar 20a/2

sına - sınamak, denemek

s.- yu 7b/4

sırr Ar. gizli

bint-ü s.-ı kâ 44a/10

s.+ ı 19a/6

şırt sırt, bel

ş.+ a 26b/9

sihr Ar. büyü

s. 14b/6

sil - silmek

s. 15b/11

s.- di 15b/12

s.- iser 43b/2

silkin - silkinmek

s.- di 7a/11

s.- üben 13b/10

şimā Ar. yüz, çehre

lik-i ş.+ sında 16a/3

sine Far. sine, göğüs

s. 12a/1

s.+ si 12b/6

sırka Ar. hırsızlık

s. 17b/3

sırka ét -hırsızlık etmek

s.- miş 16b/9

sīyāset Ar. siyaset

s. 3b/2, 16b/7

siz ikinci çoğul şahıs

s. 6a/5, 8a/3, 8b/11, 9b/1, 9b/6, 9b/7, 10b/11, 14b/8, 45b/10

s.+ den 14b/7, 43a/11

s.+ e 19a/5, 19a/9, 33b/9, 33b/11, 43a/3, 43a/9, 43b/1, 43b/4

s.+ ede 18b/3

s.+ i 9b/7, 19b/6, 43b/1

s.+ in 16a/7, 33b/10, 43b/3

s.+ ler 19a/5

s.+ leri 9b/2

s.+ ün 20a/2, 43b/5

şohbet Ar. sohpet etmek, konuşmak

ş. 41a/9

ş.+ ine 1a/7, 37b/6

şol - solmak

ş.- ar 30a/10

şol sol taraf

ş. 30b/8

şor - sormak

ş.- alar 19a/1

ş.- ar 27a/8, 29b/4

ş.- arsa 36a/1, 36a/3

ş.- dı 18a/4, 32a/11

ş.- dılar 14a/6, 17b/2

ş.- uşup 37b/4

şon son, en son

ş. 11b/9, 25b/12, 43b/4

şonra sonra

ş. 13a/8, 22b/1, 22b/3, 24b/1, 41a/2, 41b/12, 42a/6

sög - sökmek

s.- üp 36a/5

söndür - söndürmek

s.- en 11b/10

söyle - söylemek

s.- di 13b/3, 14b/4, 15a/7, 15b/11, 16b/10, 18b/6, 19a/4, 19b/3, 20b/11, 23a/11, 25b/4, 33a/2, 33a/3, 33b/7, 40a/7

s.- düğün 39b/5

s.- me 2a/5

s.- mezsın 43b/10

s.- r 13b/6, 14b/11, 21a/7, 41a/8

s.- rken 39a/1

s.- rsinüz 9b/6

s. rsız 14b/8

s.- seş 29a/1

s.- sün 20b/10

s.- üyem 3a/7

s.- ye 8b/4, 10a/6, 10b/7

s.- yelüm 22a/10, 22b/1

s.- yem 3a/10, 25b/12

söz söz, konuşma

s. +7a/3, 22a/9, 32b/5, 33b/4, 33b/11

s.+ e 8b/11, 19a/5, 27a/2, 32a/9

s.+ i 2a/6, 8a/6, 16b/10, 18b/7, 19b/11, 22b/1, 24a/5, 24a/10, 26b/1, 27a/4, 27b/4, 28a/9, 28a/11, 28b/5, 33a/4, 33b/6, 33b/7, 34a/3, 37b/5, 41b/9, 43a/4

s.+ imüz 41b/3

s.+ in 4b/3, 10a/2, 14b/5, 16a/11, 19a/8, 28b/6, 34b/1, 37a/11, 39a/5, 39b/10

s.+ ine 33b/1

s.+ ini 3a/10, 25a/5, 25a/6, 28a/10, 42a/4

s.+ in 24a/7

s.+ ler 25b/4

s. lerdir 14b/8

s.+ lere 24a/2
 s.+ leri 6b/4, 29a/8, 44a/6
 s.+ lerin 4b/10, 4b/11, 18a/11, 20b/11, 28a/7
 s.+ üm 7a/3, 19a/7, 25b/12, 34b/6
 s.+ üme 32b/11
 s.+ ümi 32b/10, 33b/10
 s.+ üni 19a/11, 32b/11
 s.+ ün 8b/2, 20a/2, 33b/4

şu

su
 ş. 5b/1, 18a/4, 42b/7
 ş.+ ya 5b/1
 ş.+ yı 5b/3

şubuh

Ar. sabah erkenden
 ş. 13b/9

şuç

suç, cinayet
 ş. 31a/4
 ş.+ um 2a/1

sultân

Ar. sultan
 s. 21a/7
 s.+ ı 3a/9, 39a/3, 5a/11
 s.+ la 30b/6
 s.+ lar 5a/11

şun -

sunmak
 ş.- ar 2a/9
 ş.- dı 4b/11

şûret

Ar. biçim, tarz, görünüş
 ş.+ ine 37b/11

şuy

su
 ş. 5b/2

süd

süt
 s.+ üm 3a/1, 3b/1

sünnet

Ar. iyi ahlak, iyi tabiat
 s.+ i 11a/1
 s.+ in 11a/3
 s.+ ümi 11a/2

sür -

sürmek
 s. 20b/2
 s.- di 14a/5, 25b/2, 38b/10, 40a/9, 43a/7

s.- dü 28a/8

s.- er 5b/10

s.- meliser 43b/3

s.- miş 6a/8

s.- sem 14b/9

s.- ün 9b/3

s. - üyen 46a/11

sürme Far. sürme, göz kalemi

s. 25a/9, 29a/6

sürmele –Far. sürmelemek

s. 24b/4

sürmeli Far. sürme çekilmiş göz

s. 26b/5

süvār Far. ata binmiş, binici

s. 6b/1

Ş

şād Far. sevinçli, memnun, mesrur

ş. 40a/4, 40a/8, 42b/11

şāh Far. padişah

ş. 8b/10, 13a/11, 33a/2, 41b/1

ş. a 45a/5

ş.+ ı 41b/10, 45b/3

şahāde Ar. şahitlik

ş. 16a/10

şahādet Ar. şahitlik

ş. 16a/8, 21b/3

ş.+ e 16a/10

şahībāz ?

ş. 10b/5

şāhid Ar. şahit

ş.+ in 16a/4

ş.+ üz 16a/10

şāhidlik Ar. şahitlik

ş. 16a/6

şām Ar. şehir adı

şehir-i ş.+ da 31b/6

- şarlu** Far. özel isim
 ş.+ dan 34b/7, 34b/8, 34b/9, 36a/2
 ş.+ ya 34a/11, 34b/1
- şāyed** eğer, olaki, olabilir ki, olur ki
 ş. 13a/4
- şāz** Ar. kaideye uymayan
 ş. 8b/6, 10b/4, 10b/6, 13a/7, 17a/1, 17b/8, 24b/9, 25a/1, 31a/7, 35a/11, 38a/11, 39a/3
 Ş.+ lığa 32b/4
- şāzumān** Far. sevinçli, mesrur
 ş. 14a/9
- şefā'at** Ar. birinin suçundan geçilmesi veya dileğinin yerine getirilmesi için edilen aracılık
 ş. 4a/1, 6a/10, 9b/10, 10a/1, 19b/6, 22a/1, 4a/11
 ş.+ ı 4b/1
 ş.+ ın 7b/4, 10a/5
- şefkat** Ar. şefkat
 ş. 38a/1
- şefkatci** Ar. şefkatci
 ş.+ si 9b/9
- şehir** Far. şehir
 ş. 37a/1
 ş.+ e 13b/9
 ş.+ i 14a/1
 ş.+ inde 1a/1
 ş.+ ini 13b/10
 ş.-i Şāmda 31b/7
 ş.+ ın 14a/2, 14a/8
- şehirli** şehirde yaşayan
 ş.+ den 34b/9
- şehir-yār** Far. padişah, kükümdar
 ş. 18a/3 14a/7
- şeker** Far. şeker
 ş.+ den 22b/9
- şem^c** Ar. mum
 ş. 45a/8
 ş.+ ine 17a/7, 21b/9, 46a/11
- şems** Ar. güneş

- ş. 21b/2, 45a/4
 ş.-i kamer 37a/7
 ş.-i taban 41a/6
 ş.+ ü 17b/1
- şerr** Ar. kötülük, fenalık
 ş. 37a/7
 ş.+ inden 10b/4
- şer^c** Ar. Allahın emri
 ş. 16b/1, 17b/4
- şerbet** Ar. şerbet
 ş.+ inden 17a/11
- şerh** Ar. açıklama, anlatma
 ş. 22b/2, 29a/1, 40a/7, 43a/9
- şerîf** Ar. mübarek, kutsal
 ş. 12b/9, 14a/1
- şevk** Ar. şiddetli arzu, istek
 ş. 14a/9, 21a/1, 22a/5
 ş.+ i 13b/8
 ş.+ ine 13a/11
- şey** Ar. nesne, şey
 ş.+ i 23a/9
- şeytân** Ar. şeytan
 ş. 12b/7, 26a/4, 26b/11, 28a/4
- şikâyet** Ar. sızlanma, yanıkma, yakınma
 ş. 18a/10, 21b/3, 13b/3
- şimdi** şimdi
 ş. 6b/2, 11b/9, 13a/3, 15b/4, 15b/8, 18b/6, 34a/6, 40a/1
 ş.+ ki 29a/7, 40b/4
- şîrîn** Far. tatlı, sevimli, cana yakın
 ş. 24a/3
 ş. in 19b/3, 19b/4
- şol** şu
 ş. 5b/5, 16b/9, 22b/7, 22b/9, 22b/10, 23a/3, 27a/1, 38a/5, 38b/10, 40a/2, 43b/5, 46a/11
- şöyle** şöyle
 ş. 18a/5, 18b/8, 22b/5, 23a/1, 24b/8, 32b/12, 34a/8, 34b/5, 37a/1, 37a/2, 38b/8, 39a/3, 40a/4, 41a/4
- şu** şu

ş.+ nuḥ 1a/10, 5b/3

şükr Ar. şükür

ş. 16b/11

ş. 17a/1, 40a/9

şükrān Ar. teşekkür etme

ş. 40a/2

ş.+ a 18a/1

ş. em 18a/1

şükür Ar. şükür

ş. 31b/4, 33a/9, 40a/5

şu'le Ar. alev, ateş

ş.+ sinden 16a/1

T, Ṭ

tā kadar, değin

t. 4b/2, 7b/6, 8a/3, 14a/10, 15a/11, 16b/8, 20b/2, 22b/7, 23b/1, 30a/6, 30b/1, 31a/9, 32b/9, 34b/3, 35a/4, 36a/4, 38b/2, 42a/6, 42a/7, 46a/3, 15b/19

ṭā'at Ar. ibadet, Allahın emirlerini yerine getirme

ṭ.+ e 22a/5

ṭab Far. Güç, kuvvet, takat

ṭ. 7a/1

ṭap - tapmak

ṭ.- ar 1a/11

ṭ.- dılar 23a/1

ṭ. 32b/8

ṭabān Ayağın yere basan tarafı

t. 41a/5

ṭabīb Ar. tabip, hekim

ṭ. 7b/1

ta'cīl Ar. acele ettirme, çabuklaştırma

t. 43a/3

tāc Ar. taç

t.-ı şirrin 19b/5

t.-u tahtden 17a/6

ṭağla - ateşle yara açmak, dağlamak

ṭ.- mağa 41a/3

ṭ.- yu 43b/6, 11b/8

- tağlu** - dağalamak
 ı.- yam 14a/11
- taht** Far. hükümdarlık mekanı
 tāç-u t.+ dan 17a/6
 t.+ ına 13a/9
- taḫat** Ar. güç, kuvvet
 ı.+ ım 42b/1
- taḫdīr** Ar. beğenme, değer verme
 t.+ idür 34b/10
 t.+ ine 6b/6
- taḫrīr** Ar. yerleştirme, sağlamlaştırma
 t. 14b/4
- taḫsīm** Ar. bölme, parçalara ayırma
 t. 22a/4
- taḫşīr** Ar. kısaltma, bir şeyi eksik yapma
 t.+ lığın 32a/11
- tal** - dalmak
 ı.- dılar 5b/1
- ṭaleb** Ar. isteme, dileme
 ı. 9b/6
- taʿlīm** Ar. öğretme, okutma
 t. 13a/8
- tamām** Ar. tamam, eksiksiz
 t. 5b/9, 6b/5, 18b/11, 31a/1, 38a/1
- ṭāmu** cehennem
 t. 25a/5, 2b/10, 23a/10, 28a/2
 ı.+ da 34a/8
 ı.+ dan 9b/11
 ı.+ ya 9b/2, 28a/6
 ı.+ yı 11b/10
- ṭaṇ** Güneş doğmadan önceki alacakaranlık, fecir
 t. +a 8b/1, 18b/8
- ṭaʿne** Ar. sövme, zemmetme, çekiştirme
 ı. 1a/9
- ṭanīḳ ol** - tanıklık etmek, bir görmek
 ı.- uṇ 8b/11
- ṭapşur** - yetiştirmek, emanet etmek, teslim etmek, vermek
 ı. 13a/6

- tar** dar
 t. 31b/10
- tura -** taramak
 t. 24b/3
 t.- dı 43b/7
 t.- dugum 26b/5
 t.- yan 29a/5
 t.- yayım 43b/5
 t.- yısar 43b/3
 t.- yup 25a/7
- taraf** Ar. taraf
 t.+ dan 17a/8
 t.+ ında 24b/7
- tart -** tartmak
 t.- alar 10a/11
- tas** Ar. tas, su kabı
 t. 44b/6
- taş** taş
 t. 15a/4, 28a/9, 42b/7
 t.+ a 20b/5, 30b/11, 31a/4
 t.+ dan 18b/2, 43a/8
 t.+ ı 30b/11, 31a/1
 t.+ ıyla 28a/8
 t.+ lar 27b/12
 t.+ ların 18b/1
- taşra** Bir ülkede başşehir veya diğer önemli şehirler dışında kalan yerler, dışarlık
 t. 25b/9
 t.+ ya 4b/11
 t.+ dan 43b/8
- tatlu** tatlı
 t. 2b/2, 34b/1, 36b/1
 t.+ dur 7a/3
- ta'zīm** Ar. büyükleme, ululama
 t. 18a/1
- tanrı** Allah, tanrı
 t. 24a/5, 27a/9, 32b/4, 34b/10
 t.+ dan 3b/11, 4a/10
 t.+ nın 32a/1, 30a/2

t.+ nuḡ 6b/6, 29b/5

t.+ ya 1b/9, 5b/10, 11b/3, 40a/5

te'accub Ar. acayıp kalmak, şaşırarak

t. 24a/2

te'ālā Ar. allahu te'ala

t. 10a/8, 32a/2, 31A/5

tebāh Far. bozuk, çürük, berbat, yıkılmış

t. 37a/5, 47a/7

teberrük Ar. mübarek sayma

t. 12b/8

teberrüklü Ar. mübarekli

t. 13a/3

tebessüm Ar. gülümseme

t. 11a/9

tebserü ?

t. 36b/6

tedbîr Ar. bir şeyi temin edecek veya önleyecek yol

t. 34b/10

t.+ i 15a/3

t.+ leri 24b/2

tefekür Ar. düşünme

t.+ de 20a/3

teğayyür Ar. değişme

t. 46a/8

tek tek, bir

t. 19b/8, 41b/7

tekbîr Ar. allahü ekber deme

t. 5b/11

telbise Ar. bir işi arışık hale getirmek

t. 27a/9

temaşa Ar. bakıp seyretme, gezme

t. 24b/9

ten Far. beden vücut

t. 36b/1

t.+ im 42b/4

t.+ ine 7a/9

t.+ ini 7a/10

terāzū Far. terazi

t. 10a/10, 10b/3

t.+ ye 10a/4

terahhüm Ar. acımak

t. 10a/1

terk Ar. bırakma

t. 7a/2, 23a/7, 23a/8, 24a/1, 27b/11, 28a/2, 32b/8, 33a/7, 33a/8

t.+ ini 23b/7, 38a/8

tesbih Ar. tespih

t. 14a/4

teselli Ar. avutma, avundurma

t. 26a/6

teslīm Ar. bir emaneti yerine verme

t. 13a/8, 22a/4, 44a/9

teşevvük Ar. şevkelenme, istek gösterme, arzu etme, sevinme

t. 46a/9

teşvīş Ar. karıştırma, karmakarışık etme

t.+ e 11a/8

t.+ in 8a/5

t.+ lere 7a/7

tezrek ?

t. 28b/1

tıfil Ar. küçük çocuk

ţ. 15b/7

ţ.+ dan 16a/2

tış dış

ţ.+ ı 44b/5

ţ.+ in 43a/1

titre - titremek

t.- di 44a/11, 45b/7

tīz Far. cabuk, acele

t. 8b/8, 10a/1, 11a/9, 16a/6, 19a/1, 23b/1, 31a/6, 35a/9

toğ - doğmak

ţ.- mış 13b/11

toğan ?

ţ. 6a/10, 6b/1, 6b/7, 7a/6, 7a/7, 7a/11

toğrı doğru, düz

ţ. 39b/2

toğun - dokunmak

-  .- am 29a/11
  .- dı 2a/10
 okuz sayı
  . 26b/3, 26b/7, 29a/4
 ol - dolmak
  .- dı 6b/4, 29a/8, 44b/1
  .- up 33a/5
 oldur - doldurmak
  .- a 10a/2
 olu dolu
  . 42b/5
 on giyisi
  .+ ına 26a/4
  .+ un 5a/6
  .+ unı 36a/4
  .+ lar 36a/3
  .+ larını 20a/5
 opla - toplamak
  .- duğın 39b/5
 oprağ toprak
  .+ a 38b/10
 oprak toprak
  . 47a/5
 op olu dopdolu
  . 31b/8
 oy - doymak
  .- a 29a/2, 29b/10
toz toz
 t. 43b/2
 oz toz
  .+ ına 20b/2
  .+ larına 18a/8
tevbe Ar. t vbe
 t. 2a/1
 ur - durmak
  . 1b/5, 2a/5, 5a/2, 46b/3
  .- a 34b/1
  .- amazam 1b/6

.- dı 5b/10, 12a/10, 16b/2, 19a/4, 19a/7, 19a/8, 19b/1, 21b/3, 26a/5, 33a/5, 36b/3, 38b/10, 39a/4, 40a/3, 42a/6, 42b/11, 43b/6

.- dılar 19a/2

.- dum 2a/4

.- ı 11a/6, 25a/8

.- ma 31b/4

.- madı 1b/4, 13b/8

.- madu 21a/3

.- mayup 6b/9

.- up 5a/5, 19b/3

.- ur 13b/10

.- urken 1b/8

.- urlar 14a/4

.- u 10a/3

u



. 12a/8

ut -

tutmak, musallat olmak

. 8a/6, 11b/6, 26b/6

.- a 9a/11, 16b/11

.- alar 14b/5

.- am 2a/8

.- an 46a/7

.- ar 32a/9

.- asın 32b/5

.- dı 2a/9, 13a/10, 36b/8, 37a/11

.- dılar 15a/3, 22a/3

.- ma 40b/1

.- madılar 19a/8

.- maıl 13a/5

.- ma 11a/3, 25a/6

.- malı 25a/5

.- masam 25a/5

.- mı 23a/4

.- mıdı 1a/3

.- mudı 1b/2

.- sun 43b/11

.- uben 10a/6, 15b/3

.- up 14b/3, 24a/7

- ı.- un 15a/9, 33b/11, 39b/8
tuṭ - tutmak
 ı. 33b/10
tutuṣ - tutuṣmak
 ı.- dı 3b/6
 ı.- mıṣam 42a/11
türāb Ar. toprak
 t. 42b/6
tütün duman
 t.+ i 5a/1
 t.+ üne 40a/4

U

- uc** uc, son
 u.+ una 14a/2
uç - uçmak
 u.- an 5a/11
 u.- ar 6a/9
 u.- ayın 6b/3
uçmağ - uçmak
 u.- un 22b/8, 28a/3
uğra - uğramak
 u.- dı 35a/2
ular ?
 u. 16a/5
ulaş - ulaşmak, varmak, yetişmek
 u.- durmağıl 3a/6
ulaşdur - ulaştırmak
 u.- a 46a/1
ulu büyük, yüce
 u. 9a/6
um - ummak
 u.- aruz 17b/8
umid umut, umma
 u. 8a/9, 9b/5
un un
 u.+ uyla 40b/6, 46a/6

unut - unutmak

u.- dılar 23a/1

u.- duŋ 40b/8, 47a/3

u.- madı 40b/8, 47a/3

ur - vurmak

u. 38a/8

u.- a 10b/2

u.- ar 37b/7

u.- dı 5a/8, 5b/8, 28a/8, 28a/10

u. – dılar 3b/5

u.- duŋ 25b/11, 45a/6

u.- mağa 2b/2

u.- mağıl 36a/5

u.- ur 1a/9

u.- ursın 31a/4

u.- up 2a/2

uşı ?

u. 33a/4

uşıl Ar. asıllar, kökler

u. 41b/6

uş ?

u. 17b/10, 18a/10

u. 3a/10, 15b/3, 19a/7, 42b/3, 43a/10, 43a/11, 43b/4, 44a/2

utan - utanmak

u.- mayup 9b/6

uy - uymak, ölçüleri birbirini tutmak

u.- ma 33b/1

u.- madı 38a/10

uyan - uyanmak

u. 46b/3

u.- dı 39a/1, 39a/2

u.- uban 12b/6, 13b/11

u.- up 24a/2

uyar - uyarma

u.- saŋuz 19a/5

u.- ur 13b/10

uyku uyku

u. 14b/3, 22b/10, 23a/11, 32a/6

u.+ dan 23b/1, 24a/8, 39a/1

u.+ sı 1b/2, 23a/4

u.+ sından 24a/2

u.+ sundan 39a/2

u.+ ya 1b/3, 23b/12, 37b/7

uyu - uyumak

u.- dı 13b/6

u.- mazdı 41a/4

u.- ya 34a/5

uzak uzak

u. 13b/9

uzun uzun

u.+ du 1b/3

Ü

üç üç sayı

ü. 6b/1, 6b/2, 8a/8, 32a/6, 32b/2, 34a/7, 40b/2, 40b/3

ü.+ i 40a/10

üçyüz sayı

ü. 23b/10, 23b/11

üçyüzaltmış sayı

ü. 9a/3, 9a/4

ümmet Ar. Cemaat, kavim, taife.

ü. 1b/9, 40b/6

ü.+ i 11a/1

ü.+ imden 11a/10

ü.+ imdür 38a/9

ü.+ iyüz 9b/5

ü.+ ümden 8b/3

ü.+ ümi 10a/3

ü.+ ümle 10a/7

ün ses

Ö.+ i 1b/4

üst üst

ü.+ ünden 45b/8, 45b/9

ü.+ üne 3b/4, 10b/3, 11a/7, 13a/5, 13b/11, 19b/3, 30a/8, 42b/8, 44a/11,

44b/3, 44b/6, 45a/10, 45b/1

üstāz Ar. İlim veya san'atta üstün olan kimse. Usta, san'atkâr. Muallim
 ü.+ imada 1b/6
 ü.+ ına 2a/5
 ü.+ ma 2a/6

üşündür -ʔ

ü.- me 7a/1

üz - üzölmek
 ü. - di 3a/9
 ü.- öler 36a/7

üzere üzere
 ü. 46a/2

üzeri üzeri
 ü.+ mde 35a/8

üzre üstünde, üzerinde
 ü. 33b/3, 33b/9

V

vaʕde Ar. söz verme
 v. 42a/8, 42b/10, 43a/10, 44a/1, 46b/1

vāh Ar. Acıma, yakınma, esef bildirir; yazık
 v. 37a/5

vāʕız Ar. öğüt vermek
 v.- sün 20a/6

vakıt Ar. vakit
 v. 1b/4, 1b/5
 v.+ den 41b/12

vakt Ar. zaman, vakit
 v.+ i 15a/11
 v.+ iha 34b/1

var var, mevcut
 v. 1a/2, 2a/5, 6b/2, 7a/2, 8a/2, 8b/7, 9a/3, 9a/4, 9b/5, 11a/5, 12a/7, 12b/10,
 14a/10, 16a/3, 16a/4, 17b/1, 20a/1, 23b/9, 24a/3, 25b/12, 27b/2, 28b/7, 31b/7,
 33a/10, 36b/1, 37a/3, 37b/3, 38b/5, 40a/2, 47a/1
 v.+ dur 24b/7, 30a/12
 v.+ ını 20a/5
 v.+ mışdı 1b/3
 v. 21b/2,

var - varmak, ulaşmak

v. 16b/7
v.- a 17a/4, 34a/5
v. – alar 12a/1
v.- alum 17b/7
v.- asın 4b/9
v.- dı 11a/8, 19a/1, 23b/6, 23b/12, 34b/3, 37b/7, 42a/8, 42b/11, 44b/6
v.- dılar 39b/9
v.- dım 1b/8
v.- duğı 37b/5
v.- ğıl 42a/1
v.- madı 37b/6
v.- madın 11b/11
v.- mağa 12a/10
v.- maķ 14a/1
v.- mayasın 28b/11
v.- mazam 1b/6
v.- sam 14b/9
v.- sun 4a/11, 38b/11
v.- uben 17b/7
v.- up 2a/6, 14b/11, 17a/3, 22a/2, 28b/3, 35a/6, 42a/3, 42a/4
v.- ur 8b/8
v.- urdı 42a/5
v.- uñ 4b/4, 16a/6

vaşf Ar. nitelik

v.-ı hālın 14b/4

vāşıl Ar. ulaşan, erişen

v. 8a/3

v. ıñdan 17a/5

vaşıyyet Ar. vasiyyet

v. 15a/9, 14b/1, 21a/5

vāy şaşma anlatır

v. 2a/11, 6a/2

ve ve

v. 5b/4, 6a/4, 13a/9, 13b/8, 22a/8, 22b/4, 36b/10, 37b/9, 41a/5, 42b/9, 43a/11, 44a/9, 45a/1, 45a/8, 45a/11, 45b/4, 46b/4

vefā Ar. vefalık, sözünde durma

v. 10b/1

vefāt Ar. ölmek

v. 44a/10

velī Ar. Allahın 99 adından biri

v. 16b/3, 21a/2, 41b/9, 42a/1, 42a/4, 43b/8, 44a/6, 45b/8, 45b/10

vēr - vermek

v. 7b/6, 10a/10, 11b/3, 12a/2, 12a/3, 21a/5, 23a/2, 31a/9, 31a/11, 32b/10, 32b/11, 33a/1, 42a/2, 43b/9, 47a/8, 6a/4, 6b/8

v.- cān.ımı 44a/8

v.- di 5b/6, 8b/5, 16a/5, 19b/3, 20b/5, 21a/9, 21a/10, 22b/8, 23a/3, 30a/11, 32a/2, 34b/4, 34b/6, 35a/2, 35a/9, 38a/1, 38b/9, 46a/4

v.- digi 9a/1

v.- diler 5b/11, 21a/1, 22b/9

v.- dim 24a/7, 37a/6

v.- diñüz 10b/11, 11a/1

v.- e 19a/9, 26a/9, 38a/6

v.- eceksiz 34a/2

v.- eler 11b/1, 12a/1

v.- elüm 20b/10, 22a/11

v.- em 6b/11, 13a/3, 24b/2, 27b/12, 29b/4, 32b/9, 35b/1

v.- eniñ 11b/2

v.- esin 30b/5, 30b/9, 35a/5, 38b/2, 38b/7

v.- eyidün 41b/7

v.- eyim 28b/10

v.- eyüm 7a/4

v.- gil 7a/1, 38a/7, 43b/9

v.- ıcek 28b/8

v.- iser 27b/2

v.- iñ 43a/3

v.- mediñ 21a/3

v.- mege 2b/2, 26a/6, 44a/8

v.- megile 41b/6

v.- mesem 28a/1

v.- mesün 30a/4

v.- meyem 38b/4

v.- meyince 8a/3, 24a/7

v.- mez 5b/9, 23b/7, 24a/6

v.- miş 45a/5

v.- mişdi 1a/11

v.- mişdikim 31b/11

- v.- mişdür 21b/7
 v.- ol-mayasın 9a/6
 v.- se 8b/3
 v.- sem 27b/11
 v.- üben 19a/3
 v.- üp 1a/2, 15b/4, 34a/1, 40a/11
 v.- ür 25a/10
 v.- ürlər 14a/4, 17a/10
 v.- üñ 9b/3, 10a/3, 10a/8, 19a/10, 19b/8

veylet Ar. yazık

v.+ e 41a/5

vişāl Ar. ulaşma, bitişme

v. 12b/2, 21b/9, 21b/11

vuşlat Ar. bir şeye yetişme, kavuşma

v.+ uña 46a/9

Y

yā veya

y. 1b/11, 4b/7, 6a/10, 6b/2, 6b/8, 7b/5, 8b/9, 8b/11, 9b/1, 9b/9, 10a/3, 10a/7, 10a/8, 11a/1, 11a/9, 11b/5, 12b/1, 12b/4, 15a/7, 15a/9, 15b/5, 15b/8, 15b/9, 16b/1, 16b/5, 16b/8, 17a/5, 17a/7, 17b/9, 18b/4, 18b/7, 18b/9, 19b/11, 19b/12, 20a/4, 20a/8, 20a/11, 20b/7, 21a/2, 21a/8, 21b/11, 22a/1, 23a/5, 23a/7, 23a/10, 23a/11, 24a/5, 24b/3, 25b/5, 25b/11, 26a/8, 27b/3, 29b/2, 31a/4, 31a/10, 32b/12, 33a/4, 33a/10, 33b/9, 34b/4, 36a/9, 36a/11, 38a/5, 38b/3, 38b/6, 38b/11, 39b/2, 40b/7, 40b/9, 41a/5, 41b/3, 41b/6, 41b/9, 42a/1, 42a/9, 42a/10, 43b/9, 45b/8, 45b/10, 46a/4, 46b/1, 46b/4, 28b/6, 29b/5

yābān Far. çöl, sahra

y.+ a 34a/11

yād Far. hatırlama, anma

y. 5a/4, 47a/6, 13a/10,

y.- ın 15b/8

yadigār Far. yadigar

y. 47a/13

yağ yağ

y.+ ıdur 24b/11

y.+ ıyam 27a/10

yağma çapul, zorla mal kapma

y. 22a/2

yahūdi Ar. yahudi

Y. 31b/9

yak - yakmak

y.- dı 45b/4

y.- a 6a/2

y.- an 6a/1, 26b/8, 29a/6, 35b/6, 36b/11

y.- ar 3a/8, 5a/5, 25b/10

y.- dı 42a/9

y.- dılar 3b/9, 4a/4, 4b/8

y.- dı 45a/2

y.- du 1b/7

y.- up 17b/5, 22a/3

yakala - yakalamak

y.- r 17b/5

yakıl- Yanması sağlanmak veya yanmasına sebep olunmak

y.- alum 34a/6

yakın yakın

y. 11a/2

y. 11b/1, 13b/9

yalan yalan

y. 12b/7, 16a/8

yalancı yalancı

y. 27a/5

yalın çıplak

y. 4a/5, 4b/5

yalıncık yalan söyleme

y.+ lı 46a/5

yalvar - yalvarmak

y. 11b/6

y.- alum 17b/7

y.- ıp 35a/1

y.- u 4b/4

y.- uram 1b/10, 3b/11

y.- urd 22b/5

yalnuz yalnız

y. 14b/2, 26a/3

yamalu yamalıklı

y. 46a/5

yaman yaman

y. 27b/10

yan - yanmak

y.- a 3b/6, 4a/2, 4b/7, 26a/3, 27b/8, 30a/1, 34a/5, 35b/6

y.- adur 5a/2

y.- alum 4a/8

y.- ar 40a/1

y.- arsam 17a/5

y.- ası 22b/10

y.- ayım 17a/7

y. - nayu 36a/10

y.- dım 41a/7

y.- durmağıl 3a/6

y.- mayan 21b/8

y.- mayavüz 10a/1

y.- up 45a/8

yan beraber, birlikte

y.+ imda 10b/11

y.+ ina 5b/6, 16b/6, 16b/9, 35a/7, 43a/5, 44b/8, 45a/11, 46a/1, 46b/8

y.+ indan 6a/9

y.+ ın̄a 29a/11

yaṇa bir tarafa

y. a 16a/11

yandur - yakmak

y.- an 35b/7

ya'ni Ar. yani

y. 17a/8

yap - yapmak

y.- dı 42a/4

y.- uv̄er 42a/2

yapış - yapışmak

y.- dı 2b/8, 15a/5

yār Far. dost

y. 11a/5, 12a/7, 14a/7, 21a/10, 32b/7, 34a/10, 39a/6, 39a/7, 39a/8, 39a/9, 45b/5

baḥt-u y. 32b/7

y.+ ıdur 14a/8

- y.+ ıyla 2b/5
y.+ im 33a/6
y.- imüz 4a/3, 4a/9
- yara** yara
y.+ sı 10b/10
y.+ ya 36a/8
y.+ yı 25b/11
- yara-** yaratmak
y. - dılmış 10b/9
y.-dılurdu 7b/2
- yaradıl** - yaratılmak
y.- dın 38a/4
- yarat** - yaratmak
y.- mazdı 7b/2
- yardım** yardım etmek
y. 11b/2
- yāren** Far. dostlar
y.+ ler 5b/8
y.+ leri 37b/10
- yarın** yarın
y. 2b/10, 8b/1, 10b/11, 11b/7, 19a/5, 19b/8, 28a/2, 33b/3, 38b/6
y.+ a 34b/2
- yarlığa** -
y.- dum 9a/1
y.- ğıl 7b/5, 31a/10, 40b/9
y.- sun 8b/6
- yarağ** Savaş âleti, silâh
y.+ ın 46b/2
- yarlığan** - ferman
y.- mak 9a/4
- yarı** yarısı
y.+ sını 32b/9
- yas** yas
y. + 44b/6
y. +ın45a/7
y.+ ına 24a/9, 27b/12
- yaşla** - yaşlamak
y.- dılar 45a/7

yaştuğ yastık

y.+ a 37b/7

yaş göz yaşı

y. 10a/2, 18b/1, 33a/5, 41b/2, 42a/3, 42b/7, 44b/6

y.+ a 18a/11, 18b/1

y.+ cugazın 30b/8

y.+ 1 5a/6, 5b/8

y.+ ıla 29a/8

y.+ ına 3a/8, 3b/10, 35b/5, 45a/5

y.+ ında 15b/6, 15b/7, 17b/3

y.+ ınız 43b/2

y.+ ıyla 6b/4

y.+ la 42b/2

y.+ lar 44b/9

y.+ ların 18b/1, 20b/6, 43b/7, 44a/5, 45b/2

yaşa - yaşamak

y.- rsar 47a/4

yaşlu yaşlı, ihtiyar

y. 36b/6, 45a/4

yat - yatmak

y.- dı 23b/2

y.- dılar 40b/2

y.- duğun 14b/3

y.- mağ 15a/11

y.- mış 23a/4

y.- mışdı 1b/2

y.- urken 12a/8

yaṭ - yatmak

y.- mışdı 44b/5

yatsu yatsı

y. 44a/10

yatur - yatırmak

y.- a 37b/5

y.- dı 15b/10

y.- dılar 3b/4, 20b/4, 46a/3

yavı Far. deli, kaybolmuş, kayıp

y. 18a/2, 18b/5, 27b/5, 35b/5, 35b/8

yavlaḫ kötü

y. 31b/10, 32a/3

yavru yavru

y.+ m 6b/2, 7a/2

yavuz güçlü, çetin

y. 1a/4, 2a/1

yay yay

y. 36b/5

yayağ ayak

y. 4a/5, 4b/5

yaz yaz

y. 1b/3

yaz - yazmak

y.- anı 7b/5, 31a/10, 40b/9

y.- dı 42b/7

y.- dım 47a/13

yazuk Olmaması gereken bir şey karşısında duyulan üzüntüyü ifade eder:

y.+ ları 10a/11

y. lu 9b/9

yan yan, taraf

y.+ a 8a/3

y.+ adan 3b/5

y.+ ına 6b/6

y.+ uma 6b/5

yè - yemek

y. - di 40b/6

y.- dük 15a/11

y.- me 32b/4

y.- mege 32b/2

y.- meye 32a/5

y.- meyem 2a/8

y.- mez 17a/1, 40b/5, 41a/4

y.- miş 37a/3

y.- yen 29a/5

y.- yerken 32a/9

y.- yesin 2a/6, 34a/1

y.- yin 32a/8

yed Berâberinde, yedeğinde götürmek, yedeklemek:

y. - eler 37a/1

- yèdi** sayı
y. 1a/10
y.+ ler 1a/6
- yel -** koşmak, acele yürümek
y.- e 30b/1
- yèl** yel
y. 36a/11, 40a/4
- yem** yem
y. 17a/6
- yér** yer
y. 11a/7, 45a/7
y.+ de 37b/5, 41a/8
y.+ den 21b/2
y.+ dür 31b/5
y.+ è 5b/5, 15a/5, 17a/4, 18a/3, 24a/10, 28b/4, 39b/6, 40a/9, 41b/3, 41b/11
y.+ i 6b/7
y.+ inde 10b/5
y.+ inden 16b/2, 19a/4, 19a/7, 21b/3, 41b/12, 42b/11, 43b/6
y.+ ine 13a/11, 16b/7, 18b/10, 23b/11, 24a/4
y.+ in 41b/10
y.+ leri 35b/11
- yet -** yetmek, yeterli olmak
y.- di 42a/8, 42b/10, 43a/10
y. - düğün 14b/3
y.- esin 32b/5
- yetīm** Ar. yetim
y. 45a/1
y.+ leri 46b/2
- yetīmlik** Ar. yetimlik
y. 44b/11
- yetiş -** yetişmek, ulaşmak
y.- mez 40a/4
- yetmiş** sayı
y. 30b/10
y.+ ide 8a/7
- yetüş -** yetişmek, ulaşmak
y.- üp 15a/3
- yéyecek** yiyecek

- y. 32a/6, 32a/8, 32a/9, 40b/3
- yık-** yıkmak
y. 21a/10
y.- alar 17b/5
y.- ar 2a/11
- yıl** yıl, sene
y.+ lar 38b/8
- yırac** uzak
y. 11b/11
- yigid** yiğit, genç
y. 37b/7
y.+ e 40a/3
y.+ i 37b/3
y.+ in 37b/4
y.+ ün 37b/3, 37b/11, 38b/8, 39a/5, 40a/7
- yigirmi** sayı
y. 12b/4
- yigit** yiğit, genç
y. 11a/6, 34b/6, 36a/2, 37b/5, 38a/1, 38a/2, 38a/3, 38a/5, 38b/3, 38b/5, 39a/4, 39b/10
y.+ den 11a/10
y.+ sin 40a/11
- yigitlik** gençlik
y.+ ine 3b/10
- yine** yine
y. 2a/1, 11a/4, 18b/11, 21a/7, 21a/9, 22b/3, 23b/6, 23b/12
33a/5, 33b/1, 39a/5, 39b/3, 40a/2, 43a/6
- yoğ-** yok olmak
y.- dı 41b/11
- yohsa** yoksa
y. 6b/8, 31b/4, 32a/10
- yohsul** fakir, yoksul
y. 32a/3
- yohsulluğ** fakirlik, yoksulluk
y.+ a 33a/9
y.+ aşabır 31b/3
- yohsulluk** fakirlik
y. 33a/10

- yok** yok
 y. 11a/10, 22b/4, 32b/2, 32b/11, 32b/12, 38a/6, 35a/8
 y.+ dur 13b/4, 25a/6, 28a/3, 42b/1
 y.+ durur 10a/5
- yokluğ** yokluk
 y.+ ını 30a/4
- yol** yol
 y. + 30b/1
 y.+ a 7a/2, 13b/1, 14b/2, 25b/9, 28b/9, 35a/9, 36b/4, 40a/3
 y.+ da 33b/5
 y.+ dan 11b/10
 y.+ ına 18a/7
 y.+ lara 35b/6, 44a/5
 y.+ ları 13b/9, 35b/11
 y.+ larına 18a/6
 y.+ una 13b/2, 19a/3, 19b/12, 23b/4, 24a/1, 28a/1, 28b/1, 30b/5, 33b/2, 34a/9, 35a/2, 38a/9
 y.+ unda 38b/1, 40b/3
 y.+ uñda 34a/9
- yol -** yolmak
 y.- a 30b/2, 36b/4
- yoldaş** yol arkadaşı
 y. 24b/9, 25a/1
 y.+ ımız 4a/9
 y.+ larına 16a/5
- yön** yön, taraf
 y. 32b/8
- yu -** yıkamak, temizlemek
 y.- dılar 45a/11
 y.- du 43b/7
 y.- mağa 45a/9
 y.- yan 46a/10
 y.- yayım 43b/5
 y.- yısar 43b/2
- yum -** yummak, kapamak
 y.- dı 30b/9
 y.- duñ 45a/2
- yut -** yutmak

- y.- dılar 40b/2
- yüce** yüce, büyük
y. 6b/3, 46a/7
- yücelig** yücelik, büyüklük
y.+ in 7b/4
- yükled** - yükletmek
y.- üp 13a/5
- yür** - yürümek
y.- ür 38b/8
- yüreg** yürek, kalp
y.+ e 24b/1, 25b/10, 25b/11, 26b/1
y.+ i 35b/4, 43a/8
y.+ im 24b/11
y.+ imüz 32b/1
y.+ in 35b/6, 43b/6
y.+ ine 30a/12
y.+ inün 24b/5, 27a/10
y.+ üme 25a/3, 26b/9
- yürek** yürek
y. 41b/1, 42b/2
y.+ ler 10b/10
- yürü** - yürümek
y. 15b/9
y.- rdi 1a/4
y.- rem 6b/9
- yüz** yüz
y. 8a/4, 10a/6, 23b/1, 23b/4, 23b/9, 24a/3, 24a/4, 40a/2, 46a/11
y.+ e 6a/8
y.+ i 1a/9, 1a/10, 5b/9, 9a/3, 10b/8, 39b/3, 41b/1, 44b/5
y.+ in 4b/3, 5a/8, 5b/10, 15b/12, 16a/11, 18a/2, 20b/2, 25b/2, 28b/11,
30a/5, 34b/1, 36a/9, 37a/11, 38b/10, 39a/5, 45a/7
y.+ ine 5a/8, 18a/4, 25b/2, 29a/2, 36a/5, 43a/7
y.+ ini 40a/9
y.+ inün 9a/4
y.+ lerin 45b/2, 45b/3
y.+ lerine 18a/8, 43a/8
y. li 1b/8
y. lü 45a/4

y.+ üm 1b/8, 14b/9
 y.+ üni 13b/5, 15b/11, 18b/8, 43a/7
 y.+ ün 27b/6
 y.+ üne 2a/3
 y.+ üni 29b/3

yüzbiñ sayı

y. 5b/1

yüzle - yüzlemek

y.- megil 6b/10

Z, Ẓ, Z̤

zāhir Ar. belli, görünen, açık
 z. 15b/12, 44b/1, 44b/3

zahmet Ar. zahmet, güç çekme
 z.+ e 12b/5
 z.+ i 19b/7, 42b/1

zamān Ar. zaman
 z. 9b/3, 11a/6, 13a/10, 36b/2, 39a/1, 40b/5, 41a/4, 46a/11, 46b/5
 ba'd-ı z. 13a/9

zār Far. perişan, ağlayan, inleyen
 z. 17b/11, 26b/11, 36b/2, 39a/7, 41b/5, 42a/5, 42a/8, 18a/3, 19a/8
 z.ı 29b/6, 36b/8, 5a/9

zebān Far. cehennemde vezife gören melek
 z.+ i 19b/3
 z.+ ler 9b/2
 z.+ ler 9a/11, 9b/1, 9b/9, 10a/3, 10a/8

zebūn Far. zayıf, güçsüz
 z. 32b/1

zemīn Far. taban, döşeme
 z. 15b/9, 21b/1
 kemāl-i z. 21b/7

zinhār Far. kesinlikle, hiçbir zaman, asla
 z. 33a/6, 33b/10, 33b/11, 36a/3, 36a/5

zirā Ar. zira, çünkü
 z. 4a/9, 17a/5

zîrûziyān Far. zarar
 z. 19b/9

ziyāret Ar. ziyaret

z. 12a/10, 12b/1

zulüm Ar. zulüm

16b/5

zü'lcelāl Ar. allahın isimlerinden

z. 30a/10

zülāl Ar. tatlı, hafif, saf, güzel su

z. 21b/9

zülf Far. yüzün iki yanından sarkan saç lülesi

z.-ü reyḥān 41a/6

z.+ i 36b/11

KAYNAKÇA

- BANARLI, N. Sami (1987), *Resimli Türk Edebiyatı Tarihi*, İstanbul: C.I, Milli Eğitim Basımevi.
- ÇAĞBAYIR, Yaşar (2007), *Ötüken Türkçe Sözlük*, İstanbul: Ötüken Yay.
- ÇELEBİ, Rabiha (1999), *Türkçe'ye Giren Arapça Kelimeler Sözlüğü*, İzmir: Anadolu Matbaası.
- DEMİR, Aydın (2010), *Hakim Bereket – Hulasa (1.-50. Sayfalar) (İnceleme-Metin-sözlük)*, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- DEVELİ, Hayati (2008), *Osmanlı Türkçesi Kılavuzu 2*, Ankara: Kesit Yay.
- DEVELİOĞLU, Ferit (2007), *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*, Ankara: Aydın Kitabevi Yayınları, 24.Baskı.
- DİLÇİN, Cem (2013), *Yeni Tarama Sözlüğü*, Ankara: TDK.
- ERDAĞI, Binnur (2000), *Tuhfe-i Mübarizi (İnceleme – Metin – Sözlük)*, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Ankara.
- EREN, Hasan (1999), *Türk Dilinin Etimoloji Sözlüğü*, Ankara.
- ERGİN, Muharrem (2000), *Osmanlıca Dersleri*, İstanbul: Boğaziçi Yay. 22. Baskı.
- GTS = Güncel Türkçe Sözlük, www.tdk.gov.tr.
- GÜLENSOY, Tuncer (2015), *Türkçe El Kitabı*, Ankara: Akçağ, 7.Baskı.
- KANAR, Mehmet (2008), *Farsça-Türkçe Sözlük*, İstanbul: Say Yay.
- KARTAL, A. - ŞENTÜRK, A. (2012), *Eski Türk Edebiyatı Tarihi*, İstanbul: Dergah Yay, 6.Baskı.
- KARTAL, Ahmet (2013), *Doğu'nun Uzun Hikayesi -Türk Edebiyatında Mesnevi*, İstanbul: Doğu kütüphanesi Yay.

- KURT, Yılmaz (1999), Osmanlıca Dersleri 1, Ankara: Akçağ Yay, 5.Baskı.
- KURUOĞLU, Hidayet (2012), Kısas-ı Kuran (1a - 84b varakları arası) İnceleme-Metin-Sözlük, Niğde Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans tezi, Niğde.
- Osmanlıca'da Kullanılan Arapça ve Farsça Edat Zarf Deyim ve Terkipler (1990),
Erzurum: Atatürk Üni. Fen-Edebiyat Fakültesi Yay.
- PALA, İskender (2016), Ansiklopedik Divan Şiiri Sözlüğü, İstanbul: Kapı yay.
- SAMİ, Şemseddin (2010), Kâmûs-ı Türkî, İstanbul: Çağrı Yay.
- SEZEN, Tahir (2006), Osmanlı Yer Adları, Ankara: Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Yay.
- ŞERİFOĞLU, Osman (1996), Tatbikatlı Osmanlıca İmlâ Rehberi, İstanbul: Ümit Yay.
- TİMURTAŞ, Faruk K. (1991), Osmanlı Türkçesine Giriş, İstanbul: İÜ. Edebiyat Fak.
Yay, 10. Baskı.
- TOPARLI, Recep (2000), Ahmet Vefik Paşa - Lehçe-i Osmani, Ankara: TDK yay.
- Türkçe Sözlük (2005), Ankara: Türk Dil Kurumu.

کور دی

کور دغا و غلامان ايسر کونف
 ادي چان کدي سي او بعا
 چان اعلان الدن الدبر
 خبر و احوال مستطاب
 دوستي يار و عشق ديوان
 مستطاب اول مانور و احوال
 مستطاب اول مانور و احوال
 غايب يابند و برون و اندک
 اعلان ايد احوال و احوال
 اعلان ايد احوال و احوال
 احوال ايد احوال و احوال

[illegible]

حکایتوں

حانون ليه انكسر سد فيكون
 ولا يدور بوبون انكسر
 على يد دكا وكون كون
 على يد اوعاف كون كون
 دوبر بكان نقر لاد كون
 بقر لاد كون كون
 اودور بر لانه كون كون
 قال كذا كون كون كون
 بن مسكين بل اودور كون
 عمر بل كون كون كون
 بالور كون كون كون

انا ما كوي بقال يني
آمر تان مشكل اولور هر ايتي
واي تان انا ما كوي بقال
آمر تان جان ايا ليدن جفا
ابدي تان انا ما كوي بقال
انا ما كوي بقال هر ايتي
هر بوند ستم اولور بوند
هر بوند ستم اولور بوند
هر بوند ستم اولور بوند
هر بوند ستم اولور بوند

حکایت داستان کرمی

آيت ايتي بوند بوند
کرم ديش اولور رسول معبر
رسول ايتي بوند بوند
دعا ايتي بوند بوند
صبر ايتي بوند بوند
يار رسول الله شهادت ايتي

نهی

ايتي کون اولور بوند بوند
کرم ديش اولور رسول معبر
رسول ايتي بوند بوند
دعا ايتي بوند بوند
صبر ايتي بوند بوند
يار رسول الله شهادت ايتي

طرب اولور بوند بوند
ايتي بوند بوند بوند
رسول ايتي بوند بوند
کرم ديش اولور رسول معبر
رسول ايتي بوند بوند
دعا ايتي بوند بوند
صبر ايتي بوند بوند
يار رسول الله شهادت ايتي

درم

دور بوند بوند بوند
ايتي بوند بوند بوند
رسول ايتي بوند بوند
کرم ديش اولور رسول معبر
رسول ايتي بوند بوند
دعا ايتي بوند بوند
صبر ايتي بوند بوند
يار رسول الله شهادت ايتي

السلام

2

[illegible]

كز غلبه در پیر حالم بود
 و نه بود نه بویال بر زوا
 جو که بود بر پیر انزل بود
 اسیر اند بر پیر ماعود بود
 صاحب بابتد سینه بود
 دهر و ماله اندکی فانی
 اجر و کرب بر پیر بود
 معصوم بود که از معبود بود
 در پیر اند و صفت از بود
 ملک شعاع اند از اول بود
 بداند چنانکه از اول بود
 اول و رفیع بود بر اول بود
 سجدون بر پیر و فاعول بود
 بسوی او بداند از اول بود
 حاتم از اول بود
 ناله شعاع اول بود
 حاتم از اول بود
 باد بود

لَمَّا كَانَا فِي مَدْيَنَ بَنِي إِسْرَءِيلَ
 عَلَى النَّارِ لَمَّا كَانَتْ أَشْيَا
 فَتَدَبَّرَ وَرَدُّهُ إِلَى آلِهِمَا
 بَكَاءٌ عَلَيْهِمَا يَصْرِفُهُ قَوْلُ
 وَدَّعَاهُمَا قَدْ رَأَى فِي
 بَوَاقِرِ اسْمِهِ كَبَرٍ وَسُكْرٍ
 فِي يَدَيْهِ إِذْ يَخْدَعُ الْغُلَّامَ
 مُمْسِكًا بِإِصْبَاحِهِ الْوَسْطَى
 بَنِي عَادٍ حَتَّى كُنُوا فِي الْوَادِ
 عَيْنِ يَدِ الْمُؤَسَّدِينَ
 حَتَّى كُنُوا فِي الْوَادِ الْأَعْلَى

[illegible][illegible]

والعین المظلمة فضالة
در باستانه نیکو کارین
انک کو کوف و دوزخ
نیکو کوف و دوزخ
استحیال اندازی باز نیکو
نصب اندی چون موقوف
بیس اندازی و صلح
نور و دکان و نور
استحیال و دکن و البسه
من الیک نوره کتایع
حوک و دوزخ و دوزخ
شواله امردی باستانه
اشد و لب لبیب
انک حلیف و لبیب
فرانک و لبیب
قلوب و دوزخ
دوزخ و دوزخ
سی و دوزخ
فجر و دوزخ
نوری و دوزخ
و انان و دوزخ
نور و دوزخ

البس ابرو ولبس ورد خط
 سحران ابرو بس برون خط
 سحر وكون وارب ونب قاي
 الواب لدمق قربان ودي
 اسمعلا ديرو با باخل
 دونه كدموم ودي ودي
 دخلامي وكنش سوي
 وقر وقر وقر وقر وقر
 اولي داي فلان انا جو
 انا حبيب ودي ودي ودي
 بولاد دي اعلاي يانه
 ودي ودي ودي ودي ودي
 نه يان نشي نه يان نشي
 بلر صفو يان نشي ودي
 انا ودي ودي ودي ودي
 نه يان نشي نه يان نشي
 بلر صفو يان نشي ودي
 انا ودي ودي ودي ودي

در یک جا و در آنجا

[illegible]

۱۳۷۵

[illegible]

زویر بر نوله سیر لودن بخا
 عشق دهر ایله ابد الصلح
 هذا كما
 دستان بوضوح
 فكم دنا داره بوضوح الوه
 صبر قلنا اني والله قواله
 مولانا سعدنا كلك حبر ايت
 اواز دوزخ انا ملكو دكل
 دكل ابدی ابدی غیر مختار
 شمع قلند و ابدی دگر زنده
 انا كلك حوسلو ابدی كلك
 زما ان قواك ابدی اینه
 مالم انك ابدی قلا ابدی
 حوسلو دگر مالم زما انك
 حسن خلق حوسلو ابدی
 جمال

[illegible]

کد

ط

[illegible]

اول امینان ددی غفلت و کذا
 اول امینان نوید از کذا
 یکم اول ملعون در پیه سولا
 اندو و ب عونت سولا
 یسحقان در پیه سولا
 دوی در کذا در پیه سولا
 کصفتی کسب الیه لعین
 در کذا و سولا
 در پیه سولا
 بخسوا فی کذا کون قتل
 من محمد و بنی الدن قتل
 ز کور بن سادو نوم در کذا
 سوادیکم در پیه اول سلا
 حوز بن کحل معلوم از کذا
 دوشدی از کذا کذا
 کور ز قان با سولا
 ای قوم دلا سلا
 الی امسون مالیه ترا سلا
 دنیا چون دیکر ز کذا
 بودیم شکر قتلست قتل
 یا محمد و بنی کذا
 صفه الی کذا

[illegible]

[illegible][illegible][illegible]

لائی

[illegible][illegible][illegible]

او ایست و نری باری عباد
 ای که میان غریب کرد و یار
 فصل اول از کلام که در
 سن سید از او عزیر و کمال
 ددی به بحر که نوار شد
 یو قوی و الحاح و سحر
 او از غرور که الیه ای و
 جنت اقصی و ابد و حور و
 او فخر و ابد و عز و
 ساری قوی و دین و
 دوست حق و ابد و
 او ایست و نری باری عباد

[illegible]

وَفِي سَوَاقِ سَهْوَاتِ عَالَمٍ
 حِينَ أَوْبَدِي لَوْ تَقَوَّيْتُكَ
 شَأْنًا وَدِينِ شَوَابِكَ سَوَابِ
 أَدْرَا كَلِمَتِي لَكِمْ عَقْدُ
 كَلَمِي كَوْفِي لَوَالِيهِ
 بِنِ حَسَنَاتِ حَرِيكَ كَوْنِ
 أَتَالِيهِ أَيْسَ لِي لَدُنْ
 كَلَمِي قَوْنِي لَوَالِيهِ
 بِنِ كَوْنِ كَوْنِ كَوْنِ
 نَعْبِي سَوَابِ
 دُشَن كَوْنِ بِنِ حَسَنَاتِ

اَوْ مَعْدُونِ اَوْ لَدُنْ كَلَمِي
 بَقِي كَوْنِ كَوْنِ
 مَعْرُوفِ لِكِمْ سَلَاطِ
 اِيَوَابِ لَوَالِيهِ
 دِكَلَمِي كَلَمِي
 كَوْنِ كَوْنِ
 حَالِ كَوْنِ
 عَقْدِ كَوْنِ
 بِنِ كَوْنِ
 كَلَمِي
 كَلَمِي

بَوَكِ

كَوْمَ الْجُودِ دَلَّ الْإِلَهِي سَيِّ
 حُورِ مَبِينِ بِأَمْرِ شَيْءٍ كَلَّ
 يَدُ مَنْ سَلَّ الْإِلَهِي لَمْ يَكَلَّ
 أَنَابَ إِلَهُهُ أَوْ كَلَّ وَتَوَلَّى
 كَلَّ يَكُونُ دُونَ دُونَ كَلَّ
 يَرَهُ دُونَ سَفَلٍ أَلَا كَلَّ كَوْنُ
 دَرْزَلَةٍ يَكُونُ مَجْزِيَةً
 أَلَوْ الْوَرْدُ بِالْأَمَلِ لَكُنْ
 مَرُوءَةً فِي سَائِلِ
 أَلَمْ تَكُنْ دُونَ وَدُونَ كَدُّ
 كَمَ مَرُوءَةٍ دُونَ دُونَ كَلَّ

卷之五

[illegible]

بانوی کند و زود زود
 کورده را فرستین این
 بوجه نقیضه
 بوسه بوسه بوسه
 کمال دمی ای ایغور
 ریز آبی زود زود
 او نهی کورده بوسه
 بوزنه باد اقلدی
 دغا اقلدی زود زود
 و صومعه بوسه
 او نهی کورده بوسه

اعجبكم خبر ليام بري
 نوزاد الحق بالحقكم خبر
 صلوا على محمد بن علي
 عجل الله فرجه عنكم
 بوجهه يومه يومه
 انما يدرب طور ويبدل
 بالانوار يومه يومه
 لم يكن اوله من ربه
 دوي باقا طهره نوري
 بكنهه من نور سيد
 دنيه ناييله دنيه
 من منفق مفر من الله
 انما يحق بالحقكم خبر
 كور قدركم سورة امين
 بوجهه يومه يومه
 صلوا على محمد بن علي
 عجل الله فرجه عنكم
 بوجهه يومه يومه
 انما يدرب طور ويبدل
 بالانوار يومه يومه
 لم يكن اوله من ربه
 دوي باقا طهره نوري
 بكنهه من نور سيد
 دنيه ناييله دنيه

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI BAŞKANLIĞI'NA

Tarih: 08/05/2018

Tez Başlığı: *Manzum Hikayeler Mecmuası/Metin-İnceleme-Sözlük.*

Yukarıda başlığı gösterilen tez çalışmamın a) Kapak sayfası, b) Giriş, c) Ana bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam 269 sayfalık kısmına ilişkin, 04/05/2018 tarihinde şahsım/tez danışmanım tarafından Turnitin adlı intihal tespit programından aşağıda işaretlenmiş filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı % 4 'tür.

Uygulanan filtrelemeler:

- 1- ☐ Kabul/Onay ve Bildirim sayfaları hariç
- 2- ☐ Kaynakça hariç
- 3- ☐ Alıntılar hariç
- 4- ☒ Alıntılar dâhil
- 5- ☐ 5 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Çalışması Orijinallik Raporu Alınması ve Kullanılması Uygulama Esasları'nı inceledim ve bu Uygulama Esasları'nda belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

08.05.2018

Adı Soyadı: Yasmin Haji Ebrahim
Öğrenci No: N15125055
Anabilim Dalı: Türk Dili ve Edebiyatı
Programı: Türk Dili

DANIŞMAN ONAYI

UYGUNDUR.

Yrd. Doç. Dr. FATMA BİNNUR
ERDAĞI DOĞUER

**HACETTEPE UNIVERSITY
GRADUATE SCHOOL OF SOCIAL SCIENCES
MASTER'S THESIS ORIGINALITY REPORT**

**HACETTEPE UNIVERSITY
GRADUATE SCHOOL OF SOCIAL SCIENCES
TURKISH LANGUAGE AND LITERATURE DEPARTMENT**

Date: 08/05/2018

Thesis Title : Poetic Stories (Text – Analysis – Dictionary)

According to the originality report obtained by myself/my thesis advisor by using the Turnitin plagiarism detection software and by applying the filtering options checked below on 04/05/2018 for the total of 269 pages including the a) Title Page, b) Introduction, c) Main Chapters, and d) Conclusion sections of my thesis entitled as above, the similarity index of my thesis is 4 %.

Filtering options applied:

- ☐ Approval and Declaration sections excluded
- ☐ Bibliography/Works Cited excluded
- ☐ Quotes excluded
- ☒ Quotes included
- ☐ Match size up to 5 words excluded

I declare that I have carefully read Hacettepe University Graduate School of Social Sciences Guidelines for Obtaining and Using Thesis Originality Reports; that according to the maximum similarity index values specified in the Guidelines, my thesis does not include any form of plagiarism; that in any future detection of possible infringement of the regulations I accept all legal responsibility; and that all the information I have provided is correct to the best of my knowledge.

I respectfully submit this for approval.

Name Surname: Yasmin Haji Ebrahim

Student No: N15125055

Department: Turkish Language And Literature

Program: Turkish Language

08.05.2018

ADVISOR APPROVAL

APPROVED.

Yrd. Doç. Dr. FATMA BİNNUR
ERDAĞI DOĞUER

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TEZ ÇALIŞMASI ETİK KOMİSYON MUAFİYETİ FORMU

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI BAŞKANLIĞI'NA

Tarih: 03/07/2018

Tez Başlığı: *Manzum Hikâyeler Mecmuası/Metin-Inceleme-Sözlük.*

Yukarıda başlığı gösterilen tez çalışmam:

1. İnsan ve hayvan üzerinde deney niteliği taşımamaktadır,
2. Biyolojik materyal (kan, idrar vb. biyolojik sıvılar ve numuneler) kullanılmasını gerektirmemektedir.
3. Beden bütünlüğüne müdahale içermemektedir.
4. Gözlemsel ve betimsel araştırma (anket, mülakat, ölçek/skala çalışmaları, dosya taramaları, veri kaynakları taraması, sistem-model geliştirme çalışmaları) niteliğinde değildir.

Hacettepe Üniversitesi Etik Kurullar ve Komisyonlarının Yönergelerini inceledim ve bunlara göre tez çalışmamın yürütülebilmesi için herhangi bir Etik Kurul/Komisyon'dan izin alınmasına gerek olmadığını; aksi durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

03.07.2018
Tarih ve İmza

Adı Soyadı: YASMİN HAJI EBRAHİM
Öğrenci No: N15125055
Anabilim Dalı: TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI
Programı: TÜRK DİLİ
Statüsü: ☒ Yüksek Lisans ☐ Doktora ☐ Bütünleşik Doktora

DANIŞMAN GÖRÜŞÜ VE ONAYI

Uygundur.
Binnur Erdağı
Dr. Öğr. Üyesi Binnur ERDAĞI
DOĞUER

Telefon: 0-312-2976860

Detaylı Bilgi: <http://www.sosyalbilimler.hacettepe.edu.tr>

Faks: 0-3122992147

E-posta: sosyalbilimler@hacettepe.edu.tr

**HACETTEPE UNIVERSITY
GRADUATE SCHOOL OF SOCIAL SCIENCES
ETHICS COMMISSION FORM FOR THESIS**

**HACETTEPE UNIVERSITY
GRADUATE SCHOOL OF SOCIAL SCIENCES
TURKIS LANGUAGE AND LITERATURE DEPARTMENT**

Date: .../.../.....

Thesis Title: Poetic Stories (Text - Analysis - Dictionary)

My thesis work related to the title above:

1. Does not perform experimentation on animals or people.
2. Does not necessitate the use of biological material (blood, urine, biological fluids and samples, etc.).
3. Does not involve any interference of the body's integrity.
4. Is not based on observational and descriptive research (survey, interview, measures/scales, data scanning, system-model development).

I declare, I have carefully read Hacettepe University's Ethics Regulations and the Commission's Guidelines, and in order to proceed with my thesis according to these regulations I do not have to get permission from the Ethics Board/Commission for anything; in any infringement of the regulations I accept all legal responsibility and I declare that all the information I have provided is true.

I respectfully submit this for approval.

03/07/2018
Date and Signature

Name Surname: YASMIN HAJI EBRAHİM

Student No: N15125055

Department: TURKIS LANGUAGE AND LITERATURE

Program: TURKISH LANGUAGE

Status: ☒ MA ☐ Ph.D. ☐ Combined MA/ Ph.D.

ADVISER COMMENTS AND APPROVAL

Approved

Dr. Öğr. Üyesi Binnur ERDAĞI
DOĞUER

